



**4 VELIKI INTERVJU**  
JOŽE STRAŽAR KIYOHARA,  
KIPAR, SLIKAR IN GRAFIK



**6 TEMA MESECA**  
VARSTVO MED ZIMSKIMI  
POČITNICAMI



**12 GOSPODARSTVO**  
ANTON SEDELJŠAK,  
SAM

# SLAMNIK



**OBČINA  
DOMŽALE**

*prostor zadovoljnih ljudi*

GLASILO OBČINE DOMŽALE

31. JANUAR 2019 | LETNIK LIX | ŠTEVILKA 1 | IZDAJA KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE | CENA 1,09 EUR

[www.kd-domzale.si/glasilo-slamnik.html](http://www.kd-domzale.si/glasilo-slamnik.html)



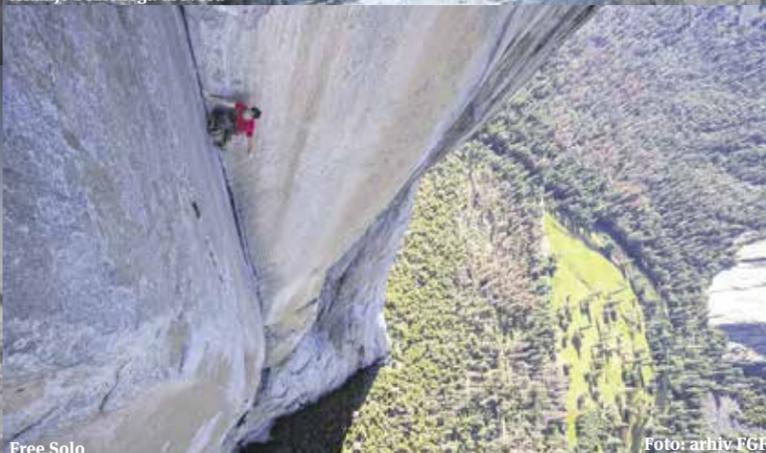
V svetlobi zvezd



Iskanje božičnega drevesa



Odprava na konec sveta



Free Solo

Foto: arhiv EGF



**Slavnostna akademija**  
ob slovenskem  
kulturnem prazniku

sreda, 6. februarja 2019,  
ob 19. uri

Kulturni dom  
Franca Bernika Domžale

Slavnostna govornica:  
Ana Pavlič, predsednica Godbe Domžale

Kulturni program:  
O, LEPA MOJA VIDA  
iz ljudske zakladnice

Izvajalca programa:  
Ljuba Jenče in Jure Goručan

Brezplačne vstopnice  
lahko rezervirate v Kulturnem domu  
Franca Bernika Domžale  
do zapolnitve dvorane,  
od petka, 1. februarja 2019 dalje,  
med 9. in 12. uro osebno  
ali po telefonu 01 722 50 50.

## Teden dni med gorami in nebom

13. festival gorniškega filma

**F**estival gorniškega filma bo svojo trinajsto izvebo začel v velikem slogu – s projekcijo najbolj zaželenega filma letošnjega leta, Free Solo, na treh prizoriščih hkrati, v Ljubljani, Celju in Radovljici. V teh krajih in še v Domžalah bo med 18. in 24. februarjem 2019 na ogled 32 filmov o alpinizmu, plezanju, avanturi, gorski naravi in kulturi, v Ljubljani pa se bo zvrstilo še šest izjemnih predavanj, predstavitev knjige in okrogla miza.

Najbolj uveljavljeni slovenski gorniški festival, že od leta 2010 član Mednarodne zveze gorniškega filma (IAMF), gledalcem letos prinaša 32 filmov z vseh koncev sveta v štirih kategorijah: alpinizem, plezanje, gorska narava in

kultura ter gore, šport in avantura. V Cankarjevem domu v Ljubljani, Mestnem kinu Domžale, Mestnem kinu Metropol v Celju in Linhartovi dvorani v Radovljici se obeta teden navdihajočih zgodb karizmatičnih posameznikov, ki premikajo meje v plezanju in alpinizmu, skrivnostnih gorskih kultur in ogroženih živalskih vrst, veličastnih podob gora, dih jemajočih pustolovščin in močnih naravovarstvenih sporočil iz zakladnice gorskega sveta. Letošnji festivalski program je najbogatejši doslej, saj še nikoli ni bilo na ogled toliko celovečernih filmov, prav tako bo letos slovensko občinstvo razveselilo največ predavateljev, med njimi alpinistična legenda Andrej Štremfelj, vrhunska alpinista Aleš Česen in Luka

Stražar, perspektivna alpinistka Marija Jeglič in športni plezalec Klemen Bečan. V Slovenijo prihajata še ameriški alpinist Colin Haley in avstrijski alpinist Hansjörg Auer.

Društvo za gorsko kulturo s Silvom Karom na čelu nas tako vsako leto popelje v svet, kjer čas teče drugače, kjer nas izjemni prizori preprosto prevzamejo ter nas preslikajo v nedotaknjen in popoln svet alpinizma, plezanja, gorske narave in kulture.

Na letošnjem Festivalu gorniškega filma si bomo lahko v domžalskem Mestnem kinu poleg nagrajenih filmov ogledali tudi filme z rednega programa festivala. Festival gorniškega filma vsako leto s ponosom podpre tudi Občina Domžale.

Starši, ne spreglejte! Razpis skupnega javnega vpisa novincev v javna vzgojno varstvena zavoda Vrtec Urša in Vrtec Domžale za šolsko leto 2019/2020. > 38

### OKOLJE

#### (Ne)urejenost ekoloških otokov

V zadnjem obdobju se srečujemo s pogosto neurejenostjo določenih ekoloških otokov, čeprav jih čistijo redno, po vnaprej pripravljenem urniku, nekatere od ekoloških otokov pa vse pogosteje tudi izredno, zaradi neprimerno odloženih odpadkov. Na srečo je 'problematičnih' ekoloških otokov malo, saj se s težavami srečujemo le na 15 lokacijah od skupno 200, pa vendar je tudi to preveč, saj je za okoliške prebivalce neurejenost zelo moteča. Samo čiščenje ekoloških otokov namreč ni dovolj – pomemben je predvsem odnos uporabnikov. > 13

### IZVIDNICA

#### Javna dela

Brezposelnost je eden od najbolj aktualnih problemov sodobnega časa. Eden izmed ukrepov k zmanjševanju brezposelnosti in blažitvi dolgotrajne brezposelnosti posameznikov so programi javnih del, ki jih na povabilo Zavoda RS za zaposlovanje vsako leto lahko prijavi posamezni družbeno odgovorni izvajalci in tako ponudijo priložnost mnogim, da se izvijajo iz primeža brezposelnosti. Za javna dela je letos na voljo 15 milijonov evrov iz državnega proračuna. Programe javnih del aktivno podpira tudi Občina Domžale. > 14

### KULTURA

#### Béla Szomi Kralj, Kontrabant

Béla Szomi Kralj je učitelj na Osnovni šoli Domžale, ustanovitelj Kontrabanta, glasbene zasedbe, ki bo svoj 25-letni jubilej uradno praznovala s koncertom v Kulturnem domu Franca Bernika v ponedeljek, 18. februarja. Béla velja za vrhunskega glasbenega ustvarjalca, pisca besedil in aranžerja, je tudi utemeljitelj glasbene smeri, ki jo je poimenoval etnorock. Od tod tudi ime festivala, ki vsako leto konec avgusta odmeva v središču Domžal. Pogovor z njim lahko preberete na kulturnih straneh Slamnika. > 22



**VPISI V  
JEZIKOVNE TEČAJE  
ZA OTROKE IN ODRASLE**

tel.: 01 / 721 69 13, 01 / 729 24 86  
GSM: 041 / 317 444  
dude@dude.si www.dude.si



**NAGRADNA  
IGRA  
OSVOJI  
SKUTER**



ascenter.si

**TEHNIČNI PREGLEDI TRAZIN**

## AKTUALNO

## Drage bralke, dragi bralci,

Domžale so lahko resnično ponosne na 13. festival gorniškega filma, katerega korenine izvirajo prav v Domžalah. Na letošnjem festivalu, ki ga vsako leto s ponosom podpre tudi Občina Domžale, si bo moč v domžalskem Mestnem kinu poleg nagradjenih filmov ogledati tudi filme z rednega programa festivala. Vabljeni, da se za nekaj časa tudi sami podate v svet, kjer čas teče drugače...

Februar je kulturno obarvan, zato je takšen tudi Veliki intervju, v katerem smo se tokrat pogovarjali z Jožetom Stražarjem Kiyoharo, na Švedskem živečim kiparjem, slikarjem in grafikom, ki izhaja iz Domžal. Na kulturnih straneh pa vam predstavljamo Bélo Szomi Kralja, ustanovitelja Kontrabanta, glasbene zasedbe, ki bo letos praznovala svoj 25-letni jubilej.

Ker se bliža čas zimskih počitnic, smo v Temi meseca za vas poiskali številne možnosti, ki jih ponujajo razna društva in organizacije v Domžalah, ki s svojo ponudbo omogočajo, da naši otroci počitnice preživijo na zabaven, poučen in kreativen način. V Slamnikovi izvidnici smo raziskali ponudbo javnih del v Domžalah. V letošnjem letu se bo v takšen program za zmanjševanje brezposelnosti v naši občini lahko vključilo 18 oseb. O gospodarstvu v Domžalah in lastni pozitivni zgodbi je spregovoril Anton Sedeljšak, direktor podjetja Sam, ki v letošnjem letu odhaja v pokoj.

Novost tokratnega Slamnika je nova kolumnistka Lidija Bašič Jančar, terapevtka zakonske in družinske terapije, ki bo v rednih mesečnih kolumnah pred izziv postavljala naše odnose. Prav tako se bomo v nekaj nadaljevanjih ozrlji v preteklost in osvetlili tri desetletja zabavnih ansamblov na Domžalskem.

Največji slovenskim kulturni praznik bomo počastili s slavnostno akademijo, v sredo, 6. februarja, v Kulturnem domu Franca Bernika. Vabljeni.

Špela Trškan,  
odgovorna urednica

## ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v četrtek, 28. februarja 2019.

Rok za oddajo prispevkov je v sredo, 13. februarja 2019, do 12. ure.

Pri vsakem prispevku mora biti jasno razvidno, kdo je avtor prispevka, podpis fotografa in komentar k fotografiji.

Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, zunaj uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali na naš e-naslov.

V skladu z Odlokom o javnem glasilu Občine Domžale Slamnik nenaročeni prispevki ne bodo honorirani, končno odločitev o objavi prispevkov in njihovi dolžini pa sprejema uredništvo. Za vsa vprašanja smo vam na voljo na e-naslovu:

urednistvo.slamnik@gmail.com

Z urednico Špelo Trškan se lahko osebno pogovorite v sredo, 13. februarja 2019, med 16. in 17. uro v prostorih Kulturnega doma Franca Bernika Domžale, Ljubljanska cesta 61, Domžale. Prosimo, da svoj prihod obvezno predhodno najavite do 12. februarja 2019 do 12. ure Tini Kušar na telefonsko številko 01 722 50 50.

# Osrednja občinska slovesnost ob dnevu samostojnosti in enotnosti ter tradicionalni praznični koncert Godbe Domžale

V sredo, 26. decembra 2018, je v Športni dvorani Domžale potekala osrednja občinska slovesnost ob dnevu samostojnosti in enotnosti ter tradicionalni praznični koncert Godbe Domžale.

Godbenice in godbeniki, na čelu z dirigentom Damjanom Tomažinom, so pripravili raznovrsten program, v katerem niso manjkali božično-novoletni napevi ter seveda skladbe dobro poznanih skladateljev in glasbenikov. Kot solisti so pri posameznih skladbah sodelovali: Manca Hribar (solo vokal), Matevž Zlatnar (solo trobenta), Andraž Gnidovec (solo pozavna), Lan Timotej Turek (solo saksofon), Martin Kozjek (solo vokal) in Enej Nik Juran (solo skodelica).

Slavnostni govornik na prazničnem koncertu je bil župan Občine Domžale Toni Dragar, ki je v uvodu dejal, da »na današnji dan Slovenija praznuje«. To je dan, s katerim častimo spomin na razglasitev rezultatov plebiscita: »Na vprašanje: Ali naj Slovenija postane samostojna in neodvisna država, smo odgovorili enotno, brez kakršnih koli dilem, pomislekov ali zadržkov. To je bil edinstven in neponovljiv dogodek, ki je dokončno utrdil prepričanje v pravilnost odločitve. Želeli smo lastno, svobodno, neodvisno in demokratično državo ter jo tudi dobili.«

Po županovih besedah je bila takrat na političnem zemljevidu sodobne Evrope zarisana nova država in da je

bila to zmaga vseh državljanek in državljanov, vseh prebivalcev te nove države. V nadaljevanju je župan izpostavil vprašanja, ki nas zadevajo vse: »Kje je Slovenija danes? Smo državljani še enotni? Sploh cenimo samostojno domovino, ki smo si jo tako želeli in do katere nas je vodila tako težka in dolga pot?«

V nadaljevanju je dejal, da bi se morali Slovenci še vedno ceniti kot izredno delavne in marljive, samoiniciativ-

ne, poštene, zanesljive in zadovoljne – obenem pa ponosne na svojo zgodovino, kulturo in jezik – pa smo žal mnoge izmed teh vrednot izgubili ali pa so zgolj nek megljeni odsev preteklosti. Postali smo namreč nezadovoljni, sebični in zavistni, poleg tega pa prepričani, da nismo dovolj močni, da premagamo ovire, ki so se v teh letih pojavile na naših poteh. »Zdi se, kot da smo v okviru lastne države skupaj ponosni le še

na naše športnike in njihove izjemne dosežke. Takrat stopimo skupaj, se ne primerjamo in si ne nasprotujemo. Želim si, da bi bilo v današnjih časih povezovanja in sodelovanja več in da bi znova lahko pokazali, da se znamo združiti in držati skupaj. Ponovno se spomnimo, kdo smo in kaj si želimo, kot smo to znali decembra leta 1990,« je poudaril župan.

Ob koncu svojega govora se je dotaknil tudi prazničnih dni, ki so vrstijo mnoge priložnosti za veselje, po drugi strani pa so ti dnevi tudi priložnost, da se pogledamo vase in razmislimo o svojem življenju, delu in bodočih načrtih: »Želim vam, da v letu, ki prihaja, ustvarite tisto, kar ste snovali, da dosegate to, za kar ste se trudili in da najdete tisto, kar ste pogrešali. Predvsem pa, da živite, kot ste želeli. Ob igranju godbenikov, ki so kot obvezno opremo k svoji opravi dodali še domžalski slamnik, sem vedno užival in jih rad poslušal. Verjamem, da nas bodo njeni člani s svojim igranjem še naprej razveseljevali. Občina Domžale pa jim bo še naprej stala ob strani. Zato naj jim ob koncu zaželim vse najlepše in najboljše tudi v prihodnje. Čaroben večer in čarobno leto 2019 vam želim!«

MIHA ULČAR IN OBČINA DOMŽALE  
FOTO: VIDO REPANŠEK



## Spominska slovesnost v Rudniku pri Radomljah

Spominjati se in spoštovati žrtve

V Rudniku pri Radomljah stoji spomenik v obliki vodnjaka, posvečen 30 padlim borcem in žrtvam fašističnega nasilja iz Rudnika pri Radomljah in okolice. Postavljen je bil leta 1960, obnovljen 1999, njegov avtor pa je akademski slikar Ivan Seljak - Čopič. Spomenik predvsem spominja na mrzle januarske dneve leta 1945, posebej na 6. januar, ko je po najhujši zimski ofenzivi tedanji sekretar Okrožnega komite-

častnike Slovenske vojske, veterane vojne za Slovenijo, praporščake in številne druge biskovalce in goste, med katerimi so bili tudi župan Občine Kamnik Matej Slapar in podžupanja Občine Domžale mag. Renata Kosec ter vodstvo Območnega združenja borcev za vrednote NOB Občine Kamnik, pozdravila Marija Majhenič, predsednica domžalskega združenja, tudi slavnostna govornica. Prisotne je spomnila

ko le združeni, povezani in skupaj lahko premostimo ovire do naših ciljev. Pa tudi, da morajo biti tovarištvo, solidarnost, odločnost in pogum vrline borcev NOB biti tudi naše vrednote, s katerimi bomo ustvarili prostor, prijeten in varen za vse ljudi. Vsem je zaželela miru, zdravja in prijetnih trenutkov ter življenja z ljudmi, ki jih na vsakem koraku spremljata zadovoljstvo in pozitiven pogled na svet,



ja KPS Kamnik Edvard Peternel - Tinko sklical vse okrožne politične delavce, da bi se dogovorili o nadaljnjem delu in nalogah do konca vojne. V bunkerjih nekdanje okrožne tiskarne se je zbralo okoli 30 tovarišev in tovarišic. Aktivisti so bili izdani in obkolili jih je mnogo večji nemški sovražnik. V napadu so bili popolnoma nemočni in v neenakem boju z močnejšim sovražnikom je večina žrtvovala svoja življenja, saj se jih je le malo rešilo; 10 jih je ostalo v bunkerjih, 10 jih je sovražnik naslednji dan ustrelil. Z njihovo smrtjo je partijsko okrožje izgubilo številne predane in požrtvovalne tovarišice in tovariše.

V spomin na omenjeni dogodek združenji borcev za vrednote NOB Domžale in Kamnik pripravljata spominsko slovesnost, ki se je je tudi letos udeležilo veliko ljudi. Organizator letošnje slovesnosti je bilo Združenje borcev za vrednote NOB Domžale – ob pomoči Občine Domžale. V imenu združenja je prisotne borce in borke,

na dogodke v januarju 1945, ob tem pa posebej poudarila, da se moramo danes, bolj kot kdajkoli prej, zavedati tištega krutega in prelomnega časa ter se spominjati in spoštovati žrtve, ki so skoraj na pragu svobode žrtvovali za nas, svobodno domovino in boljši svet svoja življenja.

Mag. Renata Kosec, podžupanja Občine Domžale, je poudarila pomen spoštovanja zgodovine, posebej dogodkov, ko so se borci pogumno, nesebično, brez pomislekov uprli mnogo močnejšemu sovražniku ter se borili za pravico do obstoja in človeškega dostojanstva. Poudarila je, da so pogumna dejanja omogočila tudi obstoj in današnje samostojno Slovenijo. Spomnila je na dogodke 6. januarja 1945, na predane in požrtvovalne tovarišice in tovariše, ki so bili za svobodo pripravljani žrtvovati največ: svoja življenja in sanje, na veličino boja, ki je del poti slovenskega naroda do samostojnosti. Spomnila je tudi na sedanost,

Ob prisotnosti častne čete Območnega združenja slovenskih častnikov Domžale ter zvokih trobente Matevža Zlatnarja iz Godbe Domžale, sta Marija Majhenič in Marica Jerman položili venec ob spomenik, prisotni pa so se spomnu žrtv poklonili z minuto molka.

V kulturnem programu, ki ga je povezovala Draga Jeretina Anžin, je Moški pevski zbor Radomlje, vodi ga Primož Leskovec, zapel številne partizanske pesmi, nastopili pa sta tudi recitatorki, učenki podružnične šole Ihan Maša Jakoš in Lana Komatar pod mentorstvom Marte Krabonja. Z recitacijami sta dokazali, da se tudi najmlajši učijo o zgodovini NOB.

Udeleženci so se na slovesnosti lahko seznanili s publikacijo, pravo avtobiografijo Vinka Žebovca - Vilka, obudili spomine na NOB ter si zaželeli navdnenje na spominski slovesnosti v januarju 2020.

VERA VOJSKA  
FOTO: VIDO REPANŠEK

## 29. tradicionalni pustni karneval

Pustna sekcija Striček z Vira pri Domžalah bo tudi letos organizirala pustni karneval.

Z dobrim in vestnim delom so postali znani po vsej Sloveniji in medijsko prepoznavni prireditelji.

Tudi letos se obeta pestro pustno dogajanje z bogatim programom, ki bo Vir spremenil v pravo pustno deželo. S povabilom k sodelovanju želijo nedeljski karneval razširiti in obogatiti z domačimi, okoliškimi ter gostujočimi maskami.

Prijavite svojo masko na spletni strani [www.stricek.si](http://www.stricek.si) in očarajte obiskovalce nedeljskega velikega karnevala.

Že izdelava maske je lahko zelo zabavna. Člani pustne sekcije vam z veseljem priskočijo na pomoč ali pa vam ponudijo že narejen kostum ali masko.

Izbirali bodo tudi najbolj izvirne, zabavne, inovativne, igrane in kreativne maske v dveh kategorijah:

**Kategorija 1: skupinska maska** (najmanj pet odraslih udeležencev)

**Kategorija 2: družinska/otroška maska**, kjer sodelujejo odrasli in otroci (minimalno trije udeleženci)

**Bogate nagrade!** Za najboljšo skupinsko masko v 1. kategoriji kar 1000 €.

Več o pogojih sodelovanja, kriterijih ocenjevanja in nagradnem skladu na spletni strani [www.stricek.si](http://www.stricek.si).

**Program za leto 2019:**

**Sobota, 16. 2. 2019** – Postavitve maskote Striček;

**Sobota, 2. 3. 2019, ob 13.30** – Velika povorka pustnih mask v sodelovanju z občino Domžale; Otroški Živ žav; Družinsko rajanje;

**Sobota, 2. 3. 2019, ob 20.00** – Velika pustna zabava z bogatimi nagradami; **Nedelja, 3. 3. 2019** – Ob 14. uri in 29 sekund: Veliki pustni karneval

Podrobnosti programa pa v naslednji izdaji časnika Slamnik.

# Tolarji bodo oživali za dva meseca

Vlijte novo upanje bolnicam z rakom in njihovim svojcem

Europa Donna, Slovensko združenje za boj proti raku dojke, je skupaj s partnerji in podporniki začela z dobrodelno akcijo Napolni nas z upanjem – stari tolarji za nove začetke. Od 10. januarja do 1. marca 2019 zbirajo stare tolarke bankovce, s katerimi želijo zbrati sredstva za nadgradnjo programa ROZA, ki bolnicam in njihovim svojcem nudi psihosocialno pomoč ob soočanju z diagnozo rak. Roza škatle, v katere lahko oddate stare tolarje, so na voljo v 644 trgovinah Mercator in v poslovalnicah NLB po vsej Sloveniji. Tolarke bankovce pa lahko na sedež Europe Donna pošljete tudi v roza kuverti.

Združenje Europa Donna Slovenija že več kot 20 let skrbi za pomoč bolnicam in njihovim svojcem med zdravljenjem in po njem ter vse leto osvešča o raku dojke in rakah roditeljev. Diagnoza raka vpliva na vse ravni življenja bolnice in prizadene tudi njene bližnje, zato si Europa Donna že vrsto let prizadeva, da bi bolnicam in njihovim svojcem lahko zagotovili tudi ustrezno psihosocialno podporo. Pred dvema letoma so aktivnosti psihosocialne podpore povezali v skupen program ROZA, ki ga v letih od 2017 do 2019 sofinancira Ministrstvo za zdravje, vse aktivnosti so za udeležence brezplačne. »Zdravljenje rakavih obolenj z vidika medicinske stroke nenehno napreduje in daje novo upanje za bolnice, ki se soočajo s to boleznijo. Diagnoza raka pa ne prizadene



samo bolnice, ampak poseže v odnose v družini, z otroki, s partnerjem, prijatelji, sodelavci. Europa Donna je že od svojih začetkov prostor, kjer poleg znanja in izkušnje v procesu zdravljenja nudimo tudi topel objem in smo tu za iskren pogovor ter strokovno psihosocialno pomoč,« pravi Tanja Španić, predsednica Združenja Europa Donna.

## Stari tolarji za nove začetke

Dobrodelna akcija Napolni nas z upanjem: stari tolarji za nove začetke poteka od 10. januarja do 1. marca 2019. Pobrskajte za pozabljenimi tolarjskimi bankovci in jih dajte v roza škatle za zbiranje starih tolarjev, ki so na voljo v 644 Mercatorjevih trgovinah in v poslovalnicah NLB po vsej Sloveniji. Roza škatle lahko ustvarite tudi sami in zbirate sredstva v podjetjih, društvih ali s prijatelji, zbrana sred-

stva pa oddate v eni od Mercatorjevih trgovin ali poslovalnicah NLB ali na sedežu Združenja Europa Donna Slovenija. Če v vaši bližini ni trgovine Mercator ali NLB poslovalnice, pa lahko tolarke bankovce v roza kuverti pošljete po pošti na sedež Združenje Europa Donna Slovenija.

## Program ROZA, psihosocialna podpora za bolnice in njihove svojece

Z zbranimi sredstvi bodo v Združenju Europa Donna Slovenija nadgrajevali aktivnosti znotraj programa Roza, ki ga izvajajo v sodelovanju s partnerji, in v katerem so bolnicam in njihovim svojcem v času zdravljenja in po njem na voljo različne oblike psihosocialne podpore.

Več o programu ROZA na spletni strani [www.europadonna.si](http://www.europadonna.si).

## Urad župana obiskali koledniki

V petek, 4. januarja, so Urad župana obiskali koledniki – otroci iz Vrtca Dominik Savio – Karitas Domžale, kjer jih je sprejela podžupanja mag. Renata Kosec.

Otroci so zapeli koledniško pesem, vzgojiteljci pa sta zaželeli veliko blagoslova in vse dobro v letu 2019.

Cerkveni praznik Svetih treh kraljev je eden izmed praznikov iz božičnega sklopa in se ga praznuje 6. januarja. Praznik najbolj poznamo po tem, da so takrat prišli trije kralji k novorojenemu Jezusu in prinesli vsak po eno darilo. S kralji se konča 'božična doba' ali dva-

pomeni pojaviti, prikazati se). V pravoslavnih cerkvah po navadi praznujejo na isti dan (ponekod dan pozneje) tudi praznik Jezusovega rojstva.

Otroci so zapeli koledniško pesem, nad vrata pisarn nalepili nalepko za tekoče leto 20+G+M+B+19. Gre za običaj, ki ni znan le v Sloveniji, temveč tudi po mnogih drugih evropskih državah. Okoli praznika Svetih treh kraljev ozi-



najsterodnevje (dodekahemeron), zato je na ta dan in njegov predvečer veliko šeg in verovanj. Kristjani ob mraku spet poškopijo in pokadijo s kadiplom svoje domove. S kredo pa nad vrata napišejo letnico in prve črke imen treh kraljev, na primer 20+G+M+B+19 (kratica pomenijo Gašper, Miha, Boltežar). Samo poimenovanje dneva pravzaprav ni točno, saj Cerkev ne slavi treh kraljev, ampak Gospodovo razglasenje ali epifanijo (iz grške besede epifaneia, ki

roma Gospodovega razglasenja po hišah hodijo skupine kolednikov, zvezdonoscev in sveti trije kralji, ki pojejo značilne koledniške pesmi, oznanjajo veselo vest, da se je v Betlehemu rodil Kristus (gr. Odrešenik) in v današnjem času zbirajo darove za potrebe misijonov. Sveto pismo pripoveduje, da so modri prinesli dragocene darove zlata, kadila in mire, tako koledniki simbolično vabijo k darovanju tudi druge ljudi.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA

## V letu 2019 bo prenovljeno cestišče v Češeniku in postavljene nove E-polnilnice

Smo sredi zimskega obdobja, ko se občinske investicije bolj ali manj načrtuje in projektira. Po sprejetem proračunu 2019 pa bodo projekti lahko prešli v realizacijo.

- Občina Domžale v letu 2019 med drugim načrtuje naslednje projekte:
- Kopališče Domžale (v prejšnji številki Slamnika)
  - Krožišče pri Policiji (v prejšnji številki Slamnika)
  - Ureditev Kolodvorske ceste II. faza (na spletni strani Občine Domžale)
  - Rekonstrukcija ceste Dob–Češenik–Turnše (odsek Češenik)
  - E-polnilnice
  - Rušitev in gradnja novega mostu čez Kamniško Bistrico pod Šumberkom
  - Dve šolski jedilnici (OŠ Rodica in OŠ Domžale)
  - Športna ploščad Krtina

Tokrat predstavljamo rekonstrukcijo ceste Dob–Češenik–Turnše in projekt E-polnilnice.

## Rekonstrukcija ceste Dob–Češenik–Turnše (odsek Češenik):

V sklopu rekonstrukcije ceste je predvidena tudi rekonstrukcija vodovoda. Na območju obravnavane ceste so še drugi komunalni vodi, ki se po potrebi ob tej priložnosti lahko uredijo (telekomunikacijski vod, plinovod, kanal odpadnih voda, elektrovod, javna razsvetljava). Dolžina trase odseka (faza 2) je približno 700 m. Zaradi pomanjkanja prostora za kontinuirano izvedbo hodnika v širini 1,60 m in pogostimi individualnimi uvozi na zemljišča se izvede poglobljen robnik (višina 1 cm nad vozliščem). Iz podobnih razlogov in predvidenih ter že izvedenih ograjnih zidov parcel se na robni del vozišča prav tako vgradi poglobljen robnik. Hodnik je predviden na celotni trasi rekonstruirane

ceste. V voziščno konstrukcijo pločnika in pripadajočo bankino se lahko smiselno vgradijo različni komunalni vodi. Celotna trasa 2. faze poteka skozi naselje Češenik, kjer je hitrost omejena s krajevno tablo na 50 km/h. V strnjem delu naselja se hitrost omeji na 40 km/h. Predračunska vrednost je približno 500.000 evrov in DDV.

## E-polnilnice:

Narejena so potrebna elektroinstalacijska in gradbena dela za štiri polnilne postaje za polnjenje električnih vozil (bazen, Češminov park, hotel Krona, vrtec Palček Vir), dokončujejo se dela za polnilno postajo na tržnem prostoru.

Gradbena dela so vsebovala zemeljska dela z izkopi in planumom temeljnih tal, izvedba temeljev za nove prostostoječe priključne merilne omare KPMO-EPOL ter inštalacijska cev za priključek napajanja in komunikacije, dobava in montaža PMO komplet opremljeno pripravljeno za priključek na distribucijsko omrežje. Elektro dela so bila izvedena v skladu z načrtom električnih instalacij in opreme, napajanje iz bližnje NN elektro mreže, postavitev nove prostostoječe kabelsko priključno merilne omare PMO, elektro dela s priključitvijo dovodnega kabla in izvedbo lokalnih ozemljil, geodetski posnetek trase NN kabla, električne meritve. Predračunska vrednost je približno 18.000 evrov in DDV.

Pridobljena so soglasja, podpisane pogodbe za štiri merilna mesta – GSRN o priključitvi na distribucijski sistem in uporabo sistema (Elektro Ljubljana), čakamo še na dokumentacijo PP tržnica. Strošek priključitve elektro je približno 6300 evrov in DDV.



ZDRUŽENJE BORCEV  
ZA VREDNOTE NOB  
OBČINE DOMŽALE IN  
KRAJEVNA ORGANIZACIJA  
ZB IHAN

vabita na

## SPOMINSKO SLOVESNOST

pri spomeniku  
padlim borcem  
Kamniško-zasavskega  
odreda  
na Oklem nad Ihanom

v soboto,  
23. februarja 2019,  
ob 11. uri.

Skupni odhod na Oklo bo  
ob 10.30 iz Dobovelj.

Udeležence bo pozdravila  
**Marija Majhenič**,  
predsednica ZB za vrednote  
NOB Občine Domžale

Slavnostni govornik bo  
**Toni Dragar**,  
župan Občine Domžale

Kulturni program

**Dobrodošli!**



## Doživljaji kulture v februarju

Še malo, pa bomo vstopili v februar, mesec kulture. Pred nami je torej čas, ki nam vedno znova približa kulturno ustvarjalnost, ponudi vrhunsko doživetje in obogati kulturno življenje v naši občini. To so tisti dnevi, ki nam v mnogih težkih trenutkih še kako manjkajo, da bi nas pomirili, kulturno obogatili ter nas popeljali v vzporeden in lepši svet.

Februar je že po tradiciji asociacija na Prešernov dan, naš največji slovenski kulturni dan. Občina Domžale v sodelovanju s Kulturnim domom Franca Bernika tudi letos pripravlja slovesno akademijo ob slovenskem kulturnem prazniku, na kateri bomo poslušali slovenske pripovedne in druge pesmi, z osvetlitvijo pomena ljudskih pesmi, v povezavi na prepesnitve dr.

Franceta Prešerna in predstavitve nekaterih dokumentarnih zapisov ljudskega blaga iz domžalskega območja. Slavnostna govornica bo Ana Pavlič, predsednica Godbe Domžale, ki bo v letošnjem letu obeležila kar 135-letnico svojega obstoja. Veličastna obletnica, vredna spoštovanja in občudovanja.

Pa naj bo letošnji februar priložnost in izziv, da z bližnjimi doživimo nekaj kulturnega. Morda prebiranje poezije in knjige, obisk koncerta, udeležba na številnih kulturnih prireditvah, ogled razstave ali preprosto pogovor s prijatelji in sorodniki na temo kulture, ki je sicer v zadnjem času precej aktualna tema marsikaterega pogovora. Z majhnim kulturnim udejstvom bomo naredili veliko za sebe in svoje bližnje, s kulturnim dialogom pa popestrili mrzle in dolge zimske dneve.

Župan Občine Domžale  
**Toni Dragar**

## VELIKI INTERVJU

# STALNO OHRANJAM STIK Z DOMOVINO

JOŽE STRAŽAR KIYOHARA, KIPAR, SLIKAR IN GRAFIK

Na Švedskem živeči umetnik domžalskih korenin je v lanskem novembru v Menačenkovi domačiji pripravil razstavo medalj, plaket in male plastike.

Cveta Zalokar

Foto: osebni arhiv Jožeta Stražarja Kiyohare

**K**ipar, slikar in grafik izhaja iz znane družine in je mladost preživel v Škocjanu pri Krtini, po končani gimnaziji in nekaj letih dela kot poklicni voznik ga je leta 1965 mladostna radovednost ponela na daljni sever Evrope. Tam je v 70. letih obiskoval številne umetniške šole in se izpopolnjeval na področju grafike, kiparstva in likovne umetnosti. Poročen je z japonsko umetnico Sumiko Kiyohara in se rad vrača v domovino, kjer tudi redno razstavlja. Študijsko je obiskal številne države, razstavljal pa je med drugim v Avstriji, Dominikanski republiki, skandinavskih državah pa tudi na Japonskem. V svojih delih si prizadeva ohranjati kulturno dediščino z dodanimi elementi okolja, v katerem živi.

**Rodili ste se malo pred drugo svetovno vojno. Kako se spominjate svoje mladosti in družinskega življenja? Se ta čas tudi odraža v vašem umetniškem ustvarjanju?**

Rojen sem bil leta 1940 v vasi Brezje pri Škocjanu. Osnovno šolo sem obiskoval na Krtini, gimnazijo in vajensko šolo pa v Domžalah, pozneje pa še poklicno šofersko šolo v Ljubljani. Spomini na otroštvo so zelo kruti, saj se je odvijala druga svetovna vojna. Spominjam se, da me je bilo zelo strah vojakov in streljanja. Strah pred partizani ni bil nič manjši od strahu pred Nemci. Zato še danes zelo nasprotujem pokanju s petardami in ognjemetom ob raznih praznovanjih. Po končani vojni pa nam tudi ni bilo prizaneseno, saj smo morali prisilno oddajati živila v zadrage. Oče nam je umrl, ko sem bil star 13 let, otroci smo ostali z mamo – lačni, slabo oblečeni in največkrat tudi premraženi. Skratka nikdar si ne bom zaželel, da bi se povrnil nazaj v otroška leta.

**Leta 1965 ste odpotovali na dopust na Švedsko in ta 'dopust' še kar traja. Pot na tuje takrat ni bila preprosta ...**

**Medaljerstvo** je posebna zvrst kiparstva, ki se je razvila v renesansi, predhodnike pa ima v grških novcih in antičnih rimskih medaljonih. Kiparji morajo pri tem slediti omejitvam glede velikosti. Zato so možnosti umetnika pri tem omejene, tudi zaradi upoštevanja želja naročnika. A v resnici se tudi pri tem odpira veliko možnosti pristopov in rešitev, o čemer priča prav opus Jožeta Stražarja.



**V Beljaku sem se ustavil pri znancih, ki so mi pokazali pripravljen prostor, ki naj bi bil namenjen morebitnim slovenskim beguncem. In zelo lepo – niti enega begunca ni bilo! Ko sem končno prispel v Stockholm, sem se odločil, da bom stopil v stik s švedskimi oblastmi, ki bi Sloveniji pomagale ob osamosvajanju in priznanju samostojne Slovenije.**

Do potovanja na Švedsko pa je prišlo takole: takratne jugoslovanske oblasti so leta 1960 nekoliko 'popustile vajeti' in so dovolili svojim državljanom odpotovati v tujino na dopust. Takrat sem delal kot šofer direktorja večjega podjetja v Ljubljani. Leta 1964 se mi je le-ta hvalil in razlagal, kam vse bodo potovali on in njegovi kolegi naslednje leto na dopuste. Pa je vprašal še mene, kam bom šel pa jaz. Brez razmišljanja sem odgovoril – na Švedsko. In potem sem res šel ... Na dopust sem se odpeljal z malim avtomobilom znamke Fiat, daleč na sever in tam potem tudi ostal. Z 'dopusta' se redno vračam, saj nisem nikdar razmišljal, da bi za vedno zapustil Slovenijo.

**Kaj pa je bilo odločilno, da ste ostali na Švedskem?**

O Švedski nisem vedel veliko, morada to, da ima najboljša protiatom-

ska zaklonska na svetu, pa dobro avtomobilsko industrijo in pol leta dan (poletje) in pol leta bolj noč (zimo). Zato še danes priporočam mladoporočencem, da gredo tja na poročno potovanje, ha ha ... Sicer pa mi je na Švedskem vseč zelo umirjeno življenje in spoznanje, da se nihče pretirano ne vmešava v moje življenje in delo.

**V sedemdesetih se je začelo vaše intenzivno spoznavanje likovne umetnosti. Kdo vse je vplival na vaš umetniški razvoj izraz?**

Na Švedskem sem se vseskozi izpopolnjeval v umetniškem ustvarjanju. Likovno izobrazbo sem pridobil na višji šoli za umetnost St. Erik, največ zaslug za moj umetniški razvoj pa pripisujem profesorju Keagu Haberju. Izobrazbo sem nadgradil še na Kraljevi visoki šoli za umetnost v Stockholmu (1990) pa tudi na ALU v Ljubljani. Študijsko pa sem potoval tudi v Rusijo, Italijo, Avstrijo, na Norveško, Kitajsko in Japonsko. Sčasoma sem si tako pridobil prostor med ostalimi švedskimi umetniki. Postal sem član Zveze švedskih kiparjev (Svenska Skulptor Forbundet) in pa tudi slovenskega društva likovnih umetnikov ZDSLJU. Na švedskih šolskih centrih sem več kot dvajset let vodil razne tečaje o keramiki, grafiki, kiparjenju in vlišanju bronastih kipov.

**Živate na obrobju Stockholma in ste svobodni umetnik. Kakšno je življenje na Švedskem in kakšno je sicer umetniško življenje?**

Moj dom je le nekaj kilometrov od centra Stockholma. V tretjem desetletju prejšnjega stoletja so tam začeli intenzivno graditi naselja za srednji sloj prebivalcev. Iz tega dela

mesta se lastniki hiš ne selijo pogosto drugam. Tudi sam sem šele tretji lastnik hiše, v kateri živim. Življenje je precej umirjeno, verjetno zato, ker so hiše majhne in niso primerne za velike družine. Živeti v bližini centra je prijetno, ker je kulturno dogajanje dosegljivo v nekaj minutah. Naj povem, da je posebej vabljiv brezplačni vstop v muzeje, ki privablja vedno veliko obiskovalcev. Umetniki imamo tudi svojo 'kulturno hišo', ki je namenjena občasnim članskim razstavam.

**Kako ste vi prisotni v švedski umetnosti?**

Prve uspehe sem doživel daleč na severu v kraju Ornskaldsvik, leta 1977. Na to sem bil zelo ponosen, a o tem je težko govoriti, saj je vsak uspeh zgodba zase. Od takrat naprej pa redno razstavljam tako na samostojnih kot skupinskih razstavah po veliki Švedski. Zelo sem zadovoljen, ker sem član kroga izbranih švedskih umetnikov. Veliko mi tudi pomeni, da si obiskovalci razstav želi jo imeti moja umetniška dela.

**Ste zelo raznovrsten umetnik, ukvarjate se z različnimi umetniškimi izrazi. Kakšen je bil vaš razvoj od kiparstva, grafike, slikarstva do medaljerstva in izdelave malih kipov?**

V moji umetniški ustvarjalnosti je več usmeritev, več 'tem', več 'stilov'. Na začetku je bila tema 'simbolika', nato 'ekspresionizem' in tudi 'non-figuralika'. Moja najljubša tema in pozornost velja študijam o kitajskih pisemskih kanji. To so risani znaki, ki so se počasi (v času okoli 400 našega štetja) spreminjali tudi v japonsko pisavo. Sam pa poskušam iz te pisave upodobiti razne graciozne samostojne figure. Večino so moji priljubljeni materiali marmor in bron. Ustvarjam pa istočasno tudi slike v akrilu in grafike. Slike so večjega formata in bolj temnih odtenkov, grafike delam v svetlejši figuraliki. Moja dela so predstavljena v mnogih krajih, ustanovah in pri zasebnikih, kar štejem za velik uspeh.

**Ste eden najbolj uveljavljenih švedskih in slovenskih medaljerjev. Povejte nam kaj več o tem ...**

V začetku 80. let prejšnjega stoletja sem osvojil na lokostrelskih tekmovanjih veliko medalj in manjših plastičnih pokalov. Vsi so si bili podobni in mi niso bili prav všeč. Zato sem predlagal švedski lokostrelski zvezi, da bi upodobil in vliil nekaj novih primerkov v patiniranem kositru in v bronu. Te nove nagrade lokostrelcem so postale priljubljene. V tistem času sem tudi poslal nekaj medalj na mednarodno razstavo. Sprva so bile medalje namenjene le športnikom, postopoma pa sem jih vsebinsko razširil še na področje počastitve pomembnih osebnosti in zgodovinskih obletnic ter spominske medalje z različnimi motivi. Z njimi tudi redno sodelujem na mednarodnem kongresu F.I.D.E.M. in drugih razstavah medalj, ki potekajo vsaka tri leta v različnih državah na vseh kontinentih. Vsakokrat so tako ustvarjalci in medalje objavljene in opisane v posebnih knjižnih izdajah FIDEM.



Igrivi prijatelj

**Na Švedskem mi je všeč zelo umirjeno življenje in spoznanje, da se nihče pretirano ne vmešava v moje življenje in delo.**

ta) sem pripravil tudi razstavo v Domžalah, pri čemer je pomagal in sodeloval tudi Pavel Pevec, saj je uredil in sam poskrbel za prevoz kipov iz Švedske in pomagal tudi pri postavitvi. Takrat so v Domžalah odkupili tudi nekaj mojih umetniških del, med prvimi g. Stiplovšek. Nekaj večjih kipov pa je stalno postavljenih tudi ob jezeru na Mostu na Soči in so v lasti kraja. Tako sem stalno ohranjal stik z domovino.

**Prav v času vojne za Slovenijo ste pripravljali razstavo v Novem mestu? Kakšne so bile sicer vaše aktivnosti v času osamosvajanja Slovenije?**

**Vaša življenjska sopotnica je japonska umetnica Sumiko Kiyohara. Načrtujeta kakšne skupne umetniške projekte?**

Poročen sem s Sumiko Kiyohara iz Japonske. Priimku Stražar sem simbolično dodal še njenega, Kiyohara. Skupaj živiva in ustvarjava, kot sem že omenil, v manjši hiši v Stockholmu. V letošnjem letu se bova pripravljala na dve skupinski razstavi v Stockholmu in na razstavo v Kranju. V zadnjem obdobju veliko razstavljava skupaj. Vesel pa sem, da smo se dogovorili tudi z domžalsko Galerijo, kjer bo Sumiko pripravila samostojno razstavo v naslednji sezoni.



Vrt pri domu v Stockholmu

**Naredili ste tudi nekaj zanimivih portretnih kipov. Koga vse ste upodobili in zakaj ste ga izbrali?**

Izmed vseh naročil za izdelavo kiparskih del, reliefov in portretov je predvsem portret švedskega politika, ki je v neposredni bližini Stockholma postavil največji nogometni stadion in nakupovalni center. Nekaj kipov in reliefov sem napravil po naročilu, mnoge pa tudi po svoji pobudi. Poleg znamenitih Švedov, kot so izumitelj Alfred Nobel, generalni sekretar OZN Dag Hammarskjöld, pisatelj Strindberg, naravoslovec Carl von Linné, sem upodobil tudi Mozarta in naravoslovca Scopoliya, ki je deloval v Sloveniji.

**Zanimivo je, da svoje kipe vlivate sami. Kakšna je vaša livarska izkušnja?**

Na začetku šolanja sem si želel, da bi sam vlival svoje kipe v bron. Teoretično znanje za to delo sem pridobil v šoli, praktično pa se je bilo treba še marsikaj naučiti, in zasluge za to pripisujem svoji vztrajnosti. Dopovedoval sem si, da so že v bronasti dobi vlivali kipe v bron. In če so že takrat zmogli to umetnost, zakaj tega ne bi zmogel sam v modernem času. Vse svoje kipe v bronu sem vlival praktično sam. Več desetletij pa sem pomagal tudi drugim umetnikom in jih poučeval o tem delu.

**Ohranjate stik z domovino, tu ste pogosto razstavljali, vaši kipi krasijo tudi nekatere slovenske prostore. Kje ste našli največ posluha in odmeva?**

Slovenska izseljenska matica me je pred leti povabila na razstavo v Ljubljano in na slikarsko kolonijo izseljenskih umetnikov in od takrat sem v stalnem stiku v slovenskem umetniškem življenju. Prvič sem razstavljal leta 1985 v Ljubljani, pozneje pa še leta 1988 in 1989. Na pobudo domžalskih kulturnih delavcev (Tomaža Bole-

Na dan osamosvojitve naj bi odprli mojo umetniško razstavo v muzeju Novo mesto. Med postavljanjem razstave so se zaslišali zvoki siren, ki so naznanjali nevarnost zračnega napada. Tik zatem je bilo po radiu objavljeno, da gre za napad zračnih sil takratne JLA (jugoslovanske ljudske armade) na Slovenijo. Ko se je to ponovilo še naslednji dan, smo se dokončno odločili, da odpovemo odprtje razstave, sam pa sem se vrnil na Švedsko. Za pot od Novoga mesta do Beljaka sem zaradi barikad potreboval kar tri dni. V Beljaku sem se ustavil pri znanjih, ki so mi pokazali pripravljen prostor, ki naj bi bil namenjen morebitnim slovenskim beguncem. In zelo lepo – niti enega begunca ni bilo! Ko sem končno prispel v Stockholm, sem se odločil, da bom stopil v stik s švedskimi oblastmi, ki bi Sloveniji pomagale ob osamosvajanju in priznanju samostojne Slovenije. Zunanji ministri skandinavskih držav so imeli ravno v tistem času konferenco v Copenhagnu o vojni na takratnem Balkanu. Pisal sem jim in odgovorili so na moje pismo, v katerem so napisali, da iskreno obžalujejo odpovedano razstavo zaradi dogodkov v Sloveniji. Poleg tega so sklenili, da Švedska ne bo več prodajala orožja takratni Jugoslaviji, saj je le-ta vstopila v vojno stanje. Napisali so tudi, da bodo Slovenijo priznali kot samostojno državo takoj, ko bo to mogoče glede na razplet dogodkov.

**Kako na vašo ustvarjalnost vplivajo tri okolja, s katerimi ste povezani – mediteransko, nordijsko in daljnovzhodno?**

Na vsakem potovanju, še posebno, če je to študijsko, se prepustim presenečenju, največkrat vse skupaj pride za mano, šele po vrnitvi. Detajle v svoja kiparska dela sem vnesel največkrat iz japonskih pismenk – japonske pisave kanji. Z drugih potovanj po svetu v mojih delih verjetno ni opaziti neposrednih vplivov, saj se držim pravila, da sem čim bolj izviren.

**Zadnja leta občasno živite v Kranju. Kako je prišlo do odločitve o obnovi hiše v starem mestnem jedru?**

Vedno sem si želel obnoviti kakšno staro hišo in v njej narediti svoj medaljerski atelje. V rojstnem Škocjanu je bila ena zelo stara majhna hiša s črno kuhinjo, po pripovedovanju je bila tam nekoč ena najstarejših šol na Slovenskem. Zaradi takratnih birokratskih okoliščin so hišo žal porušili. Sem se pa v devetdesetih v Kranju na Mohorjevem klancu za trenutek ustavil pred eno razpadajočo hišo, bila mi je všeč, predvsem zaradi prijaznega okolja. Spodnji del objekta je najverjetneje iz 17. stoletja, ostalo pa je bilo dograjeno pozneje. Objekt je spomeniško zavarovan. Obnavljal sem ga dalj časa, ob vsakoletnih dopustih v Kranju, tako da sta zdaj tam že prav prijeten atelje in galerija.

**Poleg umetnosti je vaša velika ljubezen tudi šport. Kaj vse vas je zanimalo in s čim se še vedno ukvarjate?**

Da, spominjam se še nekaterih smučarskih skokov na ihanski skakalnici, zanimiva je bila tudi skakalnica v Mengšu, skakal sem tudi na nekaterih manjših v Planici. Najljubša pa mi je bila tista v Šiški. Tako malo za šalo malo za res: na vseh tekmovanjih v smučarskih skokih, ki sem se jih udeležil, nisem bil nikdar zadnji in nikdar prvi. Dobre rezultate sem dosegal tudi v lokostrelstvu. Več let sem potoval na različna tekmovanja po Švedski in tudi po drugih državah izven Švedske. Vedno sem bil v samem vrhu odličnih lokostrelcev, že v času bivše Jugoslavije sem bil na tekmovanjih vedno v samem vrhu. Danes se tekmovanj ne udeležujem več, včasih pa je kljub vsemu še vedno lepo malo prijeti v roke lok in videti puščico v rumeni sredini tarče. □

Mestni Kino Domžale



**ZELENA KNJIGA**

1. | 2. | 8. | 16. | 25. | 25. feb

komična drama / Green Book / režija: Peter Farrelly / scenarij: Nick Vallelonga, Brian Hayes Currie, Peter Farrelly / igrajo: Viggo Mortensen, Mahershala Ali, Linda Cardellini, Sebastian Maniscalco, Dimitri D. Marinov, Mike Hatton, P.J. Byrne, Joe Cortese / 2018, ZDA / distribucija: Cinemania / 130'

Temnopolti klasični pianist svetovnega slovesa Dr. Don Shirley v šestdesetih letih kot voznika na koncertni turneji od Manhattan do globokega ameriškega juga najame neotesanega vunbacitelja italijanskega porekla Tonyja Lipa. Da bi se lažje znašla na poti med institucijami, ki so bile takrat na ameriškem jugu varne za temnopolte, ju vodi "Zelena knjiga". Ko se na poti od koncerta do koncerta spopadeta z razizmom in ostalimi grožnjami, sta primorana za preživetje in uspeh pozabiti tudi na medsebojne razlike. V humorja polnem film, posnetem po resnični zgodbi, blestita Viggo Mortensen in Mahershala Ali.



**NAJLJUBŠA**

1. | 3. | 5. | 10. | 28. feb

komična zgodovinska drama / The Favourite / režija: Yorgos Lanthimos / scenarij: Deborah Davis, Tony McNamara / igrajo: Olivia Colman, Emma Stone, Rachel Weisz, Nicholas Hoult, Joe Alwyn / 2018, Irska, ZDA, Velika Britanija / distribucija: Blitz / 120'

Začetek osemnajstega stoletja. Anglija je v vojni s Francijo, na dvoru pa prirejajo gosje dirke in se bašejo s sadovi kolonialnega imperializma. Kraljica Ana ni v najboljši koži – daje jo putika, stare in nove bolečine podžigajo njeno muhavost. Njena tesna prijateljica lady Sarah zato vse pogosteje jemlje vladanje v svoje roke. Potem pa na dvor prispe nova služabnica, padla aristokratinja Abigail, ki se skuša prikupiti kraljici, da bi se znova povzpela po družbeni lestvici. Medtem ko se Sarah zavzeto posveča vojaškim strategijam, Abigail zasede njen prostor ob vse bolj krhki kraljici. Zdaj ji nobena ženska, noben moški, nobena politika in noben zajec ne bodo več stali na poti.



**MOŽ IZ OZADJA**

3. | 7. | 10. | 27. feb

drama / Vice / režija: Adam McKay / scenarij: Adam McKay / igrajo: Christian Bale, Sam Rockwell, Amy Adams, Alison Pill, Steve Carell / 2018, ZDA / distribucija: Blitz / 132'

Mož iz ozadja raziskuje zgodbo o Dicku Cheneyju (Christian Bale), nezahtevnem birokratu, dobremu znancu washingtonske politične scene, ki je v vlogi podpredsednika Georgeu W. Bushu (Sam Rockwell), potihem postal najvplivnejši človek na svetu. S tem, ko se je iz vodstva položaja pri naftnem konglomeratu Halliburton preselil v Belo hišo, je preoblikoval ne le ZDA, ampak cel svet, posledice njegovih odločitev pa so vidne še danes.

**13. FESTIVAL GORNISKEGA FILMA**  
18.–24. februar 2019

**petek, 22. februar**  
18:00 / OKTOBER V MONGOLIJU / kategorija: Gorska narava in kultura / October in Mongolia / režija: Mario Nardin / 2017, Italija / 19' | LEMING - MALI VELIKAN S SEVERA / kategorija: Gorska narava in kultura / Lemming - The Little Giant Of The North / režija: Zoltan Török / 2017, Švedska, Nemčija / 49' | DEŽELA KRALJICE MAUD / kategorija: Alpinizem / Queen Maud Land / režija: Cedar Wright, Taylor Keating / 2018, ZDA / 27' | ODPRAVA NA KONEC SVETA / kategorija: Gore, šport in avantura / režiija: Alastair Lee / Spectre Expedition - To the End of the Earth / 2018, Velika Britanija / 48'

**sreda, 20. februar**  
18:00 / ŽIVLJENJE Z GORAMI / kategorija: Gore, šport in avantura / This Mountain Life / režija: Grant Baldwin / 2018, Kanada / 78' | ISKANJE BOŽIČNEGA DREVESA / kategorija: Plezanje / Searching For Christmas Tree / režija: Lie Feng / 2017, Kitajska / 15' | HITROST / kategorija: Plezanje / Up To Speed / režija: Peter Mortimer / 2018, ZDA / 20' | ODLOČITVE / kategorija: Plezanje / Choices / režija: Teresa Hoerl / 2017, Nemčija / 21'

**sobota, 23. februar**  
18.00 + 20.00 / ZMAGOVALNI FILMI

**nedelja, 24. februar**  
18.00 + 20.00 / ZMAGOVALNI FILMI

MESTNI KINO DOMŽALE

Ljubljanska 61, 1230 Domžale  
rezervacije: t. 722 50 50 / blagajna@kd-domzale.si  
www.kd-domzale.si/kino

## TEMA MESECA

# NAJ BODO ZIMSKE POČITNICE KREATIVNE, ZABAVNE, POUČNE IN NEPOZABNE!

Predstavljamo številne aktivnosti, ki jih v času zimskih počitnic v našem mestu pripravljajo različna društva in organizacije.

Mateja Kegel Kozlevčar  
Foto: arhiv Občine Domžale

Čeprav smo komaj zaključili novoletne počitnice, pa se že približujejo zimske, čas, ko bodo najmlajši ponovno zadihali v prostočasnih aktivnostih, ki jih prinaša zimski čas. Snežne radosti so se že počasi vrnile v naše mesto, a ker vsi niso ljubitelji snega, smo tokrat pobrskali za številnimi aktivnostmi, ki jih v našem mestu pripravljajo različna društva in organizacije. Resnično našim šolarjem tudi te počitnice ne bo dolgčas, veselja in aktivnosti bo dovolj za različne okuse, od športnih, kulturnih, do ustvarjalnih in drugih zanimivosti.

Za vse tiste otroke, ki ne uživajo v dolgočasenju, se bodo našle aktivnosti. A kot smo že pisali pred časom, starši, ne skrbite, če je vašim otrokom kdaj dolgčas, strokovnjaki že dolgo opozarjajo, da dolgčas spodbuja kreativnost, otroke takrat lahko tudi sami spodbujate k ustvarjanju novih stvari in raziskovanju neznanega.

## Počitniško varstvo v času zimskih počitnic

Počitnice pa ne prinašajo le lepih stvari, ampak tudi skrbi za tiste starše, ki si v tem času ne morejo privoščiti dopusta, da bi ga preživeli s svojimi najmlajšimi. Prav tako pa v bližini ni babic in dedkov, ki bi lahko poskrbeli za najmlajše. Zanje morajo tako za čas, ko bi bili sicer v šoli, poiskati varstvo nekje, kjer bodo lahko brezskrbno preživljali svoje počitnice. A brez skrbi, v Dom-



žalah bo tudi letos organizirano počitniško varstvo za otroke v času zimskih počitnic. To počitniško varstvo pa bo vse prej kot 'obisk šole', saj bodo poskrbeli, da bodo otroci počitniške dni preživljali obogateni z zabavnim, aktivnim počitniškim varstvom, z vsakodnevni športnimi in ustvarjalnimi delavnicami, pravljičnimi uricami in

možgansko telovadbo z zabavnimi igrkami. Pozabili niso niti na izlet. Če bi želeli, da tudi vaš otrok preživlja počitnice v družbi sovrstnikov in se ob tem zabava, lahko pišete na počitniškovarstvo4@gmail.com. **Počitniško varstvo bo potekalo na Osnovni šoli Venclja Perka, organizirano pa bo za otroke od 1. do 6. razreda.**

Za pester zimske počitnice pa bosta poskrbeli tudi **Zveza prijateljev mladine Domžale in Osnovna šola Rodica**. V času od 25. februarja do 1. marca 2019 bodo otrokom omogočili druženje, učenje, gibanje in ustvarjalno preživljanje prostega časa, vsak dan od 7.30 do 15.30. Obvezna je predhodna prijava, prijavnico pa dobite na spletni strani šole [www.sola-rodica.si](http://www.sola-rodica.si) ali Zveze prijateljev mladine Domžale <http://zpmddomzale.spletni.arnes.si/>. V začetku februarja pa bo tam objavljen tudi program dejavnosti.

Morda pa vas **ŠAD Mavrica skupaj z Zavodom 1-2-3** prepričajo, da se prepuščajte aktivnemu varstvu s kocka izzivi, ki prinaša tudi prav posebne delavnice robotike. Več o tem na [www.zavod123.si](http://www.zavod123.si). Vesele zimske počitnice bodo potekale tudi v **Centru za mlade v Domžalah**. Namenjene so učencem od prvega razreda dalje, več informacij pa dobite na [www.czm-domzale.si](http://www.czm-domzale.si). A ne pripravljajo programov samo za učence, pač pa tudi za mlade od 15. do 30. leta, ki bodo lahko ustvarjali na delavnici skrčljive plastike, se zabavali ob poslikavi kozarčkov za limonado, teknovali v namiznem nogometu in namiznem tenisu ali izdelali grozljive maske, ki bodo kot nalašč za pustno rajanje.

## Športne počitnice na snegu ...

Prva stvar, na katero pomislimo v povezavi z zimskimi počitnicami, so zagotovo snežne vragolije. Te pa so najpogostejše odvisne od vremena, sploh če si ne moremo privoščiti odhoda v kakšno zimsko letovišče. A brez skrbi, v Domžalah vsako leto poskrbimo, da je vsaj del zimskih aktivnosti ves čas na voljo. Drsamo lahko namreč vso zimo, v času počitnic pa še več kot običajno. Drsa-

lišče bo v času zimski počitnic odprto vsak dan od 10. do 19. ure, tam si lahko izposodite tudi drsalke, na voljo so prigrizki in topli napitki, drsanje pa je brezplačno. Mimogrede si lahko ogledate tudi razstavo umetniških izdelkov domžalskih osnovnošolcev, v času počitnic pa bo v petek od 17. ure dalje potekal tudi tematski večer. Kaj se bo dogajalo? Pridite preverit!

Da bo drsanje tudi za začetnike varno in prijetno, bodo poskrbeli v **ŠAD Mavrica**, kjer v času zimskih počitnic pripravljajo tudi tečaj drsanja – za otroke in odrasle. A to ne bo vse, kar pripravljajo za otroke, popeljali jih bodo tudi v gledališče, na bowling, tenis, jahanje, na kmetijo, skakalnico, sankanje, smučanje, uživali bodo v peki hrenovk, iskali skriti zaklad in še mnogo več. Preveri kaj na [info@sadmavrica.si](mailto:info@sadmavrica.si).

Ledenih aktivnosti v Domžalah zlepa ne zmanjka, če ne na drsališču, pa imate sredi Domžal na voljo ledno plezanje. Na plezalni steni tudi to zimo potekajo aktivnosti, domači plezalci prilagojeno ledno steno uporabljajo za treninge, obiskovalci pa se pod njihovim budnim očesom lahko preizkusijo v plezanju na prvi 'drytooling umetni steni' v Sloveniji. Za več informacij o ledenem plezanju kontaktirajte **Planinsko društvo Domžale** na elektronski naslov [info@pdd.si](mailto:info@pdd.si).

Pa vendarle tudi sneg ni ravno daleč od našega mesta. Sankaškim užitek se lahko prepuščate na Veliki planini. Tam je namreč dovolj snega za nepozabno sankanje, ki je v veselje malim in velikim. Ko boste prijetno utrujeni od zimskih radosti, pa ste lepo vabljeni tudi v Domžalski dom na Mali planini, kjer bodo za vas poskrbeli s toplimi napitki in kosilom. Domžalski dom se nahaja na 1534 metrov nadmorske višine in je odprt vsak dan, prav tako kot snežni užitek – za sankanje in smučanje.

Za vse željne smučarskih užitkov pa bodo poskrbeli tudi v **Športnem društvu Fan Vit-as in Športnem društvu Skirca**, kjer organizirajo tečaje in

tabore smučanja in deskanja na snegu. Otroke od 4. do 18. leta bodo popeljali na različne petdnevne smučarske tečaje, zimske tabore in užitke od slovenskih do avstrijskih smučišč. Tabori pa so primerni za začetnike in bolj izkušene smučarje. Če želite, da vaš otrok doživi aktivno zimo na smučiščih, pa jim lahko pišete na [fanvitas@siol.net](mailto:fanvitas@siol.net). S pravo tekmo pa se bo v času zimskim počitnic zaključil zimski smučarski tečaj, ki ga organizira **Smučarsko društvo Domžale**. Če želite, da vaši otroci prve smučarske korake doživijo z njimi, jim pišete na [info@tsp-p.si](mailto:info@tsp-p.si). Tudi **Otok športa** pripravlja zimske počitnice za najmlajše, ki bodo na Pohorju lahko uživali v nastanjenem tečaju smučanja in bordanja, na Krvavcu pa prevoznem tečaju smučanja. Več informacij na [www.otok-sporta.si](http://www.otok-sporta.si).

## ... Športno aktivni tudi brez snega!

Za vse tiste, ki bi raje kot na snegu dneve preživeli ob kakšnih drugih športnih aktivnostih, pa **Ženski košarkarski klub Domžale** pripravlja zimsko košarkarsko zabavo za dekleta. Pripravljajo zimski košarkarski tabor, kjer bodo dekleta lahko na zanimiv način spoznavale košarkarske trike, preigravanje in pravičen met na koš ter se zadnji dan pomerile tudi na pravi košarkarski tekmi. Zimska košarkarska zabava je namenjena dekletom od 1. do 5. razreda in je brezplačna. Več informacij na [info@zkkdomzale.si](mailto:info@zkkdomzale.si).

V času zimskih počitnic pa ste vabljeni tudi na zimski konjičkov tabor, ki bo v Pedagoško raziskovalnem centru za konjerejo na Krumperku. Potekal bo od 26. do 27. februarja, vsak dan od 8. do 16. ure. Otroci bodo spoznavali delo s konji, vsakodnevno jahali, spoznavali oskrbo in nego konj ter uživali v ostalih športnih in drugih aktivnostih. Več informacij na: [jahanjezaotroke@gmail.com](mailto:jahanjezaotroke@gmail.com).

Sicer pa se v času počitnic lahko podate tudi na pohod po Domžalski poti spominov, ki je dolga okoli 110 kilome-

DOMŽALE  
Kje bom preživljal zimske počitnice?

Predstavitve zimskih počitnic za otroke in mladostnike v občini Domžale na spletni strani [www.visitdomzale.si](http://www.visitdomzale.si)

@visitDomzale visit\_domzale

trov. S tem lahko obogatite svoje življenje s spoznavanjem čudovite pokrajine naših krajev. Ob tem lahko zbirate tudi žige v priložni zloženki, ki jo je izdalo Planinsko društvo Domžale. Več o poti si lahko preberete na [www.pdd.si/dps](http://www.pdd.si/dps).

#### Kulturno ustvarjalni utrinki

V **Knjižnici Domžale** bodo v času zimskih počitnic pripravljali zanimive programe za male in velike. 26. februarja se jim najmlajši od 2. leta dalje skupaj s starši in skrbniki pridružijo na igralnih uricah, ki tudi sicer potekajo vsak torek, ob 9.30. V času šolskih počitnic bodo (25., 27. 2. in 1. 3.) za osnovnošolce pripravili prijeten program, ki so ga poimenovali Odklopi se!, zabavali pa se bodo ob igranju družabnih iger in si

njena kratkemu filmu. Štiri dopoldneve bodo učenci na delavnici z mentorji ustvarjali kratek film in se ogromno naučili o procesu filmskega ustvarjanja. Prijavite se lahko na [simona@kd-domzale.si](mailto:simona@kd-domzale.si).

Počitnice so kot nalašč tudi za obisk kino predstave. V zimskem tednu si boste lahko ogledali animirano družinsko pustolovščino Kako izuriti svojega zmaja 3, Malo gospodično Dottie, Lego film 2, Super fuzbališči in Ralph ruši internet: Razbijač Ralph 2. Vse filmske predstave bodo pospremlili s počitniškimi delavnicami v **Mestnem kinu Domžale**.

Ne pozabite pa niti na ustvarjalno delavnico v **miniGaleriji**, ki bo v soboto, 2. marca. Srečali se boste lahko s

šminovem parku, v soboto, 2. marca, ob 13.30. Uro pozneje se bo začela otroška pustna povorka v spremstvu animacijske skupine, kurentov in glasbenikov. Odpravili se bomo proti pustnemu šotoru na Viru, kjer bo od 15. ure dalje veliko pustno rajanje v družbi dvornega norčka Benija in princeze Zale, pozneje pa se bo pridružil še pevec Challe Salle. In kaj je lepšega kot na zadnji počitniški dan doživeti še veliki pustni karneval! Eden največjih se bo tudi letos zgodil na Viru, začel pa se bo v nedeljo, 3. marca, ob 14. uri in 29 sekund. Ker boste imeli pred tem počitnice, je morda to pravi čas, da skupaj s svojimi otroki ustvarite prave skupinske maske in se pridružite povorki.

KOLUMNA • MEDSEBOJNI ODNOSI LIDIJA BAŠIČ JANČAR

## ZDRAVJE ALI ODNOSI?



Decembrska in s tem novoletna euforia se počasi zaključuje. Tudi novoletne želje in voščila, ki smo jih izrekli drug drugemu, so le še izjema.

**O**b prejetju in dajanju voščil smo lahko začutili vsa mogoča občutja, od resnične želje, ko smo nekemu stisnili roko, do množičnega avtomatizma, ko smo slišali le še 'Srečn'ga pa zdrav'ga', in morda z malo več iskrenosti tudi 'Zdravja, pa dobrega počutja in medsebojnih odnosov'.

Z mozem sva imela na to temo pred nedavnim dobro debato. Največkrat si zaželimo le zdravja. Veliko zgodb slišimo, ko ljudje zbolijo ali se življenjske zgodbe tragično končajo ... in takrat resnično začutimo, kako pomembno je, da smo zdravi. Ob mojem razmišljanju »Kaj si je pomembnejše zaleteti, zdravje ali dobre odnose?« je mož izstrelil kot iz topa, da seveda zdravje. Če si bolan, nobena stvar več ne šteje. Kako lahko sploh pomislim, da bi dajala prednost čemu drugemu? Sama sem razmišljala malo drugače.

Na področju zdravja in odnosov je bilo narejeno veliko raziskav. Potrjeno je bilo, da dobri medsebojni odnosi vplivajo na psihofizično zdravje človeka, dobro čustveno počutje, vseživljenjsko radost in uspešno obvladovanje stresnih situacij, zadovoljstvo z življenjem in samozavest. Zadovoljujoči in stabilni medsebojni odnosi, še posebej najintimnejši, preprečujejo nastanek bolezni, zmanjšujejo možnost zbolevanja za psihičnimi motnjami. Po drugi strani pa je tudi dokazano, da ljudje, ki živijo v disfunkcionalnih odnosih in so nesrečni, več zbolevalo za depresijo in občutijo več agresije do sebe ali drugih. Kakovostno partnersko zvezo celo dokazano povezujejo z nevroskimi predeli v možganih, ki so odgovorni za predelavo stresa, empatijo in, kar je zelo pomembno, so v močni povezavi z uravnavanjem čustev, torej z obvladovanjem čustev v vsakdanjih situacijah.

V čem je torej magična formula dobrih odnosov? Če osvetlimo partnerski odnos, ki se mnogo ljudem zdi kot eden najpomembnejših, ni preprost, še posebej, če ga razumemo kot tek na dolge proge. Ni lahko obdržati odnos dolga leta, slediti vsem spremembam ter izzivom, ki se partnerjema zgodijo v času skupnega življenja, in ob spreminjanju obeh ohraniti tudi sebe. Tisti, ki smo v dolgotrajnih zvezah, vemo, da je v odnos treba veliko vložiti, se veliko pogovarjati, dogovarjati, sporazumevati, če želimo biti z njim zadovoljni. Je trdo delo, vendar se splača, saj v tem odnosu človek lahko uspešno najde samega sebe.

Torej, če imamo odnos, kjer lahko vse želimo povedati, se počutimo varne in sprejete ter najbolj posebne, lahko rečemo, da imamo srečen partnerski odnos. To ne pomeni, da se nikoli ne prepiramo in nam ni nikoli težko, temveč da razumemo, da je odnos krivulja, ki niha. Od tega, da se imamo super, se razumemo, do bolečine in globokih hrepenenj. Pomembno je zavedanje, da je nihanje nekaj normalnega v odnosu. Zavedanje, da nas dno krivulje ne vodi v konec zveze, temveč v priložnost, da iz sebe naredimo nekaj več.

K temu bi želela podati primer. Zakonska kriza se vselej zgodi, ko je odnos tako rekoč na varnem in jo je mogoče predelovati ter se z njo ukvarjati,

torej nekje sredi trajanja zveze, ko so otroci že toliko stari, da ne potrebujejo več stalne nege in skrbi. Temu rečemo kriza srednjih let, ki pa ni nič drugega kot kriza odnosov, še natančneje, kriza odnosa, ki nam je pomemben. Kriza je vedno odgovor na življenje para izpred nekaj let in nikoli stanje trenutne situacije. Največ ljudi takrat občuti, da niso svobodni, da se ne morejo razvijati, so v kletki in ne morejo ven iz odnosa (zaradi otrok, hiše, premoženja in še kaj).

Na prvi pogled je videti, da je za to kriv partner, da je on tisti, ki ovira, deluje utesnjujoče, nas ne sliši, ob njem se ne moremo izraziti, noče se pogovarjati, ne moremo mu zaupati občutkov itn. Ko se to z vso silovitostjo prebudi, po vsej verjetnosti res čutiti, da ni druge rešitve kot razmišljanje, da moramo iti stran, da se rešimo iz te situacije. Zelo veliko parov se na tej točki razide.

**“V partnerskih odnosih torej predelujemo lastne strahove, bolečine, hrepenenja. Rastemo, vztrajamo tam, kjer najbolj boli, in iščemo nove in nove poti, da smo boljši, še bolj svobodni in imamo še tesnejši stik s seboj in partnerjem. Ker nas to dela žive in radostne, verjamem, da to pripomore k našemu psihofizičnemu zdravju.**

Pa vendar, ali je mogoče, da nekdo res lahko tako močno vpliva na nas, da se tako počutimo? Ali ima res tako veliko moč? Poskušajmo razmišljati v smeri, da so to le lastni občutki, ki so čisto naši in verjetno že kar nekaj časa prisotni v nas. Ali ni zelo dobro razmišljati v smeri, da prav s tem človekom lahko omenjene občutke (ki so se tako silno prebudili) poskušamo predelati: spregovoriti o vsem, kar nas mori, si dati priložnost in narediti vse, kar si želimo. To je svoboda, ki jo lahko damo le sami sebi in ki nam jo tako ali tako nihče ne more omejiti, jo odvzeti.

Če pa odidemo, smo te nepredelane občutke seveda vzeli s seboj.

V partnerskih odnosih torej predelujemo lastne strahove, bolečine, hrepenenja. Rastemo, vztrajamo tam, kjer najbolj boli, in iščemo nove in nove poti, da smo boljši, še bolj svobodni in imamo še tesnejši stik s seboj in partnerjem. Ker nas to dela žive in radostne, verjamem, da to pripomore k našemu psihofizičnemu zdravju.

Sprva nevhvaležna in težka debata, ki sva jo z možem načela, se je izkazala kot zelo osvobajajoča, saj sva imela oba prav – za srečno in izpolnjujoče življenje so potrebni dobri odnosi in zdravje. Da pa to vse lahko imamo, najprej potrebujemo dober odnos s seboj. Vse je povezano, zato je pomembno, da imamo dober odnos s seboj, kar je še najlažje (in hkrati najtežje) prav v najintimnejšem odnosu, ki se ne prekine niti takrat, ko je težko ali ko nastopi kriza. Takrat je šele priložnost, da zaživimo še boljše. □



tako popestrili počitniške dni. Za otroke od 6. do 15. leta pa pripravljajo tudi ustvarjalno delavnico, ki bo 28. februarja. Ustvarjali boste lahko unikatne izdelke pod sloganom Zima, zima bela ... Več informacij dobite na spletni strani Knjižnice Domžale.

Pravljicne urice so oblika knjižne vzgoje, ki otroka postopno in sistematično pripravlja in uvaja v pravljicni svet, na vzgojo s knjigo, pravijo v Knjižnici Domžale, kjer pravljicne urice potekajo ob četrtkih. Začenjajo se ob 17. uri in trajajo 50 minut. Namenjene so otrokom od dopolnjenega 4. leta starosti dalje. V času zimskih počitnic pa boste spoznavali Žabjega kralja.

Tudi v **Kulturnem domu Franca Bernika** niso pozabili na počitniško dogajanje, saj bo v času zimskih počitnic potekala filmska delavnica, name-

prav posebno razstavo, ki bo črke predstavila na čisto drugačen način. Kako nastanejo, kdo jih oblikuje? Med ogledom razstave grafičnega oblikovalca Domna Frasa se boste poglobili v krivulje, oblike, vzorce in prostore, ki jih imenujemo črke in besede. Je oblikovanje tipografije zahtevno ali čisto preprosto? Odgovor boste našli na prav tej ustvarjalni delavnici.

#### Pustovanje ob koncu zimskih počitnic!

Kaj je lepšega, kot zaključiti zimske počitnice oblečeni v svoje najljubše junake. **Društvo Pustna sekcija Striček** bo v času letošnjih zimskih počitnic poskrbelo, da se bodo otroci lahko zabavali na otroškem pustnem rajanju v družbi Tinke in Tonke. Pustno dogajanje za najmlajše bo v Če-

#### Kdaj otroci najbolj uživajo?

Veliko ljudi razmišlja in raziskuje, skupaj s svojimi otroki, po različnih aktivnostih, ki jim bodo v veseljem in hkrati prinesli nekaj dodatnega znanja. To raziskovanje je lahko zanimivo, vznemirljivo, včasih pa tudi stresno, če ne znamo postaviti meja. Otroci morajo imeti tudi prosti čas, da lahko raziščejo in spoznajo aktivnosti sami, se jim prepustijo ali včasih od njih tudi preprosto odidejo. Vsakega staršarja je pomembno, da je njegov otrok srečen.

A saj veste, otroci so najsrečnejši takrat, ko si zanje vzamete čas, ko nekaj skupaj počnete, pa naj bo karkoli. To so spomini, ki jih ne bodo nikdar pozabili. Obogatite njihovo otroštvo in mladost z vašo prisotnostjo, pa čeprav samo nekaj ur na dan. □

## Šola, ki mi je blizu!

srednja šola domžale

**Gimnazija**

**Tehnik računalništva**

**Trgovec**

**Avtoserviser**

**Inštalater strojnih inštalacij**

**Ekonomski tehnik (PTI)**

**Strojni tehnik (PTI)**

**VABLJENI NA**  
**INFORMATIVNA DNEVA**  
**15. in 16. februar 2019**

Cesta talcev 12, 1230 Domžale

01/724-06-30

[www.ssdomezale.si](http://www.ssdomezale.si)

**Kolumna: medsebojni odnosi – stiska ali izziv** je namenjena osvetlitvi izzivov v odnosih in podaja nov pogled ali rešitev na vsakodnevne situacije. Lidija Bašič Jančar je terapevtka zakonske in družinske terapije pri Študijsko-raziskovalnem centru za družino in je nosilka programa Naj noben otrok ne izostane – takojšnja psihosocialna pomoč otrokom in mladostnikom iz ogroženih družin, ki ga sofinancira Občina Domžale, ter predstavnica LAS (Lokalna akcijska skupina za boj proti zasvojenosti).

Dobrodošla so tudi vprašanja bralcev, na katera bo avtorica z veseljem odgovorila ([lidijabjanancar.com](mailto:lidijabjanancar.com), [info@lidijabjanancar.com](mailto:info@lidijabjanancar.com)).

## NOVICE

## Dvajset let ekološkega kmetovanja na Biodinamični kmetiji pri Cajhnu

Prva v domžalski občini in med prvimi v Sloveniji je Biodinamična kmetija pri Cajhnu iz Doba že leta 1998 začela s certificiranim ekološkim in biodinamičnim kmetovanjem z blagovno znamko Demeter.

prijavili na Demeter kontrolo v Nemčijo. V tistem času so se v Sloveniji šele začele ustanovljati kontrolne organizacije, pripravljale sistem nadzora in certificiranja, tako da so prve ekološke in Demeter kontrole na pionirskih kmetijah

ki so zelo dobro obiskana, saj so odprta tudi za širšo javnost. V društvu je mnogo znanja o pridelavi zdrave hrane, ki je rezultat večletnih izkušenj uporabe biodinamičnih pripravkov in poznavanja zdravnih zelišč ter pozornega opazovanja naravnih procesov.

Dognanja in izkušnje z veseljem posredujemo naprej, zato vse zainteresirane vabimo na začetni tečaj biodinamike, ki bo potekal 23. februarja ter 2. in 9. marca 2019 v Domžalskem domu v Domžalah. Spoznali bomo glavna načela biodinamike, pripravo in uporabo biodinamičnih pripravkov, principe uspešnega kolobarjenja, pripravo kompostnega kupa, pomen setvenega kolarja, uporabo rastlinskih pripravkov za zaščito in krepitev rastlin ter mnoge preverjene nasvete za uspešno vrtnarjenje. V praktičnem delu pa bomo izdelali homeopatski preparat za polže, pripravili kompostni kup in izdelali preparat po Mariji Thun. Ogleli si bomo tudi orodja in naprave za obdelavo zemlje ter škropljenje. Prikazali bomo obrezovanje, sajenje in cepljenje sadnega drevja, trte in jagodičevja. Tečaj je primeren tako za vrtničarje in kmete kot za vse druge zainteresirane. Več informacij in celoten program društva Ajda Domžale najdete na [www.ajda-domzale.si](http://www.ajda-domzale.si).

ANDREJA VIDEMSEK



Ena izmed prvih iniciativ je bilo tudi Društvo za biološko dinamično gospodarjenje Ajda Vrzdenc, katere dolgoletna predsednica Meta Vrhunc je s svojim prepričljivim predavanjem v kolektivu kmečkih žena spodbudila tudi družino Videmšek, da svojo kmetijo, po domače pri Cajhnu, preusmerimo v biodinamično. Zakaj prav biodinamika? To je prva ekološka metoda kmetovanja na svetu. Temelje zanjo je podal dr. Rudolf Steiner na Kmetijskem tečaju v Koberwitzu leta 1924 na pobudo kmetov, ki so po nekaj letih uporabe modernih kemiziranih pristopov opazili pomembne negativne spremembe na svojih kmetijah. Biodinamika je torej že več kot 90 let prisotna in temeljito preizkušena metoda ekološkega kmetovanja. To metodo lahko prakticiramo na vrtu, njivi ali več sto hektarskem posestvu, kot to počno v tujini. O njeni sposobnosti regeneracije zemlje, možnosti ponovne vzpostavitve naravnega ravnovesja in lokalni prilagodljivosti pričajo tudi mnogi projekti z vsega sveta, najbolj pa izstopajo iniciative v težkih podnebnih pogojih npr. v Egiptu in Indiji.

Dobre prakse iz tujine so Videmškove prepričale, da smo se po opravljenem izobraževanju o biodinamiki na Vrzdencu, skupaj še z nekaterimi drugimi slovenskimi kmetijami že leta 1998

izvajali kontrolorji iz Nemčije in Avstrije. Biodinamične kmetije smo tako nosilke ekološkega in Demeter certifikata. Demeter je svetovna blagovna znamka, ki označuje visoko kakovostne proizvode iz biodinamične pridelave, ki upoštevata smernice Demeter in predstavlja nadstandard v ekološkem kmetovanju.

Biodinamika kmetijo dojema kot celoto, saj se na njej prideluje hrana, v čim večji meri lastna semena za nadaljnjo reprodukcijo, s kolobarjenjem se ohranja naravno ravnovesje in raznovrstnost rastlin, z naravnimi pripravki spodbuja odpornost rastlin, s kompostom in biodinamičnimi preparati trajno oživlja tla ter ohranja plodnost zemlje. Največji poudarek je na ohranjanju in spodbujanju zdravja zemlje, ki je predpogoj za zdravje rastlin, živali in nas samih. Ključno je dojetje, da boleznin in škodljivci sporočajo, da nekaj ni v naravnem ravnovesju in je bistveno, da se ukvarjamo z odpravljanjem vzrokov in ne le z reševanjem posledic.

Za uspešno delovanje je zelo pomembno sodelovanje, povezovanje in deljenje izkušenj, zato je bilo ustanovljenih 16 lokalnih biodinamičnih društev v Sloveniji, leta 2001 tudi društvo Ajda Domžale, ki zelo aktivno deluje še danes. V Ajdi Domžale vsako leto organiziramo veliko zanimivih predavanj,

## Anton Komat: Brodolomci na Splavu meduze

S predstavitvijo nove knjige Antona Komata Brodolomci na Splavu meduze se nam poraja spoznanje, da ob vsiljeni hysteriji potrošništva pozabljamo, da smo prebivalci osamljenega otočka, ki je naš edini dom sredi neizmernega kozmičnega oceana. Sprejeli smo, da nenehno nasedamo

ti velike mravlje v globalnem mravljišču, v globalnem koncentracijskem taborišču? Moramo zavrniti malike sedanjosti, sicer nas bodo pahnil kot brodolomce na splav meduze. Takrat se na obzoru ne bo prikazala ladja rešitve,« pravi Anton Komat.

Brodolomci na Splavu meduze je knjiga, ki v bralcu prebujajo čuječnost, avtor pa ne napeljuje na paranojo, temveč v aktivno bivanje, ki v temelju spreminja navade, spodbuja upornost, vendar obenem ponuja tudi veselja onkraj ponudb trgovin in industrije prostega časa, se pravi – umestno preživetja. Zato oživimo simbole, ki spe v nas.

»To je tiho delo posameznika, individualno izpopolnjevanje človeka, ki ponovno odkriva modrost, svoj mit in legendo, svoje duhovne globine. Izdelevallec orodij mora sobivati s pripovedovalcem zgodb. To je pot, ki bo prek obnove lokalne skupnosti, oživiljene solidarnosti in sočutja ter simbioze z življenjem planeta povrnila izgubljeno človekovo dostojanstvo in svetost sveta, saj se gre za Človeka,« doda Anton Komat.

Pravzaprav gre za knjigo o konfliktu med ekologijo in ekonomijo, ki odstira številna ključna vprašanja in dileme prihodnosti, ki jih ne bi bilo, če bi se odnos med naravo in človekom razvijal v pravo smer. Če si želimo pozitivnih sprememb, se moramo naučiti znova prislunhiti naravi in stopiti na lokalno raven.

V pogovoru se je Anton Komat dotaknil tudi perečega problema onesnaženja Moravske doline, ki jih je podkrepil z dokumenti državnih institucij.

»Povrniti si moramo vero v Smaragdni planet. Za svetost življenja gre, zato gre Človek, zato živi in pusti živeti!« konča Anton Komat.

BESEDILO IN FOTO MIRO PIVAR



na čeri ideologij, tako kot je nasedla ladja Meduza. Racionalizem je potisnil Boga v stran in v središče postavil Človeka in njegovo voljo do moči skozi malikovanje tehnike in denarja.

Pogovor na dogodku Srečanja z ustvarjalci s predstavitvijo nove knjige Brodolomci na Splavu meduze, ki je potekal v Knjižnici Domžale v ponedeljek, 14. januarja 2019, vodila pa ga je Cveta Zalokar, je avtor Anton Komat, slovenski svobodni raziskovalec, pisec, scenarist, publicist in naravovarstvenik, govoril o tem, kam plove naša civilizacija. Knjiga je nadaljevanje uspešnice Potniki na ladji norcev.

Nevidna roka trga povzroča uničenje, zato narava ni več sposobna polniti supermarketov, in ko kmet prodaja njive, postane dninar. Toda zmage prebujene ljudske volje dokazujejo, da življenje hoče živeti.

»Žrtev tega prevrata je Narava. Informacijska tehnologija zdaj odpravlja Človeka in na tron postavlja Stroj. Samooklicani gospodar sveta postaja sužen lastne stvaritve. Ali želimo posta-

### VABLJENI NA

### ZAČETNI TEČAJ BIODINAMIKE

ki bo potekal v Domžalskem domu (Ljubljanska 58, Domžale) v soboto, 23. 2., 2. 3., 9. 3. 2019 (+ praktično delo) od 9. do 13. ure.

Cena celotnega tečaja: 40 €.

Prijave in več informacij: [andreja.videmsek@gmail.com](mailto:andreja.videmsek@gmail.com), 051 204 436 (Andreja), 041 323 249 (Jože) [www.ajda-domzale.si](http://www.ajda-domzale.si)

## Območno združenje Rdečega križa Domžale

Zahvaljujemo se vsem, ki ste se odzvali povabilu na krvodajalsko akcijo. V četrtek, 10. januarja, se je akcije udeležilo 190 krvodajalcev, v petek, 11. januarja, pa 169 krvodajalcev.

Hvala vsem za darovano kri, saj le tako zagotovimo zadostne količine krvi, da lahko skupaj z vami dnevno rešujemo življenja in vračamo zdravje, hkrati pa nadaljujemo plemenito tradicijo slovenskega krvodajalstva.

Iskreno pa se zahvaljujemo tudi vsem drugim, ki ste pomagali pri organizaciji in izvedbi krvodajalske akcije, posebej:

Centru za mlade Domžale, Društvu prijateljev mladine Domžale, občinskima odboroma SDS in NSI ter Občini Domžale za uporabo prostorov.

OZ RK DOMŽALE

# KLAPA ŠUFIT DAVOR RADOLFI KLAPA MALI GRAD

## POSEBNI GOSTJE FANTJE S PRAPROTNA

### 8. MAREC, 19.00

## KONCERT ZA DAN ŽENA

### Športna dvorana Domžale

Predprodaja vstopnic: OMW, PETROL, 3DVA TRAFIKE, ALPETOUR, KIOSK DELO PRODAJA, KOMPAS, M-HOLIDAYS in preko spleta na [www.mojekarte.si](http://www.mojekarte.si)





## Srečanje pod slamniki

Tokratno srečanje pod slamniki v Slamnikarskem muzeju je voditeljica Cveta Zalokar namenila predstavitvi fotografske dediščine Petra Nagliča, v pogovoru s njo jo je predstavil vnuk Matjaž Šporar. To je bil prijeten večer podoben listanju po spominski knjigi, polni raznovrstnih fotografij, ki jih je Matjaž Šporar predstavljal s posebno ljubeznijo do dedka in dediščine, ki jo je ta zapustil v obliki več kot 10.000 fotografij. Bogata fotografska dediščina zdaj že znamenitega ljubitelja fotografiranja Petra Nagliča, doma v Šmarci, zajema tudi fotografije z območja naše občine, ob tem pa Matjaž rad pove, da mu še vedno zaigra srce, ko pride v Domžale. Obiskoval je namreč OŠ Vencija Perka in živel v našem mestu do 24. leta, zato je za obiskovalce Srečanja pod slamniki pripravil tudi spominsko publikacijo.



Po pozdravu obiskovalcev večera, ki jih je imenoval ljubitelji zgodovine, ki radi trkajo na vrata preteklosti – v čas dedkov in babic. Večer je bil sprehod po življenjski in delovni poti Petra Nagliča (1883–1959), ki jo je sogovornik Cvete Zalokar začel pri povezavi dedka z Domžalami, opozoril je na zapis znamenitega domžalskega kronista Franca Bernika, ki je v svojih spominih zapisal, da sta 6. marca 1911 prišla v novi dom – današnji Kulturni dom Franca Bernika Domžale, Anton Markun, homški župnik, in Peter Naglič, ki sta pozneje v domu pripravila tudi predavanje o romanju v Sveto deželo, Peter Naglič pa je fotografiral tudi blagoslov doma in ga poslal časniku Slovenec,

ki je v podpisu zapisal, da je to eden najlepših prosvetnih domov v tedanjem času.

Ob ogledu fotografij s podpisi Petra Nagliča in dopolnitvami Matjaža Šporarja smo bili deležni pravzaprav imenitnega predavanja o času, v katerem je živel fotograf, o njegovem ustvarjalnem opusu, o osebnem pogledu na kulturno dediščino. Slišali smo, kako je ravno pravi čas našel dedkovo ustvarjalnost na podstrešju tetine domačije. Zbirka mu je pogled razširila in v njem je dozorela odločitev, da jo kot dediščino predstavi širši javnosti in jo ob pomoči strokovnjakov ohrani bodočim rodovom. Spoznali smo tesne rodbinske niti, iskreno ljubezen do dedka, ki se je stakla ob fotografijah, saj je dedek umrl pred Matjaževim rojstvom. Ogledovali smo fotografije – vse od leta 1899

kacija. S fotoaparatom je spremljal zgodbe, povezane z ustvarjanjem znamenitega arhitekta Jožeta Plečnika v Ljubljani, kamor se je rad vračal in gradnje spremljal po posameznih etapah, podobne posnetke je delal tudi na našem širšem območju – ob gradnji pomembnejših objektov, njihovih odprtih in prireditvah ter družabnih dogodkih. Ljubezen do planinarjenja, še posebno do Kamniških planin, je izpolnjeval s številnimi fotografijami, enako tudi članstvo v prosvetnih društvih Šmarca, Homec, kjer je pomagal kot tehnično osebje. Če je bilo ob skrbi za uspešno obrt le mogoče, je spremljal vse pomembnejše dogodke npr. odkritje spominske plošče generalu Rudolfu Maistru v Kamniku, posnetki šiviljskih oziroma gospodinskih tečajev tudi s Francem Bernikom. Pri fotografiranju ga je spremljal tudi novinarski duh, želja, da se ohranijo tedanji običaji (koline, kuhanje žganja, mlinarstvo ipd), pa tudi ljubezen do vrtnarstva, kolesarjenja ... Dedek Peter Naglič je bil človek z dobrim srcem, ki je znal sočustvovati, ki ga je odlikoval lep spoštljiv odnos do narave, na kar kažejo fotografije naravnih zanimivosti in znamenitosti. Ob fotografijah smo se sprehodili po različnih lokacij z našega območja, kjer ni manjkalo pogledov na nekdanje tovarne, tudi Stobovšak, Kofutnikovo domačijo, Češnik, grad Krumperk idr. Ob posameznih fotografijah je Peter Naglič napisal svoja opažanja, osnovne podatke, ob nekaterih tudi ne, in Matjaž si prizadeva, da bi zbral tovrstne manjkajoče podatke.

Prijeten večer je tudi ob sodelovanju nekaterih obiskovalcev prinesel številna spoznanja o odličnem ljubiteljskem fotografu, uspešnem podjetniku, človeku dobrega srca, ki se je marsikoga dotaknil in ga je, po mnenju njegovega vnuka, fotografija navdušila morda zaradi minljivost življenja, želje, da skuša ustaviti čas, v katerem je živel, in občutka, da bo to nekoč nekdo gledal in raziskoval. Ta pomembna naloga ostaja v rokah vnuka Matjaža, ki njegovo dediščino jemlje kot zaklad, ki ga želi ohraniti – tudi ob pomoči kustosov Slovenskega etnografskega muzeja. Zadnje besede pa po mnenju Cvete Zalokar še nismo rekli niti Domžalčani.

VERA VOJSKA  
FOTO: MIRO PIVAR

## Prosti in praznični čas pester za vse

Eden najpomembnejših ciljev ZPM Domžale je dvig kakovosti življenja otrok in mladostnikov ter sooblikovanje njihovih življenjskih kompetenc na področjih čustvenega, socialnega in intelektualnega razvoja. Svoj cilj dosegamo znotraj Društva prijateljev mladine Domžale v okviru vsako leto sprejetega programa, pri tem pa izpostavljam še eno izmed pomembnejših nalog. To je skrb za kvalitetno preživljanje prostega in prazničnega časa za vse otroke. Ta skrb je posebno prisotna v prazničnem decembru, ko se je društvo tudi v letu 2018 potrudilo, da bi z različnimi dejavnostmi popestrilo praznične decembrske dni vsem otrokom v občini Domžale pa tudi v nekaterih sosednjih občinah, hkrati pa je pospešilo tudi svoje dejavnosti a humanitarnem področju.

Čeprav govorimo, da se socialni položaj izboljšuje, je prav v tem času prišlo veliko družin v stiski. Prevezli so oblačila, hrano, igrače in obutev, ZPM Domžale pa je prevzela zelo malo rabljeno, včasih tudi popolnoma novo športno opremo (drsalke, rolerje, čelade, žoge), ki je hitro našla nove lastnike. Ob tem naj pohvalim podjetje Alpina, ki je v okviru projekta Podari svoj par pripravil

lo dobrodelno akcijo. Čevlje in oblačila smo razdelili 18 socialno ogroženim družinam, iz občine Domžale devetim, v Mengšu dvema, v Lukovici eni in Moravčah dvema družinama, pomoč pa smo na predlog ZPMS zagotovili tudi štirim socialno ogroženim družinam iz sosednje občine Kamnik. Vsa oblačila in obutev, ki jih nismo razdelili (ni bilo primernih velikosti, itd), smo oddali na RK Domžale, ker v pisarni nimamo prostora, da bi jih hranili. Skupaj 12 družinam iz vseh občin nekdanje občine Domžale in občine Kamnik smo razdelili tudi s strani ZPMS donirano hrano. Na osnovi zbranih sredstev iz dobrodelnega projekta Dobrodelni vikend na TV Slovenija si bo družina z območja Upravne enote Domžale lahko uredila dom.

Praznični december smo otrokom polepšali z obiskom predstav v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, manjkalo ni niti različnih likovnih delavnic (4), niti ugankarskih kotičkov, kjer so otroci za pravilno rešeno uganko prejeli nove knjižice s pravljičami.

V prednovoletnem prazničnem času smo v sodelovanju s Kulturnim domom Franca Bernika Domžale ponudili v ogled dva filma in lutkovno

predstavo, pri čemer smo upoštevali primernost predstav za posamezno starost. Prek 400 otrok iz občine Domžale si je tako s predstavami: Ptice jezer, Zverjasec in Zverjašček, Opčja uganka ali mamica, kje si, polepšalo novoletne praznike.

»Ob tej priložnosti bi se zahvalila vsem prostovoljkam in vsem drugim, ki so nam pri izvedbi tako humanitarnih kot drugih programov pomagali in jih povabila, da skupaj z nami tudi v letu 2019 polepšajo dneve našim najmlajšim,« je povedala mag. Karlina Strehar, predsednica Društva prijateljev mladine Domžale, ki konec januarja načrtuje občni zbor in sprejem programa za leto 2019, o katerem boste več lahko prebrali v eni od naslednjih številčk Slamnika.

VERA VOJSKA



OBČINA DOMŽALE  
prostor zadovoljnih ljudi

## Osma razstava slovenskih jaslic v KD Groblje

Med prireditvami, ki jih Kulturno društvo Groblje, ki je v letu 2018 praznovalo 30-letnico uspešnega dela, pripravlja s posebno ljubeznijo, je razstava slovenskih jaslic, ki so jo v zadnjih dneh starega leta že osmič postavili v Kulturnem domu Groblje. Med več deset razstavljalci, ki skoraj vsako leto radi pridejo v Kulturni dom Groblje, so navadno tudi nekateri novi, tako da obiskovalci prav na vsako razstavo radi pridejo, saj jim polepša božični čas, hkrati pa se vedno znova lahko

nina, predsednik KD Groblje, in eden najbolj znanih rezbarjev Marijan Vodnik, so bili: Marjan Vodnik, Jože Močnik, Fanči in Srečo Smole, Jože Podpeskar, Alojz Skvarča, Roman Kokole, Milan Možina, Dušan Knehtel, Jelko Črv, Peter Guček, Olga in Alojz Šmid, Živko Širec, Ana Korenč, Andrej Kušar, družina Prašnikar, Janko Pucihar, Alojz Gašperc, Drago Cerar, Miha Kač, Rozi in Milan Koscec, Janez Debeljak, Vanja Bajt, Anja Ankerst in Jože Korže, Franci Strne, Zdravko Strajnar,



prepričajo, s kakšno ljubeznijo razstavljalci izdelujejo jaslice iz različnih materialov.

V praznično okrašeni dvorani, kjer je bilo razstavljenih več kot petdeset jaslic, je bilo pravo božično vzdušje, ki je tradicionalno značilno za naše domačije v božičnem času. Po Zdravljici nas je povezovalka Romana Košenina najprej spomnila na praznik samostojnosti in enotnosti, nato pa na božič in vrednote, ki jih prinaša. Združeni otroški in mladinski pevski zbor Župnije Jarše nas je pod vodstvom pevovodkinje Jerce Letnar in ob spremljavi Neže Pogačar popeljal v božično vzdušje, tudi z najbolj znano božično Sveta noč, blažena noč ... O jaslicah je recitala Vita Pogačar, o zgodovini božiča pa sta spregovorila in jaslice blagoslovila posebna gosta: ljubljanski nadškof in metropolit msgr. Stanislav Zore ter domači župnik Matjaž Križnar. Pripravili pa so tudi plakat in vizitke, na katerih so uporabili motive arhitekta Jožeta Plečnika, fotografsko osnovo je pripravil Toni Iglič.

Ustvarjalci in ustvarjalke letošnje razstave, ki sta jo uredila Anton Koše-

Irena Blaznik Ana Kandolf, Barbara Dimec, Iby Gal, Ingrid Matičič, Minka Udovč, Avguštin Gaves, Ivan Rudolf, Jernej Zajec, Katarina in Tomaž Lavrih, Ana Ivančič, Darko Poženel, Konrad Triler, Slavka in Janez Jarc, Klavdija Simler, Marija Bizjak, Jože Janežič in Jožica Kuštrin ter dva neznana avtorja. Razstavljevec Dušan Knehtel je nadškofu izročil ročno izdelano darilo. Kot je povedal eden izmed stalnih razstavljalcev, rezbar Marijan Vodnik, pri razstavljanju praktično iz vse Slovenije ceni predvsem to, da imajo pravzaprav vsake jaslice svojo zgodbo, v kateri najemo tudi odsev in trenutke z življenjskih poti posameznikov in družin.

Slovensko razstavo jaslic, ki je bila odprta v božičnem času v Kulturnem domu Groblje vse do 6. januarja 2019, si je ogledalo veliko število obiskovalcev, ki si tovrstne razstave želijo tudi v prihodnje in se lepo zahvaljujejo vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da je bil božični čas ob ogledu jaslic še bogatejši.

VERA VOJSKA  
FOTO: MIRO PIVAR

"zaljubljeni v šport"

ŠPORTNIK LETA 2018

četrtek, 14.2.2019 ob 18. uri

ŠPORTNA DVORANA DOMŽALE

## NOVICE

## Alzheimer caffe: O demenci z dr. Vidom V. Voduškom

V sodelovanju z Domom upokojencev Domžale in Knjižnico Domžale enkrat mesečno potekajo pogovori o demenci, ki nosijo ime Alzheimer caffe. Pogovori so namenjeni vsem, ki se na kakršenkoli način srečujejo z boleznijo demence. 42. Alzheimer caffe, ki je v domžalski knjižnici potekal v četrtek, 10. januarja 2019, je postregel z nekaj novimi izkušnjami in predlogi. Tokratni gost je bil dr. Vid V. Vodušek, univ. dipl. psiholog, pogovor z njim pa je vodila Cveta Zalokar.



Ker je bil gost tokratnega Alzheimer caffeja psiholog, je bilo seveda vprašanje, kakšna je razlika med psihiatrom in psihologom. Seveda je dr. Vid V. Vodušek z veseljem odgovoril na to vprašanje. Psihiater zdravi duševne bolezni in težje duševne motnje. Postavi diagnozo in predpiše ustrezna zdravila, če je to seveda potrebno. Zdravila pa nikakor niso dovolj. Pacient nujno potrebuje še redne pogovore s sočutnim strokovnjakom. Če mu njegov psihiater tega ne more ponuditi in mu le predpisuje zdravila, je nujno, da si sočasno poišče še pomoč psihoterapevta. Lahko se vključi tudi v katero od skupin za ljudi s težavami v duševnem zdravju. Do psihiatra lahko privede z napotnico ali pa samoplačniško.

Psihologovo področje delovanja je zelo široko. Psihologi so zaposleni v šolah, vrtcih, domovih za ostarele, podjetjih, vojski, zdravstvu, itd. V primeru, ko boste iskali psihološko pomoč, boste najverjetneje naleteli na psihologa, ki je specializiral klinično psihologijo. Psiholog na podlagi vpra-

šalnikov postavi diagnozo in skuša pomagati s psihološkim svetovanjem. Zdravil ne more predpisovati.

Demence absolutno ne smemo mešati z običajno pozabljivostjo. Večkrat pridejo na pregled prestrašeni ljudje, še posebno tisti, katerih starši so imeli demenco, in jih skrbi, ker pri sebi opažajo, da postajajo bolj pozabljivi. Prav je, da poskrbijo zase, ampak v večini takih primerov se izkaže, da ne gre za demenco. Problem je v tem, da vsi pozabljamo. Ta pozabljivost je navadno

posledica preobremenjenosti, utrujenosti in različnih zunanjih motilcev pozornosti. Ljudje imajo v takih primerih navadno težave s priložnim informacij, če si vzamejo čas, si želene podatke lahko zapomnijo.

Demenca pomeni upad kognitivnih funkcij. Sem na primer uvrščamo spomin, mišljenje, orientacijo, razumevanje, računske zmožnosti, učne sposobnosti, govorno izražanje in presojo. Ko govorimo o demenci, imamo običajno v mislih le pozabljivost, čeprav se bolniki z demenco lahko tudi osebno spremenijo in potrebujejo pomoč tudi pri čisto vsakdanjih dnevnih aktivnostih.

Na začetku bolniki tudi močno zanikajo, da imajo demenco, svojci pa ne vedo, kako naprej. Zato dr. Vid V. Vodušek svetuje, da svojci naredijo 'uvid' v bolnikovo stanje. Uvid je zmožnost pogleda od zunaj, kaj lahko naredimo, če bi bili na bolnikovem mestu. S tem tudi sebe poučimo, da potem z bolnikom vemo bolje ravnati.

BESEDILO IN FOTO: MIRO PIVAR

## Pridobitev polnega certifikata Družini prijazno podjetje

Delo in družina sta dve področji v življenju, ki jima vsak posameznik nameni največ časa in pozornosti. Čas, ki ga imamo na voljo, je omejen in zato pogosto prihaja do nesorazmerij med časom, ki ga namenimo plačanemu delu, in časom, ki ga preživimo z družino. Dandanes se skoraj vsak posameznik sooča s težavami pri usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja. Delovni dan se velikokrat konča v poznih večernih urah, kar oba starša velikokrat občutita kot nezadovoljstvo in izčrpanost, posledično tako za družino velikokrat zmanjka časa. Vse to prinaša stres in razna druga obolenja. Posledice nezadovoljstva pa občutijo tudi podjetja v obliki izčrpanosti in



nemotiviranosti delavcev, kar prinaša slabšo učinkovitost na delovnem mestu in dolgotrajne bolniške (Trstenjak, 2013).

Certifikat Družini prijazno podjetje je družbeno odgovoren princip sodelovanja z zaposlenimi in je edini tovrstni certifikat v Sloveniji. Njegovi začetki segajo v leto 2004 in Slovenija je v teh letih na področju usklajevanja poklicnega in družinskega življenja dosegla velik napredek (Ekvilib, 2015).

V Domu upokojencev Domžale smo k projektu Družini prijazno podjetje pristopili leta 2014, ko smo začeli postopke za pridobivanje osnovnega certifikata. Ob pregledu nabora ukrepov smo ugotovili, da se nekaj ukrepov v praksi že izvaja, le da do tedaj niso bili predstavljeni na tak način. Iz nabora ukrepov smo se tako odločili, da implementiramo naslednje ukrepe:

- Otroški časovni bonus – vstop v šolo in uvajanje v vrtec
- Fleksibilni dnevni odmori



- Tim za usklajevanje poklicnega in družinskega življenja
- Možnost konzultacij ali soodločanja o prihajajočih spremembah, pomembnih za zaposlene
- Komuniciranje z zaposlenimi
- Komuniciranje z zunanjo javnostjo
- Raziskave med zaposlenimi o usklajevanju dela in družine
- Izobraževanje vodij na področju usklajevanja dela in družine
- Ocenjevanje vodij s strani podrejenih
- Sodelovanje svojcev zaposlenih pri občasnih delih v organizaciji/podjetju
- Ponudba za prosti čas
- Otroci v podjetju
- Za otroke zaposlenih v podjetju

Tako smo v letu 2015 prejeli osnovni certifikat Družini prijazno podjetje. V naslednjih treh letih smo skrbeli, da smo izpolnjevali vse zahteve, ki so pogoj, da certifikat obdržimo oziroma ga ob dodatnih ukrepih še nadgradimo. Nekateri ukrepi so se hitro prijeli, kar je bila posledica tega, da so se v bistvu izvajali že prej, za nekatere pa je bilo nekoliko manj posluha. V to skupino spadajo predvsem ukrepi, kjer naj bi zaposleni izrazili svojo voljo.

Ker je bila želja zaposlenih po varstvu otrok v času počitnic, smo tako že pred iztekom roka treh let začeli z izvajanjem novega ukrepa.

Počitniško varstvo otrok v času počitnic se je izkazalo za enega bolj priljubljenih ukrepov, zato smo ga dodali v plan kot enega izmed treh dodatnih ukrepov, ki so potrebni za pridobitev polnega certifikata. Ukrepi, ki jih bomo začeli izvajati v letošnjem letu, so tako:

- Gibljiv delovni čas
- Kava za zaposlene
- Počitniško varstvo otrok zaposlenih

30. novembra 2018 je v prostorih Pošte Slovenije potekala slavnostna podelitev certifikatov Družini prijazno podjetje. Certifikate je podeljevala državna sekretarka na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Breda Božnik. Dom Upokojencev Domžale je bil eden od prejemnikov polnega certifikata. S prejetjem polnega certifikata tako nadaljujemo delo na področju usklajevanja poklicnega in družinskega življenja.

GORAN MARAVIČ  
FOTO: MAŠA GALA, EKVILIB

## Imamo novo plinsko peč

V dnevnem centru društva Verjamem Vate imamo novo plinsko peč, katere donatorji so: Elektro Jeretina, Vodoterm Radomlje, d. o. o., Veto veletrgovina, d. o.o. Podarili, montirali in priključili so jo brez kakršnihkoli izdatkov! S to srčno noto so dokazali, da so na svetu še ljudje, ki jih vodijo vrednote, kot so dobrota, sočutje in ljubezen. Vsem donatorjem se iskreno zahvaljujemo.

Srčna hvala!

DRUŠTVO VERJAMEM VATE



## NATEČAJ: ŽIVLJENJE V KAPLJICI VODE

do 5 min. kratki film, animacija, strip, ...

**Vsebina:** humorna, poljudna in kreativna predstavitev vašega pogleda na čiščenje odpadne vode

**Način podajanja vsebine:** film, animacija, strip,...

**Trajanje:** kratek prispevek do 5 minut

**Rok za oddajo prispevka:** 25. april 2019

**Povabljeni k sodelovanju:** dijaki, študentje, šolarji in drugi zainteresirani posamezniki ali skupine

**Nagrada:** 1. nagrada 500 eur,  
2. nagrada 300 eur,  
3. nagrada 200 eur

**Dodatne informacije:** www.ccn-domzale.si



JP CCN  
DOMŽALE-KAMNIK

## Kajenje – še vedno pereč problem Luka Lenič, šahist leta 2018

Marsikdo meni, da tobak in z njim povezane bolezni v Sloveniji niso več tako hud problem.

Žal temu ni tako. Kljub razmerno dobri, a še vedno pomanjkljivi zakonodaji in padcu deleža kadilcev med odraslo populacijo, je nikotin kot droga, odvajanje od te odvisnosti ter bolezni pa še vedno zelo velik izziv za zdravstvene strokovnjake.

Svetovna zdravstvena organizacija opredeljuje zmanjševanje kajenja kot najvišjo prednostno nalogo pri javnozdravstvenih akcijah v evropski regiji.

Eden izmed načinov doseganja omenjenega cilja je zmanjševanje števila kadilcev.

Drugi, prav tako pomemben način pa je pospeševanje in pomoč pri odvajanju od kajenja.

Dolgotrajna izpostavljenost škodljivim sestavinam tobačnega dima lahko med tistimi, ki ne kadijo, privede do pojava istih bolezni kot pri kadilcu. Pri odraslih nekadilcih pasivno kajenje poveča tveganje za koronarno srčno bolezen, možgansko kap in pljučnega raka ter številne druge bolezni. Nekatere skupine prebivalcev so še posebno ranljive za učinke pasivnega kajenja, to so dojenčki, majhni otroci, nosečnice in bolniki s kroničnimi boleznimi, npr. dihal, srca in ožilja. Dojenčki in majhni otroci

dinjstvih pasivno kadi 93.500 mladoletnih oseb.

Zaradi bolezni srca in ožilja umre v svetu več ljudi kot zaradi kateregakoli drugega vzroka smrti. Ne glede na obsežne in resne posledice uporabe tobaka na zdravje srca in ožilja, pa javnost ne ve, da je tobak vodilni vzrok bolezni srca in ožilja in vzrok približno 12 % smrti zaradi bolezni srca in ožilja. Kadilci imajo dva do štirikrat povečano tveganje za koronarno srčno bolezen in možgansko kap. Pasivno kajenje pa za 20 do 30 % poveča tveganje za pojav srčno-žilnih bolezni.

V Sloveniji smo v lanskem letu sprejeli nov zakon na tem področju, večina ukrepov je že stopila v veljavo. Velika slikovno-besedilna zdravstvena opozorila so že pokazala svoje prve učinke, povečala se je vidnost opozoril in želja po opustitvi kajenja ter zmanjšala privlačnost embalaže, prepoved oglaševanja in razstavljanja tobačnih izdelkov pa pričakovano privedla do zmanjšane izpostavljenosti prebivalcev oglaševanju in razstavljanju tobačnih izdelkov.

Opustitev kajenja je koristna za zdravje v kateremkoli starostnem obdobju, največje koristi za zdravje pa posameznik izkusi, če kajenje opusti pred 40. letom starosti. Okoli dve tretjini kadilcev, starih od 25 do 74

Na sedežu Šahovske zveze Slovenije na Bravničarjevi v Ljubljani je konec decembra minulega leta potekal šahovski festival Slovenija šahira – Gorenjka matira 2018, na katerem so razglasili šahista in šahistko leta 2018. V okviru festivala sta se v simultanki Luka Lenič in Laura Unuk, oba sta vlekla poteze izmenično, pomerila predvsem z mladimi šahisti in šahistkami iz ljubljanskih in okoliških šol.

Luka je marca lani dosegel svoj najvišji rating na svetovni rating listi, 2662 točk in s tem 84. mesto na svetu. Na posamičnem evropskem prvenstvu v Gruziji je v močni konkurenci med 302 igralci, v sami evropski eliti, dosegel zelo solidno 78. mesto. Na olimpijadi v Gruziji je kot član slovenske reprezentance igral na prvi deski. Žal je moral že na začetku tekmovanja zapustiti zaradi rojstva sina Leva, ima tudi hčerko, tako da je oslabljena reprezentanca naposled osvojila 32. mesto. V Pro Chess Ligue se je z ekipo Ljubljana Turtels uvrstil na finalni turnir štirih najboljših ekip v San Franciscu. V rednem delu tekmovanja je premagal aktualnega svetovnega prvaka Magnusa Carlsena. Te partije so odigrali v pospešenem tempu. Luka je dejal, da se je v trenutkih, ko je bil že dobljen, spraševal, ali bo zmožem premagati najboljšega šahista na svetu, ki je nedavno že tretjič zapored obranil naslov svetovnega prvaka. Vendar se je toliko zbral, da je spravil na kolena samega Carlsena. Res veličastna zmaga!

Za šahistko leta 2018 je bila izbrana Laura Unuk. Maja lani je dosegla najvišji rating v svoji karieri 2377 točk, izpolnila pa je tudi pogoje za naziv ženske velemojstrice. Na svetovnem prvenstvu med dekleti do 20 let je med 98 igralkami dosegla 20.



Priznanje za šahista leta 2018 sta Luki podelila evropski poslanec Lojze Peterle, velik ljubitelj šaha, in podpredsednik SZS Mirko Bandelj.

mesto. Bila je prva deska na šahovski olimpijadi v ženski ekipi v Gruziji, kjer je ta dosegla 31. mesto, predvsem zaradi visokega poraza v zadnjem kolu, sicer bi se uvrstila precej višje. Na zaključnem finalnem turnirju Slovenija šahira – Gorenjka matira 2018 v hitropoteznem šahu sta Luka Lenič in Laura Unuk osvojila prvo mesto, Luka med moškimi, Laura pa med ženskami.

Na finalni turnir so se sicer uvrstili zmagovalci desetih regijskih tekmovanj med člani, mladinci in seniorji. V finalu je med seniorji član Domžale Tajfuna Jože Skok dosegel tretje mesto. Zmagal je Evald Ule iz Ljubljane, ki je v finalnem duelu premagal Borisa Kovača iz Murske Sobotice. Prvi trije so prejeli zelo lepe medalje.

JOŽE SKOK  
FOTO: MATJAŽ MAZZINI



pogosteje zbolijo in pogosteje potrebujejo zdravnika. Njihova pljuča se slabše razvijejo, pogosteje zbolijo za bronhitisom ali pljučnico, pogosteje kašljajo in piskajo pri dihanju, imajo hujše in pogostejše napade astme, pogostejša vnetja srednjega ušesa in komplikacije teh vnetij v primerjavi z otroki, ki niso izpostavljeni tobačnemu dimu. Pasivno kajenje je lahko vzrok nenadne smrti dojenčka. Pasivno kajenje nosečnice škodi zdravju še nerojenega otroka. Kajenje v tako majhnem prostoru, kot je avtomobilska kabina, namreč privede do visokih ravni škodljivih snovi iz tobačnega dima, ki so podobne tistim v zakaženih lokalih ali pa jih celo presežejo. Odpiranje oken ali zračenje ne pomagata, kar ne velja le za avtomobile, pač pa tudi domače bivalno okolje. Kljub prepovedim je pasivno kajenje v Sloveniji še vedno razširjeno, in sicer v domačem bivalnem okolju. Pasivno kadi več kot vsak peti odrasli nekadilec, to je skoraj 235.000 odraslih prebivalcev. Člani družine kadijo v stanovanju oziroma bivalnih prostorih v 12 % gospodinjstev, v katerih živijo mladoletne osebe. V teh gospo-

let navaja, da si želijo opustiti kajenje. Marsikateri bivši kadilec je sam opustil kajenje, številni pa potrebujejo dodatno pomoč, ki poveča uspešnost opustitve.

V našem zdravstveno-vzgojnem centru v ZD Domžale Domžale (ki se nahaja v zdravstvenem domu), kadilcem pomagamo prenehati kaditi.

To je strokovno voden program opuščanja kajenja. Udeleženci dobijo ključne informacije, strokovno podporo in pomoč pri opuščanju kajenja. Kadilci se lahko vključijo v tisto obliko svetovanja, ki jim bolj ustreza. Individualno svetovanje je namenjeno tistim osebam, ki jim ne ustreza skupinsko svetovanje. Pomagamo z individualnimi nasveti, delavnicami, navodili in odgovori na vprašanja, povezana z posledicami uporabe tobaka.

Zaradi strukturirane in strokovno podane snovi vam lahko pomagamo in vas spodbujamo k lažji opustitvi kajenja.

**Kdo se lahko udeleži delavnice:** vsi kadilci

**Časovni obseg skupinskega svetovanja:** 6 tedenskih srečanj v skupini, ki trajajo po 90 minut.

**Časovni obseg individualnega svetovanja:** 6 tedenskih srečanj individualno, ki trajajo po 30 minut/svetovanje.

Prepričana sem, da bo marsikomu naša delavnica oziroma individualen pogovor v pomoč.

DARIJA JOZELJIČ, DIPLOMIRANA  
MEDICINSKA SESTRA, ZDRAVSTVENO  
VZGOJNI CENTER ZD DOMŽALE

Bračnice **slamnikom**

FESTIVALSKI DAN

četrtek, **31. januar 2019**

**Knjižnica Domžale: 31. januar 2019, ob 10.00**

TRI VRANE S PLATANE

VRTEC NA OBISKU

ZA ORGANIZIRANE SKUPINE IN IZVEN VSTOP PROSTI

**Knjižnica Domžale: 31. januar 2019, ob 17.00**

Saša Pavček: RUMI IN KAPITAN

NAPETO LITERARNO POPOTOVANJE

ZA OTROKE IN STARŠE VSTOP PROSTI

**Knjižnica Domžale: 31. januar 2019, ob 19.00**

FERI LAINŠČEK

DRUŽENJE Z USTVARJALCEM

VSTOP PROSTI

**Knjižnica Domžale: 28. januar do 16. februar 2019**

Damijan Stepančič: Krst pri Savici

RAZSTAVA ILUSTRACIJ

VSTOP PROSTI

ZDRAVSTVENA NEGA STOPAL

Pančur d.o.o.

01/72 45 106

031/353 347

(v stavbi zdravstvenega doma Domžale)

Krajsanje nohtov ter odstranjevanje trde kože na bolnih in zdravih nogah.

Zaupajte našim strokovnjakom.

## GOSPODARSTVO

# POSLAVLJA SE OD AKTIVNEGA PODJETNIŠTVA

**ANTON SEDELJŠAK, DIREKTOR PODJETJA SAM**

Verjetno bi težko našli Domžalčana, ki še ni kdaj zavil ali pa vsaj slišal za podjetje Sam, ki nudi materiale za gradnjo in obnovo doma ter okolice.

**Mateja Kegel Kozlevčar**  
Foto: Iztok Dimc

**V**eč kot 28-letna tradicija domžalskega podjetja je pustila pečat v naši občini, zahvala pa gre njenemu ustanovitelju in dolgoletnemu direktorju Antonu Sedeljškaku. Z letošnjim letom zapušča krmilo podjetja in ga predaja mladim. Kot pravi, je čas, da se izkažejo. Ekipa, ki prevzema vodenje podjetja, je zagnana, a kot priznava, ga čisto iz rok pa vseeno ne bo izpustil. Medsebojno spoštovanje, ki so ga ustvarili v vseh letih, vsem veliko pomeni. Anton Sedeljšak je človek z veliko začetnico, skrb za sodelavce in zaposlene mu je na prvem mestu. Večino svojega časa je namenjal podjetju, sploh v prvih desetih letih, danes pa počasi stopa na pot, ko se bo lahko posvetil tudi drugim pomembnejšim stvarim v njegovem življenju. Katere so, nam je razkril v prijetnem pogovoru.

**Več kot 28-letna zgodovina vašega podjetja vas je uvrstila med najuspešnejše podjetnike v naši občini in širše. Ne glede na stanje gospodarstva v državi, ste uspešno peljali barko skozi vse preizkušnje – jih je bilo veliko?**

V teh letih se je dogajalo marsikaj, trudili smo se, v glavnem pa se spominjam lepih dogodkov. Težave so, a sem delal na tem, da smo vzdrževali pozitivno klimo. Nikoli mi ni bilo težko pomagati, sodelovali smo v akcijah, kot je čiščenje okolja, skozi vse to sem pridobil zaupanje sodelavcev. Mislim, da bodo tudi mladi znali ta način dela obdržati. Neprecenljivo je, da te zaposleni spoštujejo. S tem se res lahko pohvalim. Sicer pa prvih 10 let od ustanovitve podjetja nismo šli na dopust, vse smo vlagali v delo, razvoj, nimamo jahte, vikendov, imamo normalno hišo blizu Domžal, a nas to ne moti. Če bi hoteli, bi hitro lahko zapravili vse, ampak cilj je bil vlagati v podjetje. Včasih si misliš, ali je to prav, ampak mislim, da je prav.

**V času, ko mednarodne trgovinske verige mimogrede povozijo domača trgovska podjetja, ste vi uspeli širiti svojo ne le ponudbo, ampak tudi prisotnost na trgu – z več prodajnimi centri. Kako vam je to uspevalo? Recept za uspeh?**

Recept za uspeh je vztrajnost, trdo delo, pošten odnos. Tudi v krajih, kamorkoli pridemo, smo dobro sprejeti, veseli so nas, sodelujemo z lokalnimi skupnostmi, društvi na vseh koncih. To je preprost recept in seveda zaupanje v sodelavce.

**Ko govorite o vaših vrednotah, tudi v podjetju naštevate poštenost, pogum, spoštovanje, sodelovanje, odgovornost, svobodo delovanja in znanje. Ali te izvirajo iz vas samih, vaše družine ali ste jih oblikovali skozi leta, skupaj s sodelavci?**

Družinsko in skupaj s sodelavci. Za veliko stvari se skupaj usedemo, naredimo kakšen teambuilding, pa potem skupaj oblikujemo vrednote, smernice, sodelavci so aktivno vključeni. Tudi o svojih idejah se pogovorim z njimi in kaj skupaj spremenimo. Nimamo ravno diktature.



**V Sloveniji, če se malo potrudiš, lahko odlično živiš. Bodimo ponosni, da imamo svojo domovino.**

**Vedno pravijo, da je dobre kadre težko dobiti in zadržati. Kako pa vam to uspeva?**

Uspeva, pa ne uspeva. Zadnja leta je žal tudi pri nas precej fluktuacije. Z dneve pol leta se sicer stvar izboljšuje, dobivamo kvaliteten kader, sicer kakšen gre, pa potem pride tudi nazaj, je pa dejstvo, da se čuti pomanjkanje delovne sile, predvsem trgovcev, viharistov, voznikov kamiona pa tudi dobrih komercialistov. Sodelavce že dve leti izbirajo mlajši vodilni, tako da se ne vmešavam več. Če generalno pogledam, imamo na vseh enotah solidno pokritost s kadri. Nimamo visokih plač, a so redne, nikoli nismo zamujali in vse bonitete, ki jim pripadajo vsak dobi. Zaposlene nenehno spodbujamo, da se ob delu dodatno izobražujejo, trenutno dve zaključujeta magistrerij in ena višjo izobrazbo, zaposleni se udeležujejo čez celo leto tečajev o blagoznanstvu in tehnikah prodaje. Poskrbimo tudi za druženje. Pred kratkim smo imeli v kulturnem domu srečanje vseh zaposlenih, bilo je res lepo. Veselje je videti, kako ljudje uživajo, kako se sprostitjo. Je pa tudi kar nekaj novih in se tako vsaj spoznamo med seboj. Tudi pozitivni odnos, ki sem ga dobil ob obvestilu dobaviteljem, da se poslavljam, je bil prežet s čestitkami, zahvalami in to je res lepo doživeti.

**Je lažje, če je podjetje družinsko ali bi bilo včasih lažje biti 'samo zaposlen' ali voditi podjetje nekoga drugega?**

Prej bi rekel, da če si podjetnik, je težje, imaš večjo odgovornost, bolj se trudiš, bolj te skrbi. Denarja iz podjetja nismo nikoli nikamor odva-

jali, vlagali smo ga v razvoj, v nove enote, tako da mislim, da je biti v službi malce lažje, a je spet odvisno, kolikšna je tvoja odgovornost. Bil bi krivičen, če bi rekel, da je lažje biti neodgovoren in samo na uro gledati, kdaj bo konec.

**Aktivni ste ne le v svojem podjetju ampak tudi sicer v gospodarskem in družbenem prostoru. Kje vidite svoje poslanstvo, katere aktivnosti vse so vas spremljale poleg podjetništva v zadnjih 28 letih?**

Uživam v hribih, veliko vrhov doma in po svetu sem osvojil, od Kilimandžara, Elbrusa, dvakrat sem bil v Nepal, Tibetu, rekord imam 6200 m višine, če bi želel višje, bi moral imeti daljše priprave. Vse to od leta 2009, ko sem začel pogosteje zahajati v gore. Več let pred samostojno potjo sem osvojil naslov 'kaveljc korenina'. Sicer pa smo v vseh teh letih uživali v razvoju in tem, kar se je dogajalo v podjetju. Od lani smo tudi člani Kluba slovenskih podjetnikov, kamor so nas povabili in sem povabilo sprejel. Tako lahko na nek način tudi pomagam vplivati na sam razvoj gospodarstva Slovenije. Lokalno pa smo ves čas podpirali kulturno društvo v Domžalah in okolici, gasilska društva, s skakalci SAM Ihan smo že 25 let. Pomagamo raznim lokalnim društvom, kolikor je možno, in sodelujemo, kolikor se da.

**Menite, da podjetja v splošnem dovolj vračajo družbi?**

Težko bi ocenjeval, pomagajo tudi druga podjetja. Nedavno je bil v Komendi koncert za gasilski dom, pomagalo in sodelovalo je veliko podjetij. Težje je s podjetji v tuji lasti, ki le redka pomagajo lokalnim skupnostim. Pred 10 leti so še vsi pomagali, potem pa se je začelo spreminjati.

**Kako pa sicer ocenjujete gospodarsko življenje v naši občini in bližnji okolici, je okolje prijazno podjetnikom, gospodarstvu? Kako bi ga lahko še obogatili?**

Obogatili bi ga lahko na način, da bi dali gospodarskim subjektom več zavedanj. Ne smem kritizirati, občina solidno skrbi za širše prebivalstvo, po mojem pa bi lahko bilo več poudarka za gospodarske subjekte, ki konec koncev prinašajo tudi dohodek občini. Na tem bi se dalo več narediti. Krivično bi bilo, če bi rekel, da občina nagaja ali ovira razvoj. Me pa splošno v Sloveniji moti, da se novinarji in drugi izogibajo gospodarstvu, lahko bi se več govorilo o dobrih praksah. Več bi se morali pogovarjati o tem, kaj sami naredimo in zmoremo, ne samo v tujini. Žal ne znamo biti ponosni, se pohvaliti, kaj vse imamo, kaj znamo. Če nekdo nekaj naredi, se sicer nekaj omenja, a lahko bi več govorili o tem. Preveč samo kritiziramo in vse vidimo negativno. V Sloveniji, če se malo potrudiš, lahko odlično živiš. Bodimo ponosni, da imamo svojo domovino.

**Če želite biti konkurenčni, morate ves čas stremeti k razvoju – kako ste skrbeli za to področje? Dobre prakse iz tujine ali nove, inovativne rešitve?**

Dosti sem sodeloval s tujimi ustanovami, videl kako se tam dela in še vedno imam stike s podjetji po svetu, udeležujemo se sejmov in si ogledamo trgovine, kot so naše. Slovenija se od drugih držav razlikuje po urejenosti. Žal je to tudi velikokrat težko. Primer je ravno zdaj, ko smo vzeli novo verzijo računalniškega programa za poslovanje, ki ga je treba vsakih nekaj let posodobiti. Vsaka sprememba zahteva veliko truda in dela. Uvajalci ugotavljajo in tudi priznajo, da se učijo na nas, smo zahtevni, hočemo imeti vse urejeno, imamo večje zahteve kot nekateri drugi, saj želimo čim bolj urediti poslovanje, da so podatki pravilni, da imaš vse, kar potrebuješ na razpolago, da imaš podatke o kupcu in podobno. Že več kot 15 let delamo letne plane, ki jim sledimo, da vidimo, kje smo. V prvi vrsti je pomembno, da obvladujemo stroške, da imamo vedno za plače, plačane dobavitelje, vse dajatve in to je včasih kar naporno.

Kar se tujine tiče, smo včasih več izvažali v Bosno, ko je bilo konec vojne, a podjetja tam so ustanovila svoje pogone, svoje tovarne in teh potreb ni več. Nekaj individualnih kupcev imamo iz Avstrije v Ormožu, Nazarjah, tudi v Mengšu, niso pa to neke velike številke.

**Ko se danes ozrete nazaj v svojo kariero, bi kaj naredili drugače?**

Marsikaj bi naredil drugače, mogoče na enostavnejši način, a ne v smislu, da se ni dalo, ampak bi bilo nekaterih stvari manj, nekaterih pa več. Ni mi žal, da smo se širili, da smo odpirali nove enote. Če bi še enkrat delal, bi generalno naredil enako, a mogoče bolj kvalitetno, ker bi več znal. Ves čas se učimo in kakšno stvar bi zagotovo lahko naredil bolje. Pravijo, da se vse življenje učiš in to je čisto res.

**Kaj vas čaka zdaj, ko krmilo družinskega podjetja predajate mlajšim generacijam? Boste še aktivni v gospodarstvu, družbi, morda kot mentor?**

Simon Cerar je v Samu že 15 let. Spoznal je vse faze dela in mu zaupam, da bo kvalitetno vodil družbo še naprej skupaj s sodelavci in družinskimi člani.

Mentorsko bom pomagal, sodeloval, kolikor bodo potrebovali. Ne bi rad, da jim 'visim nad glavo' vsak dan, ker se mi to zdi narobe, bom pa seveda gledal na rezultate, vendarle je podjetje v zasebni lasti. Ne želim pa po nepotrebnem motiti dela mladih. Kar se pa družbeno tiče, me še vedno kličejo za kakšno pomoč in tega se bom še naprej udeleževal, kolikor se bo dalo. Vesel in srečen bom, če se bo podjetje lepo razvijalo naprej in tudi, da bo okolje dobro delovalo. Sam grem vsako leto k vsem županom, kjer imamo poslovalnice, da se pogovorimo in vidimo kako za naprej, ni važno kateri je, vsi so veseli obiska.

**Kaj pa osebni izzivi, kaj vas čaka, česa se veselite?**

Še kakšnih hribov! Letos imam v planu pohod po poti Črna gora - Albanija - Kosovo. Gre za pot, ki traja 12 dni, tri dni v vsaki državi in tri dni za pot, gor in dol. Gre za mednarodno priznano in nagajano pot, tam so tudi točke določene, kje prespiš, dobiš hrano, to je en izziv, ki me čaka. Razmišljam o tem, da bi prehodil Camino. Si pa rad pogledam tudi kakšno vinko klet, predvsem pa računam, da si bom več časa vzel za vnuko. Imam dve vnučki in vnuka, hčerka ima dve punčki, štiri in pol in dve in pol let, sin pa ima fantka, ki je star leto in pol. To je tako veselje, ko se vidimo, in njim želim nameniti več časa. Svojima otrokoma sem namenil premalo časa, za kar mi je včasih hudo, a bil sem vpet v dve podjetji, zato bom vnučkom poskusil malo vrniti. Res je lepo, ko se stisnejo k meni, to so takšni prijetni izzivi. Pa če bo zdravje primerno, si želim tudi ženo več peljati naokrog, saj je bilo tudi zanj v preteklosti premalo časa. Tudi ona se počasi umika iz podjetja, letos bo sicer še delala, nato pa gre v pokoj, medtem pa se hči že uči na področju financ, sin pa je v podjetju odgovoren za nabavo. Pomagal bom mladim, kolikor se bo dalo, nekaj časa pa si bova morala vzeti tudi zase. □

# (Ne)urejenost ekoloških otokov

V zadnjem obdobju se srečujemo s pogosto neurejenostjo določenih ekoloških otokov,

**E**kološke otoke čistimo redno po vnaprej pripravljenem urniku, vse pogosteje pa tudi izredno, prav zaradi neprimerno odloženih odpadkov.

## Ekološki otoki: zbiranje odpadnega papirja in stekla

Ekološki otoki so namenjeni zbiranju odpadnega papirja, kartona in stekla, na nekaterih ekoloških otokih pa so nameščeni tudi zabojniki za odpadno elektronsko in električno opremo. Na žalost večkrat opažamo, da uporabniki na ekološke otoke odpadke odlagajo neprimerno, pogosto tudi odpadke, ki tja ne spadajo, kljub dejstvu, da večino teh odpadkov lahko brezplačno predajo v našem Centru za ravnanje z odpadki v Dobu.

## Večje količine odpadkov prevzemamo v Centru za ravnanje z odpadki v Dobu

Če se doma iz določenih razlogov pojavi več odpadkov kot običajno in jih ne moremo odložiti v zabojnike doma ali na ekoloških otokih, je prav, da jih peljemo v Center za ravnanje z odpadki v Dobu, ki je temu namenjen. Vse ločeno zbrane odpadke od naših uporabnikov namreč prevzemamo v okviru javne službe, tako da ob predaji ni treba ničesar plačati, plača se le prevzem mešanih komunalnih in gradbenih odpadkov.

Uporabniki lahko v Centru za ravnanje z odpadki brez doplačila oddate



Skupaj poskrbimo za urejenost ekoloških otokov.

ločeno zbrane odpadke, ki so vključeni v sistem javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki:

- **papir** in lepenka vseh vrst in velikosti, vključno z odpadno embalažo iz papirja in lepenke,
- **steklo** vseh velikosti in oblik, vključno z odpadno embalažo iz stekla,
- **plastika**, vključno z odpadno embalažo iz plastike ali sestavljenih materialov,
- odpadki iz **kovin**, vključno z odpadno embalažo iz kovin,
- **les**, vključno z odpadno embalažo iz lesa,
- oblačila in ostali **tekstil**,
- **odpadna električna in elektronska oprema** (TV aparati, mikrovalovne

peči, telefoni, računalniki ...),

- **kosovni odpadki** (štedilniki, hladilniki, pralni stroji, pohištvo, kopalniška oprema, preproge, vzmetnice ...),
- **nevarni odpadki iz gospodinjstev** (topila, pesticidi, jedilno olje in maščobe, barve, lepila, čistila, baterije, akumulatorji ...).

Prav tako lahko vsi tisti uporabniki, ki imate doma rjavi zabojnik, v centru brez doplačila oddate občasno povečane količine **zelenega odreza**. V Centru za ravnanje z odpadki sprejemamo tudi mešane komunalne odpadke, gradbene odpadke in odpadke, ki vsebujejo azbest, ki jih predpisi ne vključujejo v sistem izvajanja javne službe in se uporabnikom zaračunajo ob dovozu v zbirni center. Cenik je objavljen ob vhodu v center in na spletni strani [www.jkp-prodnik.si](http://www.jkp-prodnik.si).

## Redno (in izredno) čiščenje ekoloških otokov ni dovolj – pomemben je predvsem odnos uporabnikov

Žal se kljub vse večji ozaveščenosti prebivalcev še vedno najdejo posamezniki, ki jim je očitno vseeno, v kakšnem okolju živimo in svoje odpadke puščajo na ekoloških otokih ob zabojnikih.

Na nevestno ravnanje posameznikov nimamo vpliva in ga tudi ne moremo predvideti, zato smo v takšnih primerih veseli vsakršnega obvestila s strani naših uporabnikov, saj le

tako lahko ustrezno ukrepamo in čim hitreje očistimo ekološki otok. Poleg rednega (in izrednega) praznjenja zabojnikov in čiščenja njihove okolice je namreč za urejenost ekoloških otokov ključnega pomena pravilna predaja odpadkov s strani uporabnikov, veliko pa pripomorejo tudi družbeno odgovorni okoliški prebivalci, ki v primeru neprimernega odlaganja odpadkov in nečistoče na ekoloških otokih na to opozorijo kršitelja, če ga opazijo pri delu, v vsakem primeru pa o tem obvestijo naše podjetje. Žal proti povzročiteljem ni možno ukrepati, če o njih ni nobene informacije, zato vse, ki kršitelje opazijo pri delu, prosimo, da o tem posredujejo informacije občinskemu inšpektoratu ali na podjetje Prodnik.

## Ekološki otoki morajo biti čim bolj dostopni uporabnikom

Čeprav se včasih zdi najbolj enostavna rešitev, da bi ekološki otok, na katerem se nečistoče in neprimerno odloženi odpadki nepravilno ponavljajo, kar ukinili ali prestavili, pa se je treba zavedati, da je tudi s postavitvijo ekoloških otokov treba zadostiti tako določenim standardom kot tudi predpisom. Ekološki otoki so namenjeni vsem uporabnikom javne službe ravnanja z odpadki in morajo biti skladno z Uredbo o izvajanju obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov praviloma urejeni v stanovanjskih območjih, ob

večjih trgovinah ali trgovskih centrih, zdravstvenih domovih, bolnišnicah, šolah, vrtcih in drugih ustanovah, torej čim bolj dostopni uporabnikom. Zakonodajca tudi določa, da morajo biti ekološki otoki v mestih in soseskah z več večstanovanjskimi objekti urejeni na vsaj 400 prebivalcev.

## Vsak mora poskrbeti za svoje odpadke

Na našem območju imamo dovolj možnosti za pravilno odlaganje odpadkov in treba je le nekaj volje in malo truda, da je za odpadke ustrezno poskrbljeno. Prav je, da vsak posameznik počisti za seboj in poskrbi za svoje odpadke, saj bo le tako naše okolje



Odlaganje odpadkov izven zabojnikov je škodljivo za ljudi, živali in moteče za okolico.

čisto in prijetno.

Hvala, ker skupaj z nami skrbite za čisto okolje.

JAVNO KOMUNALNO PODJETJE PRODNIK

# Zabavni ansambli na Domžalskem (1)

V začetku šestdesetih let prejšnjega stoletja je zabavna glasba obnorela svet.

**R**odil se je fenomen The Beatles, ki je tedanji najnovejši glasbeni trend, beat, rockovski in še kakšno drugo obliko glasbe, ponesel po vsem svetu. Hkrati z Beatli so nastajale tudi druge skupine, kot so The Rolling Stones, ki tako rekoč deluje še dandanes.

Omeniti velja tudi The Animals, The Who, The Small Faces, The Shadows, pa ameriške Creedence Clearwater Revival, The Beach Boys, The Mamas and The Papas, The Monkees, da o posameznih izvajalcih, pevkah in pevcih, denimo o kralju rock'n'rolla Elvisu Presleyju ne govorimo. Seveda se je hkrati razvijala tudi slovenska in jugoslovanska pop scena.

## Izjemno popularni Kameleoni

V tistih časih so bili v Sloveniji najbolj popularni Kameleoni in malo pozneje Faraoni z Obale. Kameleoni izhajajo iz Kopra, zaradi bližine Trsta pa so imeli fantje iz te skupine možnost, tam nabavljati instrumente in ojačevalce ter drugo opremo, pa dragocene plošče in naposled pridobili še tekste uspešnic v angleščini. V Ljubljani so bili zelo priljubljeni Mladi levi, v ansamblu je nekaj časa sodeloval tudi domžalski glasbenik Tomaž Habe, pa Bele vrane in Sinovi. Tomaž je bil član prvotne zasedbe Mladih levov (1966–1968), do tedaj pa je že imel kar nekaj kilometrine igranja v zabavnih zasedbah, predvsem na Domžalskem. Je avtor največje in nepozabne uspešnice Mladih levov Oda Ireni. Posebej so bili znani dobro obiskani plesi v Hali Tivoli, seveda vedno ob koncu tedna. Na Štajerskem so bili zelo popularni Rdeči dečki iz Maribora, pri katerih sta pela Edvin Fliser in Neca Falk. Udarina je bila tudi pevkica Alenka Pinterič.

Južno od Kolpe je bila vrsta zelo popularnih ansamblov, kot Indexi in Pro Arte iz Sarajeva, Kornelije Kovač



The Beggars so bili ustanovljeni v času, ko so Beatli že osvojili svet. Med nastopom v Kinodvorani v Domžalah (z leve): Frenk Centa, Frenk Nardin, Fredi Pichler in Matija Verčnik

iz Srbije, pozneje pa nepozabno Bijelo dugme iz Sarajeva. Vse te zasedbe so še kako vplivale na ansamble zabavne glasbe po nekdanji Jugoslaviji, in tudi na Domžalskem. Ob tem moramo spomniti, da je bila domžalska občina vse od začetka šestdesetih let prejšnjega stoletja precej večja kot danes. Pokrivala je območja, kjer so v začetku devetdesetih let nastale nove občine Mengeš, Trzin in Lukovica, segala pa je vse do Trojan. Temu primerno se je odvijalo tudi zabavno življenje, denimo z dejavnostmi in nastopi domžalskih ansamblov zabavne glasbe, organiziranimi plesi, disco klubi in podobno.

## Tuja zabavna glasba sprva težje dostopna

Preden začnemo naštevati ansamble zabavne glasbe, ki so od začetka šestdesetih pa v devetdesetih letih delovali v Domžalah in bližnji okolici, je treba povedati, da je bila posebej tuja zabavna pop glasba težje dostopna. Seveda so bile zlata vredne vinilne plošče, ki jih bilo mogoče dobiti predvsem iz sosednje Avstrije in Italije pa tudi iz Nemčije, kjer so delali tedaj tudi številni Slovenci na tako

imenovanem začasnem delu. Posebno vlogo je odigral v tistih časih Radio Ljubljana, v katerem smo lahko slišali presenetljivo veliko najbolj udarnih svetovnih pop uspešnic in seveda ansamblov, če začnemo denimo z Beatli in Rollingi. Na Radiu je bilo kar nekaj glasbenih urednikov, pri čemer posebej velja omeniti Dragana Buliča in Andreja Leniča, ki so dobesedno tihotapili plošče v Slovenijo, denimo iz Trsta, in jih dali presneti v radijski arhiv. Nekatere pa so občasno posojali,



Pevca in kitarista Frenka Centa

če je bilo potrebno. Mladi pa so najpopularnejše ansamble in izvajalce lovili tudi ob nedeljah pozno zvečer na radiu Luksemburg, denimo v oddaji Top Twenty, dvajset najpopularnejših izvedb. Zelo odmevne so bile tudi glasbene oddaje celovskega radia v dopoldanskih urah predvsem ob koncu tedna. Zaradi ne tako velike oddaljenosti so bili popularni tudi festivali zabavne glasbe v San Remu v Italiji.

## Na Domžalskem mavrica različnih ansamblov

Ansambli zabavne glasbe so v Domžalah nastajali že v času po drugi svetovni vojni. Na kratko jih je opisal Stane Stražar v knjigi Domžale, mesto pod Goričico, in sicer so bili ansambli Ermavista, Antona Semeja, Staneta Vavpetiča, Veseli Kejarji, Trio bratov Ahčin in Ribo. Da ne pozabimo pevca in glasbenika Matijo Cerarja iz Radomelj, ki je spisal čisto posebno glasbeno kariero in jo nekako končal, ko je bil na višku popularnosti, nekje okoli leta 1964, in se podal v poslovne vode.

V člankih o zabavnih ansamblih na Domžalskem v začetkih 60. in 90. let prejšnjega stoletja bodo predstavljene zasedbe, ki so takrat delovale na domžalskem območju. Gre za vrsto ansamblov, denimo Paradoks, Zabavni orkester, The Players, Slamnik, The Beggars (berači), Jaguarji, Modri val, Pelikan, Studio 6, Hrup, Kovinarji, Kan Kan. Povečini so bili ljubiteljski ansambli, v njih so igrali dijaki in študentje, ali zaposleni izvajalci, le redki izmed njih pa so se poklicno posvečali glasbi. Tomaž Habe, ki je v raznih domžalskih zabavnih zasedbah nastopal predvsem v prvi polovici šestdesetih let, se je glasbi seveda posvetil poklicno in je tudi končal glasbeno akademijo. Prav tako je pozneje poklicno igral kitarist Milan Kokalj iz Moravč v ansamblu Franca Miheliča, pred tem je

veliko nastopal s Kovinarji. Zelo popularni pevec in moderator Boris Kopitar je bil glasbeno zelo dejaven, denimo tudi pri Kovinarjih, vendar je bil ves čas zaposlen. Podobno velja za žal prezgodaj umrlega pevca in kitarista Frenka Cento, ki je bil ves čas zaposlen, čeprav je veliko nastopal s skupino Studio 6. Med izjeme lahko štejemo izjemnega kitarista, tako rekoč samouka, Mira Sršena iz Stoba, ki se je že zelo zgodaj poklicno ukvarjal z glasbo in od nje tudi živel. Izmed članov zasedb velja omeniti nekatere, ki so bili nekakšne zvezde stalnice. Fredi Pichler je denimo igral kitaro v Modrem valu in Studiu 6. Tudi bobnar in po potrebi pevec Jože Vidmar iz Domžal je igral v raznih domžalskih zasedbah, pri Jaguarjih in Hrupu, največ pa pri Kovinarjih in v Studiu 6, ki so v tistih časih zelo veliko igrali in nastopali.

## Prezgodnje slovo Frenka Cente

Jožetovo igranje se je nekako končalo leta 1991, tik pred osamosvojitveno vojno, ko je tudi Studio 6 prenehal nastopati. Še posebej s smrtjo Frenka Cente leta 1994, imel je 47 let, je usahnila tudi možnost, da bi Studio 6 znova stopil skupaj. V raznih zasedbah, tudi družinsko obarvanih, pa Jože občasno igra še zdaj. Seveda moramo omeniti tudi pevko Marto Zore iz Kan Kana, ki se je glasbi zelo posvetila in uspela tudi v slovenskem okviru. Da ne omenimo glasbenikov iz Kan Kana Marka in Mirana Juvana iz družine Juvan, ki se tako rekoč že generacijsko posveča glasbi. V raznih zasedbah je kar veliko nastopal tudi bas kitarist Jože Žankar iz Stoba, ki je z igranjem tako ali drugače povezan še zdaj. Skratka, na Domžalskem so delovali številni ansambli, zabavna glasbena krajina pa je bila veliko bolj zanimiva, kot si morda zamišljamo.

JOŽE SKOK

## SLAMNIKOVA IZVIDNICA

# JAVNA DELA ZA ZMANJŠEVANJE DOLGOTRAJNE BREZPOSELNOSTI

Programi javnih del aktivno podpira tudi Občina Domžale

Miha Ulčar  
Foto: Pixabay

**B**rezposelnost je eden od najbolj aktualnih problemov sodobnega časa. Brezposelnost je ekonomsko socialni primer, s katerim se mora soočiti vsaka družba, za to pa se poslužujemo različnih mehanizmov, ki so usmerjeni k temu, da bi se brezposelnost zmanjšala. Eden izmed ukrepov k zmanjševanju brezposelnosti oziroma blažitvi dolgotrajne brezposelnosti posameznikov, so programi javnih del, ki jih na povabilo Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje vsako leto lahko prijavijo posamezni družbeno odgovorni izvajalci in na ta način ponudijo priložnost mnogim osebam, da se izvijejo iz primeža brezposelnosti ter jim za določen čas nudijo, da se ponovno lahko vključijo v delovno okolje. Kot boste lahko prebrali v nadaljevanju, imajo javna dela pozitivne učinke tako za osebe, ki izvajajo javna dela, saj na ta način ponovno postanejo delavno aktivni, si nabirajo nove delovne izkušnje, znanja ter širijo svojo socialno mrežo, kot tudi za izvajalce javnih del, ki svojim uporabnikom s tem nudijo višjo kakovost storitve, redno zaposlenim pa predstavljajo pomoč pri izvajanju opravil. Obenem je pozitiven učinek javnih del tudi ta, da kar nekaj oseb po zakonsko opravljenem roku javnih del dobi zaposlitev pri izvajalcu ali pa se zaposli kje drugje.

## Za javna dela letos na voljo 15 milijonov evrov iz proračuna Republike Slovenije

Zavod RS za zaposlovanje je dne 23. 11. 2018 objavil javno povabilo za izvajanje programov javnih del za leto 2019, za katere je na voljo 15 milijonov evrov iz proračuna Republike Slovenije, v programe pa naj bi predvidoma vključili 2800 dolgotrajno brezposelnih oseb. Po pričakovanju je bilo tudi na tokratnem povabilu prijavljenih več programov javnih del, kot jih lahko financira država, povabilo so zaradi razdelitve vseh razpoložljivih sredstev zaprli 7. 1. 2019, kar pomeni, da po državi obstajajo številni družbeno odgovorni izvajalci, ki so dali priložnost brezposelnim, ki jim je treba posvetiti veliko pozornosti ter zagotoviti dodatno pomoč in usposabljanje, da bodo lahko uspešni pri delu.

## Javna dela so oblika reševanja brezposelnosti

Javno povabilo za izvajanje programov javnih del je namenjeno spodbujanju razvoja zaposlitvenih programov in razvoju novih delovnih mest v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi pri reševanju brezposelnosti na njihovem območju. Prav tako je namen spodbujanje neprofitnih delodajalcev k oblikovanju programov javnih del, ki so v javnem interesu lokalne skupnosti ali države in so primerni za zaposlitev določenih ciljnih skupin dolgotrajno brezposelnih oseb ter si s tem povečalo zaposlitvene možnosti ali povečalo možnosti prehoda v zaposlitev ali ohranilo ali razvilo svoje delovne sposobnosti ali zagotovilo delovno aktivnost in socialno vključenost.

## Javna dela so usmerjena k splošni koristi širše skupnosti

V programih javnih del se lahko izvaja tista opravila, ki pomenijo dopolnjevanje in podporo izvajalcu javnih



del pri izvajanju njegove registrirane ali s predpisom oziroma z aktom o ustanovitvi določene dejavnosti, za katere ima tudi vse z zakonom predpisane listine o izpolnjevanju pogojev za njihovo opravljanje. S programi javnih del se neposredno izboljšuje kakovost in dostop do storitev izvajalca, ki so namenjene večjemu krogu uporabnikov ter prispevajo k splošni koristi širše skupnosti. Vsa dela in opravila, ki jih izvajajo udeleženci javnih del, morajo biti za uporabnike brezplačna.

## Prednost pri vključitvi v javna dela imajo dolgotrajno brezposelne osebe

V programe javnih del se lahko vključujejo dolgotrajno brezposelne osebe, ki jih napoti Zavod RS za zaposlovanje. Le-ta je v izbrane programe javnih del napotuje tudi dolgotrajno brezposelne osebe, ki so prejemniki denarnega nadomestila in se odločijo za vključitev v program javnega dela v času trajanja pravice do denarnega nadomestila. Prednost pri vključitvi imajo dolgotrajno brezposelne osebe, ki so več kot dve leti neprekinjeno prijavljene v evidenci brezposelnih oseb in v tem času niso bile vključene v noben program aktivne politike zaposlovanja, in dolgotrajno brezposelne osebe, ki so prejemniki denarne socialne pomoči. Dolgotrajno brezposelna oseba je lahko vključena v javna dela največ eno leto, zaradi stanja na trgu dela pa se lahko ponovno vključi, vendar pri is-

tem izvajalcu javnih del najdlje še za eno leto.

## Javna dela omogočajo zaposlitev, socialno varnost in še veliko več

Javna dela uporabnikom omogočajo zaposlitev in višjo socialno varnost, pridobitev novih znanj in delovnih izkušenj, ki povečajo zaposlitvene možnosti, vključenost v delovno okolje in širjenje socialne mreže. Vsak posameznik, ki se vključi v javna dela, ima zagotovljeno plačo, povrnjene stroške prehrane med delom in potne stroške, letni dopust in regres za letni dopust, spodbudo in podporo mentorja ter usposabljanje za opravljanje dela.

## Programi javnih del aktivno podpira tudi Občina Domžale

Programi javnih del že vrsto let prijavljajo nekatere organizacije v občini Domžale, ki so programe prepoznale kot dopolnitev njihove osnovne dejavnosti, le-ti so v javnem interesu lokalne skupnosti ali države in so primerni za zaposlitev določenih ciljnih skupin dolgotrajno brezposelnih oseb. Pri tem je aktivno vključena tudi Občina Domžale, saj je v letošnjem letu podprla programe javnih del za 19 oseb (lani 21) in s tem tudi sofinancira preostanek deleža plače za udeležence javnih del (45 %). Delež sofinanciranja Zavoda RS za zaposlovanje je 55 %, in sicer po merilih na podlagi povprečne stopnje brezposelnosti v obdobju januar september 2018 (občina Domžale – 6,3).

o možnosti opravljanja javnih del. Po besedah Ribnikarjeve obveščanje brezposelnih oseb o možnostih in pogojih za vključitev v javna dela poteka skozi vse leto: »Osnovni namen javnih del je aktivacija oseb, ki so dlje časa prijavljene na zavodu za zaposlovanje, socialna vključenost ter ohranjanje in pridobitev njihovih delovnih sposobnosti. Prednost pri vključevanju imajo stranke, ki glede na svoje okoliščine potrebujejo več podpore in pomoči s strani zavoda. Interes brezposelnih je v vsakem primeru pomemben, za uspešno izvedbo programa pa je potrebna pripravljenost na sodelovanje vseh štirih partnerjev, torej občine, zavoda za zaposlovanje, izvajalca programa in kandidata, ki se vključi v javno delo. Pri tem mora kandidat poleg interesa izpolnjevati še druge pogoje, kot so raven izobrazbe, čas prijave na zavodu, zdravstvene kriterije in podobno.«

## S pomočjo javnih del izvedejo veliko več individualnih aktivnosti in tako dvigujejo kvaliteto bivanja

O tem, kako dejansko potekajo javna

## V zadnjih letih število oseb, vključenih v program javnih del v našem okolju narašča, izjema je letošnje leto

Dragica Ribnikar, vodja Urada za delo Domžale, nam je povedala, da je po njihovih podatkih na razpisu za izvedbo programov javnih del za leto 2019 oddalo prijavo 15 izvajalcev iz občine Domžale. Skupaj so prijavili 20 programov za vključitev 26 oseb. Izbranih je bilo 14 programov, v katere se lahko vključi 18 oseb. Ker je vključenost v program javnih del za brezposelne osebe, razen izjem starejših od 58 let, invalidov in Romov, omejena na največ eno leto, se običajno tekom leta v javna dela vključi več oseb. Po besedah Ribnikarjeve v zadnjih letih število oseb, vključenih v program javnih del, v našem lokalnem okolju narašča, izjema je letošnje leto, saj je v programu javnih del s strani države namenjeno nekaj manj sredstev kot lani. »V letu 2018 je bilo pri izvajalcih javnih del na območju Urada za delo Domžale potrjenih 25 delovnih mest, v katere se je tekom leta nato vključilo 52 oseb. Letos je na celotnem območju našega urada možnosti nekaj manj, potrjenih je 21 delovnih mest,« pojasni Ribnikarjeva.

## Obveščanje brezposelnih oseb o možnostih in pogojih za vključitev v javna dela poteka skozi vse leto

Seveda nas je zanimalo, kako brezposelne osebe pridejo od informacij

dela v praksi, smo povprašali nekaj organizacij, ki izvajajo tovrstne programe. Direktorica Doma upokojencev Domžale mag. Nataša Zalokar nam je povedala, da s pomočjo udeležencev javnih del izvedejo veliko več individualnih aktivnosti in tako dvigujejo kvaliteto bivanja stanovalcev. Udeleženci programa so v pomoč pri vzpostavljanju socialnih stikov, izvajanju prostočasnih delavnic, stanovalce spodbujajo k ohranjanju samostojnosti in skrbi zase, h gibanju in vključevanju v domsko okolje. Če je potrebno, stanovalce spremljajo na sprehod, trgovino, na pregleda ... So tudi družabniki osebam z demenco. »Udeleženci delajo pod mentorstvom delovne terapevte in se pri nas tudi interno izobražujejo. Občina Domžale sofinancira enega udeleženca javnih del, za kar smo jim zelo hvaležni. Seveda pa bi si želeli, da bi bila sofinancirana vsaj dva udeleženca,« pojasni mag. Zalokarjeva.

## Dodatna zaposlena oseba je plus za vsak kolektiv

Tinkara Koleča, direktorica Centra za mlade Domžale, ki se na javno povabilo za izvajanje programov javnih del odziva že skoraj vse od svojega začetka delovanja, nam je povedala, da je v večini situacij dodatna zaposlena oseba plus za vsak kolektiv: »Treba pa je upoštevati, da se kolektivu pridruži oseba, ki je bila pred tem več let brezposelna in bo potrebovala malo več podpore pri uvajanju v novo situ-

acijo. Hkrati se je treba zavedati tudi tega, da morajo osebe, zaposlene prek javnih del, iskati redno zaposlitev in v primeru, da jo dobijo, lahko iz danes na jutri zapustijo organizacijo, v kateri so zaposlene za opravljanje javnih del. Je pa delo v Centru za mlade Domžale zelo raznoliko in dinamično. Osebe, ki se jim pridružijo na javnih delih, na različne načine pomagajo pri izvajanju projektov in aktivnosti za mlade z različnimi tematikami, pomagajo pa tudi pri različnih administrativnih zadevah. Zaposleni prek javnih del morajo vedno imeti mentorja, saj jih le-ta uvaja v delo, jim nudi podporo in refleksijo tekom zaposlitve ter jih usmerja pri delu. Mentorstvo izvaja direktorica zavoda.

### Zgolj izkazan interes posameznika ni dovolj

Praden gredo v prijavo programa javnih del, morajo po besedah Kolečove najprej z vsebino programa seznaniti odgovorne na Občini Domžale in pridobiti potrditev, da je izvajanje programa v javnem interesu: »Dejansko je naročnik programa in plačnik sorazmernega deleža stroškov zaposlitve Občina Domžale. Po tem je treba s programom kandidirati za javnem povabilu Zavoda RS za zaposlovanje in imeti sprejet program. To je kar zalogaj, saj se zadnjih nekaj let povabilo zapre že nekaj minut čez 8. uro na dan odprtja. Se pravi, da če prijava na povabilo prispe ob 8.15 na dan odprtja povabila, potem je velika verjetnost, da bo program zavrnjen in tudi novega zaposlenega ne boš imel. Po odobritvi program in podpisu pogodbe z Zavodom RS za zaposlovanje in Občino Domžale se začne izbira kandidata. Kandidate na razgovore pošljejo svetovalke z Urada za delo Domžale, ki tudi zagotovijo, da kandidati izpolnjujejo vse pogoje za vključitev v program javnega dela. Zgolj izkazan interes posameznika ni dovolj, je pa zagotovo plus, da je svetovalka seznanjena z željo brezposelnega po vključitvi v program javnih del. Vsi napoteni kandidati opravijo razgovor z direktorico Centra za mlade Domžale, ki tudi sprejme odločitev, katerega kandidata bo sprejela v kolektiv.«

### Zaposleni prek javnih del aktivno sodelujejo pri vsakodnevnem delu, rutini in opravilih

Tudi Vrtec Urša se je kot neprofitni izvajalec javnih del odzval javnemu povabilu. Po besedah ravnateljice Martine Pančur tudi zato, ker so v preteklosti v njihovo organizacijo dela že vključevali brezposelne osebe in so bili z njihovim delom ter sodelovanjem zadovoljni. Pri tem je izpostavila, da pri soglasju te vrste zaposlitve igra precejšnjo vlogo tudi Občina Domžale kot naročnik in sponzor tega programa. Vsem osebam, ki vstopajo v njihov vrtčevski prostor, se dodelijo mentorji, ki so zadolženi za pomoč pri vključitvi v same delovne procese in hkrati tudi za spremljanje dela kandidatov. Zaposleni prek javnih del aktivno sodelujejo pri vsakodnevnem delu, rutini in opravilih v vrtcu, so spremljevalci na sprehodih, posebej so dobrodošli v času uvajanja otrok v vrtec, pomagajo pri obogatitvenih in dodatnih dejavnostih: »Pri tem velja poudariti, da pri izvedbi vzgojnih dejavnosti v nobenem primeru ne morejo nadomestiti strokovnih delavcev vrtca.«

### Z zaposlitvijo dodatnega človeka prek javnih del se izboljša kakovost pouka za učence

Program za izvajanje javnih del je prijavila tudi OŠ Roje, ki se ukvarja z vzgojo in izobraževanjem otrok in mladih s posebnimi potrebami. »Glede na težavnost motenj predvsem v posebnem programu, ni nikoli dovolj rok za pomoč pri negi in spodbujanju samostojnosti, na učnih sprehodih pa tudi pri pouku na splošno. Naši učenci namreč potrebujejo v večini delo in vodenje ena na ena, kar pa seveda ni vedno možno. Z zaposlitvijo dodatnega

človeka prek javnih del se izboljša kakovost pouka za učence, prav tako pa se povečajo možnosti za udejstvovanje na raznih dejavnostih, kjer je potrebno več spremljevalcev,« razloži v. d. ravnateljice mag. Andreja Škrli, ki še doda, da takšna oblika pomoči pomeni veliko tudi za zaposlene na šoli, ki so z dodatnim sodelavcem malce manj obremenjeni in imajo več pomoči tudi pri fizično zahtevnejših opravilih. Osebe na javnih delih opravljajo neko učencev s posebnimi potrebami, spremstvo na različne dejavnosti ustanove tako v šoli kot izven nje, jezikovno pomoč otrokom priseljencev po navodilu strokovnih delavcev, sodelovanje pri pouku in na splošno izvajanje nalog, ki jih določi razrednik oddelka, v katerem je javni delavec nameščen. Pomoč nudi gibalno oviranim učencem in pomagajo pri razvijanju samostojnosti v vsakodnevnih aktivnostih (hranjenje, toaleta, oblačenje ...). Vsak javni delavec ob prihodu dobi mentorja, ki mu obrazloži njegove dolžnosti ter

### Na Uradu za delo Domžale so veseli pozitivnih povratnih informacij od udeležencev in izvajalcev javnih del

Dragica Ribnikar iz Urada za delo Domžale nam je povedala, da so izkušnje izvajalcev javnih del pozitivne. S pomočjo sodelavcev, ki so vključeni v javno delo, izvajalci programov svojim uporabnikom nudijo višjo kakovost storitve, redno zaposlenim pa predstavljajo pomoč pri izvajanju opravil, ki jih sodelavci prek javnih del lahko opravljajo. Izvajalcem javnih del je velikokrat žal, da se javna dela za osebo po letu dni zaključijo, saj so s sodelavci zadovoljni in bi jih želeli obdržati, kar pa zaradi zakonskih omejitev žal ni mogoče. Prav tako so po besedah Ribnikarjeve zelo vzpodbudne povratne informacije od udeležencev javnih del, ki so z delom pri izvajalci običajno zelo zadovoljni: »Veliko je primerov, kjer se osebe pri izvajalcu javnega dela po izteku programa tudi redno zaposlijo. Nove kompetence in pridobljene izkušnje pri

pozitivna je tudi zgodba ene izmed naših sodelavk prek programa javnih del. Po zaključku zaposlitve v zavodu, kjer je opravljala tudi učno pomoč za mlade, se je odločila za samostojno pot in zdaj že več let nudi učno pomoč, podpora otrokom in mladim z težavami v šoli in pri vključevanju v družbo,« o dobrih praksah javnih del pove Tinkara Koleča. Po njenem mnenju je takšna oblika pomoči brezposelnim primerena in dokaj uspešna

Po podatkih, ki jih imajo v Centru za mlade, se večina javnih sodelavcev po zaključku programa javnih del zaposli: »Zaposlitev pri nas je tisti vmesni člen med večletno brezposelnostjo in nastopom na trgu dela. Približno en mesec traja, da se osebe uvedejo v delo in morda še malo več, da se navadijo na vsakdanji delovni urnik. Velikokrat jih mora pri tem podpreti tudi celotna družina (če jo oseba ima), saj je prejšnja situacija omogočala, da je oseba ves dan skrbela za delovanje družine. Tudi to, da so osebe po večletni brezposelnosti spet osem ur aktivno zaposle-

te. V letošnjem letu so prvi izbor zelo uspešno opravili že na Uradu za delo Domžale in tako k nam poslali na razgovor tri kandidatke. Spremljala jih je strokovna delavka urada, ki se je tako tudi približe seznanila z delom pri nas, kar ji bo v prihodnje v pomoč pri izbiri ustreznih kandidatov. Izmed kandidatov na podlagi razgovora izberemo najustreznejšega.«

### Javna dela poskrbijo za osebnostno rast in nudijo izkušnje z različnih področij

Na OŠ Roje so po besedah mag. Andreja Škrli vedno znova hvaležni za pomoč iz naslova javnih del, prav tako pa vidijo, da je ta oblika zaposlitve za osebe, ki so težje zaposljive ali brezposelne, izredno pomembna, tako na področju pridobivanja izkušnje in tudi na področju osebnostne rasti. »Veliko oseb, ki so pri nas izvajale javna dela, so namreč prek svojega dela na naši šoli pridobile sposobnosti in lastnosti, ki jim bodo pomagale pri zaposlitvah tudi v drugih panogah, ne le v vzgoji in izobraževanju. Pridobile so predvsem veliko sočutja, potrpljenja in sposobnost hitrega prilaganja na nepredvidljive situacije. Poleg tega se je kar nekaj deklet med delom pri nas našlo v tem poklicu. Nekatere so našle naslednjo zaposlitev na področju nege bolnikov na domu, nekatere v vzgoji in izobraževanju, kakšna pa tudi v naši ustanovi. Zato bi to obliko zaposlitve priporočili vsakemu, ki ga zanima, ali je sposoben delati v nekem okolju, ki bi rad pridobil izkušnje na različnih področjih in osebnostno zrasel,« pojasni sogovornica.

### Občina Domžale primerljiva z občino Kamnik, kjer izvajajo tudi program Urejanje in vzdrževanje javnih površin

V občini Kamnik v letošnjem letu izvajajo programe javnih del, v katerih sodeluje 20 oseb. Tudi pri njih Občina Kamnik že vrsto let finančno podpira različne vsebine javnih del, med drugim se s programom Urejanje in vzdrževanje javnih površin tudi sama prijavlja na javni razpis Zavoda RS za zaposlovanje. Na Občini Kamnik so nam v zvezi s tem povedali, da je ključni namen prijavljanja teh programov pospeševanje zaposlovanja dolgotrajno brezposelnih oseb, Občina pa zaposlene iz naslova javnih del vključuje v najrazličnejše naloge. Dela, ki jih opravljajo javni delavci, so predvsem: vzdrževanje površin v starem mestnem jedru Kamnika oziroma bližnji okolici (čiščenje, odstranjevanje plevela, čiščenje snega na javnih površinah ...), barvanje lesenih in kovinskih ograj, urejanje živih mej, čiščenje listja v jesenskem času, čiščenje prireditvenih prostorov, košnja zelenic v zaščitenih parkovnih površinah in urejanje okolice pri spomenikih. Po zakonskem roku osebe, ki je že kdaj opravljala javna dela na Občini Kamnik, še niso zaposlili, se je pa ena oseba, ki je opravljala javna dela, zaposlila na Zavodu za turizem, šport in kulturo Kamnik.

Tudi na Občini Kamnik pozitivno gledajo na tovrstne programe javnih del. Po njihovem mnenju je to zagotovo eden izmed ukrepov lokalne skupnosti za zmanjševanje brezposelnosti in zagotavljanje dela težje zaposljivim osebam oziroma dolgotrajno brezposelnim: »Težava, ki pa jo zaznavamo pri izvajanju javnih del je, da oseba lahko le enkrat za dobo enega leta opravlja javna dela (pri starejših osebah tudi do dveh let). Vsekakor pa je treba poudariti, da zaposleni iz naslova javnih veliko pripomorejo k urejenosti našega mesta in opravijo veliko dela, ki bi ga v primeru njihove odsotnosti opravil zunanji izvajalec.« O tem, če morebiti razmišljajo o prijavi programa Urejanje in vzdrževanje javnih površin, smo povprašali tudi na Občini Domžale, kjer so nam povedali, da je občina letos podprla takšen program pri enem od javnih zavodov, sicer pa sama nima režijskega obrata za tovrstne programe. □



### V občini Domžale se bodo v letu 2019 v okviru javnih del izvajali programi naslednjih izbranih izvajalcev:

- pomoč pri učenju in druga pomoč otrokom in učencem v osnovnih šolah in vrtcih,
- informiranje v osnovnih šolah (OŠ Domžale – 2, OŠ Dob – 1, OŠ Dragomelj – 1, OŠ Rodica – 2, OŠ Roje – 1 in Vrtec Urša – 3),
- pomoč pri izvajanju programov za občane in družine (Center za socialno delo Domžale – 3),
- socialno vključevanje posebej ranljivih skupin,
- družabništvo in spremljanje v domovih upokoencev (Dom upokoencev Domžale – 4),
- pomoč pri izvajanju programov za mlade (Center za mlade Domžale – 1) in
- pomoč v knjižnici (Knjižnica Domžale – 1).

na začetku pomaga pri izvajanju nalog in uvajanju na delovno mesto. Na mentorja se lahko obrača ves čas zaposlitve. Veliko usmeritev pa prejmejo od učiteljev, s katerimi so skupaj v razredu.

### Dobijo vpogled v delovanje njihove institucije in pridobijo kar nekaj novih znanj

»Na javno povabilo za izvajanje programov javnih del se odzovemo zato, ker potrebujemo dodatno pomoč, predvsem pri izvajanju dogodkov ter prireditvev za otroke in odrasle ter pri urejanju zbirke,« nam o razlogih za prijavo programov javnih del, ki jih izvajajo že precej časa, pravi direktorica Knjižnice Domžale Barbara Zupanc Oberwalder. Obenem posamezniki, ki so vključeni v program javnih del, dobijo vpogled v delovanje njihove institucije in pridobijo kar nekaj novih znanj. Osebe na javnih delih pomagajo predvsem pri enostavnejših opravilih in aktivnostih, ki so povezane z njihovim programom promocije branja. Kandidate za javna dela v ustanovo napoti zavod za zaposlovanje, s prijavljenimi kandidati se nato pogovorijo in napravijo izbor.

izvajalcih javnih del so že bili odločilni moment pri zaposlitvah pri drugih delodajalcih. Zelo dobre so izkušnje v primerih, ko so brezposelne osebe prek vključitve v program javnih del pridobile pogoje za opravljanje strokovnih izpitov, tako na področju izobraževanja kot na področju socialnega varstva, kar je eden ključnih pogojev za njihovo nadaljnje redno zaposlovanje.«

### Že več kot 10 oseb, ki je bilo prej vključenih v javna dela, našlo redno zaposlitev v Domu upokoencev Domžale

Direktorica Doma upokoencev Domžale mag. Nataša Zalokar pravi, da so njihove izkušnje z javnimi deli v veliki meri pozitivne. Zgodi pa se, da se vključi kdo, ki ni zainteresiran za to obliko zaposlitve, čeprav je prostovoljno. Pove nam tudi, da je več kot 10 sodelavcev, ki so zdaj zaposleni za nedoločen čas, bilo prej vključenih v javna dela: »Pri svojem delu so izkazali veliko mero znanja, zanimanja in kompetenc, zato smo jih tudi zaposlili.« Lani so npr. zaposlili dve osebi. Mag. Zalokarjeva se strinja, da programi javnih del omogočajo dolgotrajno brezposelnim zaposlitev za določen čas, s čimer se poveča njihova socialna varnost. S tem, ko eno leto delajo, pridobivajo tudi nove izkušnje in kompetence, ki lahko koristijo pri nadaljnjem iskanju zaposlitve. Zaposlitev jim omogoča širjenje socialne mreže.

### Vmesni člen med večletno brezposelnostjo in nastopom na trgu dela

V vsem času izvajanja programov javnih del so na Centru za mlade Domžale zaposlili dve osebi, ki sta prej pri njih opravljali dela prek javnih del. Ena je še vedno zaposlena v zavodu, druga pa se je pozneje zaposlila v drugi organizaciji. »Naše izkušnje z zaposlenimi prek programa javnih del so povečini zelo pozitivne. V svoj kolektiv smo na tak način pridobili zelo različne osebe in profile. Vsak je na nek način vplival na naš kolektiv in večina tudi na vsebino delovanja zavoda. Nekatere so prispevale operativno in olajšale naše delovanje, spet druge pa so po lastni želji prispevale tudi vsebinsko.

ne, v kolektivu, z delovnimi nalogami, za mnoge predstavlja nek nov stres. Večina se uspešno spoprime s tem izzivom in je kmalu spet v delovni formi. Če se delodajalec zaveda, kaj pomenijo javna dela in kaj za bodočega zaposlenega pomeni večletna brezposelnost ter je to pripravljen upoštevati pri novi zaposlitvi, potem zagotovo priporočam izvajanje programa. Če pa delodajalec na ta način le rešuje kadrovske stiske, potem lahko pride do neprijetnih situacij za obe strani.«

### Javna dela dobrodošla oblika pomoči javnim zavodom in aktivacija posameznikov, ki so ostali brez dela

Tudi v Vrtcu Urša so po besedah ravnateljice Martine Pančur njihove večletne izkušnje z zaposlenimi prek javnih del večinoma pozitivne: »V preteklosti smo že imeli vključene kandidatke, ki so imeli izobrazbo pedagoške smeri, so bili v fazi prekvalifikacije ali pa so imeli izkušnje z delom v vrtcu ali šoli. Te so poleg osebne zavzetosti tudi eden izmed kriterijev, ki ga upoštevamo pri sami izbiri kandidatov. S kar nekaj sodelavci prek javnih del smo v času, ko smo odpirali nove oddelke, sklenili redna delovna razmerja.« Po njenem mnenju so programi javnih del dobrodošla oblika pomoči javnim zavodom in hkrati aktivacija posameznikov, ki so ostali brez dela, s tem ostanejo vključeni v družbo, tako imajo tudi možnost razvijanja svojih delovnih sposobnosti, ki jim pomagajo pri iskanju zaposlitve.

### Prek javnih del so spoznali kar nekaj prijetnih sodelavk, ki so svoje delo opravljale uspešno

Mag. Andreja Škrli nam je povedala, da se na OŠ Roje že več let uspešno prijavljajo na povabilo za javna dela. Prek javnih del so tako spoznali kar nekaj prijetnih sodelavk, ki so svoje delo opravljale uspešno in jim bile v veliko pomoč: »Nekatere so z učenci razvile tudi pristen in ljubeč odnos in se še danes kdaj vrnejo na obisk. Pohvale vreden je tudi odnos delavk zavoda za zaposlovanje, ki so se sploh v tem letu zelo angažirale, da so spoznale potrebe naše ustanove in nam tudi poslale temu primerne kandida-

## DRUŠTVA

Poročilo  
o delu

Prvih nekaj vrstic velja nameniti pregledu našega dela v letu 2018. Opravili smo 314 intervencij. Posredovali smo v 55 požarih, 119 prometnih nesrečah (od tega jih je bilo 58 na 'našem' avtocestnem odseku). Prejeli smo 57 klicev za pomoč poškodovanim, obolelim ali nemočnim osebam. 14-krat smo odhitali na pomoč živalim ali zaradi živali – največkrat zaradi sršenjih gnezd. Voda je tako ali drugače ogrožala življenja, zdravje ali premoženje v 27 primerih (največkrat poplave zaradi deževja ali počenih cevi), nevarne ali potencialno nevarne snovi pa devetnajstkrat. Preostane še 23 intervencij, ki jih zaradi raznovrstnosti težko enostavno razvrstimo po kategorijah.

Zanimiva je medletna primerjava. Skoraj smo se že navadili, da je število posredovanj vsako leto višje za približno pet odstotkov, potem pa je prišlo leto 2018. Podrobnejši pregled pokaže, da je bilo nižje število intervencij na račun manjšega števila požarov ter manjšega števila prometnih nesreč. Še ena zanimivost – odstotek drugih intervencij (tehnična pomoč, nevarne snovi, poplave, odpiranje vrat in prenos oseb) se je pa povečal glede na pretekla leta.

Da ne bi bili preveč pod vtisom manjšega števila požarov, smo že dobro uro po prehodu v leto 2019 prejeli klic, da s strehe bloka na Ljubljanski cesti dviga dim. Obilica ognjemotov, streha bloka ... klic smo vzeli skrajno resno. Izvozili smo s tremi vozili, tudi z avtolestvijo, in takoj aktivirali tudi gasilce PGD Domžale - mesto. Tretji požar v zadnjem mesecu je bil dimniški na Gostičevi ulici v Domžalah.

Po novem letu se je zgodilo precej prometnih nesreč. Petkrat smo pomagali pri nesrečah na lokalnih cestah in petkrat na avtocesti, kjer bosta še posebej ostali v spominu dve posredovanji. Obveščeni smo bili, da na viaduktu Petelinjek gori avtobus, a je šlo le za okvaro motorja, ki pa je povzročila res velik oblak dima. V drugem primeru, tudi na viaduktu Petelinjek, pa je v okvarjeno manjše osebno vozilo z nezmanjšano hitrostjo trčilo tovorno vozilo. Prisebna voznica je vozilo pravočasno zapustila in ni bilo poškodovanih. Vozilo pa je bilo seveda popolnoma uničeno.

V primerjavi s preteklimi meseci se je zgodilo relativno veliko prometnih nesreč, na srečo brez najhujših udeležencev v prometu – pešcev, kolesarjev ... Trk dveh osebnih vozil v križišču v Spodnjih Jaršah, osebna vozila so zapeljala s ceste pri Depali vasi, pod Šumberkom, na Količevem in v Srednjih Jaršah. Pripetilo se je še nekaj trkov na avtocesti. Zdravniško pomoč je skupno potrebovalo pet oseb, po nam znanih podatkih pa je šlo vedno le za lažje poškodbe.

Kar sedemkrat smo reševalcem NMP pomagali pri prenosu oseb do reševalnega vozila, enkrat zaradi zastoj srca v bližnjem trgovskem centru. Ob sneženju smo z dreves odstranili nekaj vej, ki so ogrožale mimoidoče. Na pomoč smo priskočili tudi Policiji in na njihov poziv iz Kamniške Bistrice pri študi izveklei odtujeni in odvrženi varnostni kovček.

## Bravo, šahisti, in uspešno naprej

Srečanje s sekcijo šahistov

**DRUŠTVO UPOKOJENCEV DOMŽALE** je pred kratkim praznovalo pomembno obletnico. V začetku leta 2019 je pripravilo prijetno srečanje s sekcijo šahistov, ki spada med najboljše v Sloveniji, saj šahisti pod vodstvom Mirka Čokana spadajo med najboljše tovrstne športnike v jeseni življenja v Sloveniji. Srečanje vodstva DU pa je bilo tudi priložnost za pogled nazaj in za začetek priprav na bližajoči občni zbor, na katerem bodo pregledali v letu 2018 opravljeno delo in sprejeli program dela.

Predsednik Društva upokojencev Ferdinand Starin je po voščilu, v katerem je vsem prisotnim zaželel veliko sreče, zdravja in uspehov v letu 2019, na kratko spregovoril o uspehih šahistov, ki bodo tudi letošnje leto zanesljivo nadaljevali svoje uspešne šahovske partije – pa naj gre za organizacijo tovrstnih tekmovanj ali le udeležbo. Uspehe šahistov bralci Slamnika dobro poznate, saj o njih redno poroča Jože Skok. Ob tej priložnosti so se iskreno zahvalili vodstvu društva, posebej predsedniku Ferdinandu Starinu – tako za sprejem kot za vso pomoč, ki jim jo društvu nudi.

Srečanje pa je bilo tudi priložnost za pogovor o delu društva, ki bo gle-

de na trenutno stanje starejših tudi v prihodnje terjalo posebno skrb – tako društva kot vseh, katerih naloga je, da starejšim zagotovijo primerno oskrbo. Ob tem je bilo opozorjeno na pomanjkanje prostora v domovih za starejše in potrebno pomoč vsem, ki jesen življenja preživljajo na svojih domovih in rabijo manjšo pomoč, ki bi jim omogočila primerno življenje. V tej smeri se v letu 2019 pričakuje nadaljevanje projekta Starejši za starejše, tudi pod geslom: *Danes jaz pomagam tebi, jutri bo kdo mlajši pomagal meni!*

Društvo pa bo poskušalo tudi z drugimi aktivnostmi polepšati starost tako svojim članom in članicam kot tudi vsem ostalim, ki bi se želeli vključiti v njegovo delo. Tako bodo tudi v letu 2019 skušali okrepiti delo vseh sekcij, zato vabijo vse, ki si želijo popestriti svoja življenja, da se jim priključijo. Pričakujejo vas v prostorih Društva upokojencev v Domžalah na Ulici Simona Jenka 11 v času uradnih ur – vsak ponedeljek in petek med 9. in 11. uro. V času uradnih ur lahko člani in članice poravnate članarino za letošnje leto in dobite vse potrebne informacije. Dobrodošli!

VERA VOJSKA

## Skok v novo leto z novimi izzivi

*Medobčinsko društvo invalidov Domžale je v novo leto stopilo s polno optimizma, saj smo spet dokazali, kaj vse lahko dosežemo, če le stopimo skupaj in kako uspešno lahko pomagamo invalidom in jim z drobnostjo, kot sta obisk in skromna obdaritev, polepšamo dni življenja.*

**MEDOBČINSKO DRUŠTVO INVALIDOV DOMŽALE** Poleg tega smo imeli volitve v občinski svet in za župane, kar pri nas pomeni volitve v pet občinah. Vsi so nam veliko obetali. Upamo, da bodo svoje obljube ob izvolitvi tudi držali in društvu, ki opravlja družbeno dobro delo namenili nekaj več finančnih sredstev kot v minulem obdobju. Začeni z letošnjim letom namreč planiramo, da bomo svoje delovanje še razširili in poleg osmih posebnih socialnih programov, ki jih že izvajamo, v tem letu izvajali še prevoze svojih članov invalidov in tudi pridruženih članov v društvu, ker imamo svoje prevozno sredstvo prilagojeno invalidom – kombi. Izkazalo se je, da je vedno več potrebe po teh prevozih, saj imajo invalidi veliko opravkov pri zdravniku, ko morajo na razne zdravniške preglede, pa tudi za obisk društva ter vključevanje v dejavnosti, ki jih izvajamo na svojem sedežu, pridejo prav. Prav tako bomo razširili svojo socialno mrežo s prostovoljci, ki so pripravljeni sodelovati v našem društvu in pomagati težkim invalidom na domu. Že zdaj smo zelo veseli pozitivnega odziva na vabilo k sodelovanju z nami, saj smo tako dobili pomoč s strani medicinskih sester, ki opravljajo zdravstveno dejavnost, in s strani šoferja, ki se je ponudil za vožnjo našega kombija.

Ob vstopu v novo leto in po novem letu so naši prostovoljci skrbno obiskovali invalide ter jim prinesli koledar, na katerem je objavljen naš program dela za leto 2019. To so dejavnosti, ki jih društvo izvaja celo leto – telovadbo, ustvarjalne delavnice, pevski zbor, športne dejavnosti, izlete itd. Zelo pomemben podatek na njem so termini za koriščenje apartmajev ZDIS, ki so prek leta na razpolago za koriščenje invalidom. Socialno ogroženim invalidom koriščenje tudi sofinanciramo. Imamo tudi svoj apartma v Izoli, ki ga skozi vse leto lahko koristijo invalidi in tudi podporni člani. Najbolj socialno ogroženim invalidom so prostovoljci razdelili tudi pakete s hrano, ki jo je v velikem delu prispevala Anina zvezdica.

Koliko dela opravijo poverjeniki društva, sploh v tem času, si je težko predstavljati, saj za obisk vseh članov porabijo zelo veliko časa. Ena izmed prostovoljk, Marija Dolinar, ki je poverjenica društva že od leta 1981, torej 38 let, ima trenutno pod svojim okriljem največ članov, več kot 260 iz različnih krajev v okolici, vse od vasi nad Lukovico pa do Kamnika. Obisk vseh članov okupira precejšen del njenih dni, a je rada prostovoljka; to delo počne z vsem srcem in dušo.

Invalidi prihajajo na društvo med uradnimi urami in želijo informacije glede pravic, ki nastanejo po nastanku invalidnosti, glede zaposlo-



Požrtvovalna prostovoljka Marija Dolinar

vanja, denarnih nadomestil, koriščenja zmogljivosti, socialnih pomoči in še bi lahko naštevali. Ugotavljamo, da je društvo res prostor, kamor invalidi radi prihajajo in so z njegovim delom zadovoljni. Prostovoljci, ki delajo na društvu, so vedno pripravljeni prisluhniti njihovim težavam, jim povedati lepo besedo ter jim skušajo zagotoviti, da bodo vse težave, s katerimi se srečujejo, minile.

Društvo vabi invalide, ki še niso včlanjeni, da se jim pridružijo. Uradne ure so ob sredah od 15.00 do 17.00 in ob petkih od 9.00 do 11.00.

VIDA PERNE

FOTO: NEJC LISJAK

## Občni zbor in novoletno srečanje

*Tradicija, ki ji krajevna organizacija Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 Domžale vsako leto namenja posebno skrb, je organizacija občnega zbora s tradicionalnim novoletnim srečanjem, ki je bil tudi letos zelo lepo obiskan.*

**DRUŠTVO IZGNANCEV DOMŽALE** Blizu 80 članic in članov je po odprtju občnega zbora, na katerem smo se s minuto molka poklonili v letu 2018 umrlim članom in članicam, so občni zbor s svojim igranjem obogatili

srečno in zdravo leto 2019 ter obljubil sodelovanje z društvom.

S simboličnimi darili se je krajevna organizacija Društva izgnancev Domžale spomnila jubilaritov, ki so v letu 2018 praznovali okrogle jubileje. Med



Domžalski rogisti, za njimi pa je Jože Kveder, predsednik društva, poročal o opravljenem delu v letu 2018. Medtem ko je društvo uresničilo ves svoj program, je ponovno zastal sprejem zakonodaje, ki bi uredila povrnitev materialne škode žrtvam vojnega nasilja, saj je bil predlagani zakon o tej tematici umaknjen z dnevnega reda Državnega zbora RS. Pregledali smo uresničitev finančnega plana in sprejeli program dela, v katerega smo vključili tudi program dela Društva izgnancev Slovenije 1941–1945. V njem si bo društvo prizadevalo za sprejem zakona o poplačilu materialne škode žrtvam druge svetovne vojne in bo v ta namen pripravilo tudi informativno konferenco o vojni škodi. Društvo si bo tudi prizadevalo za vrnitev pravice do klimatskega zdravljenja in možnosti, da imajo žrtve vojnega nasilja prednost pri vključevanju v domove starejših.

Prisotne je pozdravi tudi novi župan Občine Moravče dr. Milan Balažič, zaželel vsem prijetne praznike ter

jubilanti je bilo največ članov in članic, ki so praznovali 80. rojstni dan, manjkalo pa ni niti 90-letnikov. Vsem smo voščili in zaželeli na njihovi poti do 100-letnice veliko zdravja in prijetnih trenutkov.

Srečanje je bilo tudi priložnost za plačilo članarine in Vestnika, nekateri pa so prispevali tudi za obnovo hlevov ob gradu Brestanica, enem največjih zbirališč izgnancev med drugo svetovno vojno, in za Muzej slovenskih izgnancev. Prijetno srečanje se je zaključilo s srečelovom (hvala Občini Domžale za pomoč), prijetno glasbo in obujanjem spominov. Ob tej priložnosti se za finančno pomoč iskreno zahvaljujemo občinama Domžale in Lukovica.

Vsem našim članom in članicam želimo dobro leto 2019 ter jih ponovno obveščamo, da so uradne ure v januarju, februarju in marcu 2019 vsak ponedeljek med 9. in 10. uro v prostorih krajevnih skupnosti Domžale.

VERA VOJSKA

## DRUŠTVO ZA MEDGENERACIJSKO POVEZOVANJE SINICA

vabi na

Tečaje predelovanja oblačil  
in tekstila, ki se kopiči  
v domačih omarah

**Pogoji:** Od kandidatov ne pričakujemo predznanja, zaželen šivalni stroj, ki pa ni pogoj za udeležbo.

**Termini – februar in marec, Šivalnica Dragomelj:**  
ponedeljek, sredo in petek – od 16.00 do 20.00  
torek, četrtek in sobota – od 9.00 do 13.00

Kdo se lahko prijavi?

**Brezplačna udeležba za:** brezposelne osebe, udeležence in udeleženci, ki obiskujejo katerega izmed programov socialne aktivacije, mladi, ki so opustili šolanje, starejši, ki so brezposelni ali pa so že prejemniki pokojnin, rejniške družine, enostarševske družine, osnovnošolci, srednješolci, dijaki, študentje, ki so oziroma so njihovi starši upravičeni do pomoči na Centru za socialno delo, osebe s posebnimi potrebami – z okvaro sluha (z občasnim spremstvom prevajalca) in njihovi družinski člani.

**Prijavite se z uradnim potrdilom ali sklepom, s katerim dokazujete upravičenost do brezplačne udeležbe na tečaju.**

Društvo se je prijaviло na Javni razpis za sofinanciranje programov družbeno-socialnih in socialno humanitarnih društev oziroma organizacij v letu 2019 Občine Domžale.

**Zaposleni** – 2 meseca (64 ur)/240 evrov,  
**osnovnošolci** – 2 meseca (64 ur)/100 evrov,  
**Študentje in upokojenci** – 2 meseca (64 ur)/190 evrov.

**Prijavite se: tel.: 068 602 136; e-naslov: sinica.joz@gmail.com**



# 50 let Teritorialne obrambe v Sloveniji

Proces dozorevanja slovenskega naroda v nacijo je bil dolgotrajen proces z različnimi vzponi in padci.

**Zgodovina pred nastankom republiških TO:** Na vojaškem področju smo Slovenci zamudili edinstveno priliko, da bi po drugi svetovni vojni obdržali slovensko vojsko. Takratni vrhovni poveljnik Jugoslavije Josip Broz Tito je prelomil obljubo, da bodo Slovenci obdržali svojo vojsko, ki jo je dal slovenski delegaciji na zasedanju AVNOJ v novembru 1943 in v maju leta 1945 odpravil Glavno poveljstvo NOV in PO (partizanskih odredov) Slovenije. Številne enote do tedaj etnično dokaj čiste slovenske vojske so bile razpuščene in preoblikovane ter premeščene na ozemlja drugih republik. To je bil hud udarec prizadevanjem po ohranjanju čim večje samostojnosti in suverenosti slovenskega naroda.

Tako je jugoslovanska vojska prevzela model organiziranosti svoje vzornice – Rdeče armade. Zasnova na je bila na splošni vojaški obveznosti moških z izven teritorialnem principom popolnjenja, poklicnimi častniki in podčastniki, s strogo centraliziranim vodenjem, uporabo le enega poveljevalnega in uradnega jezika ter marksistično-leninistično ideologijo, ki se je odražala v edini dovoljeni in med poveljniškim kadrom obvezni partiji – KPJ.

Leta 1948 je nastal krčevit politični konflikt med jugoslovanskim in sovjetskim vodstvom, ki je zahteval temeljito čistko med poveljniškim kadrom in splošni odmik od vzhodnega bloka, ki ga je vodila in usmerjala tedanja ZSSR.

Jugoslavija se je tedaj zelo približala leta 1949 ustanovljeni zvezi zahodnih držav – Natu in obenem ameriškega vplivu. Med letoma 1951 in 1955 je Jugoslavija sprejela zelo obsežno ameriško vojaško in gospodarsko pomoč, ki je med drugim vključevala

prva reaktivna bojna letala tipa F-4, v oborožitvi JA (jugoslovanske armade).

Leta 1961 je bila v Beogradu ustanovljena zveza novega gibanja nevrščene države, pri kateri je imela Jugoslavija vodilno vlogo. Pri vsem tem se je Tito izkazal kot moder strateg, a žal ni izkoristil vsega kapitala, ki mu ga je ponujal nastali geostrateški položaj. Nevrščene države so bile kot nekakšen tampon med obema svetovnim blokoma. Zaradi jugoslovanske politične podpore

Na podlagi teh svetovnih doganj in možnostjo agresije varšavskega pakta na Jugoslavijo je začela z reformami v svoji strukturi tudi JLA.

**1968 – Začetek TO v Sloveniji:** Jeseni leta 1968 se je začela organizirati TO v tedanji Socialistični republiki Sloveniji in ostalih republikah ter avtonomnih pokrajinah. Razvila se je znotraj obrambnega sistema SFRJ. Povezana je bila s spremembami jugoslovanske vojaške doktrine in doktri-



re Egiptu v vojni s Francijo, Veliko Britanijo in Izraelom so se ohladili tudi odnosi z zahodnimi državami.

Vojna Američanov v Vietnamu, ki sta ga podpirali Kitajska in Sovjetska zveza, je izzvala množične proteste po svetu. Tudi v nekdanji Českoslovaški je prišlo do množičnih zahtev do večje liberalizacije, večjih svobod in javnem življenju, tržne ekonomije in uvedbe večstrankarstva. Takrat se je zganila tudi Sovjetska zveza in z vsemi svojimi zaveznicami vzhodnega bloka, razen Romunije, v noči z 20. na 21. avgust 1968 napadla Českoslovaško.

ne SLO (splošnega ljudskega odpora) ter nekaj let pozneje še njenega dodatka DS (družbene samozaščite).

Strategija oboroženega boja je temeljila na dveh komponentah – JLA in TO. JLA naj bi sprejela prvi udar potencialnega sovražnika in delovala v glavnih smereh prodora, TO pa bi na pomožnih smereh izvajala nadzor in vršila oborožen boj načasno zasedenem ozemlju.

JLA je bila v popolni zvezni pristojnosti, TO pa v delni pristojnosti posameznih republik, njeno financiranje pa tudi dolžnost občin in delovnih organizacij.

V letu 1968 do 1969 so se ustanovili conski štabi za SLO, in se v vojaškem pogledu razdelili na šest pokrajin: Primorska, Ljubljana, Gorenjska, Dolenjska, vzhodna Štajerska in zahodna Štajerska.

Na domžalskem območju je bil leta 1969 ustanovljen Kamniški partizanski odred, ki se je popolnjeval iz tedanjih občin Domžale in Kamnik. Odred je bil sestavljen iz treh bataljонов, prvi komandant pa je postal general polkovnik Rudolf Hribnik - Svarun. Prvi komandant TO Ljubljanske pokrajine je bil polkovnik Anton Mlakar.

V OŠTO Domžale je bil komandant podpolkovnik Stane Česen, v letu 1976 ga je nadomestil kapetan fregate Janez Vreček, v letu 1977 do leta 1980 pa je bil komandant podporočnik Miloš Popovič. Od leta 1981 do 1987 je bil komandant kapetan I. razreda Igor Kuzmič, zadnji do leta 1991 pa je bil kapetan I. razreda Bojan Končan.

Komandanta 34. Brigade TO Matija Blejc - Plamen sta bila kapetan I. razreda/major Anton Lipovšek (1981–1985) in kapetan I. razreda Dominik Grmek (1986–1990). Komandanta 1. bataljona Domžale sta bila kapetan I. razreda Anton Železnik (1976–1980) in poročnik Martin Kosmina (1981–1990). Drugi bataljon Domžale pa so vodili kapetan Anton Tavčar (1979–1983), kapetan Jože Kosmač (1984–1986) in kapetan I. razreda Janez Kušar (1987–1990).

**Prednosti slovenske TO:** TO je delovala po teritorialnem principu in njeni pripadniki so bili tisti, ki so najbolj poznali teren, na katerem so bili razporejeni. Slovenska TO je imela posebne uniforme, ki so bile drugačne od uniform JA. Z rasto TO se je razvijal tudi jezik poveljevanja, ki je bil slovenski, na kar so bili pripadniki izjemno ponosni. Slovenska TO ni bila zadovoljna s trofejnim orožjem, ki jim ga je vsiljevala JA, sistematično s pomočjo občin in delovnih organizacij se je kupovalo sodobno orožje. Slovenska TO je bila etnično dokaj čista, kar se je poznalo v odločilnem času osamosvajanja. V sestavi TO je bila tudi NZ (narodna zaščita).

**TO skupaj s tedanjo Milico odločilni dejavnik osamosvojitve:** JA je v letu 1990 poskušala razorožiti TO, vendar ji to v celoti ni nikdar uspelo. Predvsem pa ji ni uspelo ukloniti volje pripadnikov TO in Milice, kakor tudi volje celotnega slovenskega naroda do vzpostavitve samostojne države in se iz naroda spremeniti v nacijo.

Ob koncu gre zahvala vsem pripadnikom TO skozi celotno njeno zgodovinsko obdobje, kajti v vsakem mozaičku šteje prav vsak, pa če tudi najmanjši delček.

JANEZ GREGORIČ  
SLIKA: SLOVENSKA TO

Glavni vir: Zbornik nastanek in razvoj slovenske TO

## Zdravilni qigong in meditacija

Učinkovita kombinacija za krepitev zdravja, dobrega počutja, notranje harmonije in vitalnosti.

### DRUŠTVO LIPA - UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE DOMŽALE

Leto 2018 je dokončno zaprlo vrata tudi za delo društva Lipa – Univerze za tretje življenjsko obdobje Domžale, ki je leto zaključilo s prazničnim razporejenjem in iskrenimi željami, da se dobro delo univerze na vseh področjih nadaljuje tudi v letu 2019 – tako z dosedanjimi programi in dejavnostmi, kot z novimi programi, s katerimi skuša ustreči željam pa tudi potrebam svojih članic in članov, ki velikokrat tudi sami predlagajo, s čim vse bi obogatili svoje delo v društvu Lipa. Tako v zadnjem času namenljajo posebno pozornost zdravilnemu qigongu in meditaciji, saj predstavljata učinkovito kombinacijo za krepitev zdravja, dobrega počutja, notranje harmonije in vitalnosti.

Qigong izhaja iz tradicionalne kitajske medicine, ki človeka obravnava kot celovito bitje telesa, čustev, uma in duha. V osnovi gre za energijske vaje, ki jih izvajamo z mehкими, počasnimi gibi in s pozornostjo. Redna vadba krepi kite, mišice in kosti – izboljšuje telesno držo in vzdržljivost, ugodno vpliva na srce in ožilje – znižuje krvni tlak, pomirja živce in neguje umske sposobnosti – krepi notranjo stabilnost in ravnovesje ter prispeva k ohranjanju gibčnosti in vitalnosti – za kvaliteto življenje v vseh obdobjih, ne nazadnje pa upočasnjuje staranje. Z redno prakso meditacije pa nevtraliziramo negativne učinke stresa na telo, izboljšamo spanje, se razbremenimo negativnih čustvenih stanj in si povrnemo notranji mir; umirimo raztresene misli, se spoznavamo in razvijamo svoje potencialne, obenem pa po-



globimo stik s seboj ter tako krepimo občutek notranje smisla življenja.

Srečanja bodo potekala vsak torek – v prostorih društva Lipa ali v naravi in bodo trajala eno uro, ki se deli na pol ure stoječe vadbe zdravilnega qigonga in pol ure sedeče globinske sprostitve z meditacijo. Oprema so udobna oblačila in steklenička z vodo. Mentorica Barbara Škarja je diplomirana inženirka krajinske arhitekture, ki so jo že pred leti poleg zunanjih krajin začele zanimati tudi notranje pokrajine človeške psihe; je raziskovalka zavesti in življenja, ima več kot dvajset let izkušenj z meditacijo in poučevanjem v programih za osebo in duhovno rast (Zavod CDK); je soavtorica knjige Od čustvene inteligence do modrosti srca, prevajalka knjig Piera Ferrucci: Kdo sem in kaj lahko postanem in Moč prijaznosti, zadnja leta pa se izobražuje na področju interpretacije narave (Interpret Europe) in qigonga (Zdravilni qigong združenje Slovenije).

Dobrodošli in ne pozabite: Na svetu je le ena pomembna oseba, ki se mora spremeniti, in to ste Vi. (Rene Egli, Nacelo Lola)

V mesecu januarju so vsa predavanja tekla po urniku, 8. januarja je bilo že četrto srečanje debatnega kluba, slušateljcem je bil predstavljen izlet v London, uživali so na predstavitvi popotovanja po Avstraliji, mesec pa se je zaključil s citrarskim večerom v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale. Prijetno presenečenje pa za vse slušatelje pripravljajo za februar, v katerem bodo posebno pozornost namenili slovenskem kulturnemu prazniku in v njegovem okviru 9. februarja 2019 pripravili pravo kulturno ekskurzijo v Maribor.

Dobrodošli vsi, ki si želite popestriti svojo jesen življenja in morda uresničiti želje ter sanje, za katere doslej ni bilo časa in priložnosti. Društvo Lipa je priložnost, ki jo velja izkoristiti!

VERA VOJSKA  
FOTO: ARHIV



Mestni kino Domžale bo oktobra 2019 praznoval okroglih 10 let od prve projekcije, zato bomo to priložnost obeležili s posebnim dogodkom. V ta namen zbiramo gradiva o kinu na domžalskem, od Sokolskega doma, do dvorane v kino domu po 2. svetovni vojni, dvorane v SPB-ju, številnih dvoran v okolici (Jarše, Mengeš, Radomlje, potujoči kino v Moravčah in Lukovici ...), pa do trenutka, ko se je kino spet vrnil nazaj v prostore Kulturnega doma Franca Bernika. Če imate doma kakšno fotografijo, plakat, staro vstopnico, informacijo o bivših kinooperaterjih, blagajničarkah, programih ... ali pa preprosto kakšen lep spomin na eno od domžalskih projekcij, nam jo prosim posredujte na [jure@kd-domzale](mailto:jure@kd-domzale) ali pa prinesite na Ljubljansko 61 v Domžale (kletni prostori) - vaše spomine in spominke bomo skrbno dokumentirali in jih nepoškodovane vrnili nazaj v vašo hrambo!

Mestni kino Domžale  
Ljubljanska 61  
1230 Domžale  
t. 722 50 50  
m. [jure@kd-domzale.si](mailto:jure@kd-domzale.si)

MestniKino  
Domžale

## DRUŠTVA

## Prispevajte za kombi

Zaključek leta 2018 je bil ob praznovanju 40-letnice društva še posebej prazničen.

**DRUŠTVO PARAPLEGIKOV LJUBLJANSKE POKRAJINE** Zaključek leta 2018 je bil še posebej prazničen za Društvo paraplegikov ljubljanske pokrajine, s katerim uspešno sodeluje tudi Občina Domžale, saj je 5. decembra praznovalo svoj 40. rojstni dan ter s tem tudi štiri desetletja uspešnega dela. Tako so 13. decembra pripravili

na katerih so zbirali sredstva za nova kombija.

Prav ob letošnjem praznovanju so, poleg že ustaljenih akcij, s katerimi skušajo hkrati pomagati in popestriti življenja svojih članov, posebej opozorili na **akcijo zbiranja sredstev za nakup novega kombija**; stari je dotrajan in nezanesljiv.



slovesnost, kjer so skupaj s sodelavci in financerji obeležili 40 let obstoja in uspešnega delovanja društva. Častitljiv dogodek pa so povezali s tradicionalnim novoletnim srečanjem svojih članov in članic. Društvo ima trenutno 308 članov, ki živijo v 38 občinah osrednje Slovenije. V občini Domžale ima društvo 19 članov in članic.

Z Občino Domžale društvo sodeluje na športnem področju – že 20 let društvo ob pomoči znane slovenske uspešne kegljačice, naše občanke Cvetke Štirn, pripravlja tradicionalno srečanje slovenskih kegljačev – paraplegikov in tetraplegikov za Pokal Občine Domžale ob njenem prazniku, predlaga odpravo arhitekturnih in drugih ovir, v Domžalah pa smo že pripravili tudi dobrodne koncerte,

Ker je zagotavljanje prevozov eden od pomembnejših pogojev za aktivno delo članov in je dosedanja kombi, kupljen tudi s pomočjo Občine Domžale, dotrajan, spet začenjajo akcijo za nakup novega kombija. Seveda jim pri tem lahko pomagata tudi bralci Slamnika, saj lahko pošljete ključno besedo KOMBI5 na 1919, pri čemer boste prispevali 5 evrov. Naslednja možnost je tudi, da nakazete sredstva na njihov TRR SI56 6100 0001 8736 144, sklic 2018; če želite vam pošljete tudi položnico, na podlagi katere boste nakazali denar. Vsem, ki pa ste že na kakršenkoli način pomagali, se iskreno zahvaljujejo.

Čestitke Društvu paraplegikov ljubljanske pokrajine za 40. rojstni dan z željo, da so še naprej tako uspešni.

VERA VOJSKA

## Prednovoletno srečanje

December, zadnji mesec v letu, vedno v nas vzbuja težnje po tesnejših odnosih, po več medsebojne bližine. To je čas, ko nas naredi mehkejše, bolj dovzetne in tudi bolj ranljive.

**MEDGENERACIJSKO DRUŠTVO JESENSKI CVET** V Medgeneracijskem društvu Jesenski cvet v tem času že tradicionalno organiziramo medgeneracijsko srečanje, vsakokrat v drugem okolju. Skupaj z mlado generacijo, z učenci, in starejšo generacijo in z našimi člani, pripravimo skupni družabni program. Vzajemno sodelovanje v programu nas vedno poveže z lepimi občutki.

Letos smo tako medgeneracijsko prednovoletno srečanje organizirali skupaj z vodstvom OŠ Dob v podružnični šoli Krtina. Učenci so nam pripravili enkratno igrano predstavo s hudomušno vsebino in obilico spremljajočih pesmi, ki so vsem znane in spevne.

V predstavi, ki so jo učenci odlično predstavili ter jo odigrali z navdušenjem in srčnostjo, so neizmerno uživali tudi člani našega društva. Po predstavi učencev so nam zaplesale Češminke, ki ples popetrijo s hudomušnimi igranimi vložki. Češminke so vedno bolj uspešne plesalke, pevke starejše generacije in tako vabljen na mnoge dogodke. Nekaj plesalk je tudi iz vrst društva MDJC. Prvič pa



smo imeli priložnost spoznati pevke društva Skrinja s Prevoj, nekatere so tudi članice našega društva.

Po enournem prestrem programu smo nadaljevali z druženjem v podružnični šoli Krtina, kjer so nas pogostili z različnimi dobrotami. Srečanja se je udeležilo približno sto udeležencev. Ta dan je bil drugačen, doživet in poln

vtisov ter prijetnih občutkov. Verjame mo, da se nam bo za nekaj časa vsem vtisnil v spomin.

OŠ Dob, podružnici Krtina se zahvaljujemo, da so nas toplo sprejeli in da smo na ta način zelo uspešno prvič sodelovali.

MAJDA KNEHTL, PREDSEDNICA MDJC  
FOTO: JOŽICA TRSTENJAK

## Za čebele ni nikoli prepozno

Za čebelarje z našega širšega območja je letošnje leto praznično, saj bodo praznovali pomemben jubilej, stoletnico začetka čebelarjenja.

Ob tem pa še vrsto jubilejev svojih članov in članic, ki jim namenjajo posebno skrb. Tudi v Čebelarskem društvu Krtina, Dob, ki ga vodi Marjan Koderman, nikoli ne pozabljajo jubilejev svojih članov in članic. Tako sta člana vodstva Marjan Koderman in Janko Kokalj v za-

pa je bila na vrsti šola. Priden avtokerist je delal tudi ob sobotah in nedeljah, kmalu naredil izpit za avto, treba pa je bilo tudi v vojsko. Med drugim je na Reki in v Karlovcu preživel kar dve leti, bil šofer pomembnih osebnosti ter za pridno delo dobil medaljo. Po kraj-

preizkusil tudi sam in se prepričal, da mu pomagajo pri ohranjanju zdravja. Sam zelišča tudi nabira, iz njih pripravlja čaje, mešanice in še marsikaj drugega, izdeluje marmelade, poskusili smo njegovo dobro vino, posebna lju-bezen pa so mu seveda čebele. »Za lju-bezen do njih ni nikoli prepozno,« pravi jubilar in rad govori o svojem čebelarjenju, začetkih in medu, ki ga pridobiva zase in domače. Dela mu nikoli ne zmanjka, pa si ga vzame za branje časopisov in revij, za ogled televizije, najprej, kaj je novega v politiki. Ta ga zelo zanima, ne nazadnje je član domžalskega odbora NSI, sodeluje tudi z Radiom Ognjišče. Veliko je potoval, danes rad obišče toplice, dobro pa se počuti tudi med čebelarji v Čebelarskem društvu Krtina, Dob. Do sedanjosti je kritičen, več reda na vseh področjih, pravi, in si želi, da bi bil končno urejen center Domžal, na katerega že dolgo čakamo.

Iskrene čestitke, gospod Franc Hribar, ob vašem življenjskem obdobju, veliko zdravja in veselja s čebelami vam želim.

VERA VOJSKA



četku januarja 2019 obiskala čebelarja Franca Hribarja, ki je praznoval 80. rojstni dan, mu zaželela veliko zdravja, sam pa nam je ob obisku zaupal svojo življenjsko zgodbo. Na hiši Krožna cesta 11 v Domžalah sta ob našem obisku viseli slovenska in evropska zastava in gospod Franc ju izobesi ob praznikih.

Svojo mladost, rodil se je 7. januarja 1939, je preživel v Zaborštu v bližini Rapetovih. Oče, po domače Žbarski, je bil zaposlen kot mojster v škrobarni Bistra, mati šivilja pa je ob njegovi pomoči skrbela za šest otrok, od katerih je bil Franc med starejšimi. Dobro se spominja, kako je moral pred odhodom v osnovno šolo z bratom poskrbeti za živino – kar šest krav in še kakšnega konja so imeli, tako da dela ni nikoli zmanjkalo. Delo ga spremlja vse življenje, še danes. Po osnovni šoli je obiskoval tedanjo gimnazijo, prijazen je spomin na profesorja Milana Flerina, nato pa uspešno končal kovinarsko šolo. Učil se je pri Kokalju v Ihanu, kjer je imel dopoldne prakso, popoldne

ših zaposlitvah doma je odšel v Nemčijo in v svojem poklicu delal 15 let. Po vrnitvi domov se je odločil za samostojno obrt – kovinoplastiko, izdeloval orodje in plastične izdelke – največ za gospodinjstvo, uspešno pa je pri izdelavi tipk in drugih delov glasbil sodeloval z nekdanjo Melodijo Mengeš. V samostojnem poklicu je vztrajal vse do upokojitve. Leta 1972 se je poročil, ženo Metko je v Domžale pripeljal iz Suhadol in pridno sta skrbela za dva sina in hčer, ki imajo svoje družine, stari ata pa pet vnukov in vnukinj. Jubilarova žena je pred šestimi leti umrla.

Za čebelarstvo se je odločil ob pogledu na velik sadni vrt, kjer ne manjka številnih vrst sadja. Tako od leta 2011 pridno skrbi za čebele in je član Čebelarskega društva Krtina, Dob. Ob tem skrbi še za obširen vrt, na katerem ima svoj dom tudi ajda, tudi grozdja ne manjka, poznan pa je tudi kot pravi zeliščar, saj zna uporabljati vrsto zdravilnih rastlin in zelišč ter prav za vse ve, za kaj so uporabna. Mnoge je



POIŠČITE NAS TUDI  
NA FACEBOOKU  
SLAMNIK

GLASILO OBČINE DOMŽALE



DRUŠTVO ZA MENTALNO ZDRAVJE  
1000 LJUBLJANA  
Glavarjeva 47  
E-pošta: zlatkojajcanin.dzm@gmail.com  
Splet: www.mentalno-zdravje.si  
Telefon: 031/643-782  
Telefon: 041/341-081

## SKUPINE ZA SAMOPOMOČ V DOMŽALAH ZA LJUDI S ČUSTVENIMI TEŽAVAMI

Obveščamo vas, da DRUŠTVO ZA MENTALNO ZDRAVJE v Domžalah organizira **dopolnilno mentalno zdravljenje – skupine za samopomoč pod vodstvom izkušenega terapevta**. Terapije potekajo v Zdravstvenem domu Domžale dva krat mesečno ob četrtkih z začetkom ob 18. uri. Udeležba je brezplačna.

Če ste depresivni, nevrotični, žalujete, imate socialno ali kakšno drugo fobijo, psihosomatske motnje ali kakšne druge čustvene težave, vas vabimo, da nas kontaktirate na telefonsko številko 031/643-782, da se dogovorimo o vaši prisotnosti na skupini.

Vljudno vabljeni!

DRUŠTVO ZA MENTALNO ZDRAVJE  
Predsednik: Zlatko Jajčanin

**6-tedenski tečaj HEAL YOUR LIFE** po filozofiji Louise Hay  
Začetek v sredo, 6.3.2019 ob 18:00 v OŠ Venclja Pērka Domžale  
BREZPLAČNA PREDSTAVITVENA DELAVNICA  
bo v sredo, 20.2.2019 ob 18. uri.  
Prijava so obvezne za oba dogodka na:  
info@spoznajsvojoduso.si ali www.spoznajsvojoduso.si

**KRAJEVNA SKUPNOST  
TOMA BREJCA VIR,  
ŠARANOVIČEVA 19,  
1230 DOMŽALE**

### OBVESTILO O NOVIH URADNIH URAH

Krajanke in krajane ter druge stranke obveščamo, da so uradne ure KS Toma Brejca Vir od 14. 1. 2019 dalje vsak torek med 16. in 18. uro, ko nas lahko kontaktirate tudi po telefonu na telefonsko številko 01 721 21 43.

V času uradnih ur in vsak delavnik med 8. in 12. uro nas lahko kontaktirate na telefonsko številko 051 303 801 ali pošljete e-pošto: krajevnaskupnostvir@gmail.com

## Oktobrska potepanja domžalskih gimnazijcev – Barcelona

Gimnazijci vsako jesen odhajamo na enodnevne ekskurzije po Sloveniji in čez mejo v Trst ali Zagreb, v začetku oktobra pa smo vrsto let potovali po Avstriji.

**SREDNJA ŠOLA DOMŽALE** Zadnji dve leti – zaradi spremenjenega koncepta ekskurzij v tujino – odhajamo konec oktobra in vsako leto izberemo drugo destinacijo. Lani smo šli v Rim, ki nas je navdušil s svojo bogato arhitekturo. Prvi dan smo preživeli v Vatikanu in si v muzeju ogledovali številne mojstrovine svetovne umetnosti (Sikstinska kapela, Rafaelove sobane, soba zemljevidov, egipčanska zbirka, vrhunec kiparske umetnosti ...). V cerkvi sv. Petra nas je osupnila njena veličina in lepota. Popoldan smo se sprehodili mimo angelskega gradu do trga Navona. Naslednji dan smo se spustili v katakombe, nato smo si ogledali še antične ostanke (forum, kolosej, pantheon). Videli smo tudi kar nekaj cerkev (sv. Peter v verigah, sv. Klemen, lateransko baziliko), ustavili pa smo se tudi pri fontani di Trevi. Zadnji dan smo se zapeljali v Tivoli in nadaljevali pot proti domu. Rim nas je popolnoma očaral in prevzel s svojo lepoto.

Letošnjo pot smo predlagali dijaki. Potovali smo z letalom iz Milana, v Barceloni smo pristali že v jutranjih urah. Pričakal nas je dež, kar ni pokvarilo našega razpoloženja. Ogledali smo si akvarij, se sprehodili po La Rambla in gotski četrti mimo katedrale. Naš naslednji cilj je bila veličastna in zaenkrat še nedokončana Sagrada Família. Vsak si jo je lahko ogledal v svojem

tempu in nihče ni ostal ravnodušen. V bližini smo si vzeli tudi nekaj prostega časa. Dan smo zaključili s sprehodom po papig polnem parku Güell (žal v fazi prenove). Drugi dan smo začeli z ogledom muzeja znanosti, ki smo ga raziskovali sami. Všeč so nam bili eksperimenti, ki smo jih lahko izvajali, za-



nimiva je bila razstava o robotih, navdušil nas je tropski gozd s kapibarami. Ogled stadiona Camp Nou je osrečil vse ljubitelje nogometa. Popoldan smo se peljali na hrib Montjuïc, od koder smo imeli prekrasen pogled na celo mesto z marino in čas za malico. Nato smo se spustili v osrčje katalonske prestolnice in na tržnici poskusili ekso-

tične sadeže. Zadnji dan je bil namenjen muzejem. V Figueresu smo uživali v ekstravagantnih umetninah Salvadora Dalija. Popoldne smo se vrnili v Barcelono in si ogledali muzej Pabla Picassa. Ostalo nam je še nekaj ur prostega časa, ki smo ga preživeli v družbi prijateljev, med pohajkovanjem po

mestu in nakupovanjem spominkov, vmes smo si privoščili še tradicionalne churros in se v večernih urah odpravili na letališče. Mesto nam je bilo všeč, dobra družba tudi, ekskurzija nam je ostala v lepem spominu in se že veselimo naslednjega potepanja.

TRINA R., NINA P., LANA M., LANA P., GAJA V., ŽIVA B. IN PATRIK Ž. IZ 3. E

## Recitali poezije v sodelovanju med Srednjo šolo Domžale in Knjižnico Domžale

Dejstvo, da samo na Slovenskem v enem letu izide med 230 in 280 pesniških zbirk, med katerimi je izvirnih, avtonomnih okrog 70, nas spodbuja k razmišljanju o pomenu, vrednosti in moči poezije.

**SREDNJA ŠOLA DOMŽALE** Gre za besedno najintimnejše področje človekovega ustvarjanja, za potrebo po izražanju najrazličnejših nians čutenja, mišljenja in odzivanja na preizkušnje, ki nam jih dnevno prinaša življenje – morda lahko rečemo, da se prav v vsakem od nas skriva pesnik. Ob tem pa se seveda ponuja vprašanje, katerim ustvarjalcem uspe stopiti na vrh slovenskega Parnasa. 'Sredica sredic', da človeka vzdrami, potegne iz vsakdanjika in ga obda z neminljivo lepoto.

V šoli se pri pouku književnosti večkrat pojavljajo različni moteči dejavniki, ki ovirajo prvi, doživljajski stik z besedno umetnino, vezan na intimni svet vsakega posameznika. Kadar pozorno in doživeto branje poezije zvočni, ostane samo obvezni del šolske obravnave besedila: tematsko-slogovna analiza in vrednotenje. V obravnavo so vključena dela že uveljavljenih pesnikov, katerih umetnine vsebujejo večno aktualne teme in dosežejo izjemno veliko število bralcev. Dijaki spoznavajo številne načine zapisovanja občutij, razmišljanja, proces ustvarjanja novih pomenov od najstarejših književnosti do sodobnosti, postopoma se učijo 'razlikovati zmo od plev'.

v literaturi poseben pečat, izraz ženskega lirskega subjekta je prefinjeno občutljivo, neposreden in nazoren.

V počastitev spomina na velika renesančna umetnika Williama Shakespeara in Miguela de Cervantesa smo z dijaki maja in oktobra 2016 pripravili recital renesančne poezije. Privedite so uvedli plesni pari z renesančnim dvornim plesom iz Italije ob nežni spremljavi flavte in viole. Dijaki so z branjem pesmi, podprtih z zvoki sintetizatorja, posredovali duh renesančne poezije in oživljali individualna doživlja različnih avtorjev: Walterja Raleigha, Edmunda Spenserja, Piera de Ronsarda, Louisa Labeja, Christopherja Marlowa, Phillipa Sidneyja, neznanih lirikov elizabetinske dobe in velikih poetov Williama Shakespeara in Francesca Petrarce. Tematika izbrane poezije je zajemala vse plasti človekovega življenja, v katerem se prepletajo svetla in temačna občutja. Med uživanjem življenjskih radosti se je vtihotapljal misel o neizbežnem minevanju in smrti.

Krogotok letnih časov s svojo bogato simboliko spodbuja mnoge pesnike, da ob nenehnem izmenjavanju življenja in smrti izražajo najrazličnejša občutja in mišljenja. Ob prebiranju slovenske poezije z bivanjsko tematiko smo odkrili neverjetno razsežnost odtenkov zaznav in obču-

## Slovo od starega leta in pozdrav novemu

Čprav se koledarska zima začne malo pred božičnimi prazniki, se za otroke zagotovo začne s prvim decembrom.

Ob besedi december pomislijo na darila, novo leto, praznovanje, počitnice in sneg. Vse to so glavne otroške sestavine zime. Na podružnični šoli Krtina smo december začeli z delovno soboto, na kateri smo se lotili priprav na sejem. Izdelovali smo uporabne in okrasne izdelke za na stojnice, pekli piškote in pripravljali nastop za obiskovalce. V torek, na dan sejma, je bilo treba le še napolniti stojnice, prižgati luči in sejmarjenje se je lahko začelo. Program je bil pester. Nastopali so učenci gledališkega krožka, pevskega zbora, v knjižnici

so si obiskovalci lahko ogledali lutkovno pravljico o Lumini, na koncu pa nas je obiskal tudi dobri mož z darili.

Dnevi do praznikov so hitro minevali, a v šoli nismo mirovali. Učenci pevskega zbora in gledališkega krožka so pod skrbnim mentorstvom učiteljic pripravljali božično-novoletni koncert. Pripravljamo ga vsako drugo ali tretje leto in se dogaja v čudovitem ambientu krtinske taborske cerkve. Pot do vrha hriba je osvetljena z baklami in svečami in že ob vzpenjanju do cerkve se človek umiri in sprosti. Nastopajoči so po-

slušalcem s pesmijo in govorno besedo predali darilo miru in družinske sreče, ki ju prinašajo prazniki.

Na zadnji petek pred novoletnimi počitnicami pa smo imeli na šoli še šolsko proslavo, s katero smo počastili slovenski državni praznik, dan samostojnosti in enotnosti. Učenci so svoje znanje o Sloveniji in njeni zgodovini preverili na kvizu. Tako smo zaključili šolsko dogajanje v letu 2018 in mu z najboljšimi željami za leto 2019 pomahali v slovo.

ANJA KOKALJ

## Ponosni učenci

Konec lanskega leta je OŠ Venclja Perka ob 40. obletnici položitve temeljnega kamna za obstoječo šolsko stavbo priredila dobrodelno prireditev Pokaži, kaj znaš – za dober namen!



**OŠ VENCLJA PERKA** Na prireditvi v razprodanem KD Franca Bernika sta župan Toni Dragar in ravnateljica Petra Korošec najprej podelila nagrade za najboljše literarne in likovne prispevke na temo prijateljstva in medsebojnega sodelovanja. Oder je nato pripadal več kot 80 učencem, ki

so nastopili s plesnimi, pevsкими in glasbenimi točkami z namenom, da bi zbrali čim več sredstev za posodobitev šolske knjižnice in za nagrajevanje dosežkov učencev. S svojimi točkami, pretkanimi z mislimi o prijateljstvu in dobrih pozornostih do sočloveka, so učenci zablesteli, navdušili in ganili

gledalce, ki so težko skrivali solze sreče in ponosa. Učenci so bili upravičeno ponosni tudi zato, ker je bil s 2400 zbranimi evri njihov namen dosežen. Marsikdo si je želel, da se lep večer ne bi končal.

PATRICIJA VERBOLE  
FOTO: EVA ŽURBI



Prireditveni prostori, ki jih nudijo obiskovalcem kulturne ustanove, so za prikaz umetnostnih del zagotovo primernejši od šolskih učilnic in ljubiteljem pesniškega izraza omogočajo sprejemanje univerzalnega sporočila in živosti poezije. Občuteno recitiranje besedil v prijetnem ambientu ustvari posebno duhovno ozračje in čustveno vez med sporočevalcem in naslovnikom, pesmi iz različnih literarnih obdobji tako vedno znova zaživijo v novem času in prostoru, postanejo brezčasne.

S člani ruskega krožka smo v Knjižnici Domžale pripravili prvi recital ruske poezije z naslovom Na prvem mestu je vedno ljubezen. Po prevladujoči ljubezenski tematiki predvsem pesniških velikanov Aleksandra Sergejeviča Puškina in Ane Ahmatove so se v drugem delu odstrli različni bivanjski položaji pesnikov, mnogi med njimi kot odmev tragičnih življenjskih dogodkov v obdobju sovjetskega terorja.

Drugi recital smo posvetili ruskim pesnicam 20. stoletja, med katerimi sta najvidnejši predstavnici Ana Ahmatova in Marina Cvetajeva. Občutja ženske kot nežnejšega spola imajo

tij, vezanih na letne čase, zato smo pripravili recital Letni časi v slovenski poeziji leta 2017 v dveh delih. V prvem, spomladanskem, smo zajeli zimo in pomlad, na kateri se navezujejo predvsem misli o smrti in prebujajočem se življenju, drugi, jesenski del, pa se je povezoval s poletjem in jesenjo, ki predstavlja prehod od bujnega življenja k bližajoči se smrti. V 'antologijo' smo zajeli številne pesnike od obdobja moderne do sodobnosti, njihov miselni svet odraža neprestano nihanje človeka med svetlobo in temo, njegovo stremljenje k spoznanju smisla življenja.

NUŠA FUJAN

**Optika Škofic** že od 1975  
Ljubljanska 87, Domžale  
T: 01 721 40 06  
delovni čas:  
pon.-pet.: 8-12 in 16-18  
sobota: 9-12

# DOGAJA SE ...



Film: Ka ko izuriti svojega zmaja 3  
Mestni kino Domžale, 2. februarja



Razstava: Štefan Šubic  
Menačenkova domačija, 5. februarja



Koncert: Andrej Šifrer  
Blunout, 8. februarja



Predstava: Veverica Košatorepka  
Kulturni dom na Močilniku, 10. februarja



Film: Lepi fant  
Mestni kino Domžale, 16. februarja



Srečanja pod slammiki: Mijta Fajdiga  
Slamnikarski muzej, 20. februarja

## 1. februar, petek

**Mestni kino Domžale**  
18.00 | ZELENA KNJIGA  
Komična drama / 130' / v filmu, posnetem po re-  
snični zgodbi, postane neotesani vumbacitelj itali-  
janskega porekla voznik tempopoltega klasičnega  
pianista na turneji po ameriškem jugu šestdesetih  
let / v glavnih vlogah blestita Viggo Mortensen in  
Mahershala Ali.

### 20.30 | NAJLJUBŠA

Komična zg. drama / 120' / Emma Stone, Rachel  
Weisz in Olivia Colman in sočno opolzki, duhovito  
posodobljeni verziji angleške kostumske drame pod  
taktirko grškega ekscentrička Yorgosa Lanthimos.

**KD Miran Jarc. Poletno gledališče Studenec**  
19.00 | STANE STRAZAR: BRATOVA KRI (1974);  
NEZNANI AVTOR: ČEVLJAR BARON (1998)

Posnetek domače gledališke predstave / Kulturno  
društvo Miran Jarc Škocjan / ob 70-letnici kulturne-  
ga društva pritejamo družabne večere, na katerih se  
bomo ob ogledih posnetkov minulih domačih gle-  
daliških predstav nostalgično vračali v preteklost.

### Blunout

21.00 | NEW SWING QUARTET  
Kvartet poustvarja tradicijo črnega spirituala  
in gospela ter pesmi iz cerkva ameriškega juga /  
gostoval je po vsem svetu, odigral več kot 200 kon-  
certov po evropskih in azijskih državah ter izvedel  
števila gostovanja v cerkvah in dvorinah po ZDA.

## 2. februar, sobota

### Mestni kino Domžale

16.00 | KAKO IZURITI SVOJEGA ZMAJA 3  
Animirana družinska pustolovščina / 104' / sin-  
hronizirano, 6+ / Vikinge na čelu z mladim Viki-  
jem in njegovim znanjivskim prijateljem Brezzo-  
bim čaka nova pustolovščina, ko naključno odkri-  
jejo skriti mitološki svet.

### 18.00 | BOHEMIAN RHAPSODY

Biografska drama / glasbena drama o pevcu, ki  
je kljuboval stereotipom, prestopal meje in postal  
eden najbolj priljubljenih zvezdnikov na planetu.

### 20.30 | ZELENA KNJIGA

Glej opis pod 1. februar.

## 3. februar, nedelja

### Mestni kino Domžale

10.00 | SLON KOLESARI PO SVETU +  
DELAVNICA  
Festival BOBRI / brezplačne vstopnice za družine /  
sedem likovno raznolikih animiranih filmov z nežno  
pripravejo – tudi za najmlajše, ki gredo prvič v kino.

16.00 | KAKO IZURITI SVOJEGA ZMAJA 3

## 6. februar, sreda

### Knjižnica Domžale

8.00–19.00 | PRŠERNOV DAN  
Ob kulturnem prazniku / bukvarna / anketa / križ  
kraž / Ali veste – knjižna uganka / org.: Knjižnica  
Domžale.

### 17.00 | RADI IMAMO PIKO

Pikina čajanka / 5+ / prijava na oddelku za otroke  
in mladino / org.: Lidija Smerkolj Turšič, Knjižnica  
Domžale.

### 17.00 | LONČEK BALONČEK

Pravljina urica / s pravljico po svetu – Nemčija /  
za otroke od 4. leta dalje / prijava na oddelku za  
otroke in mladino / org.: Knjižnica Domžale.

### KD Franca Bernika

19.00 | O. LEPA MOJA VIDA (IZ LJUDSKE  
ZAKLADNICE)

Slavnostna akademija ob slovenskem kulturnem pra-  
zniku / slavostna govornica: Ana Pavič (predsedni-  
ca Godbe Domžale) / izvajalca programa: Ljuba Jenče  
(glas, povezovanje), Jure Goručin (klavir, improvi-  
zacije) / vsebinska zasnova, režija, izbor tekstov in  
video projekcije: Ljuba Jenče / brezplačne vstopnice

## 7. februar, četrtek

### Mestni kino Domžale

18.00 | MOŽ IZ OZADJA  
Glej opis pod 3. februar.

### 20.30 | BOHEMIAN RHAPSODY

Glej opis pod 1. februar.

### MGC Bistrica, Domžale

16.00 | FOLKLORNI NASTOP V  
POČASTITEV KULTURNEGA PRAZNIKA  
V enournem nastopu bodo člani Folklornega dru-  
štva Groblje, Domžale predstavili tri odrske posta-  
vitve / vstopnine ni!

## 8. februar, petek

### Mestni kino Domžale

15.45 | LEGO FILM 2  
Animirana akcijska komična pustolovščina / pod-  
napisi, 7+ / pet let je minilo od taktar, ko je bilo v  
Lego svetu vse čudovito – zdaj se prebivalci soočajo  
z novo grožnjo, Lego Duplo osvajačali iz vesolja, ki  
stvarni uničujejo hitreje, kot se jih da nazaj sestaviti.

18.00 | KAFARNAUM  
Drama / Kafarnaum / 121' / dvanaajstletni deček  
Zain, ki zanemarijen živi na bejrutskih ulicah, za-  
radi tega, ker sta ga rodila, toži svoje starše / nomi-  
nacija za zlato globus za najboljši tujejezični film.

### 20.15 | ZELENA KNJIGA

Glej opis pod 1. februar.

## 12. februar, torek

### KD Franca Bernika

9.30 | PO PREDLOGI PESMI MARIJANA  
VODOPIVCA: HUD PESJAN  
Abonma otroški / ANKO

Plesna predstava za pogumne otroke / EnKnap-  
Group / režija in koreografija: Iztok Kovač / nasto-  
pajo: Ana Štefanec, Luke Thomas Dunne, Jeffrey  
Schoenaers, Lada Petrovski Ternovšek, Matea Bi-  
lonšič in Gilles Noël / 35'

### 11.00 | PO PREDLOGI PESMI MARIJANA

VODOPIVCA: HUD PESJAN

Abonma otroški / METKA

Glej opis zgoraj.

### Mestni kino Domžale

18.00 | 112

Kriminalna drama / 85' / operater v klicnem cen-  
tru, nekdanji policist Asger Holm, prejme klic  
ugrabljene ženske, a ko je zveza nenadoma preki-  
njena, se začne mrzlično iskanje žrtve in njenega  
ugrabitelja / danski kandidat za oskarja.

### 20.00 | KAFARNAUM

Glej opis pod 8. februar.

### Knjižnica Domžale

9.30 | IGRALNE URICE  
Glej opis pod 5. februar.

19.00 | JAKOB J. KENDA: APALASKA POT  
Literarna kavarna / pogovor vodi: Bernarda Mal /  
org.: Tadeja Rode Teran, Knjižnica Domžale.

## 13. februar, sreda

### KD Franca Bernika

9.30 | PO PREDLOGI PESMI MARIJANA  
VODOPIVCA: HUD PESJAN  
Abonma otroški / PALČEK

Glej opis pod 12. februar.

11.00 | PO PREDLOGI PESMI MARIJANA  
VODOPIVCA: HUD PESJAN  
Abonma otroški / URSA

Glej opis pod 12. februar.

### Mestni kino Domžale

16.00 | MIRAI  
Animirani film / Štiriletni deček Kun-chan živi  
s staršema v nekem mestu, v neki hiši, ko dobi  
mlajšo sestro, se ga polotijo žalostni občutki, češ  
da je Mirai vzela vso ljubezen in pozornost njunih  
staršev.

19.00 | NESKONČNI ZAČETEK +  
PREDAVANJE MARIJANA OGOREVCA  
Fragmenti iz življenja bioterapevta Marjana Ogo-  
revca / dokumentarni film / 60' / v filmskem por-  
tretu / označeno priznanje slovenskega biosener-

## 16. februar, sobota

### Mestni kino Domžale

10.00 | KAKO IZURITI SVOJEGA ZMAJA 3  
Glej opis pod 2. februar.

### 16.00 | SUPER FUZBALISTIČNI

Družinska komedija / 103' / podnapisi, 7+ / šol-  
skemu nogometnemu klubu grozi ukinitve, saj so  
zadnji v ligi, zato morajo nujno zmagati na eni od  
naslednjih tekem – a kaj, ko se med igro začnejo  
dogajati nenavadne reči.

### 18.00 | ZELENA KNJIGA

Glej opis pod 1. februar.

### 20.30 | LEPI FANT

Drama / 120' / film je posnet po istoimenski knjižni  
predlogi Nicovega očeta Davida Sheffa in po Ni-  
covih spominih, ki jih je opisal v knjigi Odraščati  
z metimetaminom / grozljiv in srce parajoč ter  
hkrati poln ljubezni in upanja.

### Cerkev Vir pri Domžalah

### 19.00 | ŽENSKA KLAPA KAMELIJE:

Koncert slovenskih in dalmatinskih ljudskih in  
zabavnih skladb / sodeluje: Tamburaški orkester  
Vrhpolje, gosije: Pevski zbor CZR Domžale / vstop  
prost s prostovoljnimi prispevki.

## 17. februar, nedelja

### Mestni kino Domžale

10.00 | LEGO FILM 2  
Glej opis pod 2. februar.

### 16.00 | KAKO IZURITI SVOJEGA ZMAJA 3

Glej opis pod 2. februar.

### 18.00 | BOG, LE KAJ SMO SPET ZAGREŠILI?

Glej opis pod 15. februar.

### 20.00 | LEPI FANT

Glej opis pod 16. februar.

### Kulturni dom na Močilniku, Dob

### 16.00 | MUCA COPATARICA

Za abonma in izven

Priljubljena zgodba o Muci copatarici se bo prav  
gotovo prijetno dotaknila otrok, ki tudi sami vča-  
sih pozabljajo na vsakdanji red in čistočo / gostuje  
Gledališče OTH Pirniče / info. in rezervacije: 041  
420 610.

## 18. februar, ponedeljek

### Knjižnica Domžale

19.00 | TATJANA KOKALJ  
Literarni pogovor / pogovor vodi: Marta Keržan /  
org.: Marta Keržan, Knjižnica Domžale.

## 20.00 | RAZOČARANA GOSPODINJA PRI SEKSOLOGU

Najbolj pikantna duokomedija – samo za odrasle  
/ v gledališkem hitu se Sigman Frojdeb (Roman  
Vodeb) 'loteva' razočarane gospodinje Lize K. P.  
(Uršula Soban) oziroma se ona 'loteva' njega.

## 21. februar, četrtek

### Knjižnica Domžale

17.00 | SNEGULJČICA  
Pravljina urica / S pravljico po svetu – Nemčija /  
za otroke od 4. leta dalje / prijava na oddelku za  
otroke in mladino / org.: Knjižnica Domžale.

### 19.00 | MATJAŽ COREL: JAPONSKA

Potpisno predavanje / vstop prost / org.: Matjaž  
Corel, Knjižnica Domžale.

### Galerija Domžale

19.00 | DOMEN FRAS: NAZAJ OD BLIZU  
Oblikovalska razstava / pogovor z avtorjem bo vo-  
dil Jurij Smole.

### KD Franca Bernika

### 20.00 | MOZARTOVE SERENADE S PARFUMOM ORIENTA

Abonma koncertni / MODRI in IZVEN  
Program: Mozart Gran partita, Harmoniemusik iz  
opere Beg iz Seraja / izvajalci: Sergio Azzollini in  
pihalci Berlinske filharmonije, Kraljevega orkestra  
iz Amsterdama in drugih vrhunskih orkestrrov ...

## 22. februar, petek

### Knjižnica Domžale

16.00–18.00 | DVORANA IGRAČ  
Predstavitve knjižnične igroteke / 3+ / prisotnost  
staršev ali skrbnikov / vstop prost / org.: Knjižnica  
Domžale.

### Mestni kino Domžale

18.00 | OKTOBER V MONGOLIJU  
Festival Gorniškega filma / 19'

Govedo je še danes največje bogastvo Mongolije,  
zima pa največja nevarnost za njeno gospodarstvo.  
Zimski mraz vsako leto ubije na milijone živali. Za  
nomadske mongolske pastirje iz okolice Altaja je ok-  
tober prehodni mesec, ki oznanja začetek dolge zime.

### LEMING – MALI VELIKAN S SEVERA

Festival Gorniškega filma / 49'  
Ekološki triler o eksploziji populacije lemingov, ki  
sproži domino efekt na vse živali in rastline nordij-  
skih pokrajin. Steti dramatičen vrhunec s popolnim  
kolapsom populacije, ki vodi v nenadno pomanjkanje  
hrane za vse plemiče. Leming – mali velikan s severa.  
20.00 | DEŽELA KRALJICE MAUD  
Festival Gorniškega filma / 27'

Sanijska ekipa šestih vrhunskih plezalcev odhaja  
na ledeno planoto v Antarktiki.

# KOLENDAR KULTURNIH PRIREDITEV V OBČINI DOMŽALE / FEBRUAR

## 26. februar, torek

### Knjižnica Domžale

9.30 | IGRALNE URICE  
Glej opis pod 5. februar.

### 16.00 | NATAŠA VRBNJAK: ODNOSI MED STAREJŠIMI IN MLAJŠIMI TER MEDGENERACIJSKO POVEZOVANJE

Predavanje / predava: Nataša Vrbnjak / vstop prost /  
org.: Medgeneracijsko društvo Jesenski cvet, Knjiž-  
nica Domžale.

### Mestni kino Domžale

### 10.00 | MALA GOSPODIČNA DOLITTLE + DELAVNICA

Družinska domišljajska komedija / 96' / sinhronizi-  
rano, 7+ / Lili se lahko pogovarja z živalmi, kar ji  
kdaj povzroča preglavice, kdaj pa je tudi koristno.

### 18.00 | LEPI FANT

Glej opis pod 16. februar.

### 20.15 | ZELENA KNJIGA

Glej opis pod 1. februar.

## 27. februar, sreda

### Knjižnica Domžale

10.00–12.00 | ODKLOPI SE!

Glej opis pod 25. februar.

### Mestni kino Domžale

### 10.00 | LEGO FILM 2 + DELAVNICA

Glej opis pod 8. februar.

### 18.00 | BOG, LE KAJ SMO SPET ZAGREŠILI?

Glej opis pod 15. februar.

### 20.00 | MOŽ IZ OZADJA

Glej opis pod 3. februar.

## 28. februar, četrtek

### Knjižnica Domžale

### 10.00 | ZIMA, ZIMA BELA ...

Zimske počitnice / ustvarjalna delavnica / za osnov-  
nošolce / prijava na oddelku za otroke in mladino /  
org.: Nives Podmiljšak, Knjižnica Domžale.

### 17.00 | ŽABJI KRALJ

Zimske počitnice / pravljina urica / s pravljico po  
svetu – Nemčija / 4+ / prijava na oddelku za otroke  
in mladino / org.: Knjižnica Domžale.

### Mestni kino Domžale

10.00 | SUPER FUZBALISTIČNI + DELAVNICA  
Glej opis pod 16. februar.

### 18.00 | NAJLJUBŠA

Glej opis pod 1. februar.

### 20.15 | ŠEPET NEŽNE ULICE

10.00 | KAKO IZURITI SVOJEGA ZMAJA 3  
*Glej opis pod 2. februar.*

**18.00 | NAJLJUBŠA**  
*Glej opis pod 1. februar.*

**20.15 | MOŽ IZ OZADJA**  
Drama / 132' / zgodba o Dicku Cheneyju, ki je v Bushevi administraciji postal eden od najvplivnejših ameriških podpredsednikov, posledice njegovih odločitev pa so vidne še danes.

**Blunout**  
**20.00 | VLATKO STEFANOVSKI IN GORAN BOJČEVSKI**  
Vrhunska butično-glasbena zgodba / na nastopu bodo Goranu in Vlatku, svetovno znanimata kitarista in klarinetistu, družbo na odru delali: Jan Sever (klavir), Još Lampret (kontrabas) in Žiga Kožar (bobni).

**4. februar, ponedeljek**  
.....  
**Mestni kino Domžale**  
**18.00 | MARIA CALLAS**  
Biografska drama / 113' / zgodba o izjemni življenjski poti ene največjih opernih div 20. stoletja, posvedana izključno z njenimi besedami.

**20.15 | SICILIJANSKI DUHOVI**  
*Abonma filmski PONEDELJEK*  
Kriminalna drama / 132' / film, posnet po resničnih dogodkih, je zgodba o moči ljubezni, v kateri svet pravljic trči ob kruto realnost mafijskih ugrabitev / otvoritveni film Tedna kritike – Cannes.

**Knjižnica Domžale**  
**17.00 | GIBALNA IGRALNICA**  
Festival BOBRI / za mačke od 18. meseca do 3. leta starosti / gibanje in igra / obvezna prisotnost staršev oziroma odrasle osebe / prijava na oddelku za otroke in mladino / org.: PS Miki, Knjižnica Domžale.

**19.00 | NEJC LONČAR: KAKO NAJTI ŠPORTNIKA V SEBI**

Dan za zdravje, šport in rekreacijo / vstop prost / org.: BODIFIT Domžale, Knjižnica Domžale.

**5. februar, torek**  
.....

**Mestni kino Domžale**  
**10.00 | PRVI ČLOVEK**  
*Abonma filmski DOPOLDANSKI*  
Biografska drama / pogled v življenje astronava Neila Armstronga (Ryan Gosling) in legendarno misijo, s katero je postal prvi človek, ki je 20. julija 1969 stopil na Luno / film je režiral Damien Chazal (Dežela La La).

**18.00 | VRHUNEC**  
Drama / 96' / skupina mladih plesalcev se v zapuščeni šoli pripravlja na nastop, kjer se po zadnji vaji zberejo na zabavi, ki pa se obrne na glavo, ko odkrijejo, da je sangrjni nekdo prinešal halucinogeno drogo ...

**20.00 | NAJLJUBŠA**  
*Glej opis pod 1. februar.*

**Knjižnica Domžale**

**9.30 | IGRALNE URICE**

Za predšolske otroke od 2. leta dalje ter starše, skrbnike, dedke in babice / prijava na oddelku za otroke in mladino / org.: Knjižnica Domžale.

**19.00 | DAN BRIŠKI: IZOSTRENOST POGLEDA**  
Gorniški večer / vstop prost / org.: Planinsko društvo Domžale, Borut Pešolja, Knjižnica Domžale.

**Menačenkova domacija**  
**18.00 | ŠTEFAN ŠUBIC IN NJEGOVA PODOBARSKA DELAVNICA**  
Odprte umetnostno-zgodovinske razstave v so-dolnava z Ivo Podlipnik, Zavodom Poljanska dolina – Šubičeva hiša in Loškim muzejem Škofja Loka / kulturni program: Ivona Lederer (violina) in Sofija Lederer (violončelo), GŠ Domžale / razstava bo odprta od 26. 2. / vstop prost.

netu, sledimo priznaneга slovenskega običajnega atletika in športnega trenerja Marijana Ogorevca v njegovem intimnem svetu na Malem vrhu, kjer živi v tesni povezanosti z naravo in v sozvočju z letnimi časi / po ogledu filma sledi predavanje – vodila ga bo Cveta Zalokar.

**Knjižnica Domžale**  
**17.00 | ZVEZDICA ZASPANKA**  
Predstava za otroke / igrajo: dijaki dramskega krožka Srednje medijske in grafične šole Ljubljana / mentorici: Barbara Iskra Šarec, Urška Hrovat / org.: Srednja medijska in grafična šola Ljubljana, Knjižnica Domžale.

**14. februar, četrtek**  
.....

**KD Franca Bernika**  
**9.30 | PO PREDLOGI PESMI MARIJANA VODOPIVCA: HUD PESJAN**  
*Abonma otroški SONČEK*  
*Glej opis pod 12. februar.*

**11.00 | PO PREDLOGI PESMI MARIJANA VODOPIVCA: HUD PESJAN**  
*Abonma otroški OBLAČEK*  
*Glej opis pod 12. februar.*

**Knjižnica Domžale**  
**17.00 | JANKO IN METKA**  
Pravljična urica / s pravljico po svetu – Nemčija / za otroke od 4. leta dalje / prijava na oddelku za otroke in mladino / org.: Knjižnica Domžale.

**KD Franca Bernika**  
**18.00 | KONCERT GODALNEGA ODDELKA GLASBENE ŠOLE DOMŽALE**  
Glasbeni dogodek / koncert Glasbene šole Domžale / oddelek za godala

**Kavarna Vejčca pri Domu upokojencev Domžale**

**18.00 | SLAVICA BIDERMAN**  
Alzheimer cafe / pogovor o demenci / vodi: Cvet Zalokar / vstop prost / org.: Dom upokojencev Domžale, društvo Spomničca – podružnica Domžale, Knjižnica Domžale.

**Blunout**  
**21.00 | MOONLIGHT SKY**  
Slovensko fusion skupino Moonlight Sky sestavljajo štirje vrhunski glasbeniki, Miha Petric, Janez Moder, Žiga Kožar in Jan Sever, ki so med drugim tudi skladatelji in aranžerji / na glasbeni sceni, kjer navdušujejo z žanrsko raznoliko glasbo, so že 16 let.

**15. februar, petek**  
.....

**Mestni kino Domžale**  
**18.00 | BOG, LE KAJ SMO SPET ZAGREŠIL!**

Komedija / 99' / potem ko so se njune hčerke v prvem filmu Bog, le kaj smo zagrešili, poročile z muslimanom, Židom, Kitajcem in Afričanom, sta zakonca Claude in Marie soočena z novo krizo – vsi so se odločili zapustiti Francijo ...

**20.00 | SICILIJANSKI DUHOVI**  
*Abonma filmski PETEK*  
*Glej opis pod 4. februar.*

**KD Miran Jarc, Poletno gledališče Studenec**

**19.00 | LI-HRING TAO: KROG S KREDO (1999)**  
Posnetek domače gledališke predstave / Kulturno društvo Miran Jarc Škocjan.

**Blunout**  
**21.00 | PRIZMA**  
Primorsko skupino Prizma so leta 1974 ustanovili Igor Kos, Ladi Mijač in Franci Čelhar, kmalu pa se jim je pridružil še Danilo Kocjančič.

**KD Franca Bernika**  
**20.00 | BITI KONTRABANT ČETRTR ZOLETJA**

Koncert / nastopajo: Kontrabant in gosti / organizacija: KUD Kontrabant

**19. februar, torek**  
.....  
**Knjižnica Domžale**  
**9.30 | IGRALNE URICE**  
*Glej opis pod 5. februar.*

**Delavnica ročnih del / vstop prost / org.: Valbone Bajrami, Knjižnica Domžale.**

**19.00 | SLOVENSKA NARODNO-ZABAVNA GLASBA**  
Slovenologija / gost: Jani Pavec / vstop prost / org.: dr. Noah Charney, Knjižnica Domžale.

**Mestni kino Domžale**  
**18.00 | BOG, LE KAJ SMO SPET ZAGREŠILI?**  
*Glej opis pod 15. februar.*

**20.00 | NESKONČNI ZAČETEK + POGOVOR Z USTVARJALCI**  
*Glej opis pod 13. februar.*

**20. februar, sreda**  
.....  
**Knjižnica Domžale**

**10.00 | DR. VERONIKA ŠAREC: GLASBENI DOJENČKI**  
Biba leze ... srečanje za starše z dojenčki / vstop prost / org.: Simona Glavan, Knjižnica Domžale.

**19.00 | FOLKLORNO DRUŠTVO GROBLJE**  
Kulturna društva se predstavijo / vstop prost / org.: JSKD Domžale, Knjižnica Domžale.

**Mestni kino Domžale**  
**18.00 | ŽIVLJENJE Z GORAMI**  
*Festival Gorniškega filma / 78'*  
Navdušenje nad gorsko pokrajino je univerzalno, kljub temu pa se le malokdo poda v resnično divjino. Martina se z mamo Ianio, ki je ravno dopolnila 60 let, odpravi na šestmesečni pohod po kanadskem Obalnem gorovju. Česa podobnega se pred njima ni lotila še nobena dvojica.

**20.00 | ISKANJE BOŽIČNEGA DREVESA**  
*Festival Gorniškega filma / 15'*  
Univerzitetni profesor, ki išče umik pred rutino vsakdanjega življenja na Kitajskem, in skrivnosten ledeni slap, za katerega nihče ne ve, kje je. To sta osnovni sestavini zgodbe o neuspešnih iskanjih, ki nazadnje privedejo do izpolnjujočega vzpona.

**HITROST**  
*Festival Gorniškega filma / 20'*  
Ko je bilo uradno potrjeno, da bo plezanje leta 2020 postalo del olimpijske družine, je bil to velik trenutek za plezalni šport. Toda mnogi plezalci so bili zgroženi ob novici, da bo ena izmed treh disciplin na olimpijadi tudi ... hitrost.

**ODLOČITVE**  
*Festival Gorniškega filma / 21'*  
Steph Davis je BASE skakalca in ena najbolj znanih plezalnk na svetu. S prvenstvenimi smerni od Patagonije do Kolorada je pokazala, česa so zmoezne ženske v tem športu, predvsem pa je vedno uživala v svoji, ki jo nudita plezanje in skakanje. A ta strast je povzročila tudi veliko žalost, njen mož Mario Richard leta 2013 umrl pri skoku v italijanskih Dolomitih.

**Slamnikarski muzej**  
**18.00 | SREČANJA POD SLAMNIKI: MITJA FAJDIGA**  
Pogovor o slovenstvu in staroselstvu, megalitskih ostalinah in tradicionalni medicini / pogovor vodi Cveta Zalokar / vstop prost.

na odpravo na eno zadnjih območij, ki so plezalsko še neraziskana. Njihov cilj so odročni ledeni stolpi v Deželi krajice Maud na Antarktiki, kamor le redko zaide človeška noga.

**ODPRAVA NA KONEC SVETA**  
*Festival Gorniškega filma / 48'*  
1600 km, 200+ kg, 60 dni, 1 neverjetna gora. Film o drznih sanjah Lea Houldinga, ki želi preplezati najbolj odročno goro na svetu: Spectre na Antarktiki. To je zgodba o želji, avanturi in trudu, ki razkriva manj znana dejstva in zgodovino bele celine.

**Blunout**  
**21.00 | DRUŠTVO MRTVIH PESNIKOV**  
Društvo mrtvih pesnikov je v lanskem novembru izdalo nov album Astronavt, izid pa je pospremlilo z dvema singloma – istoimenski Astronavt in Padalo za strah, ki ju bodo zaigrali tudi na koncertu.

**23. februar, sobota**  
.....  
**KD Franca Bernika**  
**10.00 | CHARLES PERRAULT: OBUTI MAČEK**  
*Sobotna otroška matineja / abonma otroški SOBOTNA MATINEJA in IZVEN*  
Lutkovna predstava / Mini teater, Ljubljana / režija: Marek Bečka / igraata: Iose in Gašper Jarni / Tomislav Tomšič / 40' / 3+ / pravljica Charlesa Perraulta, priljubljena po vsem svetu, ki navdušuje mlado in staro.

**Galerija na potepu**  
**10.00 | SKRIVNOST DOLGEGA ŽIVLJENJA IN ČAS BREZ NEDOLŽNOSTI**  
Ogled dveh razstav v Narodni in Moderni galeriji / dobimo se ob 10.00 pred Narodno galerijo / prijava na 01 724 50 50 KDFB / vstopnina: 3,5 in 4 € / strokovno vodstvo: Jurij Smole.

**Mestni kino Domžale**  
**15.45 | LEGO FILM 2**  
*Glej opis pod 8. februar.*

**18.00 | FESTIVAL GORNIŠKEGA FILMA**  
Zmagovalni filmi bodo objavljeni v petek, 22. februarja, popoldne, takoj po uradni razglasitvi zmagovalnih filmov 13. festival gorniškega filma.

**20.00 | FESTIVAL GORNIŠKEGA FILMA**  
*Glej opis zgoraj.*

**24. februar, nedelja**  
.....  
**Mestni kino Domžale**

**10.00 | KAKO IZURITI SVOJEGA ZMAJA 3**

*Glej opis pod 2. februar.*

**16.00 | SUPER FUZBALISTIČNI**  
*Glej opis pod 16. februar.*

**18.00 | FESTIVAL GORNIŠKEGA FILMA**  
*Glej opis pod 23. februar.*

**20.00 | FESTIVAL GORNIŠKEGA FILMA**  
*Glej opis pod 23. februar.*

**25. februar, ponedeljek**  
.....  
**Knjižnica Domžale**  
Zimske počitnice / druženje ob družabnih igrah / za osnovnošolce / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale.

**Mestni kino Domžale**  
**10.00 | KAKO IZURITI SVOJEGA ZMAJA 3 + DELAVNICA**

*Glej opis pod 2. februar.*

**18.00 | ZELENA KNJIGA**  
*Glej opis pod 1. februar.*

**20.30 | ŠEPET NEŽNE ULICE**  
Drama / 119' / z oskarjem nagradeni režiser Barry Jenkins (Mesečna) je s priredbo romana Jamesa Baldwina na ustvaril presunljiv portret tempopolte Amerike, tokrat umetšen na ulice Harlema sedemdesetih let.

*Glej opis pod 25. februar.*

**Razstave**  
.....

**MENAČENKOVA DOMACIJA**  
**KIPARSKA POSTAVITEV DEL FRANCETA AHCINA**  
Stalna razstava o kmečko-obrtniški družini Ahčin in kiparska postavitev del Franca Ahčina.

**SLAMNIKARSKI MUZEJ**  
**300 LET SLAMNIKARSTVA NA SLOVENSKEM**  
Stalna razstava.

**GALERIJA DOMŽALE**  
**DOMEN FRAS: NAZAJ OD BLIZU**  
Razstava bo odprta od 21. februarja naprej.

**MENAČENKOVA DOMAČIJA**

**ŠTEFAN ŠUBIC IN NJEGOVA PODOBARSKA DELAVNICA**

Razstava bo odprta od 5. do 26. februarja.

**KNJIŽNICA DOMŽALE**

**DAMIJAN STEPANČIČ: KRST PRI SAVICI**

Razstava ilustracij založbe Miš; v okviru festivala Bralnice pod slamnikom bo na ogled od 16. februarja.

**KNJIŽNICA DOMŽALE: PODOBE NAŠIH KRAJEV SKOZI ČAS**

Razstava starih razglednic bo na ogled od 18. februarja do 9. marca.

**VRTEC DOMINIK SAVIO KARITAS DOMŽALE: Z ROKO V ROKI V ŽIVALSKI SVET**

Razstava in predstavitev likovnih izdelkov bo na ogled od 9. do 23. februarja.

**CVETA HRIBERNIK, KNJIŽNICA DOMŽALE: POSKODBE KNJIŽničNEGA GRADIVA,**

**MATERIAL IN ORODJE ZA POPRAVILA**  
Razstava in predstavitev likovnih izdelkov bo na ogled od 25. februarja do 10. marca.

**Izobraževanja**  
.....

**Knjižnica Domžale**

**Varna in pametna raba pametnih telefonov ter varno obnašanje na internetu**

Za otroke med 10. in 13. letom ter najstnike me 14. in 17. letom. Bodi KUL in pridi na delavnico. Tvoj pametni telefon ti bo hvaležen. Prijave na: 01 724 12 04 ali helena.prelc@dom.sik.si.

**COBISS – Virtualna knjižnica Slovenije**  
Brezplačno izobraževanje za otroke in mlade vsako sredo med 12. in 14. uro. Prijave: 01 724 12 04

**Predstavitev aplikacij**

V Knjižnici Domžale vam lahko pokažemo delovanje mCOBISSa, Domliba, Biblosa ipd. Prijave: vojka.susnik@dom.sik.si ali petra.strajnar@dom.sik.si

**Začetni računalniški tečaj za seniorje**  
Brezplačen tečaj za začetnike (osnovna uporaba računalnika in interneta). Obvezne prijave na: 01 724 12 04 (Helena Dakič Prelc).

**Nadaljevalni računalniški tečaj in varno obnašanje na internetu za seniorje**  
Na brezplačnem tečaju boste spoznali svoj pametni telefon, e-pošto, facebook ... Obvezne prijave na: helena.prelc@dom.sik.si ali 01 724 12 04.

**Prva računalniška pomoč**

Vsak drugi petek v mesecu med 12. in 14. brezplačno na pomoč pri uporabi računalnika. Prijave na: 01 724 12 04 (Gorazd Jesihar in Janez Dolinšek).

**Koledar dogodkov**

Zbral in uredil: **Matija Kralj**  
Fotografije: **Primož Hleng, promocijsko gradivo**  
Koledar kulturnih prireditvev izhaja v glasilu Slammik. Za točnost informacij odgovarja prijavitelj dogodka. Uredništvo ne odgovarja za spremembe programov in si pridržuje pravico do krajšanja prispelih informacij. Informacije o dogodkih v **marcu 2019** pošljite do **18. februarja** na naslov: **koledar@kd-domzale.si**.

## KULTURA

# NA USTNICE SO SE MI PRILEPILE ORGLICE

## BÉLA SZOMI KRALJ, KONTRABANT

Béla Szomi Kralj je že od mladih nog tesno povezan z glasbo.

**Primož Hieng**  
Foto: Primož Hieng

**J**e učitelj na Osnovni šoli Domžale, ustanovitelj Kontrabanta, glasbene zasedbe, ki bo svoj 25-letni jubilej uradno praznovala s koncertom v Kulturnem domu Franca Bernika v ponedeljek, 18. februarja. Béla velja za vrhunskega glasbenega ustvarjalca, pisca besedil in aranžerja, je tudi utemeljitelj glasbene smeri, ki jo je poimenoval etnorock. Od tod tudi ime festivala, ki vsako leto konec avgusta odmeva v središču Domžal.

**Kdaj in kako se je začelo tvoje ukvarjanje z glasbo. Verjetno si obiskoval glasbeno šolo?**

Pri šestih letih so se mi na ustnice 'prilepile' orglice z vaškega sejma. Toliko časa sem pihal vanje, dokler iz njih nisem iztisnil 'dere sen jas mali bia ...'. Oče, ki je tedaj bil še razredni učitelj na vasi in me je tudi učil v drugem in tretjem razredu, je hitro ugotovil, da imam dober posluš. Zato me je v drugem razredu vpisal v glasbeno šolo, v katero sem pozneje hodil trikrat na teden peš 5 km daleč. Ta prvi poskus se je ponesrečil, saj je bila harmonika pretežka za moje suhljato telo, zato smo enostavno počakali še eno leto, da postanem krepkejši. Od tu naprej je potem steklo. Naredil sem šest razredov nižje glasbene šole ter dva letnika harmonike, ki je bil fakultativni predmet v gimnaziji.

**Se spominjaš svojega prvega nastopa pred občinstvom, kdaj in kje, kako je bilo?**

Da, bilo jo na Veselem toboganu v Lendavi, mislim da leta 1969; bil sem izbran na avdiciji. Leta pozneje mi je celo uspelo dobiti posnetek iz arhiva RTV Slovenija.

**Kako in kdaj je nastal Kontrabant?**

Zame – ustanovitelja je nastal leta 1990, ko smo želeli Vid Klančičar (kitara), Janko Prelog (violina) in jaz (sintesajzer, harmonika) z igranjem na terasi poleti na morju zaslužiti nekaj fičnikov in smo za ta namen naštudirali okoli 250 pesmi. Te priredbe smo tudi pozneje, leta 1994, ko sva se z Urhom spoznala na jadraniu, izvajali Vid, Urh in jaz kot prvotni program Kontrabanta. Ime si je izmislil Urh, ki je tedaj študiral etnologijo.

**Že kmalu na začetku so nastale skladbe, za katere po navadi rečemo, da so že ponarodele.**

Res je, romska skladba Hej, Roma s prvega albuma je leta 1996 na takratni Videoboom lestvici kar štiri tedne zasedala prvo mesto, Odi mala – priredba skladbe Light My Fire pa je istega leta ponarodela v Prekmurju. Leta 1999 se je to zgodilo še s pesmijo Prekmurje moje, Prekmurje, ki je postala nekakšna prekmurska himna na zabavah vseh generacij. Imamo še zajetno število avtorskih skladb, po katerih nas ljudje prepoznajo, ena najbolj prepoznavnih je Regrat u salat, besedilo te skladbe je napisal Vidov oče Slavko.

**Igrate repertoar iz celotnega 25-letnega obdobja?**

Da, to pa zares lahko potrdim. Žal mi je le, da ne igramo še kakšne stare skladbe, a albumov je bilo enostavno



**Slovenske institucije niso zmožne plačati zneska, ki bi pošteno ovrednotilo delo vizualnih in glasbenih umetnikov**

preveč; na koncertu ponavadi odigramo med 24 in 30 skladb. Kontrabant ima repertoar okoli 200 skladb, na koncertu pa igra izbor najboljših, v katerega vsake toliko vrine novo pesem. A to pomeni tudi, da mora s koncertnega repertoarja eno tudi izločiti.

**Prvotna zasedba z bratoma Vrenjak in Matjažem Medveškom je vztrajala kar precej let. Zakaj je pred leti prišlo do zamenjave v zasedbi? Ostaja pa tvoj večni spremljevalec Dušan Železnikar, ki pa na začetku še ni bil stalni član Kontrabanta, je pa z njim tesno sodeloval.**

Prvotna zasedba smo bili Vid Klančičar, Urh Vrenjak in jaz. Zasedbi sta se potem v dobrem letu priključila še Janko Prelog in Janez Vrenjak. Z Dušanom sva se poznala, še preden je Kontrabant nastal, tudi povabljen je bil k ustanovitvi Kontrabanta, a tedaj ni želel v njem sodelovati. Po dveh

letih je sicer pristal na to, da postane tonski mojster, kar je tudi bil 10 let. Na tretjem albumu je svoj pečat pustil tudi Vlado Strmčnik, ki me je naučil kontrapunkta in izdelave aranžmajev skladb, na četrtem pa se je izkazal Sašo Debeleč, ki nas je naučil profesionalnega odnosa do ustvarjanja in nastopanja. Matjaž Medvešek je bil v Kontrabantu izreden mediator, prijatelj, ki pa nikoli ni imel tega časa, da bi postal vrhunski glasbenik.

**Si kot vodja zasedbe zahteven do svojih članov, je prisoten tvoj značilni pedagoški duh?**

Sem zelo zahteven vodja in naporen človek, hkrati pa sem ustvarjalec, gonilna sila benda, ki ima največ zahtev do samega sebe. Namreč: če si zahteven do samega sebe, sčasoma opaziš, da zmoreš več, kot si prvotno misliš.

**Zdaj je dobršen del zasedbe relativno mlad ob dveh starejših članih. Je ta razlika v letih prednost?**

Zagotovo je to prednost za naš podmladek, saj so ob naju z Dušanom lahko na hitro nabrali izkušnje, kar je pa še pomembneje, dobili so zalet in pogum, da ustvarjajo svojo glasbo. Sicer do zdaj niso še ničesar napisali ali dali v Kontrabantov repertoar, a nič ne de, njihov čas prihaja, glasba, ki jo ustvarjajo, je drugačna od Kontrabantove, a njihove skladbe obetajo

veliko. V Kontrabantu sva bila gonilni sili pri ustvarjanju Vid Klančičar in jaz, kar je bilo odlično, a leta 2009 je zaradi časovne stiske pri vodenju svoje firme izstopil iz Kontrabanta, torej mi nič ni preostalo drugega, da stil naše glasbe krojim sam, kar je tudi najbolj logično. Mogoče nismo v skladbah tako razuzdani, kot v devetdesetih letih, je pa umetniški vtis zdaj na višji ravni, kot tudi besedila, ki so v glavnem dela različnih vrhunskega poetov iz Slovenije, mednje spadam malce tudi sam, ker njihova dela tudi prevajam v madžarščino ali iz madžarščine v slovenščino, nekaj lepих pesmi, lastnih verzov pa so mi literarne revije tudi objavile.

**Posebnost je zagotovo tudi dejstvo, da z vami nastopa tvoja hči Kika s klarinetom. Kako sprejema tako glasbo in kako se vključuje v delo skupine?**

Kika je ob Kontrabantu pridobila t. i. muzikalnost. Pred petimi leti je igrala z nami še na kljunasti flavti, zdaj pa z lahkoto odigra naš repertoar ali pa nadomesti s svojim virtuoznim klarinetom solista, ki manjka. Z njo in violino (Gašper Povše) smo pridobili na simfoničnem zvoku in virtuoznosti, Matijas Severhen (čelobas) in Pál (bobni) sta dodala natančen ritem in nadomestila visoko in le na videz nepogrešljivo energijo Vrenjakov. Ko vseh pet fantov nastopamo skupaj s Kiko, postanemo vrhunski bend, lahko nas postaviš na katerikoli svetovni oder. Igrati s hčerami in sinom v vrhunski zasedbi – to so uresničene sanje in osmišljeno življenje vsakega očeta. Kika je nas fante v Kontrabantu po virtuoznosti že vse preseglala in nam ne bo smelo biti žal, ko bo enkrat šla svojo pot, saj je ena najbolj talentiranih glasbenic v Sloveniji – tako kot pevka kot virtuoziinja na klarinetu. Vsi Kontrabantovci z našimi družinami živimo umetnost, zato nimamo slabe vesti, ko se ozremo nazaj, kaj smo ustvarili.

**Razveseljivo je, da je Kontrabant do zdaj pustil tudi pomembno sled z izdajo CD plošč. Kako se je razvijala Kontrabantova diskografija? Vmes je tudi nekaj posebnosti.**

Prvi album (Utrinek) so začinile romske pesmi in že omenjena Odi mala, drugi album (Regrat u salat) je nakazal novo glasbeno smer v Sloveniji, ki so jo razvijali še Orleki: etnorock. Tretji album (Z nogami v zrak) se je že dodobra spogledoval s poezijo, četrtega (Prešvercano) in petega (Dobri geni) pa smo sestavili iz pretežno tradicionalnega etna, ki smo ga na koncertih igrali, začeli smo izvajati tudi klezmarsko (židovsko) glasbo. Zatem sem izdal samostojni CD (Teh pesmi ne kaže svoji mami) in do leta 2012 napisal verjetno najlepše in najbolj različne pesmi za album Sladki bes, na kateri smo uglasbili prevedene pesmi madžarskega pesnika iz Prekmurja Bence Lajosa. V naslednjem petletnem obdobju smo naredili nekaj predelav lastnih pesmi, slovenske uspešnice pa prevedli v madžarščino, da tudi naši vzhodni sosedi spoznajo slovenske poete in misijo Kontrabanta.

**Načrtujete kakšno novo izdajo?**

Letos je v Srbiji izšla naša vinilka (LP plošča) z naslovom Dobro prešvercano za japonski, srbski in nizozemski trg.

**Z zasedbo Nepridiprav ste posegli na področje glasbe za otroke. Ali imamo Slovenci po Janezu Kuharju in Janezu Bitencu, dveh legendah otroških pesmic, sploh še avtorje oziroma ali ta glasbena zvrst sploh še obstaja?**

Mislim, da je naš CD Radovedna Katra in Nepridiprav iz leta 1997 zadnji vrhunski izdelek za otroke. Slednja izjava sicer ne bo preveč všeč tistim, ki so naredili pretežno komercialno glasbo zanje. Jaz sem napisal besedila, ki so poveličevala družinske in človeške vrednote, glasba pa je bila lirčna, topla in melodična. Pri tem mi je pomagal tudi Vid. Za tem CD-jem smo izdali še enega (Naša družina), ki je tudi izvrstna, a bili smo pod pritiskom. Založba Helidon je zahtevala še en udarni CD za otroke, pa smo preveč hiteli pri izboru besedil. Na tem drugem albumu nismo vsega naredili tako, kot bi si želeli, kljub temu pa ga smatram za zadnji dobri otroški CD.

**Si kdaj razmišljal, da bi se z glasbo ukvarjal poklicno?**

To me je spreletelo takoj zatem, ko sem napisal besedilo za skladbo Zelena dežela (Victory), pa se je moje življenje potem zapletlo, ker sem postal edini skrbnik mladoletnih otrok, povrh vsega pa še dedek po zaslugi 17-letne hčere. A ni to edini razlog, postati poklicni glasbenik, ta misel seveda tli v meni že dolgo, a je v tej do kulturnikov sramotni Sloveniji en samozaposleni (žena Arven Šakti) v kulturi za našo družino dovolj velik zalogaj, za mojo ženo pa neskončni odliv denarja, finančno je to v Sloveniji sod brez dna. Slovenske institucije niso zmožne plačati zneska, ki bi pošteno ovrednotilo delo vizualnih in glasbenih umetnikov. V zdajšnjem stoletju je kultura na psu in sramotna za narod, ki je s trmastim ohranjanjem svojega jezika in kulture končno prišel do lastne države. S tem pristopom bo ta trud izničen, slovenski narod bo pokopal samega sebe in izumrl. □



sreda, 6. februar / 19.00  
brezplačne vstopnice  
**O, LEPA MOJA VIDA**  
iz ljudske zakladnice

Slavna akademija ob slovenskem kulturnem prazniku / slavna govornica: Ana Pavlič (predsednica Godbe Domžale) / izvajalca programa: Ljuba Jenče (glas, povezovanje), Jure Goručan (klavir, improvizacije) / vsebinska zasnova, režija, izbor tekstov in video projekcije: Ljuba Jenče

petek, 8. februar / 10.00  
Bobri na potepu - za družine / brezplačne vstopnice

**Maša Kagao Knez & Murat: LAKELESS**

plesno-glasbena predstava / Studio XXV, Plesni Teater Ljubljana, SITI Teater BTC / koreografija: Maša Kagao Knez / avtorja in izvajalca: Maša Kagao Knez, Marko Gregorčič - Murat / glasba v živo (beatbox): Marko Gregorčič - Murat / 30' / 5+



sobota, 9. februar / 19.00 / za IZVEN

**MULTISENZORNI KONCERT KATRINAS**

multisenzorni koncert Katrinas v soustvarjanju z Rokom Golobom (glasba) ter Andrejo (gib) & Tjašo Cepuš (kristalni zvok) / organizacija: KUD Katrinas



torek, 12. februar / 9:30 ab. otroški JANKO / 11:00 ab. otroški METKA  
sreda, 13. februar / 9:30 ab. otroški PALČEK / 11:00 ab. otroški URŠA  
četrtak, 14. februar / 9:30 ab. otroški SONČEK / 11:00 ab. otroški OBLAČEK

**Po predlogi pesmi Marijana Vodopivca: HUD PESJAN**

plesna predstava / EnKnapGroup / režija in koreografija: Iztok Kovač / nastopajo: Ana Štefanec, Luke Thomas Dunne, Jeffrey Schoenaers, Lada Petrovski Ternovšek, Matea Bilosnić in Gilles Noël / 35' / Plesna predstava za pogumne otroke.

sreda, 13. februar / 19.00 / za IZVEN

**NESKONČNI ZAČETEK - Fragmenti iz življenja**  
bioterapevta Marjana Ogorevca

dokumentarni film in predavanje Marjana Ogorevca / režija: Jasna Hribernik / scenarij: Nataša Kelhar / 2018, Slovenija / distribucija: White Balance / 60' / Po ogledu filma sledi predavanje Marjana Ogorevca - vodila ga bo Cveta Zalokar

četrtak, 21. februar / 20.00 / abonma koncertni MODRI in IZVEN

**MOZARTOVE SERENADE S PARFUMOM ORIENTA**

program: Mozart "Gran partita", Harmoniemusik iz opere "Beg iz Seraja" / izvajalci: Sergio Azzollini in izvajalci pihalci Berlinske filharmonije, Kraljevega orkestra iz Amsterdama in drugih vrhunskih orkestrrov... / Mozartove pihalne serenade "Gran partita" in skladbe iz opere "Ugrabitev iz seraja" ...

sobota, 23. februar / 10.00 / Sobotna otroška matineja  
abonma otroški SOBOTNA MATINEJA in IZVEN

**Charles Perrault: OBUTI MAČEK**

lutkovna predstava / Mini teater, Ljubljana / režija: Marek Bečka / igrata: Jose in Gašper Jarni / Tomislav Tomšič / 40' / 3+ / Znanja pravljica francoskega pisatelja Charlesa Perraulta, priljubljena po celem svetu, ki navdušuje mlado in staro.



**KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE**

Ljubljanska 61, Domžale  
T 722 50 50 | www.kd-domzale.si

## IZBR@NO V KNJIŽNICI DOMŽALE

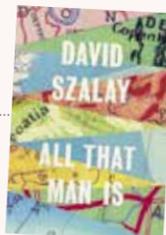
Izbral in uredil: Janez Dolinšek

### knjige za odrasle

David Szalay

**All That Man Is**

VINTAGE PUBLISHING, 2017



All That Man Is je devet zgodb o deveh moških v različnih življenjskih obdobjih. Zgodbe si sledijo kronološko, torej začnemo z zgodbo 17-letnika in počasi potujemo skozi vsa starostna obdobja do ostarelega 73-letnega bivšega vladnega svetovalca. Vsem je skupno hrepenenje po osmišljanju življenja, čeprav imajo seveda za to zelo različna izhodišča in pogoje. Tako skupaj s staranjem z junaki zgodbe postajajo bolj grenke in temačne, ravnovesje med humorom in trpkim se izrazito preveša k slednjemu. Ampak c'est la vie, vsekakor gre za zelo realen in pronicljiv portret (skoraj) vsega, kar moški je skozi življenja različnih moških, vsem je skupna osamljenost in vsak po svoje se trudijo znati v različnih obdobjih in situacijah, v katerih jih življenje pušča zmedene. Gre pa vendarle bolj za zbirko zgodb kot za roman, saj so razen nekaterih drobnih vsebinskih povezav zgodbe povezane le filozofske in tematsko.

Helena Henschen

**V sencih zločina**

BELETRINA, 2018



Helena Henschen v svojem romanu opisuje resnični dogodek, ki se je zgodil pred osemdesetimi leti v Stockholmu. Njen stric, ki je bil takrat star le 23 let, je do smrti pretepel svojega očeta ter njegovi dve služabnici. Po dogodku se je z ženo odpeljal v hotel v Uppsalo, kjer sta si privoščila razkošno večerjo in šampanjec. Fredrik nato ustrelji svojo ženo in na koncu sodi še sebi ... Dogodek je seveda močno zaznamoval pisateljico družino in pretresel celotno Švedsko, saj je bil umorjeni oče znan politik. V družini o dogodku niso nikoli govorili, niti nikoli ni bilo čisto jasno, kaj, kako in predvsem zakaj se je zgodilo. Pisateljica v svojem delu raziskuje družinsko preteklost, odkriva nekaj nejasnih Fredrikovih sledi in poskuša ugotoviti, kaj se je v družini v resnici dogajalo. Gre za preplet resničnih zgodovinskih dogodkov in avtoričine domišljije.

Mariana Mazzucato

**Podjetniška država**

UMCo, 2018



Avtorica pokaže, kako država na svoja ramena prevzema bistveno več tveganj, kot bi to radi priznali razni podjetniški guruji. Z oblikovanjem aktivnih razvojnih politik, ki vključujejo vlaganje v različne projekte, subvencije in davčne olajšave, država oblikuje trge in v bistvenem delu žene gospodarsko rast, ki si jo tako radi prisvajajo v zasebnem sektorju. Knjiga dodobra ovzre neoliberalni pogled na državo, po katerem naj bi le ta posegala v dogajanje na trgu tam, kjer zasebni sektor ne zmora ali noče. Zelo koristno branje v časih, ki jih zaznamuje prisotna nezmožnost razumevanja vloge države pri zagotavljanju dolgoročnega gospodarskega razvoja in stabilnosti.

Jakob J. Kenda

**Apalaška pot**

ISPO, 2018



Jakob J. Kenda, ki ga poznamo kot odličnega prevajalca Harryja Potterja, je doktor literarnih ved, publicist, je prvi Slovenec, ki je prehodil Apalaško pot. Potpisni roman je zapis o hoji, samoti, vzdržljivosti, novih prijateljih, taborjenju, popotniški hrani, drevsih in divjih živalih. Apalaška pot vodi po samotnem istoimenskem pogorju na vzhodu ZDA in prečka kar 14 ameriških zveznih držav. Pot je zelo zahtevna, če seštejemo vse vzpone, nanese toliko, kot da bi se z nivoja morja šestnajstkrat povzpeli na Everest. Vodi čez neskončne gozdove in na nekaterih krajih je popotnik celo teden dni daleč od prvega naselja. Ni čudno, da ji pravijo 'mati vseh poti'. Srečanja z medvedi na Apalaški poti niso nič posebnega. Nevarne so tudi muhe, ki rade sedajo na krvave žulje, še bolj pa klopotače. Nevarnejše od živali so lahko strupene rastline: bršljan, atlantski hrast in octovec, ki velja za najbolj strupeno rastlino v ZDA. Če njegovo vejo vržemo na ogenj in vdihnemo dim, lahko umremo zaradi kemičnih opeklin v pljučih. Zabavna, napeta in iskrena knjiga.

### knjige za otroke in mladino

Michael Morpurgo

**Črna kraljica**

Miš, 2018



Michael Morpurgo je eden najbolj priljubljenih britanskih pisateljev za otroke in prejemnik številnih nagrad. Napisal je več kot sto otroških in mladinskih knjig. V knjigi Črna kraljica se Billyjva družina preseli v hišo številka 23 na ulici Viktorijini vrtovi. Sprva se vse zdi popolno, prava sanjska hiša. Vsak član družine ima končno svojo sobo in imajo velik vrt. A Billy kmalu spozna, da imajo nenavadno sosedo, ki je ves čas oblečena v črn plašč, na glavi ima črn klobuk s širokimi kraji, sledi ji črn maček, po ulici se sprehaja le ponoči in vsi v okolici jo imenujejo Črna kraljica. Billy jo spozna, ko gre na njen vrt reševat sestrinega zajčka Prijateljčka. Nekega dne pa ga zaprosi, če bi poskrbel za njenega mačka Ramba, saj gre na obisk k sinu, noremu na šah. Billy hrani mačka, skrivoma pa pokaže tudi v notranost hiše. Vseposod po stenah so šahovnice kot slike. Bo Billy odkril skrivnost Črne kraljice? Imenitna in napeta knjiga za bralce prvega triletja osnovne šole.

Libby Gleeson

**Prijateljica in domača žival**

Miš, 2018



Knjiga je izšla kot druga knjiga v zbirki Zgodbe o Kati. V prvi zgodbi se Kati dolgočasi, ne ljubi se ji pospraviti sobe in izgovarja se, da šteje dežne kapljice. Pravi, da jih bo štela do milijavtent. A Kati je iznajdljiva in bistroumna deklica, domisli si presenetljivo rešitev za dolgočas, s pomočjo domišljije najde prijateljico in z njo ustvarita čarobno mesto. V drugi zgodbi si zaželi imeti domačo žival, saj jo imajo skoraj vsi njeni prijatelji. Starša ji nasprotujeta, in ko ji že skoraj popustita, jima Kati pove, da je že sama rešila problem, saj ima kar pet živali. Preproste in duhovite zgodbe krasijo prelepe in tople ilustracije ilustratorke Freyje Blackwood.

Haddy Njie

**Zazibanka za vse letne čase**

ZALA, 2018



Zazibanka je čudovita pesem o letnih časih v besedi in sliki. Primer na za radovedne, ki bi želeli osvajati prva znanja o različnosti in značilnostih letnih časov, lahko pa tudi za zaspane, ki bi želeli, da jih prijetne rime počasi zazibajo v spanec. Vendar Zazibanka za vse letne čase je še mnogo več. Je nežna metafora za minevanje življenja, ki skozi čudovite ilustracije slikovito opominja na vse lepote, ki nas obdajajo skozi 'letne čase' našega bivanja. Slikanica je leta 2016 prejela nagrado The Mrs. Pepperpot award in je prevedena v številne jezike, zdaj tudi v slovenščino. Ustvarili sta jo sestri, pisateljica, pevka in glasbenica Haddy Njie in ilustratorka Lisa Aisato, ki sta avtorski honorar za slovensko izdajo prijazno podarili organizaciji Amnesty International Slovenija.

### medioteka

DVD

**Družina**

DEMIURG, 2018



Gre za dokumentarec, ki je prikaz desetih let resničnega Matejevega življenja v živo. To je fant, ki se je rodil v družino posameznikov s posebnimi potrebami. Oče, mati in brat so vsi umsko zaostali, le Matej je normalno bister, in že na začetku izvemo, da bi lahko šel celo študirat. Živi v zelo težkih razmerah in se poskuša odlepiti od nevzpodbudnega družinskega okolja, ki mu še zdaleč ne nudi primerne podpore. Ko z dekletom dobiva čudovito hčerko Nio, se njuna partnerska zveza skrha in žal propade. V vse hujših prepirih za otroka prav Nia vsakič potegne najkrajši konec. Kot da se ne da uiti usodi, ki nas že ob rojstvu določi za vedno in kot da se vzorci prenašajo iz ene generacije v naslednjo ... Morda pa bo Matej z drastičnimi ukrepi, za katere se je odločil, spremenil smeri nakazanih življenjskih poti. A tudi tokrat ostaja grenak priokus, da je pri tem povsem sam, da nima omembe in zaupanja vredne podpore. Pretresljivo!

## KULTURA

KOLUMNA • ODTIS ČLOVEČNOSTI

LENART ZAJC

O LOVSKIH PSIH IN  
KRVAVEČEM PUJSU

Medijski linč je precej priljubljena metoda diskreditiranja oseb, katerih delovanje je vsaj deloma, če že ne popolnoma, odvisno od javnega mnenja.

Nekdo nekaj naredi, morda le reče, morda se nekaj nesprejemljivega zgodi le v njegovi prisotnosti, morda še manj, se to v resnici ne zgodi in gre le za blebetanje opravičljivih cepcev, ki se jim v življenju ne dogaja dovolj in si veljavo dvigujejo tako, da širijo poznavalske vesti, do katerih menda imajo nek privilegiran dostop. Že slednje in seveda bližina kakega tračarskega medija zadoščajo, da se gonja začne. Od tu dalje je uspeh medijskega linča odvisen le še od pestrosti domačega ali svetovnega dogajanja, če se ne dogaja kaj posebnega, bodo po vznemirljivi opravičljivi vesti popadli tudi resni mediji in zadeva je opravljena. Da, tole pisanje je seveda vzpodbujeno z dogajanjem v sami srži slovenske kulture – dogajanjem na Ministrstvu za kulturo in kulturnim ministrom Dejanom Prešičkom. In ne, moj namen mu ni stopiti v bran. Za to, da bi pritegnil tropu besnih in planil po ministru, ali ga vzel v bran, enostavno ne poznam dejstev. Pika.

Od dejstev, tistih dokazanih in ne tistih, ki jih trobentajo s podatki privilegirani, vsevedni opravičljivi, vem le, da je nekdo na ministrstvu naredil samomor, da je bil nad njim izvajan mobing, da se je to vleklo skupaj s še sedemdesetimi prijavitelji mobinga na tej ustanovi že nekaj let. Nesprejemljivo. Popolnoma nesprejemljivo. BI minister lahko ukrepal? Verjetno bi v toliko mesecih, kolikor zaseda položaj, lahko ukrepal. Verjetno bi lahko naredil red, če bi le hotel. Sam pravi, da je menda hotel prav to, vpeljati red, da hoče vpeljati disciplino in predvsem delovno učinkovitost na svojem ministrstvu. Seveda to lahko samo pozdravljam, nenazadnje ima Ministrstvo za kulturo, se pravi moje ministrstvo, več kot dvakrat toliko zaposlenih, kot jih je imelo pod ministrom Jožefom Školjčcem, ki ga osebno čislam kot edinega uspešnega slovenskega ministra za kulturo. Ministra, ki je imel svojo vizijo, ki mu je bil pomen slovenske kulture kristalno jasen in je bil minister, ki je kulturi zagotavljal dodatna sredstva, namesto da bi se jim odpovedoval. Se pravi, če se minister Prešiček trudi spraviti svoje podrejene v red in od njih zahteva delavnost, je to super! Vemo tudi, da je minister zagotovil kulturi kar nekaj več milijonov evrov, kot jih je pred tem zagotovil minister Peršak, kar je spet odlično. Žal pa so burokrati, ki pripravljajo razpise z razpisnimi pogoji zagotovili, da del teh sredstev ne bo porabljen: pri nas enostavno nimamo dovolj kulturnih ustanov, ki bi ustrezale nekaterim razpisnim normam, ki jih je namozgalo birokratsko topoumje. In to je slabo, zelo slabo! Predstavljajte si človeka, ki bi kaj takega naredil v gospodarstvu! Človek bi pripravil sredstva in projekte za podjetje, ki pa sploh ne bi bilo usposobljeno takšne projekte speljati. Najverjetneje bi takega človeka lastnik tega istega podjetja zamenjal z nekom, ki razume tematiko. Je to pritisk na zaposlene? Verjetno je, vendar pod takšnim pritiskom deluje vsa družba od osnovnošolskih otrok dalje in, če bi se ga hoteli otresti, bi morali v temelju zasukati človeški svet, kar pa nekako ne gre.

Seveda je tu vprašljiv tudi način komuniciranja s podrejenimi, je to civiliziran kulturni dialog, je to jasno dajanje navodil, se ob razdeljevanju nalog upoštevajo sposobnosti in zadolžitve posameznikov, so nadrejeni dovolj pazljivi in subtilni, da ne po-

tiskajo podrejenih v kot ... ponovno tega ne vem. Neznank je vsekakor preveč, da bi lahko sodil, kaj se tam na ministrstvu v resnici dogaja. Me je pa zbudilo nekaj drugega, nekaj nespreje-

**“ Ne razumem pa, kako da so se tudi tisti resnejši zagnali v čisti populizem, v srce parajočo zgodbo nesrečnega posameznika, ki je žalostno končal svoje življenje, namesto da bi zakopali v smeri resničnega problema, ki je prilezel na plan ob odprtju tega primera.**

mljivega, in sicer tisto, da si minister ob delu na ministrstvu lahko privoščijo še delo na glasbenem konservatoriju! Delo ministra je vsekakor obsežnejše od običajnega dela smrtnika, ki poteka osem ur dnevno! Delo ministra bi moralo zahtevati njegovo mentalno prisotnost 24 ur, sedem dni v tednu in ob njem nikakor ne more biti časa za pisanje knjig, delo na konservatorijih, ali pa, kaj vem, vodenje znanstvenih raziskav. Od človeka, ki sprejme takšno funkcijo, bi pričakoval, da se ji bo za naslednja leta predal z dušo in telesom, da bo bdel nad projekti svojega ministrstva in kot ovčar nad svojimi ovčicami bdel nad slovensko kulturo in kulturniki, ki jo bo namesto na sočen pašnik popeljal v širni svet. Tako nekako bi to moralo biti.

Seveda je sporna tudi ministrova izjava, v neki oddaji, in sicer v smislu, da nikogar ne maltretira po nepotrebem, pri čemer le upam, da gre za spodrselj glasbenika, ki pač ni uk besedovanja, saj če se mu zdi, da karkoli na tem svetu lahko opravičuje maltretiranje drugih ljudi, si ne zasluži drugega kot da odide v najmračnejšo čumnato in maltretira svoj inštrument, nikakor pa nihče ne more in ne sme maltretirati ljudi, pa čeprav se mu osebno zdi, da bi to lahko bilo opravičljivo. In vendar se sam tudi na te ministrove besede ne bom obešal, dokler ne bo končan drobnogled njegovega delovanja, pod katerim je zdaj. Ko bo to za njim, bo vse skupaj bistveno bolj jasno in lažje si bomo ustvarili svojo sodbo in se do problema opredelili. Pa vendar, če ne bi bilo medijev, bi zgodbe, kot je tudi ta, zdrsnile mimo nas, ne da bi zanje kdaj vedeli. Tako seveda razumem, da so se novinarji v tem primeru, deloma tudi zaradi trenutka predaha brez drugih vznemirljivih vesti, kot trop lovskega psov zagrizli v meso krvavečega pujsa. Ne razumem pa, kako da so se tudi tisti resnejši zagnali v čisti populizem, v srce parajočo zgodbo nesrečnega posameznika, ki je žalostno končal svoje življenje, namesto da bi zakopali v smeri resničnega problema, ki je prilezel na plan ob odprtju tega primera. Problema, ki ga sicer dobro poznamo z več državnih resorjev, in sicer, da ministrovanja in resorje prevzemajo ljudje, ki se svojemu položaju in delu, ki ga to zahteva, niso pripravljeno posvetiti st odstotno. To me sploh kot človeka, ki živi od kulture, bistveno bolj zanima kot medsebojno nekulturno nagajanje kadrov na Ministrstvu za kulturo. □

## Koncert v velikem slogu

Novoletni koncert Simfoničnega orkestra Domžale - Kamnik

**SIMFONIČNI ORKESTER DOMŽALE - KAMNIK** je v četrtek, 27. decembra 2018, s tradicionalnim novoletnim koncertom v Športni dvorani Domžale, ki je bil že 48. po vrsti, tradicionalno popestril praznično vzdušje v

ljen na dva dela z vmesnim odmorom. Sta bila pa oba dela fenomenalna, saj so dolgi aplavzi med skladbami ter po podelitvi šopkov solistom dali vedeti, da so bili obiskovalci z videnim in slišanim več kot zadovoljni.

fonična Intermezza iz Puccinijevih oper Manon Lescaut in Madama Butterfly ter Barkarolo iz Hoffmanovih pripovedk Jacquesa Offenbacha. Po podelitvi šopkov pevcem in dirigentu, aplavza ni hotelo biti konec, zato



Domžalah. Letošnji program je bil v znamenju operne glasbe, pri čemer so bili v ospredju odlomki iz opere Traviata Giuseppa Verdija, slišali pa smo lahko tudi glasbo Giacoma Puccinija, Camilla Saint-Saënsa, Jacquesa Offenbacha in Aleksandra Borodina.

Dirigent **Slaven Kulenovič** je tudi tokrat spretno krmaril barko, polno odličnih glasbenikov, ki so obiskovalcem Športne dvorane Domžale polepšali prednovoletni čas in nas navdali z upanjem na boljše novo leto. Dve ure trajajoči koncert, ki ga je odlično povezoval **Dejan Juravič**, je bil razde-

Na tradicionalnem 48. novoletnem koncertu **Simfoničnega orkestra Domžale - Kamnik**, ki je letos drugič zapovrstjo potekal v sklopu Čarobnega decembra, in sicer pod okriljem **službe za turizem Občine Domžale**, je zavzelo nekaj znanih melodij iz sveta operne glasbe.

Osrednje ime tokratnega sporeda je bil Giuseppe Verdi; spored so namreč prepletale arije in orkestrski odlomki iz oper Moč usode, Traviata in Rigoletto, slišali pa smo tudi arijo naslovne junakinje iz opere Samson in Dalila Camilla Saint-Saënsa, dva sim-

so za udaren zaključek dogodka glasbeniki zaigrali še Can Can iz Offenbachove opere Orfej v podzemlju in Polovski plesi iz opere Knez Igor Aleksandra Borodina. Simfonikom, ki so nastopili pod vodstvom dirigenta **Slavena Kulenoviča**, so se pri nekaterih skladbah pridružili solisti **Mojca Bitent** (sopran), **Sabina Gruđen** (mezzosopran) in **Blaž Gantar** (tenor), ki so s svojimi glasovi na noge dvignili polno dvorano obiskovalcev.

MIRO PIVAR  
FOTO: FACEBOOK

## Novoletni koncert Janeza Dovča z gosti

Tradicija v KDFB ostaja glede na čas in prostor – menjajo se izvajalci

**KDFB** Tokrat je bil na vrsti (31. dec. 2018) multiinstrumentalist, vsestranski glasbenik, harmonikar, pianist in še umetniški vodja (tega večera; in celo fiziki!) **Janez Dovč** z glasbenimi prijatelji: **Eva Hren**/vokal, **Boštjan Gombač**/klarinet, piščali, vokal in zvočila, **Irena Preda**/sopran, **Gregor**



**Volk**/vokal in akustična kitara, **Goran Krmac**/tuba in topotalnik, **Dejan Gregorič** in **Vasilij Centrih**/violini, **Klemen Bračko**/viola in **Urša Kržič**/violončelo. V tej dokaj nenavadni zasedbi in različnih kombinacijah vseh navedenih nastopajočih smo slišali sozvočje avtorskih kompozicij klasične in slovenske ljudske glasbe v sodobnih in živih priredbah na zvočnem popotovanju. Saj je šlo na omenjenem koncertu res za pravi mali orkester (10 izvajalcev; od tega sedem izrazitih instrumentalistov-mdr. tudi godalni kvartet in tri pevke oziroma dve in pevec) in seveda spet za to zasedbo posebej aranžiranih, prirejenih skladb. Ob vsem tem ni manjkalo improvizacij kot neke vrste nadgradnja vsega tistega, kar vsak

posameznik obvlada in zna in kar smo potem tudi še slišali. Vseskozi pa zagotovo en sam veliki lok čez briljantno (zabavno) glasbo na njen kar najbolj fini način.

Njegova oziroma njihova glasba je dobesedno preplavila ne le oder ampak kar celo prepolno Tomčevo dvo-

ski, novoletni koncert. Šlo je seveda za izrazito solistično in komorno (zabavno) glasbeno vsebino in obliko, za glasbo, ki je po svoje v neki vrste dodelani izvedbi na meji perfektnega in še najbolj pričakovana za tako priliko. Seveda naše Domžale imajo tudi sicer že več kot dve desetletji odlično tovrstno kondicijo v rednih sezonah. Tako da se še tam vsa ta desetletja dogaja marsikaj in čemur je potemtakem takle večer le še kronska priča, neke vrste nadgradnja vsega mogočega. Tudi laserska harfa J. Dovča, ki smo jo slišali v zvezi z njegovim aktualnim ukvarjanjem z Nikolo Teslo in njegovo (Dovčevo) fiziko. Ampak te pa še kakšne kemije, predvsem pa glasbe je bilo tokrat v Domžalah res na pretek: prava parada najodličnejše muzike. Ta je imela sicer tukaj primarno, zabavno funkcijo. Ampak na tako zelo fin, umetniško drobnjarski način izvedbe, ki mu v tem primeru ni para na naši tovrstni glasbeni sceni. Čeprav so bili vsi izvajalci do zadnjega violončela na odru še dodatno ozvočeni, je bila tale predstava na ravni visoke umetnosti; umetnosti, ki pa je vseskozi služila podobni, izvrstni zabavi.

Programsko vodstvo KDFB, ki je tokrat ponovno zaupalo J. Dovču, njegovi muziki, harmoniki in umetniškemu vodstvu, je zadelo tale novoletni koncert v samo srčiko. Kajti tudi poanta zabave, ki je bila tudi tokrat v ospredju, je še večja, bolj izpostavljena in zadeta, če je le-ta kvalitetna. In kvaliteta vse omenjene deseterice je bila v obilnem programu, ki se s kar nekaj dodatki ni in ni mogel končati, več kot odlična. Tudi zato sem jo zanalašč zapisal z veliko začetnico!

FRANC KRIŽNAR



## Glasbeno-scenski abonma KDFB

Igralka in glasbenica Polona Vetrih v interdisciplinarni podobi na enem samem odru

**KDFB** Ker jo skoraj osebno poznam, igralko in glasbenico (saj sva bila pred davnimi desetletji celo bolj oddaljena kot ne sošolca na eni od njenih in mojih srednjih šol), me je prav strast, s katero se naša odlična igralka (in glasbenica) **Polona Vetrih** razdaja odrom, še posebej pritegnila. Saj me po tolikih letih še vedno zanimata oba odra: glasbeni in gledališki. Oglelal in prisluhnil sem njeni prvi letošnji predstavi (od dveh v okviru glasbeno-scenskega abonmaja; 11. in 21. januarja 2019; 21. sezona, 3. prireditev domžalskega glasbeno-scenskega abonmaja) v Tomčevi dvorani KDFB; in Polonino najmanj, kar je dvojno umetnost z naslovom mono komedije **Ne pozabite na rože** – odrsko izpovedi Polone Vetrih slišal in videl takole:

P. Vetrih v avtobiografski izpovedi položi prav (vse) račune, obračuna s poklicem igralko (ne pa glasbenice!), življenjem na gledališkem odru ... šopki rož in še čim. Morda malo manj s samo glasbo, četudi je veliko njene igranja na malem klavirčku, veliko več še petja in pa dodatna vloga violončeliste (na odru) **Lare Bešić**. Kajti predstava z eno uro in pol nepretrganega igranja in iz lanskega repertoarja Drame SNG v Ljubljani, je postavljena timsko: odlična režiserka **Ivana Djilas** s prefinjenim odrskim in glasbenim okusom, še ena od ume-

tnic, ki ji je vsekakor potrebno zupati več kot stoočstotno, dramaturgija in avtorica songov **Ana Duša**, scenografinja **Sara Slivnik**, kostumografinja **Jelena Prokovič**, avtor glasbe-skladatelj **Boštjan Gombač** in lektorica **Tatjana Stanič**. Ker je igralka in glavna protagonistka te predstave P. Vetrih kot ena od redkih slovenskih igralk, še dodatno šolana v Londonu na tamkajšnji Akademiji za glasbo in gledališče, se kar precej njene predstave odvije tudi v izvirmi angleščini; seveda tudi s kančkom pristnega angleškega humorja. Nasploh sta humor in optimizem glavni del ali kar poanti tega dela: tako v vsebinskem in avtobiografskem delu kot tudi oblikovno. Kot komorno gledališče igralka in solistka ali v tandemu z violončelistko in nekaterimi dodanimi backup glasbenimi spremljavami, obvlada oder do potankosti in v celoti. Gledališče in glasba ali če že hočete: glasba in gledališče sta tako rekoč razpoznavni znak te predstave in P. Vetrih: ena z drugo, ves čas v izjemnem interpretacijskem tandemu. Za obe umetniški disciplini v vrsti poudarjanja se je izvajalka in avtorica te predstave nekako enakovredno razdajala. Morda z rahlo prednostjo gledališču, ampak njene afinitete, še zlasti pa v tej predstavi, so vseskozi bipolarne. Skupno ju (glasbo in gledališče) družijo tudi to, da sta razen zdaj, ko že ne-

kaj časa poznamo tehniko, ki nam vse to omogoča, obe ostajata (fizično) minljivi. To pove tudi protagonistka predstave P. Vetrih sama, ko se tako ali drugače v temle 'obračunu' dotika svojih predhodnikov in zlasti še predhodnic, slovenskih in tujih (gledaliških) igralk. Tukaj še najbolj izpostavi slovito rusko (gledališko) igralko Marijo Nablocko (1890–1969). Ta je delovala v Slovenskem narodnem gledališču v Ljubljani in tu ostala vse do svoje smrti: 1922–1969. Nablocka je še posebej omenjena, saj je srž tudi tele (avtobiografske) predstave P. Vetrih prebiranje njenih pisem; v galeriji sicer odličnih slovenskih igralcev, Poloninih vzornikov, partnerjev ... je torej tudi ta predstava neke vrste hommage slovenskemu gledališču in obenem neke vrste (samo)obračun igralko od njenega otroštva pa vse do njene dandanašnje igralske perfekcije, do vrhunškega igraltva, do katerega se je P. Vetrih prebila po nizu številnih in odličnih vlog.

Polona Vetrih je dandanes ena redkih, ki glasbeno umetnost tako vrhunsko povezuje z gledališčem ali/in obratno. Tukaj je vrstni red, in koga je več ali manj, še najmanj pomemben. Pomembno pa je to, da zna vrhunsko umetnica ob vsaj tej visoki umetnosti še zabavati; in to kako? Vrhunsko! Polona, bravo!

FRANC KRIŽNAR

## Recenzija filma: Vrhunec (Climax)

Recenzija filma: Climax, 'starega znanca groze', argentinskega režiserja Gasparja Noéja, ni film, ki bi zgolj šokiral na prvo žogo, pač pa je vanj vpeta tudi subverzivna kritika družbeno-političnega sistema, torej današnjega 'divjega' kapitalizma. Kaj se zgodi, če dvorano, neke bogu za hrbotom,



napolnimo s kopico mladih, adrenalina polnih, profesionalnih plesalcev hip-hopa, ki bi dobesedno 'ubijali za svojo umetnost', za nameček pa jim še – brez njihove vednosti – v sangrio zlijemo zajetno količino močno halucinogene droge LSD? Ker je zadeva silno težko opisljiva, pa tudi težje prebavljiva, si bodo za ustvarjanje vtisa vsi radovedneži pač film morali pogledati kar sami. Na glas pa lahko špekuliramo zgolj o tem, ali zaužitje neke kemično pogojene droge na našo podzavest vpliva na način, da se potem v realnosti manifestira tudi tisto, kar je sicer potlačeno? Rokohitsko bi lahko zaključili, da je za epilog dogodkov odgovorna pač droga, na takšen način je namreč najlažje sklepati. Dejstvo je sicer, da mlajši že po definiciji samih sebe ne morejo poznati do te mere, kot denimo starejši ljudje in se zato z vprašanji svojih najglobljih vzgibov praviloma niti ne ukvarjajo.

Naša zgodba – za povrhu avtor sugerira, da je celo resnična – nam ponudi 'ultra-kompetitivno plesno smetano' svoje scene, katere kolektivna nečimrnost je tako v samozavesti plesnega izraza kot tudi v agilnosti in potentnosti mladosti same. Ne slepimo se, tudi inertnost delovanja posameznih t. i. vzgojno-izobraževalnih ustanov je naravnana tako, da zase hoče le 'najboljše', kar pomeni, da v svojih vrstah želi

videti le najbolj ambiciozne, tekmovalne, lepe, skratka čim bolj 'brezhibne' posameznike, katerih osebno delovanje je po marsikateri definiciji psihološke provenience tudi skrajno narcisoidno in nečimrno, torej patološko. Podzavest takšnih mladih, navzven sicer nadvse arogantnih in samozavestnih, navznoter pa silno ranljivih in negotovih posameznikov, je zato prežeta z neizmernim strahom, ki mora biti zato neke v njej kar se da skrbno skrit in vsaj navidezno zavarovan. Vendar po zajetni količini LSD-ja seveda nič več, saj vse obrambe popokajo.

Le špekuliramo lahko, da je Noé pač sprevrženec in neizmeren sadist, saj se po ogledu njegovih filmov čutimo dobesedno izžete, v sebi pa nosimo kombinacijo ambivalentnih emocij, od katerih se zdi, da ni prav nobena 'pozitivna'. Slednje pa bi bilo vse preveč enostavno. V nas je tako moč zaznati jezo, zgroženost, otopelost in nemoč, po ogledu omenjenega filma pa sem sam na ustnicah nosil celo besedo satanizem. Če se je namreč še do nedavnega v zavesti globalnega filmskega občestva kot mojster tistega najbolj moralno oporečnega, grozljivega, odurnega, sprevrženega, torej v vseh smislih družbeno nesprejemljivega, zasidral Lars Von Trier, ki je bil med drugim oklican tudi za 'fašista', nekaj najbolj svetovno priznanih filmskih festivalov pa mu je svoje gostoljubje celo odreklo, ga je na tem piedestalu v zadnjem času zagotovo nadomestil Gaspar Noé. Slednji je namreč tisti, ki svojo odkrito željo po permanentnem šokiranju filmske publike iz filma v film le še stopnjuje, – in to konstruktivno – medtem ko se zdi, da se je Von Trier v zadnjem času v tem početju vendarle nekoliko izpel in tudi utrudil. Ne glede na to, da se po ogledu Climaxa mar sikateri gledalec lahko upravičeno vpraša 'zakaj?', bo moral ob nekoliko tehtnejšem razmisleku priznati, da »smo žal ustvarili sistem, ki žre naše otroke«. Včasih celo dobesedno.

Film si lahko ogledate tudi v Meštem kinu Domžale.

ŽIGA ČAMERNIK

## Po svilni poti: arabska, judovska in kitajska glasba

Drugi koncert 21. sezone koncertnega-modrega abonmaja KDFB

**KDFB** Na drugem koncertu (18. januar 2019) 21. sezone koncertnega-modrega abonmaja KDFB je bil v izvedbi inštrumentalnega consorta v zasedbi: Mairead Hickey, Shuichi Okada in Yoan Brakha/violine, Gyorgy Kovalev/viola, Ella van Poucke/violončelo, tolkalcev Jožeta Bogolina in Aleksandra Simionova in seveda našega klarinetnega asa Mateja Bekavca na sporedu arabska, judovska in kitaj-

ta (trgovska) pot, drugače pa gre za neke vrste vrhunsko klezmer glasbo kot neke vrste etnološki fenomen in skrbno ovito v okusno klasično oziroma umetniško glasbo. Vse skladbe pa še dodatno povezuje življenje in smrt, ki se pretakata skozi notno črtovje. Zato so prisotni zvočki ekstaze, boja in tragičnosti, ki vejejo skozi omenjene partiture. To kar kliče po refleksiji in poti navznoter.

in središčna skladba pa so bile zagotovo Golijove Sanje in molitev slepega Isaaca za klarinet in godalni kvartet (1994) in ki jih pozneje poznamo še kot priredbo s spremljavo (godalnega) orkestra. V glasbenem jeziku predstavlja nekakšen ep o judovski zgodovini. Gre za ekstatično predstavo judovske glasbe oziroma njenega klezmerja, ki so jo vsi izvajalci izpovedali v malce da ne v trans-repro-



ska glasba; prednjačil je klezmer. Tako označujemo z eno samo besedo judovsko plesno glasbo iz Evrope, saj je njegova pradomovina Odesa, milijonsko pristanišče (ust. 1794) na jugozahodu Ukrajine ob Črnem morju. Tokrat so glasbo za Domžale podpisali skladatelji Sirec Kinan Azmeh (roj. 1976), Francoz Pierre Thilloz (roj. 1970), Kitajec Bright Sheng (roj. 1955) in Argentinec Osvaldo Golijov (roj. 1960). Vsem izvedenim in slišanim delom je skupen programske obarvani navdih. Zanje je skupna orientalska glasbena govorica v različnih odtenkih, od sirske prek dveh portretov armenskega programa pa vse do kitajske glasbe; za naše razmere res prava glasbena eksota. To pa samo geografsko povezuje svilna-

Azmehova dva stavka (Ples in Epilog) sta vključevala tako klarinet kot duduk in godalni kvartet ter folklorno tolkalce. Bila pa sta skladbi-stavka iz cikla s skupnim naslovom Ograja, streha in oddaljeno morje. Thillozov Khojali 613 je nastal v času armensko-azerbajdžanskega konflikta (1991–1994) ter doživel premieri v Parizu in Londonu (2013). Njen naslov pove, da gre za masaker azerbajdžanskih civilistov v vasi Khojali. Tokrat gre za izvajalce-solista na violini in klarinetu, godalni kvartet in pomembno vlogo tolkal, ki jih obvladujeta kar dva izvajalca. V trstavčnem Shengovem Concertinu za klarinet in godalni kvartet naš Bekavac poseže po obeh orkestrskih klarinetih v: A in B-uglasitvi. Finale, ali kar sklepna

dukiji. Naš M. Bekavac, ki je bil tako rekoč na odru ves večer, pa je poleg na oba (različno) uglašena klarineta, igral še na basovski klarinet.

Omenjeni koncert se je z nekaterimi prekinitvami razpotegnil spet tja v začetno tretjo uro. Bilo pa je spet obilne in kvalitetne glasbe na pretek: tako in drugačna, zlasti še kvalitetna in sodobna ter aktualna, etno- in umetna oziroma umetniška glasba, ki ne glede na oddaljenost svoje pojavnosti presejati, oplemeniti in podžge; tako izvrstne izvajalce kot seveda polno številno občinstvo z njeno kar največjo naklonjenostjo. Gre za fluid med izvajalci in občinstvom, ki že kar nekaj zaporednih (Bekavčevih) sezon v Domžalah še kar traja ...

DR. FRANC KRIŽNAR

8. FEBRUAR

KULTURNI  
PRAZNIK



KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE

ob 10.00 Maša Kagao Knez & Murat: LAKELESS

plesno-glasbena predstava / Studio XXV, Plesni Teater Ljubljana, SiTi Teater BTC / za družine, 5+ / Bobri na potepu v Domžalah / vstop z brezplačnimi vstopnicami

MENAČENKOVA DOMAČIJA

odprta od 10.-12. in od 17.-19. ure

ob 11.00 POKLICI NEKOČ: KROJAČ, PODOBAR, SLIKAR  
5+ / interaktivno vodstvo za otroke in družine (vodi Katarina Rus Krušelj) / Bobri na potepu v Domžalah

ob 18.00 ŠUBIČEVA PODOBARSKA DELAVNICA

vodeni ogled po razstavi z Ivo Podlipnik, univ. prof. filozofije in pedagogike, in Katarino Rus Krušelj, kustosinjo razstave

SLAMNIKARSKI MUZEJ

odprt od 10.-12. in od 17.-19. ure

ob 11.00 DOMŽALSKI KOMORNI ZBOR

nastop pevskega zbora in recitatorjev / zborovodja: Gregor Klančič

Preživite ga  
v vaši najljubši kulturni ustanovi  
Vstop prost!



Kulturni dom  
Franca Bernika  
Domžale

## KULTURA

## Darilo domžalske kulture mlademu občinstvu

Prireditve festivala Bobri tudi v Domžalah

Festival kulturno-umetnostne vzgoje Bobri je sicer večinoma ljubljanski, a v zadnjih letih je postal tudi domžalski. Nastal je na pobudo Mestne občine Ljubljana z namenom spodbujati mlade k ustvarjalnosti in kakovostnemu preživljanju prostega časa, s tem pa povečati socialno kohezivnost ter dvigniti kulturno pismenost otrok in mladine. **Vsi dogodki v okviru festivalu so brezplačni** in pripravljeni tako, da zaobjemajo pripravo na dogodek, njegov ogled kot izkušnjo in po prireditvi tudi refleksijo in pogovor o doživetem. Dopoldanske prireditve in aktivnosti so namenjene organiziranim obiskom šol in vrtcev, popoldanske in prireditve ob vikendu pa družinskim oziroma individualnim obiskom. Pri organizaciji Festivala Bobri je v Domžalah pripravi sodeloval Kulturni dom Franca Bernika, letos pa se je prvič pridružila tudi Knjižnica Domžale. Vključuje vsa področja umetnosti – gledališke, glasbene, plesne predstave, filmske projekcije, muzejske in galerijske delavnice ter vodstva.

Eno temeljnih poslanstev Kulturnega doma Franca Bernika Domžale je mlajšim obiskovalcem omogočiti in ponuditi na ogled kakovostne kulturne vsebine. Od 19. januarja do 8. februarja si tako lahko tudi v Domžalah nekatere predstave in dogodke v okviru festivala brezplačno ogledajo šole, vrtci in družine. Pripravili smo dve filmski projekciji animirane pustolovščine **Neverjetna zgodba o velikanski hruški** (19. in 31. januarja). Vrtcem je bil namenjen ogled vizualne plesne gledališke predstave v izvedbi Plesnega teatra Ljubljana in Aeiou gledališča: **Krickrac, to sem jaz!** (25. januar). Igriva predstava, ki je namenjena najmlajšim obiskovalcem, je v doje-



manju in spoznavanju samega sebe. V Galeriji Domžale smo 26. januarja pripravili **ustvarjalno likovno delavnico Likovna akcija ob razstavi Franca Kropinika in Larisse Tomassetti**, na kateri so otroci raziskovali, kakšne so naše poteze ob ustvarjanju z glasbo in plesom. MiniGalerija ima sicer že uveljavljen koncept ustvarjalnih delavnic, kjer enkrat mesečno, ob sobotah dopoldne, vzporedno z aktualno razstavo otroci spoznavajo likovno umetnost in tudi ustvarjajo raznovrstne izdelke različnih tehnik. V Slammnikarskem muzeju pa smo letos za šole pripravili delavnico izdelovanja **zapestnic iz slamnate kite**, saj tako lahko otroci spoznajo slammnikarsko tradicijo.

Družine si v februarju lahko ogledajo še izbor kratkih animiranih filmov **Slon kolesari po svetu** (3. februar), s katerimi otroci spoznavajo različne avtorske estetike in tehnike ustvarjalcev. Gre za izbor za najmlajše gledalce, ki se mogoče prvič odpravijo v kino, zato filme spremljajo v družbi mentorice Mestnega kina, ki jih bodo vodile čez zgodbe in se pogovarjale o vsebini vidnega. Prav tako je ogledu z družino za izven (na praznični 8. februar) na-

menjena še plesno-glasbena predstava **Maše Kagao Knez & Murata: Lakeless**, ki prikazuje vsakdanje situacije in medčloveške odnose, ta preplet pa plesalka in beatbokser izvajata s kombinacijo plesa in glasu. V Menačenkovi domačiji smo pripravili še interaktivno vodstvo po razstavi **Poklici nekoč: krojač, podobar, kipar** (8. februar), kjer otroci med sprehodom z različnimi ugankami spoznavajo stare poklice. Letos so se Bobri prvič ustavili tudi

v **Knjižnici Domžale**, kjer so vsebinam za vrtce namenili kamišibaj predstavo (21. januar) in baletno delavnico (22. januar), za družinske obiske pa Pikino čajanko z ustvarjalnimi delavnicami (23. januar), Pravljično urico - obliko knjižne vzgoje (24. januar), ki otroka uvaja v pravljčni svet in glasbeno delavnico: Z igro v glasbeni svet (25. januar). V februarju pa vabijo še na gibalno igralnico s Plesno šolo Miki (4. februar).

Vse prireditve so pospremljene s tematskimi pogovori in delavnicami, kjer se razkrije bistvo letošnjih Bobrov, ovitih v ples in gibanje. Raziskovali smo in raziskovali še bomo, kako umetnost ustvarjamo z gibom in plesom ter se ob tem čudimo, kaj vse zmore naše telo. Tako spoznavamo raznolike umetniške prakse in zvrsti, njihove ustvarjalce in prostore, kjer se dogajajo čudeži umetniškega ustvarjanja. Za to področje so se organizatorji odločili, ker gre za področje, ki pri nas še ni institucionalizirano in je tovrstne produkcije za mlade premalo. Na celotnem 11. festivalu Bobri se bo v treh tednih skupaj zvrstilo kar 160 dogodkov, namenjenih otrokom vseh starosti, domžalska organizatorja pa sta prispevala skupaj 15 prireditve, a si v prihodnje želimo, da bi Bobri postali bolj prepoznavni in tudi finančno podprt projekt Občine Domžale, saj so bili vsi dosednji dogodki dobro obiskani in sprejeti.

SIMONA URANKAR, KULTURNI DOM  
FRANCA BERNIKA DOMŽALE

## Za nami je fantastično leto 2018

»Za nami je fantastično leto 2018,« so bile besede predsednika Kulturnega društva Domžalski rogisti Jerneja Hribarja na občnem zboru, ki so ga pripravili sredi decembra.



**KULTURNO DRUŠTVO DOMŽALSKI ROGISTI** Na uspešno leto so številne obiskovalce in goste opozarjala tudi razstavljena priznanja, ki bodo tudi v prihodnosti pričala, kako uspešno in nepozabno je bilo leto 2018. Na občnem zboru, suvereno ga je vodil Tine Pavli, so pregledali opravljeno delo, dopolnili vodstvo društva, sprejeli organizacijski in vsebinski program za leto 2019, posebej pa so spregovorili o priletnitvi mladih rogistov med Domžalske rogistice, ki bodo kmalu praznovali prvih trideset let uspešnega dela.

Predsednik Jernej Hribar je za začetek prebral del prispevka, objavljenega v Slammniku, v katerem so strnili svoje spomine na udeležbo in četrto mesto na drugem evropskem prvenstvu, ob tem uspehu pa je opozoril še na zlati rog, ki so ga prejeli na mednarodnem tekmovanju v Avstriji. Zahvalil se je sponzorjem, ki so jim omogočili nakup novih oblek, posebej pa še PGD Domžale - mesto in Godbi Domžale, v katerih prostorih pridno vadijo. Pohvalil je vse člane glasbene skupine, ki od leta 2016, ko se jim je pridružil Daniel Savnik, delajo resnično velike korake - tako po organizacijski kot vsebinski plati, tudi ob pomoči dolgoletnega umetniškega vodje Ivana Kozariča, izpostavil pa je tudi prihod Mihaela Koz-

jeka. Z več kot 30 nastopi, njihovi temelji so se skozi vse leto postavljali na 48 vajah, so rogistice uspešno uresničevali slovensko lovsko kulturo, razveseljevali ljubitelje tovrstne glasbe in tudi sami sebe, saj jih igranje razveseljuje in krepi - tako kvaliteto izvajanja pesmi kot prijateljstvo med vsemi člani. Ob predsednikovem smo prisluhnili tudi poročilom tajnika, blagajnika in dirigenta. Vsi so leto pozitivno ocenili, predvsem pridnost in zagnanost glasbenikov, ki so tudi po mnenju dirigenta Daniela Savnika naredili velik kvaliteten napredek. Vsa poročila so bila sprejeta z glasnim aplavzom kakor tudi izvolitev nadzornega odbora in častnega razsodišča, nato pa so prisotni prisluhnili delovnemu načrtu, ki ga je tako po organizacijski kot vsebinski plati podal Daniel Savnik in poudaril, da je njihov cilj vzpenjanje po lestevici kvalitete navzgor, kar so delno že dosegli, saj na to kaže povabilo na 3. evropsko prvenstvo, kjer so bili v letu 2018 kot edina skupina iz Slovenije četrti. Na kratko pa so cilji 28. leta delovanja Domžalskih rogistov naslednji: še naprej ohranjanje in krepitev izvajanja slovenske lovske pesmi, animacija ustvarjalcev za tovrstne slovenske pesmi in krepitev prispevka k njeni promociji, uvrstitev v finale na 3.

evropskem prvenstvu, v zbirko številnih zlatih rogov dodati še katerega z mednarodnih tekmovanj, pridobivati nove člane in če je le mogoče, tudi katerega od novih instrumentov, okrepiti sodelovanje z drugimi glasbenimi skupinami - tako v občini kot izven nje, z Glasbeno šolo Domžale in z Lovsko zvezo Slovenije ter lovskimi družinami na našem območju.

Že v letu 2019 začenjajo s pripravo na jubilejno leto 2021, ko bodo praznovali 30-letnico. Ob tem razmišljajo, da bi Domžale gostile katero od mednarodnih prireditve, da bi, morda skupaj z drugimi, izdali nosilec zvoka, ob instrumentih celo kakšno zapeli in na njem predstavili kakšno domžalsko skladbo in še kaj bi lahko zapisala.

Oglasili so se tudi gostje, med njimi tudi Peter Ložar, župan Trzina, ter pohvalili dosedanje delo in sodelovanje z Domžalskimi rogistice. Vsi so rogistom zaželeli, da bi uspešno nastopali in sodelovali tudi v prihodnje.

Iskrene čestitke, spoštovani Domžalski rogistice, za opravljeno delo. Kot ste se lahko sami prepričali na občnem zboru, so vsi člani in članice pa tudi ljubitelji tovrstne glasbe in vaši sodelavci ponosni na vas in naj tako tudi ostane.

VERA VOJSKA

DOMŽALE  
Prostor zadovoljnih ljudi

# FOTONATEČAJ

VISIT DOMŽALE

## Prostor zadovoljnih ljudi

Zima

Natečaj poteka štirikrat letno:  
pomlad, poletje, jesen in zima.

Več informacij: [www.domzale.si](http://www.domzale.si)

1. nagrada: 100 EUR • 2. nagrada: 75 EUR  
3. nagrada: 50 EUR

OBČINA DOMŽALE

# Zgodbe iz Kofutnikove domačije – življenje Kofutnikove družine med drugo svetovno vojno (11. del)

V interpretacijskem načrtu z naslovom Kofutnikova domačija kot ekomuzej, ki smo ga v okviru priprav za ohranitev Kofutnikove domačije zasnovali v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, osrednje mesto zavzema zgodba župana Johana Giovanellija. Ko se je začela druga svetovna vojna, se je vsa njegova družina aktivno vključila v odpor proti okupatorju.

**K**ako težke razmere so bile v naših krajih med drugo svetovno vojno, si danes težko predstavljamo. Nemci so vzpostavili okupacijsko civilno oblast, ki jo je na Bledu in pozneje v Celovcu vodil Franz Kutschera. Za političnega komisarja v okraju Kamnik je bil določen dr. Fritz Dullnig, ki je imenoval občinske komisarje. Kmalu po okupaciji so Nemci začeli s prvimi aretacijami in izselitvami. Šestega maja 1941 so razpustili ubožnico v Homcu, ki je bila v stari šoli, in tam uredili občinski urad. Še isti dan so aretirali tedanjega homškega župana Gregorja Repanška z družino. Sledile so aretacije slovenske inteligence (učiteljev, duhovnikov, društvenih delavcev idr.), ki so med domačim prebivalstvom izzvale ogorčenje in nasprotovanje okupatorju. To so domačini izrazili v splošni napisni akciji, ko so zidove hiš popisali z Ne damo se seliti, Smrt fašizmu in z drugimi parolami proti okupatorju. Med splošno napisno akcijo so fantje v Radomljah, Preserjeh in na Homcu prebarvali in odstranili nemške krajevne napise. Šef okupacijske civilne uprave Franz Kutschera je že konec junija 1941 uvedel policijsko uro od 22. do 4. ure zjutraj, julija 1942 pa jo je še podaljšal od 20. ure do 5. ure zjutraj. Razglasil je, da bo vsak, ki bi bil v tem času zunaj in na prvi poziv ne bi počakal, ustreljen. Julija 1941 je okupator



Kofutnikova družina leta 1938

razmer niso mogle obvladovati, zato so že avgusta 1941 v Kamnik premestili 171. rezervni policijski bataljon, nemške vode pa so premestili tudi v Domžale in Mengeš. S stalnimi večjimi vojaškimi posadkami so se začele pogoste okupatorjeve hajke, ki so bile nevarne tako za partizane kot tudi za domačine, ki so partizane podpirali.

Štirje člani Kofutnikove družine tri leta pred drugo svetovno vojno: sedita mama Kati in oče Johan Giovanelli, stojita pa hčerka Pepca in najstarejši sin Iko. Manjka najmlajši sin Lovro.

V takih razmerah so živeli domačini na našem območju med drugo svetovno vojno. Kljub velikemu tveganju so vsi Kofutnikovi po svojih najboljših močeh pomagali odporniškemu gibanju in upali v osvoboditev domovine izpod nemške okupacije. Nekdanji župan Johan Giovanelli je ves čas vojne, dokler družine oktobra 1944 niso izselili, delal v tovarni Induplati. Ilegalno je bil predsednik Osvobodilne fronte za Jarše in Rodico. Najstarejši sin Iko, ki je ob izbruhu vojne dopolnil 17 let, je hotel v partizane, vendar so ga pregovorili. Zaradi težavnih razmer in pomanjkanja orožja je bilo splošno načelo, da naj se fantje partizanom pridružijo izurjeni in oboroženi, ko bodo prišli na dopust iz nemške vojske. Njegovo tragično usodo bomo spoznali v naslednjem delu. Mama Kati je sodelovala v krajevni AFŽ, njena mladoletna hči Pepca in sin Lovrenc pa sta delovala v mladinski in pionirski odporniški skupini.

Kofutnikova Pepca se spominja: »Organizirala sem zelo zanesljiva dekleta, tako da pri nas ni bilo nobene izdaje ... Dekleta so mi zaupala in me postavila za predsednico. Skrbele smo za ranjence, prenašale pošto, ko so prišle brigade ali kdo drug, ki so šli čez naš teren, smo jih morale varno peljati skozi naše kraje.« Stane Stražar v knjigi Ob bregovih Bistrice piše, da so Nemci, ki so bili nastanjeni v jarški šoli, na božični večer, 24. decembra 1943, iz strahu pred partizani začeli streljati iz šolskega poslopja in pri tem zanetili bližnjo Rakebovo domačijo, ki jim je bila zaradi slabega pregleda tudi sicer na poti. »Zaradi močnega streljanja in velikega požara je bilo nevarno, da bi Nemci patrolirali, zato je šla aktivistka in sestra partizanskega vodje Pepca Giovanelli pred partizani, ki so se usmerili proti Šmarci.« Na drugem mestu Stražar piše: »Organizacija Pionirji svobode je delovala tudi v Jaršah in

na Rodici. Vodil jo je Lovro Giovanelli, po njegovi izselitvi oktobra 1944 pa Albina Skok.« Fantje so zbirali obvestila in izvajali trosilne akcije. Mladina je zbirala sanitetni material, razna zdravila in material za tiskarno. Organizirali so se po vaseh, pozimi pa so bile aktivnosti razdeljene tudi po hišah, kjer so babice in mame za partizane pletle rokavice, nogavice, kape, šale in jopice. Material so jim dobavljali delavci, zaposleni v tovarni Induplati. Kofutnikova Pepca se spominja: »Glavna naloga našega odbora je bila prenašanje pošte in obveščanje o premikih sovražnika. Organizirali smo predstraže kurirjem, ki so vsako noč prihajali na to območje. Bili smo velika opora odborom AF in AFŽ.« Nato dodaja: »Bili smo mladi, naivni in smo izvrševali vse naročeno, marsikatera drzna akcija je bila plod našega dela. Nismo razmišljali, v kakšne nevarnosti se podajamo. Tako smo obešali zastave na najvišja drevesa, napeljali vrvi in spodaj napisali: »Pazi, minirano.« ... Veliko živeža je bilo zbrane in odpeljane na Rodico k Trnavcu, od tam pa ga je Trnavčev sin Miha vozil gospodarski komisiji v Račo in na Vrhopolje. Skrivali smo pošto, v policijskih urah skrivaj prenašali ranjence in večkrat se vprašam, kako smo pravzaprav vse to zmogli.« Ob večerih so se navadno zbirali po vrtovih, da bi se lahko umaknili ali se skrili, če bi prišli Nemci. Pepca je skrbno pisala poročila in jih vsak teden oddajala Rakovemu Janku. Mama, ki se je zelo bala zanj, za njene aktivnosti ni vedela, oče pa je vedel.

DELOVNA SKUPINA ZA VSEBINSKI NAČRT  
KOFUTNIKOVA DOMAČIJA KOT EKOMUZEJ

#### Literatura:

- Mark Poljanšek, M., Cencilj: Johan Giovanelli (1894–1964) iz Kofutnikove domačije v Srednjih Jaršah: raziskovalna naloga OŠ Rodica, 2016.
- Miha Prajs, Špela Prajs: Fotografije iz Kofutnikove domačije v Srednjih Jaršah, raziskovalna naloga OŠ Rodica, Domžale, 2018.
- Vera Vojska: Srčna in prizadevna aktivistka, Pogled na domžalsko preteklost, Slamnik, letnik LV, št. 12. december 2015, str. 34.
- Stane Stražar: Ob bregovih Bistrice, Od Rodice do Duplice in Radomlje z okolico. Radomlje: Krajevna skupnost Radomlje, 1988, str. 815–819, 861–862, 903.

## V MUZEJU Februar '19



MENAČENKOVA DOMAČIJA  
Torek, 5. februar 2019, ob 18. uri  
Odprtje

## ŠTEFAN ŠUBIC IN NJEGOVA PODOBARSKA DELAVNICA

Razstava | 5. – 26. februar 2019  
Vstop prost.

pred občinsko pisarno na Homcu objavil razglas o obvezni oddaji pšenice. V šole, v stanovanja izseljenih domačih učiteljev, so se naselili nemški učitelji, ki so takoj začeli z nemškimi pripravljalnimi tečaji za odrasle in odraslo mladino ter jih začeli navduševati za velikorajhovske ideje. Nasprotovanje proti ponemčevanju in nemški osvajalni politiki je tiho tlelo med domačim prebivalstvom. Za vstajo v kamniškem okrožju, ki se je začela v noči med 27. in 28. julijem 1941, je bil najbolj pomemben sestanek Vojno-revolucionarnega komiteja za kamniško okrožje dva dneva prej na Orešenkovi opekarini v Volčjem Potoku. V trojkah so začeli izvajati obsežen načrt sabotažnih akcij. V povračilo za partizanske akcije, še posebej če je šlo za napad na kakšno Nemcem naklonjeno osebo, so se Nemci maščevali s streljanjem talcev (npr. 29. avgusta 1941 pred tovarno Induplati Jarše). Žandarmerijske in druge okupatorjeve postojanke novih

SLAMNIKARSKI MUZEJ  
Sreda, 20. februar 2019, ob 18. uri

## MITJA FAJDIGA O slovenstvu in staroselstvu

Pogovor bo vodila Cveta Zalokar.  
Vstop prost.



SREČANJA POD SLAMNIKI

# Hausmart!

vrhunska okna, vrata, senčila, protivlomna in alu vhodna vrata



BREZPLAČNA IZMERA!

Okna in vrata  
Veka Ineo 76

MODRA ŠTEVILKA  
080 87 74

VELIKA PONUDBA  
PVC, PVC/ALU,  
ALU OKEN, VRAT  
TER SENČIL

Sveti Duh 139, 4220 Škofja Loka, info@hausmart.si www.hausmart.si



Kulturni dom  
Franca Bernika  
Domžale

www.kd-domzale.si  
T: 01/722 50 50

MENAČENKOVA DOMAČIJA Cankarjeva ulica 9, 1230 Domžale, menacenk@kd-domzale.si | Odpri v času razstav od tor. do pet. od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob sob. od 10.00 do 12.00; ob praznikih, ned. in pon. zaprto.

SLAMNIKARSKI MUZEJ DOMŽALE Kajuhova 5, 1230 Domžale (domuje v Godbenem domu Domžale), slamnikarski.muzej@kd-domzale.si | Odpri od tor. do pet. od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob sob. od 10.00 do 12.00; ob praznikih, ned. in pon. zaprto.

## KULTURA

## Februar začenjamo s Pepelko – muzikalom za vse generacije

Zaradi izjemnega zanimanja za pravljicni muzikal *Pepelka* se bo ekipa nadarjenih igralcev, pevcev in plesalcev spet zbrala in zaigrala 1. in 3. februarja 2019 v Kulturnem domu v Radomljah.

Po zaslugi ekipe Kulturnega društva Ihan in Mlin Radomlje, ki sta zadnja štiri leta vse bolj in bolj aktivni, je muzikal doživel že prek 20 uspešnih ponovitev. Vsem poznani par, Pepelka (Tjaša Hrovat) in princ (Uroš Steklasa), pričarata pravo romantiko na odru, ki

grafija poskrbijo, da se čisto v vsakem gledalcu prebudi notranji otrok. Na kratkih predstavah bo opaziti še nekaj dodatne svežine, saj bo orkester prvič igral pod taktirko mlade dirigentke Mojce Lavrenčič, v zasedbi pa pozdravljajo tri nove plesalce.



malokaterega gledalca v dvorani pusti ravnodušnega. Za odlične komične in dramatične vložke poskrbi uigran trio – zlobni sestri Charlotte (Natja Levec) in Gabrielle (tokrat se bo v tej vlogi izkazala Barbara Pavlič) ter nepreko-sljiva Pepelkina mačeha (Nejc Lisjak). Predstava je izjemna, ker se je kreativna ekipa, ki jo med drugim sestavljajo odlični režiser Nejc Lisjak, glasbena vodja Uršula Jašovec in koreografinja Petra Vegelj, potrudila, da gledalcu ponudi vse elemente izvirne Pepelke – bučo, kočijo, steklene čevlje, kraljevi banket, letečo dobro vilo in izredno drzno preobrazbo Pepelke v prince-so. Dih jemajoča scena na vrtečem se odru, orkester in čudovita kostumo-

Kako čudovita je predstava, pa pričajo tudi zapisi, ki so jih pustili gledalci na njihovi facebook strani: »Če bi lahko, bi vas prišla gledati čisto vsakič. Popolna predstava.« in »Enkratni, najboljši ste!!! Čudoviti glasovi, uigrani nastopajoči, TOP EKIPA, kjer vlada pozitivna energija, ki se čuti v dvorani. Opravljeno z odliko.«

Vljudno vabljeni, da tudi vi preživite svoj prosti čas z vašimi ljubljenci ob ogledu čarobnega muzikala *Pepelka*. Vstopnice so na voljo prek spletne strani mojekarte.si, na bencinskih črpalkah ali prek telefonske številke 051 230 554 (Klavdija).

TATJANA BONIN

## V Radomljah bodo pozdravili Dolly

Kulturno društvo Ihan in Kulturno društvo Mlin Radomlje, ki se v zadnjih štirih letih lahko pohvalita s številnimi glasbeno-gledališkimi kolaboracijami, med drugimi uspešnimi muzikali *Moje pesmi, moje sanje*, *Annie* in *Pepelka* bodo v februarju za dva večera pozdravili novo koncertno poslastico, ki sliši na ime **Hello, Dolly!**

**KULTURNO DRUŠTVO IHAN IN KULTURNO DRUŠTVO MLIN RADOMLJE** Ob spremljavi **Godbe Domžale** bodo to vrhunsko glasbeno komedijo v koncertno-bralni uprizoritvi izvedli številni uveljavljeni ustvarjalci in nadobudni mladi solisti, ki jih bo še podkrepil zborovski sestav, v katerega bodo vključeni **KPZ Drouz, Klapa Sidro** in skrbno izbrani povabljeni pevci.

Vsebina muzikala govori o Dolly Levi, ki je drzna, očarljiva in ovdovela newyorška ženitna mešetarka, ki svoje delo nadvse rada in dobro opravlja. Najnovejši stranki, ki potrebuje njene storitve, sta godrnjavi 'polmilijonar' Horacij Vandergelder in mladi umetnik Ambrož Kemper, zaljubljen v Vandergelderjevo nečakinjo.

Dolly splete mrežo romantičnih zapletov, ki vključujejo Horacija, njegova dva uslužbenca, čedno klobučarko in njeno pomočnico, medtem pa ves čas skuša uresničiti svoj skriti načrt – da bi se Horacij zagledal vanjo.

V naslovni vlogi Dolly, ki sta jo med drugimi upodobili tudi zvezdnici Barbra Streisand in Bette Midler, bo zasijala **Damjana Golavšek**, njenega izbranca Horacija Vandergelderja bo

odigral **Jure Sešek**, pisano družbo, ki ju obdaja, pa tvorijo vodilni izvajalci slovenskih muzikalov, med njimi tudi **Luka Markus**. Koncert režira mladi režiser Nejc Lisjak, dirigira pa Damjan Tomažin.

Prav posebna zahvala za izvedbo dogodka gre Kulturnemu društvu Miran Jarc Škocjan in Ložetu Stražarju.

Vstopnice si lahko že zagotovite na telefonski številki 051 230 554 (Klavdija), prek spleta na [www.mojekarte.si](http://www.mojekarte.si), na bencinskih črpalkah, možno pa jih bo tudi kupiti v KD Radomlje.

Vabljeni, da za en večer pozabite skrbi in se potopite v čudoviti svet tega muzikala!

TATJANA BONIN



## Kulturno društvo Vir za lepši začetek novega leta

Naj bo leto 2019 vaše leto

**KULTURNO DRUŠTVO VIR** Ena izmed tradicij, ki vsako leto polepša prehod iz starega v novo leto, je vsakokratna predstava, ki jo zadnje dni starega leta Kulturno društvo Vir nameni vsem, ki radi nasmejnani prestopajo iz enega v drugo leto. Tako je bilo tudi ob koncu leta 2018, ko je Kulturno društvo Vir ob pomoči Krajevne skupnosti Vir povabilo na prijetno srečanje s predstavo *Brade*, v kateri nastopajo Boštjan Gorenc - Pižama, Perica Jerkovič in Gašper Bergant. S svojim novim šovom gledalce popeljejo v zakulisje stand up scene, hkrati pa jim predstavijo nekatere izseke iz svojih zanimivih življenj, ne izpustijo pa tudi nekaterih aktualnih tem, ob katerih se gledalci sicer smeji, jim pa vzbujajo tudi razmišljanje.

»Kako čas hiti,« je ob pozdravu obiskovalcev, ki so napolnili virski kulturni dom, dejala Tanja Tekavc, predsednica Kulturnega društva Vir, in nas spomnila na leto, ki je že odšlo, še več poudarka pa je namenila letu, ki je prišlo, ter vsem zaželela veliko zupanja – tako vase kot v vse, ki so ob nas. Zaželela nam je, v imenu kulturnega društva in Krajevne skupnosti Vir izpolnitev vseh želja, veliko sreče, zdravja in smeha, ki bo zanesljivo vsem polepšal dni novega leta. Zahvalila se je sponzorjem: Lekarni Vir, Cvetličarni Arboretum Volčji Potok in Kavarni Tibu ter vsem zaželela, da bo leto 2019 samo njihovo dobro leto.

In nato smo prisluhnili najbolj kosmati komediji *Brade*, ki je v napovedniku ponujala poldrugo uro smeha v razposajeni moški družbi brez dla-

ke (zgolj) na jeziku. Vsi trije igralci in vsak zase so ponudili pester pogled v njihova življenja, se spomnili najbolj zanimivih, ne nujno najbolj smešnih dogodkov iz svojih življenj, skušali v svoj program vključiti tudi nasmejanje gledalce, ki so včasih zardevali namesto njih, predvsem pa ustvarili prijetno vzdušje – tako s samostojnimi

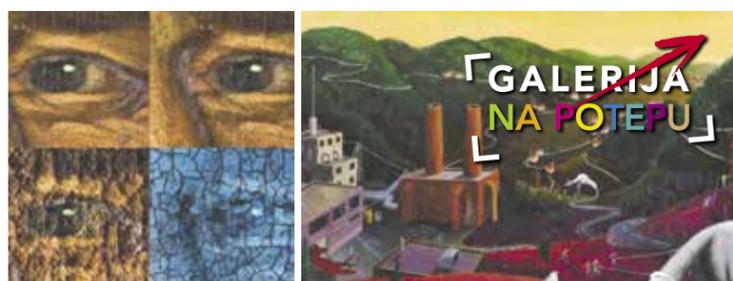
gledali v pomen nekaterih slovenskih besed ter bili tudi poučeni, od koga se, v prednovoletnih dneh, najbolj splača vzeti novoletni koledar. To je le nekaj zanimivih tem, ki so oblikovale prijeten večer, ki je zanesljivo dosegel svoj namen: nasmejanje v leto 2019.

Kot navadno je tudi letos krajevna skupnost, urednik Matjaž Vodlan,



nastopi kot skupnimi pogovori. Gledalci smo bili tako deležni tudi nekaterih nasvetov v zvezi z vzgojo otrok, s komiki smo obdelali nekatere znane slovenske estradnike in udeležence resničnostnih šovov, na kratko po-

v dneh pred novim letom izdala glasilo KS Virjan ter v njem predstavila življenje in delo krajevne skupnosti, društev in organizacij v letu 2018.

VERA VOJSKA  
FOTO: BRADE

## NOVEJŠE SLIKARSTVO V SLOVENIJI SKRIVNOSTI DOLGEGA ŽIVLJENJA IN ČAS BREZ NEDOLŽNOSTI

LJUBLJANA, SOBOTA, 23. 2. 2019

Letošnje prvo potepanje bomo opravili v **Ljubljani**. Začeli bomo ob 10h v **Narodni galeriji** z ogledom nadvse zanimive **razstave o restavriranju umetnin**, kjer bomo videli, kaj vse je potrebno narediti, da umetnina, ki ni v najboljšem stanju, spet zaživi na novo in kako ji restavriratorji podaljšajo življenje.

Nadaljevali bomo v **Moderni galeriji**, z ogledom **razstave novejšega slovenskega slikarstva**, ki ima skrivnostno rdečo nit tematik in avtorjev. Svoje slike razstavljajo avtorji, izbrani po presoji kustosinje Martine Vovk, med njimi tudi zelo zanimiv razstavljaev iz Galerije Domžale.

Zberemo se pred Narodno galerijo **ob 10. uri**. Vstopnini: 3,50 in 4 eur. Kot vedno od sedaj nas bo po razstavah popeljal strokovni vodja Galerije Domžale **Jurij Smole**.

Zaželene prijave v KDFB (722 50 50) do 21. 2. 2019. Sporočite, če potrebujete prevoz, ker se lahko medsebojno povežemo.

PRIJAZNO VABLJENI!

INFORMACIJE:  
[www.kd-domzale.si](http://www.kd-domzale.si)  
T: 01/722 50 50Kulturni dom  
Franca Bernika  
Domžale

POIŠČITE NAS TUDI NA FACEBOOKU

SLAMNIK

## Jubilejno leto Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan

Za začetek – prijetni gledališki večeri

**KULTURNO DRUŠTVO MIRAN JARC ŠKOCJAN** Med januarjem in majem bo Kulturno društvo Miran Jarc Škocjan, ki v letu 2019 praznuje 70-letnico delovanja, v prostorih društva pripravilo družabne – gledališke večere. V povabilo so zapisali, da bodo po ogledu posnetka izbrane domače gledališke predstave ob pogovoru z ustvarjalci obujali spomine na neke minule čase in se spominjali trenut-

letu 1949, ko sta brata Anton in Stane Stražar pripravila prvo gledališko predstavo pod Šinkovčevim kozolcem na Studencu. Uspešni uprizoritvi so sledile številne druge, pomemben mejnik pa je bilo leto 1962, ko so ob uprizoritvi tragedije Bratova kri avtorja Staneta Stražarja na Grdovovi domačiji začeli razmišljati o gledališču na prostem na današnji lokaciji. Iz zgodovine povzemimo še, da

predstave Črna žena, ko smo se lahko prepričali, da sta bila nad številnim obiskom in lepim sprejemom Črne žene presenečena celo režiser Alojz Stražar in asistent režije France Stražar. V predstavi je nastopilo 70 igralcev in konji Konjerejskega društva Krtina, v njej pa smo že spoznali dolgoletno kostumografinjo Nado Slatner, za masko in lasulje je poskrbel Sašo Vene, koreograf je bil Janez Mejač in še koga bi našli, ki je zvest sodelavec v domačih gledaliških predstavah vse do danes. Naštetimo še igralce, med katerimi nekatere najdemo tudi v najnovejših domačih gledaliških predstavah: Matej Kotnik, Karmen Zakošek, Vesna Humar, Rajko Majdič, Brigita Hrovat, Stane Maselj, Tanja Majdič, Božidar Cerar, Jože Prašnikar, Milan Capuder, Ivan Ručigaj, Klemen Ravnikar, Jože Lončar, Primož Krt in Stane Zemljarič.

Na prvem srečanju v okviru gledaliških večerov je bilo kar nekaj igralcev in igralk, ki so obudili spomine na predstavo, ki je tedaj navdušila številne obiskovalce, med njimi tudi pokojnega Slavka Piška, ki je v imenu Zveze kulturnih organizacij čestital za odlično predstavo. Ob gledanju predstave nas je, podobno kot v vseh nekaj deset domačih gledaliških predstavah, s svojo vlogo navdušil Stane Maselj. Že Črna žena, zaigrana pred 23 leti, pa je dokazala, da Kulturno društvo Miran Jarc Škocjan vsa leta uspešno uresničuje svoje kulturno poslanstvo – tudi s tem, da v predstave vseskozi vključuje različne generacije igralcev in igralk ter drugih, vedno novih mladih sodelavcev, brez katerih vseh številnih prireditvev, med njimi več kot 70 domačih gledaliških predstav, brez všteta številnih ponovitev, ne bi bilo, kot ne bi bilo na desetletisočeh zvestih obiskovalcev, ki bomo tudi v jubilejnim letu radi prišli na Studenec.

Poglejmo, katere predstave si bo mogoče do maja ogledati v okviru gledaliških večerov: Čevljar Baron, Krog s kredo, Planinska roža, Martin Krpan, Cvetje v jeseni, Ženitna mešetarka, Kekec je pač Kekec, Dama iz Maksima. Dobrodošli!

VERA VOJSKA



Na gledališkem večeru prisotni nekateri igralci predstave Črna žena iz leta 1995 (z leve): France Stražar, Rajko Majdič, Brigita Hrovat, Ajda Sokler, voditeljica prijetnega gledališkega večera, Jože Prašnikar in Jože Lončar.

kov, ki so jih vedno znova združili s studenski odskimi deskami. Prvi gledališki večer, še v skoraj prazničnih dneh novega leta, v katerem smo si ogledali predstavo Črna žena, uprizorjeno v letu 1995, je v celoti izpolnil njihovo napoved, da bodo tovrstni gledališki večeri odlična priložnost za spoznavanje društva in ponovna srečanja odrskih kolegov.

Preden pa podrobneje o gledališkem večeru še nekaj o začetkih v naši občini, Sloveniji in izven nje zelo dobro poznanega Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan, ki je v zadnjih letih poznano predvsem po odlično obiskanem poletnem kulturnem festivalu, še posebej pa po domačih gledaliških predstavah, najmlajši pa se z njimi že več desetletij družijo v miklavževanju. Začetki delovanja kulturnega društva segajo v

leta 1955 režijo prevzel France Stražar, ki je bil tudi pobudnik za uradno ustanovitev Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan 19. novembra 1962. Od leta 1963 pa je režiser, predsednik in gonilna sila društva Alojz Stražar.

Prvi gledališki spominski večer je članica društva Ajda Sokler začela z voščilom za uspešno in prijetno kulturno 2019, tudi s povabilom na vse prireditve v jubilejnim letu. Posebej je pozdravila igralce, ki so leta 1995 nastopili v predstavi Črna žena, ki je bila velika uspešnica. Na filmskem traku jo je ohranil Foto kino video klub Mavrica Radomlje. Kot zanimivost pa smo lahko pred predstavo prisluhnili kratkim pogovorom z nekaterimi igralci in drugimi, ki so pomembno prispevali k uspešnosti predstave, s kratkimi pogovori pa je bil film opremljen tudi ob koncu

## Krajinski kolaži Nuše Lojen

Januarski program v Menačenkovi domačiji smo začeli z razstavo del domžalske ljubiteljske ustvarjalke Nuše Lojen, ki je svoje likovno izpopolnjevanje začela šele po upokojitvi, ko se je vključila v slikarsko skupino Univerze za tretjo življenjsko obdobje Lipa Domžale.

**MENAČENKOVA DOMAČIJA** Svoj motivni svet črpa iz narave, ki ji nudi mnoge izpovedi – od tistih trenutnih, doživljenih neposredno v naravi, ki jih najraje igrivo prelije v akvarel, do premišljenih v akrilu. Najljubše akrilne slike so ji tiste, ki jih je naslikala v za-

podlago kolažev uporabi kar motive iz narave, ki jih je predhodno narisala oziroma naslikala: kozolci, vinogradi, drevesa ob Kamniški Bistrici itd. Zanimivo je opazovati, kako raziskuje tehniko te večplastne obdelave slikovnega polja, ter z natančnostjo in s potr-



dnjem času: podobe narave v mraku ali noči, tu in tam pa tudi skrivnostni motivi s svetlobnimi telesi v veselju.

Nuši Lojen smo kot izbranki likovnega natečaja Menačenkove domačije, že sedmem po vrsti, podali priložnost samostojno razstavljati. Naslov razstave Na vrtljaku je bil skrbno izbran, saj nas je v družbi slik, akvarelov in kolažev popeljala po vrtljaku različnih barv, tonov, motivov in zgodb. Krajinski kolaži so bili poudarek na razstavi, saj nas je avtorica presenetila z njihovo izdelavo. V kolaže posega odmerjeno, tu in tam pa se jim prepusti – le toliko, da z oblikami iz narave oblikuje njihove izbrane kompozicije. Namesto čopiča in barv izbira prave odtenke časopisnih in revijskih trganek ter jih večplastno sestavlja v uravnotežene kompozicijske sestavljanke, z barvnimi kontrasti in poudarjenimi teksturami. Največkrat za

pežljivostjo ustvarja igre podob, ki tu in tam prestopijo realni svet, svet poln spominov in simbolov.

Kulturni program na odprtju razstave, ki je bilo 8. januarja, sta pripravili soustvarjalci Mira Jarc in Iva Petek iz Likovnega krožka društva Lipa Domžale. Nekaj besed je spregovorila tudi Metka Zupanek, dolgoletna društvena predsednica. V podporo so se avtorici pridružile tudi ostale soustvarjalke iz društva.

KATARINA RUS KRUSHELJ  
FOTO: MIRO PIVAR



OBČINA DOMŽALE  
prostor za dobro življenje

## Avstrijska umetnika v Galeriji Domžale

Frank Tomassetti Kropiunik in Larissa Tomassetti sta umetnika, ki delujeta zasebno in profesionalno. Prihajata iz mesta Gmünd na Koroškem, kjer vodita umetniški atelje.

**GALERIJA DOMŽALE** Larissa Tomassetti pogosto črpa navdih iz narave, kar smo videli že pred tremi leti, ko je razstavljala v Galeriji Domžale. Predstavila je slike velikih formatov s fokusiranimi pogledi v gozdu, pri sli-

kanju pa je uporabila fotografije ter z inverzijo (zamenjava vidnega v sliki) raziskovala različne poglede na isto podobo. Umetniško delo Franka Tomassetti Kropiunika odlikujejo močne barve in abstrakcije. V skupnem tan-

demu pa se prestavljata pod imenom Partnergarnelen. Kot majhni rakci v skupnostih sooblikujejo pisane koralne grebene, tako umetnika ustvarjata skupne slike. Slike in risbe, ki povezujejo dva različna rokopiša v enega: včasih po platnu potujeta ločeno, ponekod vzporedno, pogosto pa se skleneta v skupne podobe. Zanimivo jih je opazovati, saj se premikajo od čiste abstrakcije do številnih konkretizacij, med drugim vstopamo tudi v notranje svetove z nadrealističnimi gmotami. Na prvi pogled bi lahko rekli, da simbolično slikata skupne pisane koralne grebene in različna bivanja znotraj njih. Zanimivo je tudi dejstvo, da nas avtorja neprisiljeno vabita v poglobljeno analizo, kdo od njiju je upodobil določene detajle v sliki: je abstraktna gesta Frankova in so Larissine ponazoritve oblik iz resničnega sveta? Pravzaprav ni pomembno, saj skupne slike učinkujejo čudovito, nadrealno in tipično FrankovoLarissino.

Razstava je na ogled do 31. januarja.

KATARINA RUS KRUSHELJ  
FOTO: MIRO PIVAR



DOMEN FRAS

NAZAJ OD BLIZU

21. 2. - 8. 3. 2019

► Vabimo vas na odprto razstavo, ki bo v četrtek, 21. februarja 2019, ob 19. uri v Galeriji Domžale. Z oblikovalcem se bo pogovarjal Jurij Smole.

www.kd-domzale.si / T: 01 722 50 50



GD  
Galerija Domžale

## PISMA BRALCEV

## PISMA BRALCEV

Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov, v skladu z uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Prispevki za rubriko Pisma bralcev morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter kontakt, na katerem je mogoče preveriti avtentičnost avtorja.

## Branju prijazna občina?

V zadnji številki Slamnika je bil objavljen članek o podelitvi naziva Branju prijazna občina tudi naši občini. Takšno priznanje prejmejo občine, ki aktivno spodbujajo ukrepe za izboljšanje bralne pismenosti, spodbujanje branja in razvoj bralne kulture. Med ukrepi in aktivnostmi, ki jih občina Domžale izvaja, je v resnici veliko hvalevrednega truda in spodbudnih projektov ter zagotavljanja sredstev za javne zavode, ki delujejo na področju znanja, inovativnosti in ustvarjalnosti. Pa vendarle ...

Že dlje časa nas občani opozarjajo na zelo dolge čakalne vrste za knjižnično gradivo, saj se na najbolj iskane in priljubljene knjige čaka tudi več kot leto dni, v vrsti je od 30 pa vse do 50 željnih bralcev. Vzrok za takšno stanje, ki prav gotovo ni odraz dostopnosti knjižnega gradiva, je v višini finančnih sredstev za nakup knjižničnega gradiva, ki jih zagotavlja občina in Ministrstvo za kulturo. Podatki kažejo, da je do drastičnega znižanja sredstev prišlo po letu 2012 (do takrat je bilo temu namenjeno okoli 150.000 evrov letno), sredstva pa dosegla svoje dno leta 2015, ko so znašala le še 105.000 evrov. Sredstva je občutno znižalo zlasti Ministrstvo za kulturo, zmanjšala pa jih je tudi občina Domžale (iz 76.000 na 67.240 evrov), čeprav so nekatere občine v tem kri-

znem obdobju knjižnicam pomagale in povečale sredstva za nakup ter omilila izpad s strani države. Delno je temu sledila tudi naša občina, ko je leta 2017 in 2018 zagotovila dodatna sredstva za novo knjižnico Ihan, kar pa stanja ni bistveno izboljšalo. V tem času so se cene knjig povišale, in dejstvo je, da Knjižnica Domžale iz leta v leto kupuje vse manj knjig, ki bi bile s tem dostopne najširšemu bralstvu, zlasti starejšim upokojencem in mladim, ki sami vse težje kupujejo knjige.

Naj za spodbudo navedem še eno dejstvo in zgled: občina Trzin, ki ima približno 3850 prebivalcev, za nakup knjižničnega gradiva namenja 18.359 evrov, kar je 4,70 evra na prebivalca, naša občina pa je v letu 2018 za knjige namenila 82.240 evrov, kar pomeni bistveno manj, oziroma 2,35 evra na prebivalca.

Zato je nujno potrebno, da Občina Domžale takoj pristopi k sanaciji stanja na področju dostopnosti knjižničnega gradiva po kriznih letih, ko se je drastično več let zmanjševalo sredstva za nakup knjižničnega gradiva in v potrditev naziva Branju prijazna občina poveča sredstva za njegov nakup.

MATEJ ORAŽEM

## Teško življenje brezdomca Frenka

V začetku decembra sem začela opažati, da na tržnico nič več ne pride Frenk s svojo psičko Abi. Domžalski brezdomci namreč pogosto posedajo na klopcah okoli dreves. Nimamo dnevnega centra, kot ga imajo v Kamniku. Prosim odgovorne, da malo razmislijo v tej smeri.

S Frenkom je verjetno nekaj narobe. Mogoče je zbolel? Že poleti mi je večkrat povedal, da ga pogosto boli v križu in da se težko giblje, ker bolečina prehaja tudi v noge. Ko smo 19. decembra 2018 imeli zadnji sestanek sodelavcev Karitas, je gospa Vera povedala, kaj se dogaja s Frenkom. Nekaj dni prej se je odločila, da malo razišče situacijo. Njej namreč ni vseeno, kako ljudje živijo. Splezala je čez ograjo, psička Abi je bila noro vesela obiska. Našla ga je negibnega na ležišču. Zaradi bolečin v hrbtenici in nogah ni mogel vstati. Pomoči ni mogel poklicati, ker je imel prazne baterije v mobilnem telefonu. Takoj

mu je prinesla nekaj tople hrane in toplo vodo, z njeno pomočjo je vstal in se malo uredil. Počasi in z razgibanjem se je zdravstveno stanje malo izboljšalo. Mislim, da lahko rečem, da ga je gospa Vera rešila. Tudi sama sem bila že večkrat pri njem ter mu prinesem vodo in hrano.

Dragi Domžalčani, ali veste kje ta človek živi? V nečloveških razmerah! Večina psov v Domžalah živi bolje in v lepših pogojih. Če na avtobusni postaji Študa – v smeri Ljubljane – pogledate na desno, vidite majhno hiško, ki pa ne zasluži svojega imena, je bolj podrtija. V kleti živi Frenk s svojo vdano Abi (včasih smo rekli "pod plato"). Ali si predstavljate, kako bedno mora biti njegovo življenje? Brez vode, brez elektrike, v mrazu, v vlažnem in plesnivem prostoru, brez sanitarij. Ima samo majhen plinski kuhalnik, da si skuha čaj ali si kaj pogreje. Ampak na ta način si ne more ogreti prostora. Mogoče bo kdo rekel,

da si je sam kriv. Ampak take posebnosti bomo vedno imeli med seboj. Pa še več jih bo - revežev namreč. Podnebne spremembe že močno vplivajo na vreme po svetu. Sušna obdobja so čedalje daljša in ljudje niti vode nimajo. Samo pogledajte, kako malo padavin je v Afriki. Kdor mi ne verjame, naj pogleda na TV program Sky news – 3 minute pred vsako uro!

Naj se vrnem nazaj k težavam, s katerim se spoprijema naš občan in to v Domžalah, v 21. stoletju. Ali v našem mestu res ni skromne sobice ali zabojnika z dostopom do sanitarij in elektriko? Kolegica mi je rekla, da je kar nekaj hiš praznih. Mogoče se bo našla rešitev.

Dobri ljudje, pomagajte!

Vse lepo in dobro v letu 2019.

DANICA HUTH

## Javno pismo

Gospa Barbara Zupanc Oberwalder, direktorica Knjižnice Domžale!

Sporočam Vam, da sem danes plačala zadnjih zahtevanih 130 evrov za mojih osem knjig Brezke Pripovedke, ki ste jih naročili, plačali in čez mesec brez besed vrnil (skupaj sem Vam po obročih vrnila 680 evrov). Poleg tega sem danes nakazala tudi 100 evrov za mojo samozaloženo oštevilčeno in podpisano bibliofilsko knjigo »Si dekle ali si žena«, ki jo bom – kot objubljeno – s ključkom vred odkupila od Vas. Knjiga je bila z drugimi mojimi knjigami vred predstavljena na samostojni razstavi v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani in na simpoziju o moji literaturi s slovenskimi strokovnjaki v NUK-u (gl.youtube!). Ko bom plačala

vseh 500 evrov, bom to svojo s krvjo narejeno samozaloženo knjigo zahtevala nazaj. Rada bi seveda odkupila vse moje do zdaj izdane knjige, zložene v tej knjižnici, tako samozaložene kot tiste, ki so jih izdajale založbe, ki pa jih seveda zaradi svojega uboštva žal ne morem, vendar naj vsaj na simbolični ravni povem, da s te vrste slo-

vensko mačehovsko knjižnico nočem imeti nikakršnega posla več. Njenega praga nisem in ga tudi nikoli ne bom prestopila.

BREDA SMOLNIKAR,  
SLOVENSKA PISATELJICA IZ DEPALE VASI  
Besedilo na željo avtorice ni jezikovno pregledano.



**cikel gledaliških večerov**

**Miran Jarc** Kulturno društvo  
Škocjan pri Domžalah

Ob jubilejni **70. obletnici**, ki jo v letu 2019 obeležuje naše Kulturno društvo Miran Jarc Škocjan, se bomo v rahlo nostalgичnem duhu spominjali trenutkov, ki so nas vedno znova združili s studenskim odorskimi deskami.

**V februarju si bomo v prostorih društva ogledali posnetka dveh predstav:**

**1. februar | ob 19. uri**  
**Bratova kri** (uprizorjeno l. 1974), odlomki iz predstave,  
**Čevljar baron** (uprizorjeno l. 1998)

**15. februar | ob 19. uri**  
**Krog s kredo** (uprizorjeno l. 1999)

Ob pogovorih z ustvarjalci se bomo vračali v preteklost in se čudili, smejali in si pripovedovali zgodbe nekega minulega časa.

Vljudno vabljeni na **cikel gledaliških večerov**, ki jih bomo organizirali vsak drugi petek vse tja do začetka maja. To bodo tudi odlične priložnosti, da spoznate naše društvo.

## ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v četrtek, **28. februarja 2019.**

Rok za oddajo prispevkov je v sredo, **13. februarja 2019, do 12. ure.**

Pri vsakem prispevku mora biti jasno razvidno, kdo je avtor prispevka, podpis fotografa in komentar k fotografiji.

Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, zunaj uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali na naš e-naslov.

V skladu z Odlokom o javnem glasilu Občine Domžale Slamnik nenaročeni prispevki ne bodo honorirani, končno odločitev o objavi prispevkov in njihovi dolžini pa sprejema uredništvo. Za vsa vprašanja smo vam na voljo na e-naslovu:

urednistvo.slamnik@gmail.com

Z urednico Špelo Trškan se lahko osebno pogovorite v sredo, 13. februarja 2019, med 16. in 17. uro v prostorih Kulturnega doma Franca Bernika Domžale, Ljubljanska cesta 61, Domžale. Prosimo, da svoj prihod obvezno predhodno najavite do 12. februarja 2019 do 12. ure Tini Kušar na telefonsko številko 01 722 50 50.



**POIŠČITE NAS TUDI NA FACEBOOKU**  
**SLAMNIK**

GLASILO OBČINE DOMŽALE

20. Gostičevi dnevi



**VABIMO VAS NA SLOVESNOSTI V SPOMIN NA OPERNEGA PEVCA JOŽETA GOSTIČA**

Sobota, 2. marec 2019, ob 18.00

Opera HNK Zagreb

G. Verdi: TRUBADUR

Solisti, zbor in orkester Opere HNK Zagreb

Odhod avtobusa s Homca v Zagreb ob 14.30.

Prijave: gosticevi.dnevi@gmail.com, 051 319 675

Nedelja, 3. marec 2019, ob 11.00

Cerkev Marijinega rojstva na Homcu  
SPOMINSKA SVETA MAŠA

Upokojeni koprski škof msgr. mag. Metod Pirih  
Zbor Cantores sancti Marci Zagreb

Nedelja, 3. marec 2019, ob 17.00

Kulturni dom Franca Bernika Domžale

SLAVNOSTNI KONCERT

Solisti Opere HNK Zagreb ter

SNG Opera in balet Ljubljana

Rezervacije in nakup vstopnic: 01 722 50 50, www.mojekarte.si

Petek, 15. marec 2019, ob 19.30

SNG Opera in balet Ljubljana

J. Offenbach: HOFFMANNOVE PRIPOVEDKE

Solisti, zbor in orkester SNG Opera in balet Ljubljana

Rezervacije in nakup vstopnic: 01 24 15 959, opera.mojekarte.si

Pokrovitelj: Občina Domžale

Informacije: www.gosticevi-dnevi.net, 051 319 675

SD / PREDSEDSTVO OO DOMŽALE

## Skrb za občane je na prvem mestu

Čas predvolilnih obljub je za nami, na vrsti je uresničevanje zastavljenih ciljev. Tudi Socialni demokrati smo v svojem programu izpostavili kar nekaj projektov, za katere verjamemo, da so ključni za izboljšanje kakovosti življenja vseh občanov in občank. Ob vsem tem nismo pozabili na skrb za najšibkeje, pa tudi ne na spodbujanje gospodarstva in družbenega dela naše občine, ki omogoča razvoj in pogled v prihodnost. Naši ključni razvojni cilji so jasni. Vzpostaviti podjetništvo, gospodarstvu in tudi šolstvu prijaznejše okolje in varstvo okolja, trajnostna mobilnost in medgeneracijski sodelovanje so dejavniki, ki bodo pripeljali do boljše kvalitete bivanja vseh nas.

Zavedamo se, da so vsa področja pomembna, tako skrb za starejše, kjer nujno potrebujemo dnevni center, zadostno število mest v domovih starejših občanov ter spodbujanje izvajanja pomoči in nege na domu, za katero marsikateri občan, ki bi jo potreboval, niti ne ve, da je subvencionirana. Tukaj so tudi mladi, katerih potrebe so jasne – mlajši potrebujejo aktivnosti za kakovostnejše preživljanje prostega časa ter ustrezne formalne in neformalne izobraževalne procese. Mlade družine pa potrebujejo priložnost za samostojno življenje – tako reševanje njihovega prvega stanovanjskega problema kot omogočanje mesta v vrtcih za najmlajše in seveda delovna mesta.

Ni vedno vse odvisno od občine, občina res ni tista, ki bo dajala neposredno delovna mesta mladim, a s spodbujanjem gospodarstva, podjetništva in investicij se lahko vsi koščki sestavljanka postavijo na svoje mesto in tudi v

**« Ni vedno vse odvisno od občine, občina res ni tista, ki bo dajala neposredno delovna mesta mladim, a s spodbujanjem gospodarstva, podjetništva in investicij se lahko vsi koščki sestavljanka postavijo na svoje mesto in tudi v našo občino pripeljejo nove priložnosti. Vse to je le del tega, kar naše mesto potrebuje, a majhni koraki nas lahko pripeljejo do velikih sprememb – za Domžale. »**

našo občino pripeljejo nove priložnosti. Vse to je le del tega, kar naše mesto potrebuje, a majhni koraki nas lahko pripeljejo do velikih sprememb – za Domžale.

Socialni demokrati si želimo dialoga z vami, cenjeni občani in občanke, zato bomo vsako vašo pobudo, ki jo boste naslovili na nas, skrbno preučili in poskrbeli, da bo prišla tja, kjer se bodo reševanje vaših izzivov in predlogov lahko lotili. Vaše predloge sprejemamo na elektronsko pošto domzale.sd@gmail.com.

NSI / LJUDMILA NOVAK, POSLANKA

## Članstvo v EU nam daje več prednosti, kot se zdi na prvi pogled



V zadnjih tednih je v večini medijev glavna novica brexit. Gledamo britansko premierko Theresa May, kako se po svoje trudi in muči v britanskem parlamentu, odhaja v Bruselj na pogovore, prosi za podporo v svojih vrstah, se dogovarja z opozicijo ... To njeno romanje zglada precej tragikomično. Čeprav je le delno uspešna, občudujem njen pogum in voljo, da ne odneha. Na drugi strani pa so njeni kritiki najbolj pametni, vse vedo, pa vendar nihče ni pripravljen stopiti v nje ne čevlje in prevzeti odgovornosti. Lahko bi rekla, da se ženskam to pogosto dogaja. Na ulicah Londona gledamo ljudi, ki jim že postaja jasno, da so bili zmanipulirani in so se na referendumu napačno odločili. Zdaj, ko že delno vedo, kaj jim bo ta ločitev tudi vzela, bi radi zavrteli kolo časa nazaj oziroma še enkrat odšli na referendum. Ankete kažejo, da bi zdaj glasovali drugače.

Dogajanje okrog brexita pa kaže, da imajo države od EU veliko več prednosti, kot se zdi na prvi pogled. Prost pretok blaga, ljudi in storitev, sodelovanje med državami na različnih področjih, večja varnost, predvsem pa mir, so tiste vrednote, ki so nam v zadnjih letih postale samoumevne. Pozabili smo na preteklost in vse ovire, s katerimi smo se srečevali ob prehajanju meja med državami, da o zgodovinskih dogodkih in vojnah, v katerih so se med seboj pobijali evropski narodi, niti ne govorimo.

Močno upam, da bodo ob prihajajočih evropskih volitvah v maju v ospredju tudi pozitivni poudarki in ne zgolj negativno in pretirano prikazovanje evropskih problemov. EU ni idealna

**« Dogajanje okrog brexita pa kaže, da imajo države od EU veliko več prednosti, kot se zdi na prvi pogled. Prost pretok blaga, ljudi in storitev, sodelovanje me državami na različnih področjih, večja varnost, predvsem pa mir, so tiste vrednote, ki so nam v zadnjih letih postale samoumevne. »**

povezava, kot tudi demokracija ni idealni sistem vladanja, vendar do zdaj še nismo iznašli boljše. EU pa je do zdaj najbolj uspešna meddržavna povezava, ki jo želijo posnemati tudi v Latinski Ameriki in Afriki, pa do zdaj pri tem niso bili najbolj uspešni.

Podobno težko nalogo imamo poslanci Državnega zbora, saj se moramo dogovoriti o spremembi volilnega sistema, da bi bil bolj pravičen in bi ljudje imeli več vpliva pri izbiri najboljšega kandidata. Težko bo spreminjati volilne okraje, ki obsegajo več občin, da bi bilo število volivcev približno enako v vseh okrajih. Še najbolj izvedljiva sprememba bi lahko bila ukinitve okrajev in preferenčni glas, kot to že poznamo na evropskih volitvah.

Poslanska pisarna je odprta vsak ponedeljek med 9. in 10. uro v prostorih NSI v stari knjižnici (Domžalski dom), Ljubljanska cesta 58.

LISTA REZA / ROK GRAŠIČ

## Fiktivna slamnata društva maloštevilnega članstva

»Gradilo se bo tole, rušilo pa tistole. Tega ne bomo več podpirali, ker smo našli novo rešitev. Za kraj se predvideva to in ono, pri čemer v tej okolici absolutno ne vidimo tega. Le kako bi lahko zgrešili projekt ta in ta? Seveda mu bo še naprej namenjen del proračuna.«

Namesto besed »tole«, »tistole«, »tega«, »ono« in »ta« se v gornji odstavek vstavi primerno besedilo in že bi bil lahko primeren za obravnavanje na krajevni skupnosti. Toda – na krajevni skupnosti v pravem, polnem in združevalnem pomenu. Na krajevni skupnosti, katere sestanka bi se množični udeleževali aktivni krajan. Ne na krajevni skupnosti 5-ih po možnosti nemotiviranih posameznikov, ki so člani

sveta krajevne skupnosti prej zaradi kvot kot česar koli drugega.

Nekdaj so imele krajevne skupnosti svoj reno-me. Predvsem zaradi svojega vpliva. Toda niti krajevne skupnosti ne morejo ubežati zobu časa. Žal je treba povedati, da bi danes lahko taki združbi prej rekli fiktivno slamnato društvo maloštevilnega članstva, ki prejema nekaj občinskega denarja, tega pa pogostoma ne unovči zadosti koristno. Za nameček pa je brez malodane vsakršnih pooblastil ali dolžnosti in je sama sebi namen.

Zakaj so se te praviloma prijetne in precej aktivne skupine državljanov tako izneverile? Najprej verjetno zaradi digitalizacije, ki krajanom novice prinaša na dom, in izgube obveščevalne

ga pomena. Včasih so bili člani svetov krajevnih skupnosti zainteresirani posamezniki z ambicijami, željami in predlogi, že sama funkcija člana krajevne skupnosti pa je bila častna. Veliko vlogo je nosila tudi pri razreševanju zadev, ki so vplivale na kraje, ki so jih zajemale krajevne skupnosti.

Krajevne skupnosti bi morale biti podaljšana roka občine. Nujno bi morale sprejemati predloge, biti odprte za pripombe in predloge krajanov. Kdo lahko o nekem kraju ve več kot nekdo, ki v njem prebiva? Krajevne skupnosti so potrebne ali gromozanske reorganizacije ali pa ukinitve, saj takšne, kot so, ne sodijo v 21. stoletje, temveč so strogo stvar preteklosti.

**« Krajevne skupnosti bi morale biti podaljšana roka občine. Nujno bi morale sprejemati predloge, biti odprte za pripombe in predloge krajanov. Kdo lahko o nekem kraju ve več kot nekdo, ki v njem prebiva? Krajevne skupnosti so potrebne ali gromozanske reorganizacije ali pa ukinitve, saj takšne, kot so, ne sodijo v 21. stoletje, temveč so strogo stvar preteklosti. »**

Besedilo na željo avtorja ni jezikovno pregledano.

NSI / PEREGRIN STEGNAR

## Zavijajmo rokave na začetku novega mandata



Konec starega in začetek novega leta nudita priložnost, da stehamo, kaj smo že dosegli in predvsem, kako naprej v prihodnost, to je v leto, ki je pred nami. V občinskem svetu (OS) je prva konstitutivna seja za nami, in zgodilo se je to, kar se ne bi smelo. SD je prelomil dano besedo. Zdaj delamo naprej. Potrjen je bil prejšnji župan, vendar po volitvah je bila večina v OS na strani koalicije. To je bila lepa priložnost za sodelovanje na projektih, ki jih skupaj zagovarjamo. Dejansko stanje v OS Domžale zdaj kaže, da ne bo veliko sprememb pri vodenju občine. Vendar se bomo koalicijski svetniki trudili posredovati predloge, ki bodo koristni za vse občane.

V zadnjem Slamniku smo videli, da je veliko načrtov za ta mandat. Ti načrti so odmevni in so velike popularne obljube, vendar manjka podeželje, kjer živijo naši občani. Tam imamo veliko problemov. Veliko skrbi povzročajo poplave, ki so posledica neočiščenih in zanemarjenih vodotokov. Tak primer je Rovščica od Rov do Želodnika. Vaščani, ki živimo ob poplavnem območju Rovščice, poznamo njene poplave, zato se bojimo večjih in obilnejših padavin, ko bomo spet poplavljeni in nas bodo reševali gasilci. Skrbi nas pred leti neurejeno nasipavanje ob dotoku v Rovščico, ker bo ta nasip delno preusmeril podivjano Rovščico proti vasi Turnše. Prav tako je treba očistiti še druge vodotoke, kot je Hujski

**« V zadnjem Slamniku smo videli, da je veliko načrtov za ta mandat. Ti načrti so odmevni in so velike popularne obljube, vendar manjka podeželje, kjer živijo naši občani. Tam imamo veliko problemov. Veliko skrbi povzročajo poplave, ki so posledica neočiščenih in zanemarjenih vodotokov. »**

potok, in tudi jarke, ki niso bili očiščeni že več desetletij. Veliko je treba postoriti še pri čiščenju kanalov po drugih krajih naše občine.

Prav tako cesta od Doba proti Češeniku še čaka na obnovu. Skozi Turnše je cesta lepo obnovljena in prav tako so lepo urejene obcestne ograje, kar daje vasi lep videz. Zato si zdaj vaščani Češenika in tudi ostali, ki se vozimo skozi to vas, želimo podobno ureditev ceste skozi njihovo vas. Niso samo veliki projekti pomembni za občane, pač pa rešeni mali problemi vplivajo na naše počutje tako domačinov kot tudi na vse, ki se gibljemo po teh krajih.

LTD / JANEZ AVSEČ

## Občani smo volili in izvolili



Na lokalnih volitvah 2018 je 45,78 odstotka občanov volilo in izvolilo tudi svet občine Domžale, ki bo naslednja štiri leta krojil občinsko politiko. Volitve 2018 bi v kroniko za zanamce lahko uvrstili v kategorijo 'Vsi proti Toniju Dragarju'. To pa v prenesenem pomenu ne velja samo za županske volitve, temveč tudi za sestavo občinskega sveta. Opozicija, ki ima funkcijo kritiziranja in nadziranja občinske politike, predlaganja alternativne politike ter obveščanja javnosti o tem, ima lahko v tem mandatu večino. V tej točki se pojavi konflikt nosilca odgovornosti za izvajanje občinske politike, ki se izvaja na osnovi sklepov, ki jih sprejema svet občine. Opozicija mnogokrat poskuša pridobiti volivce z 'všečnimi' sklepi in odloki. Le-te vsi poznamo, saj se tičejo organiziranih ali starostnih skupin, nad katerimi imamo zaradi lastnih izkušenj ali vlog priloženo pokroviteljstvo, ter tisti sklepi in odloki, ki 'obogatijo' naš osebni proračun. In ravno proračun, mislim na občinskega, je tisti, ki omogoča izvajanje 'všečnih' sklepov. Velike razlike med obema proračunoma ni. Osebni proračun je tolikšen, kolikor zaslužimo, občina pa napolni svoj proračun z davčnimi, nedavčnimi, kapitalskimi in transfernimi prihodki. Tudi potrošnji se ne razlikujeta. Če za nekaj potrošimo več, nam za drugo ostane manj. Iz teh življenjskih dejstev sledi, da bomo za izvajanje takšnih sklepov in odlokov

**« Na lokalnih volitvah 2018 je 45,78 odstotka občanov volilo in izvolilo tudi svet občine Domžale, ki bo naslednja štiri leta krojil občinsko politiko. Volitve 2018 bi v kroniko za zanamce lahko uvrstili v kategorijo 'Vsi proti Toniju Dragarju'. To pa v prenesenem pomenu ne velja samo za županske volitve, temveč tudi za sestavo občinskega sveta. »**

uporabili finančna sredstva, ki smo jih do zdaj namenjali za izvajanje programov, za vzdrževanje ali za projekte. Katere 'postavke' bodo manjše ali jih sploh ne bo, običajno opozicije ne zanima, kajti za izvajanje občinske politike je glavni in dežurni krivec župan.

Pri tovrstnih sklepih in odlokih ne smemo pozabiti na latinski pregovor: »Ni vse zlato, kar se sveti«. Eden izmed takšnih ukrepov na državnem nivoju je povečanje minimalnega dohodka za nekaj evrov. Kljub 'dobremu' namenu bodo lahko imeli prejemniki povečanega minimalnega dohodka na koncu leta manj – zaradi plačila dohodnine.

## ŠPORT

## Domžalčani odlični na obeh domačih frontah, jadranska ostaja zakleta

Izjemen pokalni povratak Domžal v Pokalu Spar, kjer so nadoknadili 24 točk zaostanka s prve tekme ter pomembni zmagi nad Šentjurjem in Sixt Primorsko, so zaznamovali domžalski košarkarski januar.

**KK HELIOS SUNS** Domžalčani so v stilu zaključili leto 2018, potem ko so v Vršču v svoji 13. tekmi Lige ABA 2 nadigrali domačo ekipo kar s 106:74. Pot k peti zmagi v tem tekmovanju sta tlakovala Đoko Šalič z 28 točkami in Miroslav Pašajlić s 25 točkami. Odlično sta jima sledila tudi mlada Nejc Klavžar s 16 točkami in petimi skoki ter Urban Oman s 15 točkami.

Januarsko nadaljevanje v jadranski ligi nato ni bilo tako uspešno, saj je Helios zabeležil štiri poraze. Najprej je Borac v Domžalah slavil z 82:76, nato pa so bili varovanci Dejana Jakare prekrajši še na gostovanju v Beogradu pri Dynamic VIP PAY (71:79). V srbski prestolnici so domžalski košarkarji popustili v tretji četrtini, ob tem pa izgubili kar 19 žog, tako da je možnost presenečenja še pred koncem splavala po vodi. Sredi meseca je sledil razpad sistema na domačem parketu, potem ko je Sixt Primorska slavila kar s 109:64. Vse je bilo odločeno tako rekoč po prvi četrtini (9:24), po enakovredni drugi četrtini pa je sledil nov mrk v tretji, ki so jo gostje s Primorske dobili s 36:13. »Moramo dvigniti glave,« je po porazu dejal Jaka-

ra, ki je imel kar nekaj težav s poškodbami. Manjkajočim Blažu Mahkovcu, Juretu Močniku in Mihui Fonu se je že sredi tekme pridružil še Nikola Gajić, kar je trenerju prineslo nove težave pred napornim tekmovalnim ritmom.

Da se bo krivulja obrnila navzgor, se je zazdelo 23. januarja na gostovanju pri Rogaški. Prvo četrtino je Helios dobil z 28:9, a domači se niso predali in počasi začeli topiti prednost. Ob polčasu je znašala še sedem, nato pa je v tretji



Mladi Aljaž Bratec je ob izjemnem pokalnem povratku proti Šentjurju s 17 točkami in šestimi skoki dokazal, da imajo Domžalčani v mladih igralcih lepo prihodnost.

četrtini Rogaška že prešla v vodstvo, ki ga ni več spustila iz rok. Domžalskega trenerja je jezila medla igra pod obročema, saj je imela domača ekipa ob kar 16 napadalnih skokih neverjetnih 17 napadov več od Domžalčanov. Tako se tekme težko zmaguje.

A vse v januarju še zdaleč ni bilo tako črno. Poraz 7. januarja na prvi tekmi četrtfinala Pokala Spar proti Šentjurju s 60:84 sicer tega ni pokazal, in zdelo se je, da bodo Domžalčani že zaključili z nastopi v tem tekmovanju. Teden dni pozneje pa je v domači dvorani sledila borbeno predstava, ki si jo velja vtisniti v spomin. Brez predaje so 'Sonca' zagrizla v parket in začela topiti prednost 24 točk, kolikor so morali nadoknaditi za napredovanje po porazu v Šentjurju. V 23. minuti so Domžalčani po trojki Jureta Besedića izničili to prednost (65:41) in vse se je začelo od začetka. Prednost enih in drugih v naslednjih 15 minutah je napovedovala dramo, a Domžalčani so bili tokrat resnično srčnejši. V zadnji dve minuti so odšli s prednostjo 89:63 in se ob treh zapravljenih napadih gostov ter trojki Pašajlića za prednost 29 točk dobre pol minute pred koncem ob za-

ključnem pisku sirene veselili velike zmage in uvrstitve v polfinale pokala. »Mislím, da smo zasluženo slavili. Presenetili so me mlajši igralci, ki so odigrali fantastično tekmo. Srčno upam, da bodo tako tudi nadaljevali,« je svoje mlade varovance, mlajše od 20 let, ki so prispevali kar 47 od 96 domžalskih točk, pohvalil Jakara.

Tudi v domačem prvenstvu so Domžalčani januar sklenili pozitivno in po slabem začetku ostajajo v igri za prvo šesterico, ki se bo v drugem delu pomerila v skupini za prvaka. Domačemu tesnemu porazu proti Hopsom s 76:77 sta nato sledila dve pomembni zmagi. Najprej je padel Šentjur z 81:75, nato pa so Domžalčani doma premagali še vodilno Primorsko s 84:77 (in to le tri dni po porazu proti istemu tekmecu za 45 točk v Ligi ABA 2!). Po 13 odigranih krogih imajo tako razmerje sedmih zmag in šestih porazov. A šesta zmaga na zadnjih sedmih prvenstvenih tekmah dokazuje, da se lahko Domžalčani vmešajo v boj tudi za najvišja mesta. Zadnje tekme to vsekakor dokazujejo.

DOMEN JARC  
FOTO: HELIOS-SUNS.SI

## Z novo energijo v koledarsko leto 2019

Leto 2018 je bilo za Ženski nogometni klub Radomlje zelo pestro.

**ŽENSKI NOGOMETNI KLUB RADOMLJE** Spomladi je po odhodu predsednika Uroša Juračiča mesto predsednice prevzela bivša podpredsednica kluba Andreja Leskovšek McQuarrie, zgodilo se je nekaj sprememb na trenerskih položajih, več selekcij pa je bilo v boju za naslov državnih prvakinja.

Na začetku koledarskega leta je prišlo do menjave trenerja pri članicah in posledično tudi pri DU17. Mesto prvega trenerja članske ekipe je zasedel Gregor Mohar, ki je pred tem vodil ekipo kadetinj. Gregor Mohar je svoj pečat pustil tako na slovenskih prvotligaških zelenicah kot tudi v tujini, trenerske izkušnje pa si je pridobil kot pomočnik trenerja pri NK Radomlje, ko je ekipo vodil Dejan Djuranovič. Gregor se je z Radomljani kar dvakrat veselil vstopa v prvo slovensko nogometno ligo. Dekleta ekipe DU17 sta prevzela Rajko Jeršin in Anže Hribar, pri mlajših selekcijah pa sta tre-

nersko piramido okrepila Monika Boh in Jakob Rupar.

Pri delu z mlajšimi selekcijami se v klubu ravnamo po načelu, da je napredek deklet pomembnejši od rezultatov. V mladinskem pogonu tako v klubu in na nogometnih krožkih po okoliških osnovnih šolah trenira prek sto deklet, za katere smo v aprilu organizirali tudi brezplačni festivalni dan Live your goals v Domžalah, pred tekmo slovenske ženske reprezentance z Nemčijo. Najmlajši selekciji U10 in U12 se na turnirjih enakovredno kosajo s faniti svoje starostne skupine. Dekleta ekipe DU13 in DU17 so po končani sezoni 2017/2018 zasedla tretje mesto, dekleta ekipe DU15 pa drugo. Članska ekipa je bila vse do zadnjega v boju za državni in pokalni naslov, a sta bili ekipi Olimpije in Telemach GMT Beltinci premočne.

Med organizacijskimi podvigi vsekakor izstopa UKI CUP, turnir, ki je na-

menjen dekletom mlajših selekcij. Marca 2018 se ga je udeležilo kar 23 ekip iz Slovenije, Slovaške, Srbije, Črne gore in Hrvaške. Radomljanke so slavile v vseh treh kategorijah, tako da je prehodni pokal za skupno najuspešnejši klub na turnirju ostal doma. Dober odziv s strani sodelujočih ekip pa nam daje hkrati potrditev o dobro opravljenem delu in zavezo, da turnir tudi v prihodnje ohranimo na visokem nivoju.

Dobro delo z mlajšimi selekcijami potrjuje tudi dejstvo, da imamo veliko število deklet v državnih reprezentancah. Reprezentanci do 17 in 19 let sta se ponovno uspeli prebiti do drugega kvalifikacijskega turnirja za evropsko prvenstvo (t. i. Elite round), medtem ko je članska reprezentanca končala kvalifikacije za svetovno prvenstvo na četrtem mestu v svoji skupini.

Novembra smo se skupaj z NK Radomlje razveselili nove umetne trave v Športnem parku Radomlje, kjer imamo omogočene fantastične pogoje za treniranje v vseh letnih časih.

Vrnimo pa se še enkrat na začetek: kot je bilo že omenjeno, je klub dobil novo predsednico. Andreja Leskovšek McQuarrie, ki ji vrhunski šport ni neznanka, saj je kot alpska smučarka uspešno zastopala nekdanjo Jugoslavijo, je prevzela krmilo kluba. Ob spremembi vodstva je klub dobil tudi nove člane izvršnega odbora, blagajnika, sekretarke in vodjo za stike z javnostjo, pridobitev na organizacijskem nivoju pa je tudi ustanovitev strokovnega in poslovnega sveta, ki bosta bdela nad razvojem igralnic in delovanjem kluba. Kot vsak prehod tudi te spremembe niso 'prišle čez noč', a je delovanje in organizacija kluba ob koncu leta stopila v ustaljene tirnice.

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem, ki ste našo zgodbo prepoznali, jo podprli in postali del nje. Vi ste tisti, ki omogočate, da je naše delo kvalitetno in da imajo dekleta odlične pogoje za osebnostno in nogometno rast. Leto 2018 smo zaključili ponosni in veseli, da je vaš in naš trud obrodil veliko sadov. Verjame, da bo tako tudi v prihodnje.

Vsem bralcem ob vstopu v leto 2019 želimo veliko zdravja, veselja, smeha, uspehov in lepih trenutkov z vašimi najdražjimi!

ŽNK Radomlje – Moj, tvoj, naš klub

## Upravičeno se veselijo sezone 2019

Za atleti so že prve dvoranske tekme v letu 2019.

**ATLETSKI KLUB DOMŽALE** Po prvih vtisih lahko v Atletskem klubu Domžale z optimizmom zrejo v prihajajočo sezono, saj osebni rekordi padajo kot po tekočem traku, ob tem pa ne izostajajo tudi vrhunski rezultati.

pešnejšim slovenskim atletom Luko Janežičem pod vodstvom Roka Predaniča. Luka je bil 60 metrov tretji s časom 7,05 sekunde, a je cilj na tek pod 7 sekundami, kar mu je sicer že večkrat uspelo. Na isti razdalji je Izak Bogovič med pi-



Številčna in uspešna domžalska ekipa na prvenstvu Slovenije za pionirje U-16 v Celju

Februarja bodo potekala državna prvenstva v dvorani v mladinskih in članski kategoriji, tako da je bila v januarju pozornost namenjena pionirjem in pionirkam. Na prvenstvu Slovenije v dvorani za pionirje U-16, ki ga je na novo odprta atletska dvorana v Novem mestu gostila 19. januarja, je svoj talent znova potrdil Izak Bogovič. S časom 7,70 sekunde je osvojil peto mesto v teku na 60 metrov. Od medalje ga je ločilo le devet stotink sekunde. Peta je bila tudi Eva Hasanagić v teku na 60 metrov z ovirami, a je z 9,85 sekunde nekoliko zaostala za svojimi najboljšimi teki te sezone. Je pa nastop izpred dveh tednov nadgradila Nika Šter, uvrstila se je v B finale teka na 60 metrov. Osebni rekord 8,37 sekunde je zadoščal za 12. rezultat dneva med kar 95 atletinjami. Sedma je bila Žana Planinšek v suvanju krogle.

Za dosežek dneva je poskrbela štafeta 4 x 200 metrov v postavi Eva Hasanagić, Maruška Vuk, Nika Šter in Lina Merše, ki je posegla po bronu. Med kar 20 štafetami so v disciplini, ki je bila ob izgradnji prve tekaške krožne steze v Sloveniji na sporedu prvič, domžalske atletinje nastopile odlično in si s časom 1:51,48 zasluženo nadele medaljo.

Že pred tem je bil 12. januarja v Celju atletska miting, na katerem je letos prvič nastopil tudi član Luka Marolt, ki od lanske jeseni trenira skupaj z najus-

pešnejšim slovenskim atletom Luko Janežičem pod vodstvom Roka Predaniča. Luka je bil 60 metrov tretji s časom 7,05 sekunde, a je cilj na tek pod 7 sekundami, kar mu je sicer že večkrat uspelo. Na isti razdalji je Izak Bogovič med pi-

onirji U-16 prav tako zasedel tretje mesto s časom 7,72 sekunde, Ana Spahić je bila med pionirkami U-16 šesta z osebnim rekordom 8,38 sekunde. Med 79 nastopajočimi pionirkami je bila Maruška Vuk osma (8,47), Nika Šter pa na svoji prvi uradni tekmi z dosežkom 8,48 sekunde deseta. Blizu vrha je bila tudi Eva Hasanagić, ki je bila na 60 metrov z ovirami peta z osebnim rekordom 9,74 sekunde. Tako Eva Hasanagić kot Ana Spahić pa sta med najboljšo trojico skočili v skoku v daljino, Eva je bila z 4,95 metra druga, Ana s 4,78 metra pa tretja. Z enakim dosežkom kot Eva je v skoku v daljino z osebnim rekordom slavila tudi Maruška Vuk med pionirkami U-14.

DOMEN JARC





## Sijajen zaključek leta 2018

Ihanski biatlonci smo v zimski sezoni 2017/2018 zmagali v skupnem klubskem seštevku Pokala Slovenije v biatlonu in postali najboljši biatlonski klub Slovenije.

**SSK IHAN** Tudi novo zimsko sezono 2018/2019 smo začeli odlično tako na domačem prizorišču, na Pokljuki kot tudi na mednarodnih prizoriščih.

Na Pokljuki se je namreč v zaključku leta 2018 že tradicionalno odvijalo državno prvenstvo v biatlonu, in sicer v sprintu ter zasledovanju. Ihanski biatlonci smo spet zablesteli, saj smo v soboto, 29. decembra 2018, in v nedeljo, 30. decembra 2018, osvojili kar štiri naslove državnih prvakov. Zlatih medalj državnega prvenstva so se veselili Tadej Repnik, starejši dečki, Maša Ručigaj, starejše de-

pridno zbirajo točke za Pokal Alpina v biatlonu. Ihanci po štirih biatlonskih tekmovanjih prepričljivo vodimo v skupnem klubskem seštevku kot tudi v posebnem seštevku 'mladi'.

Na mednarodni biatlonski sceni je Klemen Bauer v avstrijskem Hochfilznu in nemškem Oberhofu osvojil točke svetovnega pokala in skupaj z Mitjo Drinovcem osvojil odlično 9. mesto in 11. mesto s slovensko moško biatlonsko štafeto. Na mednarodni biatlonski sceni pa je 13. januarja 2019 zares zablestel Lovro Planko, ki je v poljskem Duszniku na tekmi za IBU Pokal



Klemen Bauer in Mitja Drinovec, SK Ihan

klice, Matic Repnik in Lovro Planko, oba mlajša mladinci. Medalje državnega prvenstva so osvojili še Klemen Bauer, 2. mesto, člani, Luka Naglič, 3. mesto, mladinci, Eva Goropečnik, 3. mesto, mlajše mladinke, Jernej Goropečnik, 3. mesto, mlajši mladinci, Pavel Trojer, 3. mesto, starejši dečki, Eva Zupan, 2. mesto, starejše deklice, Viktorija Mežnar, 3. mesto, starejše deklice in Žiga Ručigaj, 3. mesto, mlajši dečki.

V soboto, 5. januarja 2018, so se biatlonci ponovno zbrali na Pokljuki in se pomerili za prve naslove državnih prvakov v letu 2019. Ihanci smo osvojili tri naslove državnih prvakov, in sicer Maša Ručigaj, starejši dečki, Lovro Planko, mlajši mladinci in Tim Zabret, starejši dečki. Medalje državnega prvenstva v skupinskem startu so osvojili tudi Luka Naglič, 2. mesto, mladinci, Matic Repnik, 2. mesto, mlajši mladinci, Pavel Trojer, 2. mesto, starejši dečki, Mark Marinšek, 3. mesto, starejši dečki, Viktorija Mežnar, 2. mesto, starejše deklice, Eva Zupan, 3. mesto, starejše deklice in Žiga Ručigaj, 2. mesto, mlajši dečki.

Da, smo ihanski biatlonci zares odlično startali v novi zimski sezoni 2018/2019, nedvomno kažejo vse osvojene medalje državnega prvenstva v biatlonu in ne nazadnje tudi uspehi, ki jih nizajo tudi ostali tekmovalci, ki

v konkurenci 109 članov osvojil izjemno 16. mesto, kljub dejstvu, da je Lovro še tekmovalac mladinske kategorije. Poleg Lovra so na mednarodnih biatlonskih tekmovanjih zelo dobro nastopali tudi Matic Repnik, 5. mesto in Drejc Trojer, 8. mesto, oba mlajša mladinci, in Luka Naglič, 11. mesto, juniorji, na tekmah Alpskega pokala v avstrijskem Obertilliachu.

Da smo Ihanci tudi odlični tekači na smučeh, nedvomno v novi zimski sezoni 2018/2019 dokazuje Pavel Trojer, ki se zares odlično znajde v klasični tehniki. Pavel je namreč na prvi tekmi za t. i. No Border Cup zmagal v italijanski Sappadi in bil v nedeljo, 6. januarja 2019 v Planici odličen drugi med starejšimi dečki. Kot izjemno mlado tekačico velja izpostaviti tudi Mašo Ručigaj, ki je v Planici 12. januarja 2019 med starejšimi deklicami zmagala. Za odličen dosežek je na državnem prvenstvu v sprintu 18. decembra 2018 poskrbela Manca Slabanja, ki je bil med članicami četrta in bila na nedavnem tekmovanju v Planici, ki je štel za Pokal Alpina, uvrščena na 2. mesto.

Ihanski biatlonci in tekači se že veselimo novih tekem. Veselil nas bo tudi vaš ogled našega FB profila in spletne strani, kjer lahko spremljate naše uspehe.

MATJAŽ PAVOVEC

## Svetovno veteransko prvenstvo v šahu na Bledu

V drugi polovici novembra lani je na Bledu potekalo 28. svetovno veteransko prvenstvo v šahu.

**ŠAH** Tekmovalo se je v štirih kategorijah: moški Open 50+ in Open 65+ ter ženske Open 50+ in Open 65+. Skupaj je nastopilo kar 330 igralcev iz 57 držav z vseh kontinentov, med njimi 20 velemojstrov in 10 velemojstric.

V skupini igralcev 50+ je zmagal Karen Movsziszian pred Giorgiem Bagaturovim 8,5, oba sta Armenca, tretji je bil Sturua iz Gruzije 8, vsi trije so seveda velemojstri. Najboljši Slovenec je bil Marjan Kastelic iz Novega mesta 6,5, na 25. mestu, na 39. mestu pa Damijan Pavlin 6.

Med ženskami 50+ je slavila Elvira Berend iz Luxemburga 8, pred Tatiano Grabuar in Galino Strutinskaio 8, vse tri so velemojstrice. Sodelovalo je 24 šahistk. V tej skupini je nastopala tudi Slovenka, mojstrica Simona Novak, sicer sestra domžalskega šahista Dušana Borštara, ki je z dvema točkama in pol v hudi konkurenci osvojila predzadnje mesto.

V najštevilnejši skupini igralcev, starih 65 let in več, sodelovalo je 180 šahistov, je zmagal Čeh Vlastimil Jansa, ki je v enajstih kolih zbral 9,5 točke, sledita Yuri Balshov z enakim številom točk in Nukhim Rashkovsky z 8,5 točke, oba sta Rusa. Med Slovenci se je najbolj odrezal Vojko Srebrnič iz Nove Gorice na 27. mestu in Anton Praznik z Vrhniko na 29. mestu, oba sta zbrala 7 točk. Izjemno pohvalo zasluzi 88-letni Rado Tavčar, član Podpeči, ki je osvojil 5,5 točke in kot najstarejši udeleženec prejel posebno nagrado. V tej skupini so sodelovali tudi

trije Domžalčani, ki pa jim ni šlo najbolj od rok na zahtevnem in napor nem turnirju. Jože Skok je naposled pristal na 119., Marjan Karnar pa na 120. mestu, oba sta zbrala pet točk, Mirko Čokan, ki je turnir začel izjemno dobro, je proti koncu popustil in s štirim točkami pristal na 146. mestu.

V skupini žensk 65+ je slavila – kdo drug kot nekdanja večkratna svetovna prvakinja, legenda šaha, Gruzijka Nona Gaprindashvili, ki je zbrala 8,5 točke, pred Rusinjo Valerio Kozlovskaya 8, in Izraelko Ludmila Tsifanskaya 7,5. Svetovno veteransko pr-



Štirje svetovni prvaki: z leve Vlastimil Jansa, Nona Gaprindashvili, Elvira Berend in Karen Movsziszian

venstvo je organizirala Evropska šahovska akademija Maribor, direktor turnirja je bil mariborski velemojster, publicist in organizator George Mohr. Prvenstvo je potekalo v hotelu Toplice, udeleženci pa so bivali v najuglednejših blejskih hotelih. Večina je bila očarana nad lepotami Bleda in okolice, pohvalili pa so tudi prijaznost naših ljudi.

JOŽE SKOK

## Zdrava vadba ABC

Ena izmed najbolj pogostih novoletnih zaobljub je vsekakor zaobljuba: »V naslednjem letu se bom več gibal/a!«

Vsi se zavedamo, da je redna športna dejavnost oziroma telesna aktivnost ena izmed najpomembnejših sestavin, ki vpliva na naše zdravje in posledično na kakovost našega življenja. A kaj, ko se je tako težko spraviti iz cone udobja. Zelo velik odstotek nedejavnih ljudi ima namreč notranjo željo po ukvarjanju s športno aktivnostjo, težava pa se pojavi, ko ljudje najdemo

Vse, ki pa želijo razgibati tudi ostale dele telesa, pa vabimo na Zdravo vadbo ABC. Cilj programa je vključitev telesno nedejavnih ljudi v primerno zahtevno, redno in varno vadbo, s katero bodo po nekaj mesecih dosegli takšno raven telesne pripravljenosti, da se bodo lahko brez težav vključili v redne programe vadbe, ki jih ponujajo različna športna društva po Sloveniji.



številne izgovore, zakaj tega dejansko ne uresničimo. Vzrok je največkrat v pomanjkanju časa, še pogostejši pa v nelagodnem občutku zaradi slabe gibljivosti in kondicije. Notranji glas nam šepeta: »Ljudje v skupini se mi bodo posmehovali.«

Naš um zato največkrat ubere lažjo pot in se spet namesti v cono udobja, le redkim pa ga uspe preglasiti in dejansko stopijo v akcijo.

V Mavrici si želimo, da bi čim več fizično neaktivnih ljudi zbralo pogum in v letu 2019 izpolnilo svojo željo po gibanju, pa tudi če je to polurni sprehod na dan in 10 počepov.

Vsebina programa temelji tako na nalogah za razvoj aerobnih sposobnosti kot na moči ter posredno gibljivosti, ki predstavljata temeljni gibalni sposobnosti. Vključuje krepilne in raztezne gimnastične vaje, ki jih podpira tako kineziološka kot medicinska stroka, vodi pa jo usposobljena vadiateljica Zdrave vadbe ABC.

Vaje, ki jih izvajamo, vsebujejo vse sestavine, ki so ključne pri vsaki vadbi za zdravo in kakovostno življenje.

Naj bo leto 2019 aktivno!

JANJA LEPENIK (ŠAD MAVRICA)  
FOTO: MOJCA GROJZDEK (ŠAD MAVRICA)

### na kratko

ŠAH

#### Novice

**Zadar** – Na tradicionalnem mednarodnem turnirju ob koncu leta je sodeloval tudi član Domžale Tajfuna Dušan Borštar, in sicer v B skupini, kjer je med 91 udeleženci osvojil solidno 47. mesto ter v devetih kolih zbral štiri točke in pol. Presenetljivo pa je zmagal še 13-letni Bolgar Yavor Nikolov, ki je zbral 7,5 točke in napovedal svetlo prihodnost.

**Otočec** – Decembra je na Otočcu potekal turnir Terme Krka open, ki se ga je udeležilo 56 šahistov in šahistov. Član Domžale Tajfuna Rudi Olenik Čampa je dosegel dobro 15. mesto, v devetih kolih je zbral pet in pol točke. Zmagal je sicer mednarodni mojster Igor Jelen z Iga, ki je zbral 7,5 točke.

#### Novoletno srečanje šahistov Domžale Tajfun

**Domžale** – Sredi decembra minulega leta je v sejni sobi Zavoda za šport in rekreacijo Domžale potekalo že tradicionalno novoletno srečanje članic in članov ter njihovih družinskih članov Šahovskega društva Domžale Tajfun. Seveda brez šaha ni šlo, zato so odigrali prijateljski hitropotezni turnir, na katerem je zmagal Marjan Karnar pred Petro Grošel, tretji je bil Jože Skok, med mladimi pa se je najbolje odrezal Rudi Olenik Čampa. Prijetno druženje so zaključili s pica kosilom in prazničnimi voščili na seveda z dogovori za nova tekmovanja. V začetku januarja se je že začela Ljubljanska liga, konec meseca pa je v Novi Gorici na vrsti turnir Hit open 2019, kjer Domžalčani že tradicionalno nastopajo.

JOŽE SKOK

SANKUKAI KARATE KLUB DOMŽALE

#### Zimski vpis v karate skupine

Leto 2018 se je poslovilo, že prvi mesec novega leta pa je prinesel številne nove izzive.

Karateisti so pod vodstvom svojih trenerjev še bolj zavzeto trenirali, saj so jih konec meseca čakali semestrski izpiti. Tam so se otroci potrudili in prikazali vse, kar so se v preteklem semestru naučili. Številni so izpit za višji pas uspešno opravili in s tem stopili na svoji karatejski poti še korak naprej. Če bi se na to pot želeli podati tudi vi, imate



zdaj priložnost, da se nam pridružite na čisto pravem karatejskem treningu. Naučili se bomo, kako se postaviti v borbeni stav, kako pravilno udariti cuki, kaj pravzaprav je kijaj in še marsikaj. Poskusni treningi bodo potekali za otroke od 5. leta naprej na vseh naših lokacijah – v Domžalah, Trzinu, Dragomlju, Lukovici in na Krtini, pa tudi v Mengšu in Radomljah ter na Rodici. Treningi za dijake, študente in odrasle bodo potekali v Domžalah na Osnovni šoli Vencija Perka. Natančne lokacije in urniki treningov so objavljeni na naši spletni strani [www.sankukai.org](http://www.sankukai.org). Za več informacij lahko pošljete tudi e-sporočilo na [info@sankukai.org](mailto:info@sankukai.org) ali pokličete na telefonsko številko: 031 231 440 (med 11. in 14. uro).

Se vidimo!

TJAŠA Š. SAVŠEK

## ŠPORT

## Hočemo biti dobro pripravljene na leto 2019

Za Klub borilnih veščin Domžale je začetek posameznega leta priložnost za kratek postanek, ki ga izkoristijo tudi za oceno preteklega leta.

### KLUB BORILNIH VEŠČIN DOMŽALE

Za Klub borilnih veščin Domžale je začetek posameznega leta priložnost za kratek postanek, ki ga izkoristijo tudi za oceno preteklega leta, kar bodo storili na bližajočem se občnem zboru, hkrati pa tudi za priprave na novo sezono, pri čemer upoštevajo tako urnik posameznih tekmovalj kot organizacijo in izvedbo rekreativnega programa, ki ga imajo člani in članice zelo radi ter v njem pokažejo vse svoje znanje in izkušnje, predvsem pa veselje do ukvarjanja z boksom in kickboxom.

Tekmovalci in tekmovalke se že vstno pripravljajo za novo sezono v boks in kickboxingu. Boks liga se je začela konec januarja na tekmovalju v Slovenski Bistrici, februarja se bodo boksarji pomerili v Ljubljani, državno prvenstvo posameznikov v boks pa bo v aprilu – vse v organizaciji Boksarske zveze Slovenije.

Svoj koledar za leto 2019 je predstavila tudi Svetovna kickboxing organizacija WAKO. Prva tekma bo v februarju – tekmovalje za evropski pokal v Karlovcu na Hrvaškem, na domačih tleh pa se začne kickboxing liga, sle-

## Domžalčani znova s številnimi spremembami

Sneg in mraz ne smeta biti ovira, tako da so domžalski nogometaši že kmalu po praznikih in vstopu v leto 2019 začeli s pripravami na drugi del sezone.

**NK DOMŽALE** Izhodišče ni tako, kot so si pred jesenskim delom želeli, spremenjena pa bo tudi ekipa, ki bo konec februarja dočkala 20. krog slovenskega prvenstva.

Domžalskega dresa tako v prihodnje ne bodo nosili številni nogometaši, med drugim tudi takšni, s katerimi so imeli v rumenem taboru velike načrte. A želje so bile nekaj drugega, kar so jeseni pokazali nastopi na nogometni zelenici. Tako so domžalski tabor zapustili Agim Ibrahim, Andraž Kirm, Kristjan Šipek in Ruben Belima ter tudi Dario Melnjak, ki ga bo glede na njegove predstave in doprinos ekipi – vse tekme je začel v prvi postavi in dosegel tudi štiri zadetke – med vsemi naštetimi najtežje zamenjati.

Domžalčani so se na spomladanski del sezone, ki ga pričakujejo na četrtem mestu, tri točke za tretjim Aluminijem in kar 18 za vodilnim Mariborom, začeli pripravljati 9. januarja. V tem delu so odigrali že štiri prijateljske tekme. Najprej so nadigrali nižjeligaša Brinje Grosuplje s 5:0, sledila sta poraza proti Triglavu z 2:3 in hrvaškemu Osjeku z 0:5. Dva zadetka proti Kranjčanom je dosegel Jamajčan Shamar Nicholson, ki je izničil prednost domačih iz prvega polčasa, a so nato Domžalčani v 90. minuti prejšli še tretji zadetek. Za drugo zmago na pripravljalnih srečanjih je nato poskrbel Slobodan Vuk, ki je na tekmi proti hrvaški Istri novoučil podajo novince v ekipi Tilna Pečnika za edini zadetek na tekmi.

Je pa morala domžalska ekipa del priprav in obe prijateljski tekmi proti Osijeku in Istri opraviti oziroma odigrati brez šesterice. Tilen Klemenčič, Gaber Dobrovoljc, Gregor Sikošek, Adam Gnezda Čerin, Amedej Vetrih in Dejan Lazarevič so bili vpoklicani v državno reprezentanco, ki se je v Marbellu 24. januarja pomerila s kitajsko izbrano vrsto do 25 let. Prav vsa šesterica je zaigrala na tekmi, ki se je končala z 2:2. Zagotovo je to lepa popotnica in motivacija za napore treninge, ki se bodo še vrstili v naslednjem mesecu do prve uradne tekme proti Rudarju (24. februar). In seveda tudi potrditve dobrega dela v klubu, ki bo spomladi lovil evropsko vozovnico in tretje mesto na prvenstveni lestvici.

DOMEN JARC

## Dvigalci vknjižili zmago

Prvi krog letošnjega ekipnega državnega prvenstva v olimpijskem dviganju uteži

**TAK DOMŽALE** Znano je, da so Gorenjci silni možje. Visoko poganjajo pa široko se bohotijo kot mogočni hrasti. Zatorej ni čudno, da so člani TAK Domžale s posebnim spoštovanjem odšli na gostovanje v gorenjsko prestolnico. V klubu X-Gym je potekal prvi krog letošnjega ekipnega državnega prvenstva v olimpijskem dviganju uteži. Težkoatletski klub Domžale, lanskoletni podprvak Slovenije, je kot izkušenejšo moštvo vendarle vknjižil precej zanesljivo zmago s 1333 točkami. Za TAK Domžale so nastopili: diplomirani kineziolog Anže Kosmač, najboljši dvigalec Slovenije v lanskem letu, ki je v potegu zmožel 125 kg, v sunku pa kar 150 kg. Komaj polnoletni Jaka Žagar je potegnil 102 kg, sunil pa jih je 125 kg, odvetniški kandidat Jernej Orešek 105 kg in 120 kg, Valentin Orešek 95 kg in 110 kg, Tim Mušič 90 kg in 120 kg, ter doktorand Fakultete za strojništvo Dominik Kozjek 85 kg in 90 kg. Nasle-



dno tekmovalje bo člansko državno prvenstvo za posameznice in posameznike v nedeljo, 10. februarja. Ivan Peterca, predsednik TAK Domžale, je po tekmi izrazil precejšnje zadovoljstvo. Čeprav je bila prva tekma sezone

en mesec prej kot terja običaj, je ekipa pokazala zgledno pripravljenost. Pred državnim prvenstvom bodo članice in člani TAK Domžale odšli še na krajše priprave v Medulin.

V. O.

## BŠK Budničar Količevo v letu 2018

Za rekreacijo in tekmovalja

**BŠK BUDNIČAR KOLIČEVO** Leto 2018, 44. uspešno delo Balinarskega športnega kluba Budničar Količevo je prineslo klubu številne dogodke – tako na pokrite balinišče na Količevem kot na njihovem gostovanju v okviru lige ali le prijateljskih turnirjev, ki se jih radi udeležujejo. Tako tudi za pravkar minulo leto lahko zapišejo, da je bilo uspešno – tako po tekmovalni plati kot po številnih oblikah rekreacije na njihovem balinišču, kjer lahko srečujemo vse generacije, ki v balinanju najdejo kvalitetno preživljanje prostega časa, hkrati pa tudi skrb za svoje zdravje. Klub je tudi v letu 2018 pripravil vrsto uspešnih tekem v okviru druge balinarske lige Slovenije, manjkal ni noben od tradicionalnih turnirjev, pri izvedbi katerih sodelujejo različni klubi, še posebej pa so ponosni na turnirje, ki jih organizirajo že več desetletij ter številna državna prvenstva, saj skoraj ne mine leto, da se ne bi na lepo urejenem balinišču na Količevem pomerili najboljši slovenski balinarji.

Tako so v letu 2018 pripravili zelo uspešen finale v natančnem izbujanju za člane, kjer so bili tako tekmovalci kot njihovi spremljevalci navdušeni nad gostoljubjem in organizacijo. Med najboljšimi 19 tekmovalci iz vse Slovenije sta bila tudi domača tekmovalca Jure Lončar in Aleksander Požar. Priznanje klubu pa je bilo tudi dejstvo,

da sta finale sodila domača sodnika Stane Žavbi, ml., in Cveto Lanišek. Odmeval je že deseti mednarodni turnir za Pokal Občine Domžale s 16 ekipami iz Hrvaške in Slovenije. Najboljša je bila tokrat ekipa iz Mengša, pred balinarji iz Matulj, Opatije in Strahovice. Tudi tokrat so bili vsi sodelujoči navdušeni nad gostoljubjem domačih balinarjev, ki se zahvaljujejo sponzor-



jem: Občini Domžale, Gostišču Park Domžale, Gostinskemu podjetju Trojan in Hiši daril in Arkadiji z Vira.

Še posebej pa je bilo na balinišču slovesno ob letošnjem zaključku balinarske lige veteranov, že dvajsete po vrsti, ki so jo povezali s spomini na vseh 19 let uspešnega sodelovanja veteranov. Na prijetni slovesnosti so se spomnili ustanovnih članov: Marjana Prelovška, Petra Fišerja in Jerneja Škarja ter Staneta Žavbija. Celodnevno tekmovalje 23 ekip in več kot 150 bali-

narjev je navdušilo prisotne, saj so se prav vsi borili hrabro in z natančnimi meti, kljub letom, nabirali točke in se veselili zmag, obenem pa se zavedali, da je, tako kot vsa leta, najpomembnejše tovarištvo, borbenost, prijateljstvo, pripravljenost na pomoč in medsebojno druženje. V skupini A je zmagala ekipa Škarja pred balinarji Komenda 2, tretje mesto pa je pripadlo BS Tehnik. V skupini B je zmagala ŠD Loka, pred ekipo Kamnik 2 in ekipo DU Cerklje. V skupini C je zmagala ekipa Mengeš, pred Domžale Bistrica in KU-BU.

Posebna priznanja ob 20-letnici veteranske lege pa so prejeli: Stane Žavbi in Marjan Prelovšek, ki sta v ligi od vsega začetka, zlato priznanje, bronasto Milan Kovač. Med ekipami je zlato priznanje pripadlo DU Kamnik, Škarja, BŠK Budničar in BK Duplica.

Ob organizaciji tekmovalj in rekreacije pa je Balinarski klub Budničar Količevo tudi vse leto skrbel za ureditev balinišča, ki je v letu 2018 dobilo novo ograjo, s katero niso le zavarovali, temveč tudi polepšali športni objekt, za katerega budničarji s prostovoljnim delom skrbijo, da zagotavlja primerne pogoje za balinanje.

Vabijo vas, da se jim v letu 2019, ko praznujejo 45-letnico uspešnega dela, pridružite: kot tekmovalce, rekreativce ali le ljubitelje balinanja.

VERA VOJSKA



Kot nam je v kratkem pogovoru povedal Marjan Bolhar, predsednik Kluba borilnih veščin Domžale, in eden najuspešnejših tekmovalcev tako v Sloveniji kot svetu člani – rekreativci vseh starosti in obeh spolov od mladih nog redno trenirajo v klubu, kjer jih usmerjajo tako v rekreacijo za boks in kickboxing kot glede na uspešnost v tekmovalju. Tovrstni trening prinaša ogromno novega znanja in fizične kondicije.

dilo ji bo državno prvenstvo vseh konkurenec po starosti, vse do super pokala kickboxinga – vse pod okriljem Kickboxing zveze Slovenije.

Ekipa tekmovalk in tekmovalcev Kluba borilnih veščin Domžale je začela z bazičnimi pripravami, Marjan Bolhar skupaj z vsemi člani in članicami upa, da bodo dosegli dobre rezultate in da ne bo večjih poškodb.

VERA VOJSKA  
FOTO: KBV

## Judoisti v novo leto z dvema bronastima kolajnama

Judoisti Domžal na 21. pokalu borilnih veščin Lendava 2019

V soboto, 12. januarja 2019, so se judoisti Domžal udeležili 21. pokala borilnih veščin Lendava 2019. Tekmovalje je potekalo v starostnih kategorijah U12 in U14 pod vodstvom Špele Sedlak, Ervina Fazličića in pomočnika Aljoše Prokofjeva - Lampeta.

**Uvrstitve:** Tijan Jagušić (OŠ Rodica) in Adrian Rajner (OŠ Venclja Perka) sta zasedla odlični 3. mesti, Miha Kralj (OŠ Venclja Perka) pa 5. mesto.

BESEDILO IN FOTO: JUDO DOMŽALE



## Namiznoteniški uspehi se nadaljujejo

Na Ravnah na Koroškem je potekalo letošnje ekipno državno prvenstvo RS za mladince in mladinke.

**NAMIZNI TENIS** Med najboljšimi osmimi ekipami, ki so se pomerile za naslov ekipnih državnih prvakov, smo na podlagi kvalifikacijskih tekmovanj

skem mednarodnem tekmovanju na Madžarskem, kjer so nastopali tudi najboljši tekmovalci s svetovne jakostne lestvice. Tako pridno nabira toč-

trenerju Davidu, ki ima vsekakor velike zasluge za naše številne uspehe v zadnjih nekaj letih.

Začel se je tudi spomladanski del 1.



Tako smo se na Ravnah na Koroškem veselili naših uspehov po končanem ekipnem državnem prvenstvu RS za mladince in mladinke.

imeli v vsaki kategoriji kar dve, kar je izjemen uspeh, ki ga je naša prva mladinska ekipa (Katarina Stražar, Tara Kobetič, Vita Kobetič, Nika Kobetič, Eva Šobar in trener David Orešnik) kronala z naslovom ekipnih mladinskih državnih prvakinj (že četrtri zapored)! Druga ekipa mladink (Gaja Kobetič, Brina in Živa Markič, Neža Pogačar Žun) pa je dosegla šesto mesto. Pri mladincih je naša prva ekipa (Rok Trtnik, Rok Grad, Mitja Zavec in Mark Šporar) osvojila tretje mesto, druga ekipa (Dejan Jokič, Aljaž Goltnik, David Grad in Adam Rakun) pa sedmo mesto. Čestitke vsem!

Še nekaj mednarodnih novic. Ana Tofant je sodelovala na močnem član-

ke in se vzpenja na mednarodni jakostni lestvici. Poleg tekem v posamični kategoriji nastopa tudi v igri dvojic (skupaj z Aleksandro Vovk). V začetku leta pa je v italijanskem morskem biseru Lignanu potekal izredno močan mednarodni turnir za najmlajše igralce in igralko namiznega tenisa: Tekmovanja sta se kot slovenska reprezentanta iz našega kluba udeležila Dejan Jokič in Neža Pogačar Žun, ki sta v ekipnem delu osvojila odlično tretje mesto, Neža pa je za nameček še zmagala na tem turnirju v posamični konkurenci tekmovalk: Dejan je po porazu v četrtfinalu (s poznejšim finalistom) na koncu osvojil 5. do 8. mesto. Iskrene čestitke vsem, še posebej

slovenske namiznoteniške lige, v kateri imamo letos kar dve ekipi, kar še dodatno dokazuje naše dobro delo, kvaliteto in tudi uspehe. Zato vabljene na ogled ligaških tekem, ki bodo 2., 9., 16. in 23. februarja ob 17.00 v naši dvorani v Mengšu (Slovenska cesta 39, poleg slaščičarne Flere).

Prav tako tudi vabimo vse, ki bi želeli igrati namizni tenis (tekmovalno ali rekreativno), da se nam v popoldanskem času pridružite v naši telovadnici, saj vpisujemo tudi med letom, prvi mesec pa je vadba brezplačna. Podrobnejše informacije lahko dobite tudi pri trenerju Davidu (031 502 157) ali meni (031 612 835).

BESEDILO IN FOTO: JANEZ

## KING dance plesni studio ponovno vpisuje nove člane

Polovica šolskega in s tem plesnega leta v studiu KING dance je za nami.

**KING DANCE PLESNI STUDIO** Naučili smo se novih figur, korakov, izpopolnili stopalno tehniko ter se ob vsem tem še prijetno nasmejali in družili. V drugo polovico sezone zremo resno in jasno, saj nas že v januarju čakajo za nekatere tudi prva tekmovanja, nekaj dni za tem in v prvih februarjskih dneh pa državno prvenstvo v standardnih plesih, ki bo letos po dolgih letih v Ajdovščini. Seveda

vam bomo o uspehih parov poročali v naslednji številki.

Poleg tekmovalne oblike plesa še vedno v našo plesno dvorano vabimo nove člane, bolj sproščene, družabne oblike plesa, naj si želite plesa v obliki razvedrila ali tekmovalne oblike. Ples vsekakor popestri vsak dan, poskrbi za fit in gibčno telo ter bistri misli in vzpodbuja um k delovanju, zato preprečuje vsakršne bolezni. Vabljeni

mladi, starejši, vsi, ki se čutite s plesom povezani, da se nam pridružite tudi sredi aktivnega leta. Za natančnejše informacije lahko obiščite studio v 2. nadstropju trgovine Tuš v centru ali pošljete povpraševanje na spleta.kralj@hotmail.com.

S plesnim pozdravom do naslednjici!

ŠPELA KRALJ



**ICZM** 20 LET  
center za mlade domžale

### V CENTRU ZA MLADE FEBRUARJA DOGAJA

**TEČAJ ŠPANSKEGA JEZIKA**, od torka, 5. 2., 17:00 - 18:30  
Razpisujemo začetni in nadaljevalni tečaj, izveden bo tisti, za katerega bomo prejeli več prijav. Vodi: Irena Grmek, uni. dipl. hisp. in soc. kulture.  
Obvezne predhodne prijave.

**TEČAJ FRANCISKEGA JEZIKA**, od srede, 6. 2., 17:45 - 19:15  
Razpisujemo začetni in nadaljevalni tečaj, izveden bo tisti, za katerega bomo prejeli več prijav. Tečaj vodi Tanja Manigoda Stanojevič, dipl. prof. francoskega jezika in književnosti. Obvezne predhodne prijave.

**OOIE KLEPETANJE v ŠPANSČINI**  
Z RICARDOM

Hola! Pridruži se nam na španskih uricah s prostovoljcem Ricardom, ki prihaja iz Kanarskih otokov. Španske urice so namenjene vsem, ne glede na predhodno znanje. Potrebno je le veselje do učenja jezika. Urice bodo potekale ob četrtek. Pričnemo 7. februarja ob 17. uri. Obvezne so predhodne prijave.

**ŠPANSKI VEČER**  
ponedeljek, 11. 2., ob 18. uri

Želiš vedeti več o Španiji? Pridruži se nam na raziskovanju magične Španije skozi njihove navade, hrano in glasbo. Državo bo predstavil prostovoljec

**VESELE ZIMSKE POČITNICE**

25. 2. - 1. 3., med 9:00 in 15:00

**ZA UČENCE OD 1. RAZREDA DALJE**

Prijave zbiramo od 4. 2. od 8. ure dalje na 040/255-568 ali 01/722-66-00.  
Več informacij najdete na spletni strani Centra za mlade Domžale.

**- Med počitnicami dogaja tudi popoldan! -**

Popoldanske aktivnosti so namenjene mladim med 15. in 30. letom starosti.  
Več informacij najdete na naši spletni strani ali FB profilu.

**POTOPIŠNO PREDAVANJE: PORTUGALSKA - DEŽELA NA ROBU**  
Četrtek, 21. februar, ob 19. uri

Vabljeni na potopisno predavanje Martine Vrankar, ki je eno leto preživela na Erasmus+ študijski izmenjavi na Univerzi v Lizboni.

**VALENTINOVA DELAVNICA NARAVNE KOZMETIKE**  
ponedeljek, 4. 2., ob 18. uri

Na valentinovi delavnici naravne kozmetike bomo izdelali čokoladno maslo za telo. Delavnica je namenjena mladim od 15. do 30. leta in je brezplačna. Vodila jo bo diplomirana kozmetologinja Anja Vrhovec.  
Obvezne predhodne prijave.

**Tehnike učinkovitega učenja**  
začnemo v ponedeljek, 18. 2., ob 16. uri, skupno 5 srečanj

Šola? Ni panike!

Delavnice so namenjene osnovnošolcem zadnje triade. Na delavnicah bomo spoznali različne učne stile, tehnike pomnjenja, se pogovarjali o motivaciji in še in še... Obvezne prijave, število mest je omejeno.

**ŽE V TEKU**

**PILATES:** torki 18:00-19:00 - Zbirami prijave za februar  
**JOGA:** srede, 19:00-20:00 - Zbiramo prijave za februar  
**UČNE URICE KEMIJE** za 8. in 9. razred: srede, 16:00-16:45  
**FOTO DELAVNICE:** vsak drugi ponedeljek, 18:00  
**FOTO DELAVNICE ZA OTROKE:** vsak drugi ponedeljek, 18:00  
**ZAČETNI TEČAJ NEMŠKEGA JEZIKA:** ponedeljki, 18:30-20:00  
**USTVARJALNE DELAVNICE:** srede, 14:30-20:00  
**NADALJEVALNI TEČAJ NEMŠKEGA JEZIKA:** četrški, 17:30-19:00  
**DELAVNICA ANIMIRANEGA FILMA:** srečanja po dogovoru

**Na vse dogodke obvezne predhodne prijave.**

Center za mlade Domžale, Ljubljanska cesta 58, Domžale  
040/255-568, 01/722-66-00;  
www.czm-domzale.si, info@czm-domzale.si

## OBJAVE

*Ne jokajte na mojem grobu,  
le tiho k njemu pristopite,  
saj veste, kako trpela sem,  
in večni mir mi zaželite.*



## ZAHVALA

Mnogo prezgodaj je v 79. letu svojo življenjsko pot sklenila naša draga žena, mami, sestra, babi in prababi

**Marta Flerin**

rojena Šubelj  
iz Domžal  
1. 8. 1940–1. 1. 2019

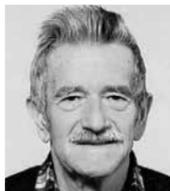
Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sodelavcem in vsem, ki ste jo poznali, za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in darovane svete maše. Iskrena hvala gospodu župniku Klemenu Svetelju za vso pomoč in tolažilne besede ter lepo opravljen obred, gospodu Janezu Kozjeku, njegovi družini in domžalskemu cerkvenemu pevskemu zboru za lepo odpete žalostinke, hvala Pogrebni službi Vrbančič in trobentaču Gregorju Sušniku. Iskrena hvala gospe Marti Čevka za sočutno prebran žalni govor. Posebna zahvala osebju ZD Domžale in še posebno njeni osebni zdravnici Petri Jeretina Eržen, dr. med. spec. druž. med. za osebni pristop, zavzeto strokovno delo in pomoč pri oskrbi na domu. Iskrena hvala Kseniji Vidic Kos in Andreju Vidicu – Cvetje Ksenija za zavzetost in skrbno lepo pripravljeno cvetje.

Hvala vsem, ki ste jo bodrili v času njene bolezni, z nami delili spomine nanjo in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala vsem, ki jo boste ohranili v lepem spominu in postali ob njenem grobu.

**Mož Lubo ter hčerke Martina, Andreja in Urška z družinami**

*Težko je pozabiti človeka,  
ki ti je bil drag,  
še težje je izgubiti ga za vedno,  
a najtežje je naučiti se živeti brez njega.*



## V SPOMIN

12. februarja 2019 bo minilo žalostno leto, od kar nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi

**Jože Brilej**

z Vira

Hvala vsem, ki se ga spominjate in stojite ob njegovem grobu ter ga skupaj z nami nosite v srcu.

**Vsi njegovi**

*Je čas, ki da,  
je čas, ki vzame,  
je čas, ki celi rane,  
in je čas, ki nikdar ne mine,  
ko zasanjaš se v spomine.*



## V SPOMIN

Devetega februarja bo minilo pet let, od kar nas je zapustil naš

**Jože Rape st.**

iz Zaboršta pri Domžalah

Hvala vsem, ki se ga spominjate, stojite ob njegovem grobu in prižigate sveče.

**Vsi njegovi**

*Ugasnila je luč življenja,  
se prižgala luč spomina,  
ko ostaja v srcu tiha,  
skrita bolečina.*



## V SPOMIN

**Ani Svrtn**

roj. Konkoli  
20. 11. 1959–10. 1. 2018

Z žalostjo v srcih se spominjamo, da te že leto dni ni med nami.

Hvala vsem, ki ohranjate lep spomin nanjo.

**Vsi njeni**

*Za dobroto tvojih rok,  
ostala je beseda hvala,  
ki v srcih bo ostala  
in večno lep spomin na te.*



## ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 88. letu sklenil naš dragi očka

**Silvester Goropečnik**

iz Domžal, 9. 12. 1931–1. 1. 2019

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste našega očka spremljali na njegovi zadnji poti, za vsa izrečena sožalja, darovane sveče, cvetje in mašne darove. Iskrena hvala g. župniku Klemenu Svetelju in g. Frančišku Novaku za lep pogrebni obred, pevcem in Pogrebni službi Vrbančič.

Za vse, kar si storil za nas, ti izrekamo globoko spoštovanje, zato, dragi naš očka, hvala ti.

**Za njim žaljuočimi žena Majda s sinom in hčerama, sestra Francka in brat Janez ter vsi njegovi**

## ZAHVALA

V 94. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga sestra, teta ...

**Ana Ogrinc**

(Jurčkova Anica iz Domžal)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečena sožalja in sveče.

Zahvala celotnemu osebju Doma upokojujencev Domžale za zdravstveno nego in oskrbo.

Najlepša hvala g. župniku Andreju za obiske pri njej. Hvala cerkvenim pevcem za zapete pesmi in darovano mašo, prav tako Pogrebni službi Vrbančič.

Hvala vsem, ki ste jo spremljali skozi življenje, jo spoštovali in imeli radi.

**Vsi njeni**

*Solza, žalost, bolečina  
te zbudila ni  
a ostala je tišina,  
ki močno boli. (T. Pavček)*



## ZAHVALA

V 85. letu nas je za vedno zapustila naša draga mama, babica, prababica, sestra, teta in tašča

**Marija - Mimi Spahič**

roj. Cerar

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in tolažbo ob težkih trenutkih.

Hvala lepa g. župniku za lep pogrebni obred, kvartetu Grm za sočutno zapete pesmi in KD Godbi Domžale za lepo zaigrane žalostinke.

Hvala lepa vsem, ki ste našo mamo Mimi pospremili na njeni zadnji poti.

**Sin Božo in hči Erika z družinama**

*Spomin je kot pesem, ki v srcih odzvanja,  
spomin je kot cvet, ki nenehno poganja,  
spomin je svetloba, ki dušo obliva,  
spomin je ljubezen, ki v srcih prebiva!*



## V SPOMIN

7. 1. 2019 je minilo žalostnih pet let, od kar se je poslovil naš dragi mož, oče, tast in dedi

**Stanislav Martin Tomažič**

iz Domžal

Hvala vsem, ki ga ohranjate v lepem spominu, obiskujete njegov grob in mu prižigate sveče.

Pogrešamo te!

**Vsi tvoji**

*Srce je omagalo, tvoj dih je zastal,  
a nate spomin bo večno ostal.*



## ZAHVALA

V 81. letu se je od nas poslovila naša draga mama, babica, prababica, sestra in teta

**Veronika Jerman**

roj. Igljič, p. d. Potokarjeva Vera s Hudega

V najtežjih in najbolj bolečih trenutkih je veliko lažje, če veš, da so ljudje, ki mislijo nate in iskreno sočustvujejo s teboj. Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem za izrečena sožalja, besede sočutja, darovane sveče, cvetje, darove in svete maše. Zahvaljujemo se tudi g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred, Pogrebni službi Vrbančič za prijazen pristop, pevcem za sočutno in ganljivo zapete pesmi ter praporščakom in trobentaču.

Še enkrat hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti in se je boste spominjali.

**Sin Rado z družino in hčerka Magda z družino**

December 2018, Hudo pri Radomljah

*Življenje znala veselo si živeti,  
čprav ti na zemlji veliko si morala trpeti.  
Sedaj trpljenja ni več,  
odšla si v nebo,  
a tvoj nasmeh za vedno z nami bo.*



## ZAHVALA

Po dolgotrajni bolezni nas je v 73. letu starosti zapustila naša žena, mami, babica in sestra

**Hedvika Ravnikar**

rojena Slapnik

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje in darovane sveče.

Posebno se zahvaljujemo patronažni službi Domžale in doktorici Pogačarjevi ter domžalskemu župniku za lepo opravljen obred. Hvala tudi Francu Golobu za ganljive besede slovesa.

**Vsi njeni**

*Kogar imaš rad, nikoli ne umre,  
le daleč, daleč je ...*



## ZAHVALA

V 85. letu starosti je svojo življenjsko pot sklenila naša draga mami, babica, prababica, teta in tašča

**Ivanka Šivavec**

iz Domžal

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjene sveče, cvetje in ostale darove, ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti in stojite ob njenem grobu.

Hvala g. župniku Klemenu za lep pogrebni obred in pevcem za zelo lepo zapete pesmi. Hvala tudi Pogrebni službi Vrbančič in cvetličarni Omers.

**Vsi njeni**

*Vsi, ki jih imamo radi, nikdar ne umro,  
le v nas se preselijo  
in naprej, naprej živijo,  
so in tu ostanejo. (Janez Medvešek)*



## V SPOMIN

16. januarja so minila štiri leta, od kar nas je zapustila naša draga žena, mami, babica, prababica, sestra in teta

**Alenka Vovk**

rojena Drovnik  
z Vira pri Domžalah, Šubičeva ulica 7 b

Hvala vsem, ki se je spominjate, stojite ob njenem grobu in jo skupaj z nami nosite v svojih srcih.

**Vsi njeni**

Vsi bomo enkrat zaspali,  
v miru počivali vsi,  
delo za vselej končali,  
v hišo Očetovo šli.  
Tokrat zvonovi zvonite lepo.  
(A. M. Slomšek)



## ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je po hudi boleznini v 78. letu starosti sklenila

### Emilija Peterlin

rojena Šinkovec, po domače Kmečeva Milena, iz Radomelj

Iskrena hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje in mašne darove. Hvala gospodu župniku Janezu Jarcu za lepo opravljen obred. Hvala Pogrebni službi Vrbančič, pevcem Krt in trobentaču. Zahvaljujemo se tudi patronažni sestri Marjeti Lovšin za obiske in spodbudne besede.

Hvala vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti in z nami delite spomine nanjo.

Vsi njeni

Srce tvoje več ne bije,  
bolečine hude ne trpiš,  
nam pa žalost srce trga,  
solza lije iz oči,  
dom je prazen in otožen,  
ker te več med nami ni.



## ZAHVALA

Po hudi boleznini nas je v 66. letu zapustila žena, mami, babica, tašča, sestra in teta

### Verica Ukmar

(roj. Cizl) iz Domžal

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam ob boleči izgubi stisnili roko, podarili cvetje, izrekli sožalje in spodbudne besede. Hvala Pogrebni službi Vrbančič in gospodu župniku za lepo opravljeno pogrebno slovesnost. Posebna zahvala je namenjena Olgi Pavlin za čudovit in ganljiv govor na njeni zadnji poti.

Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

**Žaljuči mož Ivan, sin Ivan in hči Karmen z družinama ter ostalo sorodstvo**

## OBČINA DOMŽALE

na podlagi 15. člena Odloka o Kulturnem domu Franca Bernika Domžale (Uradni vestnik Občine Domžale, št. 11/03, 1/04-popr. in 6/12), razpisuje prosto delovno mesto

### DIREKTORJA (M/Ž) KULTURNEGA DOMA FRANCA BERNIKA DOMŽALE

Kandidat, ki se bo prijavil na razpis, mora, poleg splošnih pogojev za zaposlitev, ki jih določajo delovnopравни predpisi, izpolnjevati naslednje pogoje:

- ima končano 6. raven izobrazbe in najmanj deset let delovnih izkušenj na vodstvenih delovnih mestih na področju kulture ali ima končano 7. raven izobrazbe in najmanj pet let delovnih izkušenj na vodstvenih delovnih mestih na področju kulture,
- ima organizacijske sposobnosti,
- pozna dejavnosti s področja dela Kulturnega doma Franca Bernika Domžale,
- je državljan Republike Slovenije.

Mandat direktorja traja 5 let, po izteku te dobe je lahko ponovno imenovan.

Prijava kandidata mora vsebovati:

1. življenjepis,
2. izjavo kandidata o izpolnjevanju pogoja glede zahtevane izobrazbe, iz katere mora biti razvidna stopnja in smer izobrazbe ter leto in ustanova, na kateri je bila izobrazba pridobljena,
3. opis delovnih izkušenj: pisno izjavo kandidata o vseh dosedanjih zaposlitvah, iz katere je razvidno izpolnjevanje pogoja glede zahtevanih delovnih izkušenj na vodstvenih delovnih mestih na področju kulture. V izjavi kandidat navede:
  - naziv in naslov delodajalca ter delovno mesto, na katerem je kandidat opravljal delo,
  - datum sklenitve (dan, mesec, leto) in datum prekinitve (dan, mesec, leto) delovnega razmerja pri posameznemu delodajalcu,
  - ter kratek opis del, ki ga je opravljal pri tem delodajalcu;
4. referenčna potrdila glede izkazanih organizacijskih in vodstvenih sposobnosti,
5. vizijo razvoja in delovanja Kulturnega doma Franca Bernika Domžale za mandatno obdobje,
6. izjavo kandidata, da je državljan Republike Slovenije,
7. izjavo kandidata, da za namen tega postopka dovoljuje Občini Domžale pridobitev podatkov o izpolnjevanju zgoraj navedenih pogojev iz uradnih evidenc. V primeru, da kandidat z vpogledom v uradne evidence ne soglaša, bo moral sam predložiti ustrezna dokazila (kopija diplome, potrdilo o državljanstvu).
- 8.

Kandidat vloži prijavo v pisni obliki na naslov Občina Domžale, Ljubljanska cesta 69, 1230 Domžale, z oznako: »Prijava na razpis za direktorja – Kulturni dom Franca Bernika Domžale – Ne odpiraj!«.

**Rok za prijavo je 14 dni od objave na spletni strani Občine Domžale in pri Zavodu RS za zaposlovanje.**

Kandidati bodo o izidu razpisa pisno obveščeni predvidoma v roku 8 dni po zaključenem postopku izbire.

V besedilu razpisa uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženske in moške.

OBČINA DOMŽALE

## OBVESTILO

O ZBIRANJU NEVARNIH ODPADKOV

Organizirana akcija zbiranja nevarnih odpadkov v premičnih zbiralnicah bo v občini Domžale potekala med 4. in 9. marcem 2019. Natančen urnik z lokacijami bo objavljen v prihodnji številki Slamnika.

Bolečina se da skriti,  
pa tudi solze ni težko zatajiti,  
le ljube skrbne mame  
nihče nam ne more več vrniti.



## ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 92. letu sklenila naša draga mama, babica, prababica, sestra in teta

### Albina Temlin

rojena Kus, iz Srednjih Jarš

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in Domu upokoencev Domžale za izrečeno sožalje, podarjene maše in sveče. Hvala g. župniku Matjažu Križnarju za lepo opravljen obred, cvetličarni Nuška in Pogrebni službi Vrbančič.

Vsi njeni

Zaman te iščejo naše oči,  
zaman te kliče naše srce,  
srce ljubeče tvoje zdaj spi,  
nam pa rosijo se solzne oči.



## ZAHVALA

V 89. letu nas je zapustila mama, sestra, teta, babi in prababi

### Minka Štrajhar

roj. Juteršek  
šivilja iz Nožic pri Radomljah

Za iskreno izrečeno sožalje, svete maše in sveče se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti. Hvala Prostovoljnemu gasilskemu društvu Homec za spremstvo k zadnjemu počitku z vsemi častmi. Hvala homškemu župniku Gašperju Mouku, g. Tonetu Pavliču za ganljiv govor, pevcem Grm, trobentaču in Pogrebni službi Vrbančič.

Vsi njeni

Domžale, 6. januar 2019

Vsak človek se samo zato rodi,  
da drugemu kaj dobrega stori.  
Vsak človek je kot angel iz nebes,  
ki poleti med krošnjami dreves.



## ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, oče, dedek, brat in stric

### Jože Dvornik

s Prešernove ceste 75, Radomlje

Ob tej boleči izgubi bi se radi zahvalili prav vsem, ki ste ga 27. decembra 2018 počastili s svojo prisotnostjo.

Hvala vam tudi za vašo tolažbo in za vse, kar ste nam zanj podarili.

Vsi njegovi

Zdaj se spočij izmučeno srce,  
zdaj se spočijte izdelane roke.  
Zaprte so utrujene oči,  
le moja drobna lučka še brli. (S. Makarovič)



Svojo življenjsko pot je 2. januarja 2019 v 94. letu starosti sklenila naša draga mama, babica in prababica

### Vida Bensa

z Vira

Na zadnjo pot smo jo na njeno željo spremili v krogu najozje družine na pokopališče v Dobu.

Zahvaljujemo se gospodu župniku Aleksandru Ureku za tolažilne besede in poslovljni obred. Zahvala tudi pevcem za sočutno odpete pesmi.

Vsi njeni

## MALI OGLASI

Taxi Domžale – prevozi oseb spremstva starejših – najceneje.  
t: 040 608 421

Instrukcije, najcenejše: angleščina, fizika, matematika.  
t: 051 775 200

Odkup vozil od letnik 1998 naprej, cela, lepa, karambolirana ali v okvari.  
t: 041 774 816

Nudimo vam razrez cistern za kurilno olje.  
t: 040 872 078

Bistro Kiwi, Depala vas, nudi prostor za zaključene družbe. Možen najem samega prostora.  
t: 040 872 078

Brezplačen odvoz vseh kovinskih predmetov, pralnih strojev, odsluženih koles, plinskih jeklenk in akumulatorjev.  
t: 040 780 078

Prodaj jabolka lastne pridelave: topaz, jonagold, fuji kiku, idared. Zlato Polje, Lukovica. Možna dostava.  
t: 031 608 629

**SPREJEM OBJAV** Zahvale in v spomin sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, v sredo pa tudi med 15. in 17. uro osebno v uredništvu (Kulturni dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vhodu z dvorišča oziroma po e-pošti slamnik@kd-domzale.si.

Male oglase sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, v sredo tudi med 15. in 17. uro osebno v uredništvu (Kulturni dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vhodu z zadnje strani oziroma po e-pošti: slamnik@kd-domzale.si

# SIMAX

Domžale Masljeva 11, 1230 Domžale Kamnik Ljubljanska c. 21A (Duplica)  
tel. 01 724 16 56 tel. 01 831 17 96

PRENOVLJENA SPLETNA TRGOVINA: [www.simax-slo.com](http://www.simax-slo.com)

AVTODELI - AVTOMEHANIKA - VULKANIZERSTVO

## OBJAVE

# Vpis v vrtec za šolsko leto 2019/2020

# Vpis v 1. razred osnovne šole za šolsko leto 2019/2020

## JAVNI VZGOJNOVARSTVENI ZAVOD VRTEC URŠA IN JAVNI VZGOJNOVARSTVENI ZAVOD VRTEC DOMŽALE

objavljata na podlagi 20. člena Zakona o vrtcih (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo, 25/08, 98/09-ZUJZGK, 36/10, 62/10-ZUPJS, 94/10-ZIU, 40/12-ZUJF, 14/15-ZUUJFO in 55/17) in 2. člena Odloka o pogojih in kriterijih ter postopku sprejema otrok v vrtec (Uradni vestnik Občine Domžale, št. 3/11-uradno prečiščeno besedilo, 12/12, 10/13, v nadaljevanju Odlok)

### SKUPNI JAVNI VPIS NOVINCEV V JAVNI VZGOJNOVARSTVENI ZAVOD VRTEC URŠA IN JAVNI VZGOJNOVARSTVENI ZAVOD VRTEC DOMŽALE ZA ŠOLSKO LETO 2019 / 2020

**1.** Predmet skupnega javnega vpisa je vpis novincev v Javni vzgojni varstveni zavod Vrtec Urša in Javni vzgojni varstveni zavod Vrtec Domžale (v nadaljevanju: vrtec) za šolsko leto 2019/2020 **s sprejemom na dan 1. 9. 2019.**

Predvideno število prostih mest je objavljeno na spletnih straneh Vrtca Urša in Vrtca Domžale.

**2.** Starši oziroma skrbniki otroka (v nadaljevanju: starši) oddajo vlogo za sprejem otroka v vrtec na predpisanem obrazcu. Obrazec Vloga za sprejem otroka v vrtec dobijo starši na upravi vrtca, v enotah vrtca in na spletnih straneh vrtca. Vloge morajo biti oddane **osebno na upravi vrtca ali priporočeno po pošti na naslov: Vrtec Urša, Murnova ulica 14, 1230 Domžale ali Vrtec Domžale, Ljubljanska cesta 70, 1230 Domžale.** Ne glede na število oddanih vlog v vrtec za šolsko leto 2019/2020 se šteje, da so starši oddali eno vlogo.

### 3. Rok za oddajo vlog je 15. februar 2019.

V primeru osebnega vpisa bo vpis potekal:

**3.1.** V Vrtcu Urša, enoti Češmin, Murnova ulica 14, Domžale (tel. 01 729 86 16):

- Vsak delovni dan od 1. februarja do vključno **15. februarja 2019**, od 8.00 do 12.00 in od 13.00 do 15.00.
- V torek, 5. februarja 2019, od 8.00 do 12.00 in od 13.00 do 17.00.
- V torek, 12. februarja 2019, od 8.00 do 12.00 in od 13.00 do 17.00.

**3.2.** V Vrtcu Domžale, Ljubljanska cesta 70, Domžale (tel. 01 724 82 94):

- Vsak delovni dan od 1. februarja do vključno **15. februarja 2019**, od 8.00 do 12.00 in od 13.00 do 15.00.
- V sredo, 6. februarja 2019, od 8.00 do 12.00 in od 13.00 do 17.00.
- V sredo, 13. februarja 2019, od 8.00 do 12.00 in od 13.00 do 17.00.

**4.** V času javnega vpisa lahko starši že vključenih otrok zaprosijo za premostitev iz enega javnega vrtca v drug javni vrtec v okviru Občine Domžale oziroma iz enote v enoto v okviru posameznega vrtca. O premostitvah odloča Komisija za sprejem otrok v vrtec.

**5.** Komisija za sprejem otrok v vrtec pri odločitvi o sprejemu otroka v vrtec upošteva pogoje in kriterije odloka. Vrtec pošlje staršem v roku 8 dni po seji komisije obvestilo z izpisom podatkov s seznama sprejetih otrok ali čakalnega seznama za njihovega otroka z navadno pošto pošiljko in podatke objavi na spletnih straneh vrtca ter po potrebi ali na željo staršev pošlje po elektronski pošti.

Ko je v vrtcu odločeno o vseh ugovorih staršev zoper obvestilo o prednostnem vrstnem redu otrok, vrtec staršem otrok, ki so sprejeti v vrtec, pošlje poziv k sklenitvi pogodbe z vrtcem. Če starši odklonijo sprejem otroka oziroma ne podpišejo pogodbe v roku 15 dni od vročitve poziva, vrtec pozove k sklenitvi pogodbe starše naslednjega otroka po vrstnem redu s čakalnega seznama.

**6.** O rezultatih javnega vpisa in premostitvah bo odločeno najpozneje do 30. aprila 2019.

MARTINA PANČUR, RAVNATELJICA VRTCA URŠA  
JANA JULIJANA PIRMAN, RAVNATELJICA VRTCA DOMŽALE

## VRTEC DOMINIK SAVIO

### Vabilo k vpisu

Vse starše, ki bi v šolskem letu 2019/2020 želeli svojega otroka vpisati v vrtec Dominik Savio Karitas Domžale vabimo k vpisu od 1. 2. do 21. 2. 2019.

Obrazec Vloga za sprejem otroka dobite v vrtcu ali na spletni strani vrtca.

Vloge so lahko oddate osebno v vrtcu ali priporočeno po pošti na naslov: Vrtec Dominik Savio Karitas Domžale, Krakovska 18 b, 1230 Domžale. Zadnji rok za oddajo vlog je 21. 2. 2019.

VESNA STANEK, RAVNATELJICA

## OSNOVNA ŠOLA DOB IN PODRUŽIČNA ŠOLA KRTINA

### Vabilo na VPIS OTROK V 1. RAZRED ZA ŠOLSKO LETO 2019/2020

Starše obveščamo, da bo Osnovna šola Dob iz svojega šolskega okoliša vpisovala v 1. razred OŠ šolske novince za šolsko leto 2019/2020.

V skladu z Zakonom o osnovni šoli morate starši **obvezno** vpisati vse otroke, **rojene od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013.**

Vpis bo potekal v **Osnovni šoli Dob**, Šolska ulica 7, v pisarni šolske svetovalne službe v:

- četrtek, 14. februarja 2019, od 9. do 17. ure in
- petek, 15. februarja 2019, od 8. do 14. ure.

Starši otrok s stalnim prebivališčem v našem šolskem okolišu boste prejeli pisno vabilo. Vljudno vas vabimo k ogledu spletne strani naše šole, kjer si lahko preberete vse o šoli in njenih dejavnostih ter se natančneje seznanite tudi s postopkom vpisa v prvi razred.

[www.os-dob.si](http://www.os-dob.si)



Veselimo se srečanja z vami in vašim otrokom!

## OSNOVNA ŠOLA RODICA

[www.sola-rodica.si](http://www.sola-rodica.si)  
@: os-rodica@guest.arnes.si

### Spoštovani starši! VPIS PRVOŠOLCEV ZA ŠOLSKO LETO 2019/2020

bo na OŠ Rodica potekal

- v **ponedeljek, 11. 2. 2019**, in **torek, 12. 2. 2019**, **popoldne** (15.00–18.00) ter
- v **ponedeljek, 11. 2. 2019**, in v **sredo, 13. 2. 2019**, **dopoldne** (7.30–10.00).

Še pred vpisom vas vabimo na **informativni roditeljski sestanek** za starše bodočih prvošolcev, ki bo organiziran v **torek, 5. 2. 2019, ob 17.30** v večnamenskem prostoru šole.

Vpisujemo otroke, ki so rojeni v letu 2013.

Starši otrok s stalnim ali začasnim prebivališčem v našem šolskem okolišu boste po pošti prejeli še pisno vabilo. Za dodatne informacije nas lahko pokličete na šolski telefon 01 721 95 30.

## OSNOVNA ŠOLA DOMŽALE

Bistriška 19, 1230 Domžale  
T: (01) 724 00 81  
@: os-domzale@guest.arnes.si  
[www.os-domzale.si](http://www.os-domzale.si)

### Vljudno vabljeni na VPIS OTROK V 1. RAZRED ZA ŠOLSKO LETO 2019/2020

Za otroke, rojene v letu 2013, bo vpis potekal na:

#### OŠ Domžale

- v **torek, 12. 2. 2019**, od 8. do 12. in od 15. do 18. ure.
- v **sredo, 13. 2. 2019**, od 8. do 12. ure.

#### PŠ Ihan

- v **sredo, 14. 2. 2019**, od 8. do 10. ure in od 15. do 16. ure.

S seboj prinesite tudi otrokov identifikacijski dokument (pregled podatkov: EMŠO ...).

## OSNOVNA ŠOLA VENCLJA PERKA

Ljubljanska 58 a, 1230 Domžale  
T: (01) 729 83 00  
@: os.vp-domzale@guest.arnes.si

### Dragi starši in otroci, vljudno vabljeni na VPIS OTROK V 1. RAZRED ZA ŠOLSKO LETO 2019/2020

Vpisujemo otroke, rojene v letu 2013 in sicer:

- v **torek, 5. februarja 2019**, dopoldne od 8. do 12. ure in popoldne od 15. do 18. ure in
- v **sredo, 6. februarja 2019**, dopoldne od 8. do 12. ure.

Vpis bo potekal v projekcijski dvorani šole.

Otroka pripeljete s seboj, radi bi ga spoznali! S seboj prinesite otrokov osebni dokument, da skupaj preverimo pravilnost podatkov o otroku.

Starši ste po zakonu dolžni vpisati otroka v svojem šolskem okolišu.

**Šolski okoliš:** Aškerčeva ulica, Brejčeva ulica, Brezova ulica, Cankarjeva ulica, Hrastova ulica, Javorjeva ulica, Jesenova ulica, Kajuhova ulica, Karlovškova ulica, Kasalova cesta, Kersnikova cesta, Kolodvorska cesta, Kosovelova ulica, Krakovska cesta, Krožna ulica, Ljubljanska cesta do številke 72, 72 a, številke 74, 76, 76 a, 78, 80, 80 a ter od št. 82, do vključno številke 95, Mačkovci, Masljeva cesta, Masarykova ulica 1-4, 8, 9, 11-17, 24-26, Na Zavrteh, Nova ulica, Obrtniška ulica, Partizanska ulica, Poljska pot, Pot na Pridavko, Prečna ulica, Prešernova cesta, Radio cesta, Roška ulica, Ravnikarjeva ulica, Savska cesta, Slomškova ulica, Stobovska cesta, Stranska ulica, Študljanska cesta, Tabor, Taborska cesta, Trubarjeva ulica, Trzinska ulica, Ulica Antona Skoka, Ulica Simona Jenka, Ulica Urha Stenovca, Usnjarska ulica, Varškova ulica, Vodnikovova ulica, Vodovodna cesta, Železniška cesta, Depala vas.

## RAZPORED ODVOZA KOSOVNIH ODPADKOV V OBČINI DOMŽALE (POMLAD 2019)

DATUM ZAČETKA ODVOZA	KRAJEVNA SKUPNOST	NASELJA
25. 2. 2019	KS Radomlje KS Rova	Hudo, Radomlje, Škrjančevo Dolenje, Kolovec, Rova, Zagorica pri Rovah, Žiče
26. 2. 2019	KS Homec – Nožice	Homec, Nožice
28. 2. 2019	KS Preserje	Preserje
1. 3. 2019	KS Jarše – Rodica	Rodica, Sp. Jarše, Sr. Jarše, Zg. Jarše
4. 3. 2019	KS Venclja Perka	Domžale (predel KS Venclja Perka), Depala vas
5. 3. 2019	KS Slavka Šlandra	Domžale (predel KS Slavka Šlandra), Zaboršt
7. 3. 2019	KS Simona Jenka	Domžale (predel KS Simona Jenka)
8. 3. 2019	KS Tomo Brejc – Vir	Količevo, Podrečje, Vir
11. 3. 2019	KS Dob KS Krtina	Brezovica, Češenik, Dob, Gorjuša, Laze, Sv. Trojica, Turnše, Žeje, Želodnik Brezje, Kokošnje, Krtina, Rača, Račni vrh, Studenec, Škocjan, Zalog pod Sv. Trojico
12. 3. 2019	KS Dragomelj – Pšata	Bišče, Dragomelj, Mala Loka, Pšata, Šentpavel
14. 3. 2019	KS Ihan	Brdo pri Ihanu, Dobovlje, Goričica pri Ihanu, Ihan, Prelog, Selo pri Ihanu

### Med kosovne odpadke iz gospodinjstev spadajo:

- ✓ kopalniška oprema,
- ✓ pohištvo,
- ✓ preproge,
- ✓ oblažinjeno pohištvo,
- ✓ svetila in senčila,
- ✓ veliki gospodinjstvi aparati (štedilniki, hladilniki ...),
- ✓ veliki železni in drugi kovinski kosi ...

Kosovne odpadke postavite na predvideni dan odvoza do 5. ure zjutraj na odjemno mesto, kamor običajno postavite zabojnike za komunalne odpadke.

### Med kosovne odpadke iz gospodinjstev NE spadajo:

- ✗ nevarni odpadki, kot so embalaža škropiv, olj, barv in lakov,
- ✗ avtomobilski deli,
- ✗ akumulatorji,
- ✗ gume,
- ✗ sodi,
- ✗ gradbeni material,
- ✗ veje dreva in živih mej,
- ✗ azbestna kritina.

Javno komunalno podjetje Prodnik d.o.o., Savska 34, 1230 Domžale  
01/729-54-30 | info@jpk-prodnik.si | www.jpk-prodnik.si.

**PRODNIK**  
Javno komunalno podjetje

OBČINA DOMŽALE

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU ZA SOFINANCIRANJE PROGRAMOV VETERANSKIH ORGANIZACIJ IN DRUŠTEV V LETU 2019

Občina Domžale na spletni strani domzale.si v zavihku »Objave/javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavlja **Javni razpis za sofinanciranje programov veteranskih organizacij in društev v letu 2019.**

**Rok za prijavo** na javni razpis je možen do **7. marca 2019.**

Številka: 6710-78/2019

Datum: 31. 1. 2019

ŽUPAN TONI DRAGAR

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU ZA SOFINANCIRANJE PROJEKTOV IN PROGRAMOV DELA Z MLADIMI V LETU 2019

Občina Domžale na spletni strani domzale.si v zavihku »Objave/javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavlja **Javni razpis za sofinanciranje projektov in programov dela z mladimi v letu 2019.**

**Rok za prijavo** na javni razpis je možen do **7. marca 2019.**

Številka: 600-1/2019

Datum: 31. 1. 2019

ŽUPAN TONI DRAGAR

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU ZA SOFINANCIRANJE ČEBELARSKÉ DEJAVNOSTI V OBČINI DOMŽALE V LETU 2019

Občina Domžale na spletni strani domzale.si v zavihku »Objave/javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavlja **Javni razpis za sofinanciranje čebelarске dejavnosti v občini Domžale v letu 2019.**

**Rok za prijavo** na javni razpis teče od dneva objave tega obvestila do **15. februarja 2019.**

Številka: 320-2/2019

Datum: 10. 1. 2019

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU ZA SOFINANCIRANJE PROGRAMOV UPOKOJENSKIH IN PODOBNIH DRUŠTEV V LETU 2019

Občina Domžale na spletni strani domzale.si v zavihku »Objave/javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavlja **Javni razpis za sofinanciranje programov upokojenskih in podobnih društev v letu 2019.**

**Rok za prijavo** na javni razpis je možen do **7. marca 2019.**

Številka: 122-1/2019

Datum: 31. 1. 2019

ŽUPAN TONI DRAGAR

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU ZA SOFINANCIRANJE PROGRAMOV DRUŠTEV S PODROČJA RAZISKOVANJA IN TEHNIČNE KULTURE ZA LETO 2019

Občina Domžale na spletni strani domzale.si v zavihku »Objave/javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavlja **Javni razpis za sofinanciranje programov društev s področja raziskovanja in tehnične kulture za leto 2019.**

**Rok za prijavo** na javni razpis je možen do **7. marca 2019.**

Številka: 614-1/2019

Datum: 31. 1. 2019

ŽUPAN TONI DRAGAR

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU ZA SOFINANCIRANJE PREVENTIVNIH SOCIALNIH PROGRAMOV ZA MLADE IN SAMOPOMOČNE SKUPINE V LETU 2019

Občina Domžale na spletni strani domzale.si v zavihku »Objave/javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavlja **Javni razpis za prijavo sofinanciranja preventivnih socialnih programov za mlade in samopomočne skupine v letu 2019.**

**Rok za prijavo** je možen do **7. marca 2019.**

Številka: 122-2/2019

Datum: 31. 1. 2019

ŽUPAN TONI DRAGAR

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU ZA SOFINANCIRANJE DEJAVNOSTI TURISTIČNIH DRUŠTEV IN DRUGIH DRUŠTEV, KI SE UKVARJAJO S POSPEŠEVANJEM RAZVOJA TURIZMA NA OBMOČJU OBČINE DOMŽALE V LETU 2019

Občina Domžale na spletni strani domzale.si v zavihku »Objave/javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavlja **Javni razpis za sofinanciranje dejavnosti turističnih društev in drugih društev, ki se ukvarjajo s pospeševanjem razvoja turizma na območju Občine Domžale v letu 2019.**

**Rok za prijavo** na javni razpis teče od dneva objave tega obvestila do **22. februarja 2019.**

Številka: 320-1/2019

Datum: 31. 1. 2019

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v četrtek, **28. februarja 2019.**

Rok za oddajo prispevkov je v sredo, **13. februarja 2019, do 12. ure.**

Pri vsakem prispevku mora biti jasno razvidno, kdo je avtor prispevka, podpis fotografa in komentar k fotografiji.

Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, zunaj uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali na naš e-naslov.

V skladu z Odlokom o javnem glasilu Občine Domžale Slamnik nenaročeni prispevki ne bodo honorirani, končno odločitev o objavi prispevkov in njihovi dolžini pa sprejema uredništvo. Za vsa vprašanja smo vam na voljo na e-naslovu: [urednistvo.slamnik@gmail.com](mailto:urednistvo.slamnik@gmail.com)

Z urednico Špelo Trškan se lahko osebno pogovorite v sredo, 13. februarja 2019, med 16. in 17. uro v prostorih Kulturnega doma Franca Bernika Domžale, Ljubljanska cesta 61, Domžale. Prosimo, da svoj prihod obvezno predhodno najavite do 12. februarja 2019 do 12. ure Tini Kušar na telefonsko številko 01 722 50 50.



OBČINA **DOMŽALE**  
*prostor zadovoljnih ljudi*

NAGRADNA KRIŽANKA 12

**Nagrajenci, ki so pravilno rešili križanko v glasilu Slamnik št. 12-2018:**

Moja Tesovnik iz Ljubljane (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu Franca Bernika za sezono 2018/2019)

Valentina Lorenšič iz Ihana (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu Franca Bernika za sezono 2018/2019)

Marijan Skok iz Domžal (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu Franca Bernika za sezono 2018/2019)

**Nagrade podarja:**  
Kulturni dom Franca Bernika Domžale, Ljubljanska cesta 61, 1230 Domžale

**Rešitev križanke je:**  
VISOŠKA KRONIKA; HVALA ZA ROŽE

NAGRADNA KRIŽANKA

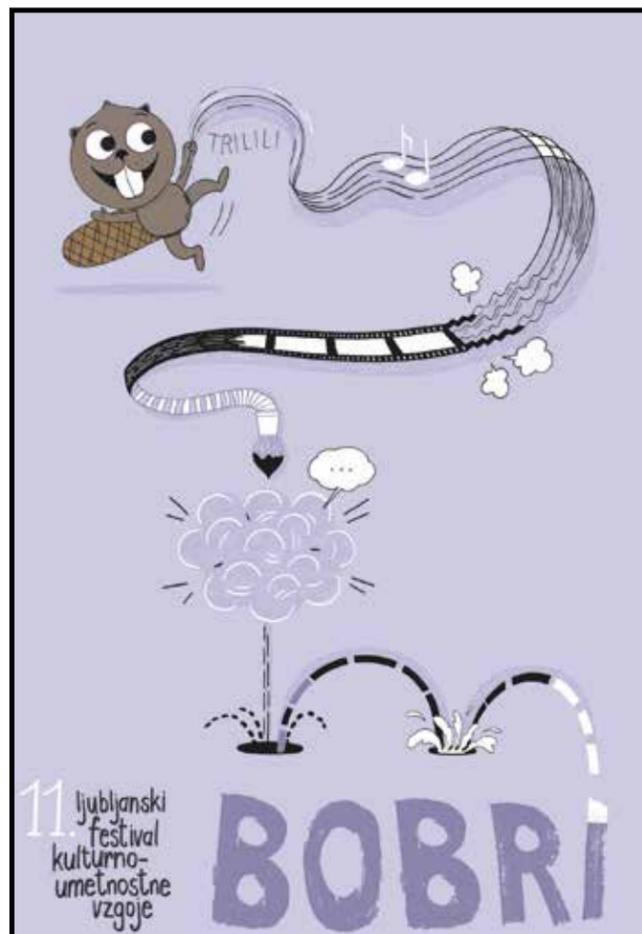
1

Kulturni dom Franca Bernika, p. p. 2 1230 Domžale

NAGRADNA KRIŽANKA 1  
Nagrajuje Kulturni dom Franca Bernika Domžale

Nagrade: **Trikrat po dve vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale za sezono 2018/2019**

Pravilno geslo križanke nam lahko pošljete do ponedeljka, 18. 2. 2019, na naslov: Uredništvo Slamnika, Ljubljanska c. 61, 1230 Domžale. Imena in priimki ter kraj izžrebanih dobitnikov nagrad bodo objavljeni v naslednji številki.



AVTOR: GREGA RIHAR	JAPONSKO RIZEVO ŽGANJE	TEKMOVALKA V TROSKOKU	RENTABILNOST	BITJE V SHOLASTIČNI FILOZOFIJI	KLAS PRI OVSVU ALI PROSU	ČUT ZA ZAZNAVANJE ZNAČILNOSTI JEDI S POMOČJO OKUŠALNEGA ORGANA V USTIH	MERA ZA RITEM	NASPROTNIK, PROTIIGRALEC	VRV, KI DRŽI JAMBOR, DA NE OMAHNE NAZAJ	NAMOTEK	GRŠKI ŠPORTNI KLUB IZ SOLUNA	MESTO V SREDNJI ITALIJI S POSEVNIM STOLPOM	ODTOČNA CEV ALI KANAL	NOGOMETAŠ OMLADIČ	BALERINA KLAŠNJA	
SPROŽITEV STRELEGA OROŽJA						VODITELJICA NA POP TV ŠIRCA ROŠ			TITAN							
PRIZORIŠČE V CIRKUSU						STRUP IZ ŠPANSKE MUHE ZDRAVILNA RASTLINA										
PREDSTAVNICA KONSTRUKTIVIZMA																
SLOVENSKI ZDRAVNIK FARMAKOLOG (MLADEN)				NASAD S POVRTNINO BLIZU HISE	REKA V SZ. RUSLI JUŽNO-KOREJSKI AVTOMOBIL			JAPONSKI GOLFIŠT AOKI OČKA, ATEK						POLITIČNO ZATOČIŠČE	DEL BESEDE	
PTIČA GOLOBJE VELIKOSTI S SREBRNO SVINIMI OČMI							VULKAN NA FILIPINSKEM OTOKU MINDANAU	PRISTAJALNA OBLA, POMOL POSESTNIK			OKRAS V OBLIKI PALMOVH LISTOV	SL. PISEC (JANKO) TURSKI HITRI SEL NA KONJU				
NAGRADNO GESLO KRIŽANKE														ZNAK ZA CIRKONIJ	ODTENEK	
PRISTANSKO MESTO NA SZ HONŠUJA						JAMA, KAMOR POKIČNE VODA PRIHOD V PROSTOR										
ORNA ZEMLJA, ORNICA				OLGA REMS	PLOŠČE V GOBČIH KITOV PRETLACEN KROMPIR				KESANJE	NEKD. AM. BOKSARKA ALI NASELJE V SREMUM						
GLOBOČNINA, KI JO SESTAVLJAJO ZRNA PLAGIOKLAVOV IN TEMNIH NINE-RALOV	ŽGANJE						PREBIVALKA ARKTIKE								DESNI PRITOK VOLGE	ALPSKI SMUČAR KRANJEC
MADŽARSKI SAHOVSKI VELEMOJSTER (PETER)	DEL TEDNA						SL. UMET. ZGODOVINAR (FRANCE) LITIJ					VOJAŠKO BODALO				
NADZEMNI DELI REPE				POKRAJINA V SZ. GRČLIJI IN JUŽNI ALBANUJI					OŽJA REČNA DOLINA Z ZELO STRMIMI, SKALNATIMI POBOČJI	BIBLIJSKO IME ZA PALESTINO						

POMOČ: ANTAGONIST-nasprotnik, protiigralec, DIORIT-vrsta globočnine, KANTARIDIN-strup iz španske muhe, PALMETA-okras v obliki palmovih listov, POSESOR-posestnik, RAL-ornica, ŠNOPS-žganje, ULAK-turški hitri sel na konju

# Vreme v letu 2018

Po dveh zaporednih pozebah smo lani dobili lepo in 'zdravo' leto ter eno toplejših v zgodovini meritev.

**P**ri nas je minilo brez toče in hujših neurij kot tudi poplav. Sadja je bilo kot že dolgo ne; nekdo je rekel, da je narava vrnila še za dve leti nazaj. Sploh jablane so kar pokale pod težo plodov. Osnova za to silno letino je bil gotovo tudi zelo topel april ter lepo vreme v času cvetenja.

V Ljubljani (in večini države) so bili vsi meseci nadpovprečno topli – z izjemo zelo mrzlega marca in februarja, medtem ko je ostalih deset mesecev bilo povprečnih do nadpovprečno toplih, april je pa podrl vse dosedanje rekorde s skoraj poletnim vremenom. Pri tem je mišljeno povprečje 1981–2010. Če bi primerjali s povprečji iz 1961–1990, bi bila odstopanja še večja.

V osrednji Sloveniji smo dobili smo peto najtoplejše poletje od začetka merjenj s 34 vročimi dnevi (nad 30 °C), povprečje znaša le 19 takih dni (to nam daje vedeti, kakšna so bila včasih poletja pri nas). Ekstremnih temperatur ni bilo, v Ljubljani se je segrelo le do 34,6 °C (vir: ARSO). Hujših vročinskih valov tokrat ni bilo; prvi se je začel konec julija in nadaljeval v avgustu, ki je nato držal vročino z manjšimi presledki vse do sredine meseca.

Padavin je bilo letos malo pod povprečjem, saj smo v Domžalah pridelali 1223 mm oziroma litrov na kvadratni meter, v bližnji Ljubljani pa 1377 mm. Dolgoletno povprečje za naše kraje znaša okoli 1350 mm. V Murski Soboti je padlo 825 mm, v Portorožu le 806 mm, na Kredarici pa 1740 mm, kar je precej manj od dolgoletnega povprečja.

Sneg je v naši kotlini ležal 38 dni (v glavnem februarja) in seveda smo spet imeli zelen božič.

## Kaj vse smo doživeli v letu 2018?

### Januar

Padavine: 67,1 mm (Ljubljana 72,9) Št. dni s snežno odejo: 1 (1 cm, 16. januarja)

Pretopel januar z nekaj neuspešnimi poskusi sneženja. Na koncu tudi nekaj več sončnega vremena in dnevi, ki so spominjali na marec.

### Februar

Padavine: 111,1 mm (Ljubljana 132,2) Št. dni s snežno odejo: 26 (od 3. februarja do konca meseca, max. višina 23 cm)

Tako zimskega februarja pa že dolgo ne! Veliko dni s sneženjem, veliko snega (pri nas še skoraj najmanj) in strupen mrz na koncu meseca. Tudi čez dan globoko pod ničlo, na Kredarici pa do -27 °C.

### Marec

Padavine: 102,8 mm (Ljubljana 122,3) Št. dni s snežno odejo: 11 (max. višina 23 cm)

Marca se zima ni in ni hotela posloviti. Nasprotno, dobili smo marec, ki je bil hladnejši od januarja, kar se v istem koledarskem letu še ni zgodilo!

Začel se je z nekaj ledenimi dnevi in sneženjem, nato se je le ogrelo. Sneg je vztrajal vse do 11. marca, snežilo je še 19. marca in padlo 1 cm snega. Nato je vse do konca bilo razmeroma hladno z nekaj sončnimi dnevi in le občasno smo preseglji 10 °C.



### April

Padavine: 86,2 mm (Ljubljana 102,2) Po dolgi zimi smo aprila nenadoma skočili v poletje! Po večini države najtoplejši april v zgodovini meritev! Druga polovica je bila povsem poletna s temperaturami po nižinah od 25 do 30 °C.

V zadnji dekadi tudi ni bilo omembe vrednih padavin. Odnegli smo jo tudi brez pozebe, niti blizu nismo bili.

### Maj

Padavine: 89,9 mm (Ljubljana 131,2) Precej topel, a zelo spremenljiv maj. Praktično ni bilo dneva, da ne bi kje v državi deževalo. V drugi polovici meseca že povsem poletno s pogostimi nevihtami in silovitimi nalivi (Kamnik, Kravec, okolica Kranja), na ptuškem je že v začetku meseca v enem popoldnevu padlo neverjetnih 150 mm. V Domžalah smo se kakšnim neurjem izognili.

### Junij

Padavine: 67,3 mm (Ljubljana 83,5) V Domžalah smo se kakšnim neurjem in močnim nalivom spet izognili. Rezultat je komaj 67 mm padavin, čeprav je v prvi in tretji dekadi skoraj

vsak dan deževalo ali grmelo. Veliko dni je komaj dobro zmočilo in je padla zanemarljiva količina dežja.

Do 21. je bilo zelo toplo in tudi vroče, nato je sledila občutna ohladitev.

### Julij

Padavine: 165,1 mm (Ljubljana 137,6) Precej nestanovitni mesec s pogostimi padavinami. Vmes tudi nekaj močnejših nalivov, a k sreči brez toče. Kljub temu je bilo tudi precej sonca in veliko toplih (in vročih) ter obenem soparnih dni. Junija se je že nakazovala suša, a so julijske padavine rešile situacijo.

### Avgust

Padavine: 155,2 mm (Ljubljana 223,0) Zelo lep, stabilen in kar vroč avgust. Na koncu meseca kratkotrajna občutna ohladitev z zelo obilnimi padavinami 25. avgusta, v enem dnevu je padlo 84 mm. Trta po državi že zori, en teden do dva prej, kot je dolgoletno povprečje.

### September

Padavine: 153,3 mm (125,5) Zelo topli prvi dve dekadi, ponekod po državi celo do 30 °C. V zadnji dekadi pa je sledila občutna ohladitev

s (marsikje) prvo slano. Res hiter preskok iz poznega poletja v jesen.

Zaradi povsem poletnih temperatur je bilo tudi nekaj konkretnih neviht in neurje 6. septembra v Komendi in Kamniku ter 14. septembra v Domžalah.

### Oktober

Padavine: 113,9 mm (Ljubljana 125,3) Zelo sončen in topel oktober. Do 24. oktobra je bilo veliko dni prav pozno-poletno toplo z jutranjo/dopoludansko meglo in s popoldanskimi temperaturami tudi nad 20 °C.

Prav na koncu meseca pa je prišlo do zelo nevarne vremenske situacije z vihnarnim JZ vetrom in obilnimi padavinami. Pri nas brez večjih nevšečnosti, je pa takrat padla večina mesečnih padavin v ne premočnih nalivih.

### November

Padavine: 94,6 mm (Ljubljana 108,6) Prva polovica izjemno topla s skoraj septembrskimi vrednostmi. Ponekod se je segrelo tudi nad 20 °C, pri nas se je nekajkrat ustavilo pri 17 do 18 °C. Povprečje pa znaša 9 °C. Nato se je kar precej ohladilo, celo snežilo je, a brez učinka. Mesec smo zaključili s toplejšim in precej oblačnim (deževnim) vremenom.

### December

Padavine: 10,3 mm (Ljubljana 12,3) Še en suh december, podobno kot 2015 in 2016. Omembe vredne padavine so bile le v začetku meseca, (raho) sneženje sredi meseca pa je pobelilo velik del države, naše kotline pa spet ne. Na koncu meseca je bilo kar mrzlo, a prazniki so spet bili zeleni ...

MATJAŽ ČERNEVŠEK  
FOTO: PIXABAY

## KOLUMNA • KAM GREŠ, ČLOVEK?

### PRIGODA IN PRILIKA

Ni vse tako črno, kot je videti na prvi pogled. Ljudje premoremo nekaj, kar je najmočnejša sila človeškega sveta. Moč v preživetje usmerjene lokalne skupnosti.

**V**elik bogataš se je odločil, da bo sinu pokazal, kako je videti prava revščina. Prepričan je bil, da je to najboljši način, da bo njegov dedič znal ceniti bogastvo, v katerem živi in sposobnost očeta, da ga je pridobil. Sina je odpeljal v odmaknjeno vasico k revni družini z veliko otroki. Ko sta se vrnila domov, ga je oče vprašal: »No, videl si razliko med bogastvom in revščino. Kaj porečeš na to?«

»Da, videl sem razliko med našim in njihovim življenjem,« je zamišljeno govoril deček. »Jaz sem edinec, tam pa je pet otrok, dva brata in tri sestre. Jaz sem sam igrar programirane igrice na računalniku zaprt v sobi, oni pa se igrajo svoje igre, ki si jih sproti izmišljajo, zunaj, svobodni in nasmejani. Mi imamo pred hišo bazen, ki smrdi po kloru, oni pa živijo ob potoku, kjer se kopajo v tolmunih. Mi imamo v hiši klimatsko napravo, oni pa odpro okna in že jih hladi zrak, poln vonjav cvetja in dreves. Mi ptice gledamo na TV filmih, njim pa pojejo in se spreletavajo okrog hiše. Mi kupujemo v plastiko zavito hrano v supermarketih, oni si vsak dan sproti naberejo na vrto, kar potrebujejo. Mi imamo psa, oni pa poleg psa še mnogo domačih živali, tri mačke, koze s kozlički in jato kokoši s piščanciki. Naš pes je sam zaprt pol dneva, njihove živali pa se sprehajajo okrog hiše. Jaz ne smem v gozd, še v park ne, oni pa svobodni pohajajo med drevjem. Mene v šolo in iz šole vozita vidva, oni pa uživajo v vožnji s kolesi. Zvečer si pravijo dogodivščine in zgodbe, mi pa ždimo vsak pred svojim ekranom. Da, oče, spoznal sem, kaj je bogastvo, in žal mi je, da mi nismo tako bogati.«

Ne vem, kako se je razvil poznejši odnos med bogatim očetom in njegovim sinom, niti ne vem, kakšno življenjsko pot je ubral dedič silnega bogastva. Ampak to ni bistveno, lotimo se raje stanja sodobnega sveta in začnimo pri nekaterih pojmi, ki jih sijajno opiše Vitomil Zupan v romanu Klement. Beseda 'seja' pride od 'sedeti', 'odbor' od 'boriti se', beseda delničar ne pride od delati, ampak od 'deliti', zaslužen ne izvira od 'zaslužiti', ampak od besede 'zasluga'. Tudi vsa imena posameznikov, ki so povezani z družbeno uglednimi pojmi, se spremenijo v številke z ničlami. Recimo bolj skromen Franc s štirimi ničlami, Boris s petimi ničlami, Milan s šestimi in Ivan, ki ga diči kar sedem ničel. V svetu obstoje mnogi, ki izdatno pressegajo naše omejitve, ki so bolj izraz majhnosti dežele kot sposobnosti posameznikov. Zdaj so se združile vse strategije, bojne zvijače, vsi družbeni sistemi in načini vladanja, izkušnje stoletnih političnih in gospodarskih bojev v najizvirnejšo obliko vladavine, ki je nevidna, vendar izjemno učinkovita – teror denarja in kredita.

Sprehodimo se po zgodovini. Prva oblast je bila vojaška sila, ki je plenila sosednje šibkejše državne tvorbe. Tega načina vladanja ni konec, pa najsi gre za 'izvoz demokracije' z bombardiranjem nesrečnih držav, ki imajo obilje naravnih virov ali pa policijsko nasilje nad lastnim ljudstvom, ki se množično upre vsiljenemu sistemu po zamisli elite. Tudi uvedba poklicne vojske ima korenine v takem vedenju, saj so vpoklicani vojaki (naborniki) vse prepogosto obrnili orožje proti

tistim, ki so jih potisnili v jarke smrti zaradi 'obrambe domovine', boljše povedano zaradi ohranitve obstoječe oblasti. Naslednje obdobje je obdobje suženjstva. Tudi načina te vladavine ni konec, saj novodobni neoliberalni kapitalizem ustvarja nove sužnje, od prekarcev in brezpravne raje v slumih do propadanja srednjega sloja in milijarde lačnih v svetu. Sledi fevdalizem, ki pod prenovljenim geslom 'vse za vero, dom, cesarja', obnavlja dedne fevde pod pretvezo populizma in reševanja nacionalnih vprašanj. Nastanek novih fevdov je prikrit s floskulami o 'parlamentarni demokraciji' s političnimi strankami. Zadaj pa je seveda strankokracija z vsemi priležnimi privilegiranci, tajnimi klikami in javnimi forumi. Zdad smo v turbo kapitalizmu, ki padajočo profitno mero iz produkcije nadomešča s finančnimi špekulacijami ter brezobzirnim ropanjem in uničevanjem narave. Zadaj za vsem naštetim zlom pa ždi mali zlodej Mamon, ki šepeta: »Denar, denar, denar!« in se ob tem gromozansko krohoti. Njegov nauk širijo plačanci pridigarji: »Bogataši so zmagovalci boja za obstanek, v katerem prežive le najbolj sposobni. Tisti, ki imajo dobre gene. Vsi ostali so evolijski poraženci, zgube, ki nimajo pravice komentirati niti karkoli ugovarjati. Saj to je najvišji zakon narave, in če smo ljudje del narave, potem velja to tudi za vse nas.« Na tej osnovi operirajo horoskopi družbenega razvoja, ki operirajo s 'konkurenčnostjo', 'družbo znanja', 'človeškimi viri' in 'multikulturalnostjo'.

Tako vlada mogočni gospod Mamon, ki si je temeljito ogledal vse ob-

**“ Človeštvo pa za preživetje potrebuje tebe, kjerkoli že si, ker si edinstven in nezamenljiv. Vsak človek je pomemben kot priča, da svoboda še ni izginila.**

like vladavine v človeški zgodovini in iz vsake povzel, kar se mu je zdelo uporabno in čim bolj prebrisano. Grozi nam, da je bolje, da smo tihi, kajti po zakonih elite ni mogoče obsoditi niti za prekršek, kaj šele za zločin nad naravo in sočlovekom. Posameznik, ki bi spregledal, kdo je spisal zakonodajo, bi se utegnil osmešiti, da ne omenjam strahotnih stroškov, ki bi si jih nakopal z izgubljenom pravdo. Kljub vsemu pa še vedno obstajajo luknje v njihovi zakonodaji, ki jih moramo izkoristiti. Pa še nekaj: na prvi pogled se zdi, da so si bogataši med seboj konkurenčni in sovražni. Še ena naivnost! Ko jim zagori pod petami, so to najbolj solidarna skupina ljudi. Kjerkoli bi lahko bili ogroženi, nastopajo složno kakor en moč. Povsem drugače kot v prah zmleta množica državljanov, posameznikov, ki zmorejo izbljuvati neverjetno količino sovraštva in verbalnega nasilja, ki lahko hitro vodi do medsebojnih pobojev. Še ena zmaga elite, ki je do perfekcije privedla starorimsko načelo divide et impera (deli in vladaj).

Vendar ni vse tako črno, kot je videti na prvi pogled. Ljudje premoremo nekaj, kar je najmočnejša sila človeškega sveta. Moč v preživetje usmerjene lokalne skupnosti. Moč v opolnomočenje skupnosti, ki skozi posameznika govori, pošteno in trdo sem delal, časti vreden človek sem in za svoje delo zahtevam častno plačilo, ker sem poštenjak. In ko se taki ljudje združijo v skupnost, je ta nepremagljiva. In prav tega se boji denarna špekulantska elita, ki napreza vse sile, da bi nas zmlela v nemočne drobce družbenega prahu. Vendar se ne damo, zato bom nadaljeval s priliko, ki je hvalnica sodelovanju in bratstvu med ljudmi: Če bi nota rekla: »Ena nota ne sestavlja glasbe«, nikoli ne bi nastale simfonije. Če bi beseda rekla: »Ena beseda ne napolni niti ene strani.«, ne bi bilo knjig. Če bi kamen rekel: »Nisem kamen, ki bi sezidal hišo.«, ne bi bilo hiš. Če bi poleno reklo: »Ne morem ogreti cele hiše.«, ne bi bilo toplih domov. Če bi zrno pšenice reklo: »Zrno ne more zasejati polja.«, ne bi bilo žetve niti kruha. Če bi kaplja vode rekla: »Kako naj ena kaplja ustvari reko.«, ne bi bilo rek.

Ker: -simfonija potrebuje vsako noto, -knjiga potrebuje mnogo besed, -hiša na stotine kamnov, -ogonjen na tisoče polen, -žetev milijone zrn žita, -reko ustvarijo milijarde kapelj vode. Človeštvo pa za preživetje potrebuje tebe, kjerkoli že si, ker si edinstven in nezamenljiv. Vsak človek je pomemben kot priča, da svoboda še ni izginila. □

ANTON KOMAT

